

Hobby center
KOVAC

V Bršljinu!

Mizarstvo Kovač

Vse za domače mojstre!
Vse za mizarje!

Vavpotičeva 10, Novo mesto
tel.: 068 321 210, 324 380
Fax: 324 380

DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST

S koncertom do dokončanja študija v Moskvi

Starši nadarjenega Erika Šulerja iz Kočevja sami ne zmorejo vseh stroškov

KOČEVJE - V soboto ob 20. uri bo v Šeškovem domu v Kočevju koncert mladega pianista Erika Šulerja iz Kočevja. S koncertom, ki bo pravzaprav dobrodelni koncert, bo Erik skušal zbrati del denarja, potrebnega za nadaljevanje svojega študija v Moskvi.

Erik Šuler je svojo nadarjenost za glasbo pokazal že pri treh letih, po glasbeni šoli v Kočevju in Ljubljani pa jo je začel oblikovati smeri poklicne usmeritve za pianista pri 12-ih letih, ko je začel s študijem klavirja v Moskvi. Po končanem petletnem študiju pri prof. Gadžijevu na specialni šoli pri moskovskem konservatoriju Čajkovskega pa sedaj pri 21. letih že četrto leto obiskuje petletni nadaljevalni študij.

Za kritje stroškov Erikovega študija že vsa leta skrbijo v prvi vrsti njegovi starši, kar pa postaja težje, saj je Erikova mama Erna že nekaj časa brez zaposlitve. Kljub kulturi in v tem trenutku umetnosti nenaklonjenim časom pa sedaj, skoraj tik pred koncem dolgoletnega Erikovega študija, ne nameravajo obupati.

M. L.-S.

Delitev premoženja buri strasti

Nerazdeljeno premoženje nekdanje novomeške občine povzroča veliko težav vseh trem novim, mestni, šentjernejski in škocjanski - Zadnji poskus 17. februarja

ŠKOCJAN - Zapleti z delitvijo premoženja nekdanje novomeške občine med tri nove: mestno občino Novo mesto, občino Šentjernejo in občino Škocjan, so s sestankom vseh treh županov v ponedeljek v Škocjanu dosegli vrhunec. Po dolgi in mučni razpravi, polni očitkov in zamer, so se dogovorili, da se 17. februarja sestanejo v Šentjerneju, do takrat pa bodo Škocjanci pripravili svoj predlog delitve premoženja. Če tudi potem ne bodo našli rešitve, bo o delitvi odločala republiška arbitražna komisija.

Kot smo v našem časopisu že večkrat poročali, sta občinska sveta novomeške in šentjernejske občine sprejela predlog delitve nekdanjega skupnega premoženja med tri nove občine, škocjanski pa ne. Očitki novomeškega župana Koncilije škocjanskemu Povšiču, ki naj bi bil največji krivec, da delitvena bilanca ni sprejeta, letijo predvsem na to, da so na komisiji, katere člani so bili tudi vsi trije župani, uskladjali predlog delit-

vene bilance, da Povšič takrat, ko je bil še čas za to, ni nasprotoval, kaj šele, da bi predlagal kakšen drugačen način delitve. Skratka - novomeški župan vztraja, da za nazaj ni kaj popravljati, da je bilo časa za usklajevanje dovolj, da sta dva sveta sprejela predlog delitve, da pa je pripravljen pomagati škocjanski občini z dodatnimi 20 milijoni tolarjev, nikakor pa ne pristane na to, da bi morala dobiti 160 milijonov tolarjev, kolikor so izračunali v Škocjanu, da jim še pripada.

lega pa dobi škocjanska občina 4 odst. kolikor je znašal delež krajanov takratne KS Škocjan v novomeški občini. "Po takem izračunu bi morala škocjanska občina dobiti še okoli 230 milijonov tolarjev, tudi če prevzame svoj delež plačila obveznic, čeprav iz tega programa ni dobila nič," pravi škocjanski župan Povšič. "Če pa upoštevamo, da so v Novem mestu institucije skupnega pomena za vse tri občine, pa pridemo vsaj do vsote 160 milijonov

Kakorkoli že, 17. februarja se bodo v Šentjerneju ponovno sestali župani in predsedniki občinskih svetov. Če tudi tam ne bo prišlo do soglasja o delitvi premoženja, bo res morala o tem odločiti republiška arbitražna komisija. To bi bil prvi tak primer v Sloveniji.

tolarjev. Škocjan tudi na arbitraži nima kaj izgubiti! Mi od novomeške občine ne maramo nobene miloščine ali tako imenovane pomoči, ampak hočemo samo tisto, kar nam pripada! Tudi če se

(Nadaljevanje na 2. strani)

SADJARSKI DNEVI POSAVJA

ARTIČE - Sadjarsko društvo Posavja Krško bo organiziralo Sadjarske dneve Posavja, ki bodo danes in jutri v Prosvetnem domu v Artičah. Začetek delovnega srečanja je danes ob 9.30. Na sadjarskih dnevih bodo govorili med drugim o razvoju sadjarstva v Sloveniji, o pridelkih jablan v Sloveniji ter o vzgoji in zaščiti nasadov.

TRIJE ŽUPANI - Zaradi delitve premoženja nekdanje novomeške občine se župani (z leve) novomeške, škocjanske in šentjernejske občine ne gledajo prav nič lepo. Ostri očitki z ene strani (škocjanske in šentjernejske) letijo na drugo (novomeško) in obratno. (Foto: A. B.)

Trebnje: "udar" odstranil župana?

Svetniki SKD in večina SLS na izredni seji občinskega sveta: "Županu Pungartniku (LDS) je s potrditvijo poslanskega mandata prenehala funkcija župana!" - Nadomestne volitve?

TREBNJE - Petkovo 1. izredno sejo trebanjskega občinskega sveta je predsednik dr. Marjan Peter Pavlin (SKD) sklical, da bi ugotovili prenehanje mandata trebanjskega župana Cirila Metoda Pungartnika (LDS), ker je 16. januarja v državnem zboru namesto dr. Janeza Drnovška postal poslanec.

Zato naj bi razpisali nadomestne volitve. Ta del scenarija izredne

ga je prejel 22. januarja popoldne. Pungartnik je menil, da ni potrebna taka naglica. Dejal je, da se niti o sklicu seje niti o dnevnem redu ne o vsebini gradiv z njim ni nihče posvetoval, zato je bil dolžan pisno pojasniti svoja stališča. Protestiral je, ker je predsednik sveta dal z mize za to izredno sejo odstraniti njegove predloge, saj želi ponovno in nedvomno, kot je že povedal novinarjem po potrditvi poslanskega mandata, izraziti pripravljenost, da bi poslej opravljal funkcijo župana občine nepoklicno. Pungartnik je svetnike seznanil, da tako ravna v večini občin, katerih župani so bili izvoljeni v državni zbor. Gre pa kar za 26 županov - poslancev. "Večina občinskih svetov iz takih občin je ocenila, da je za občino koristno, če je njihov župan tudi poslanec, zato le težko razumem, da to za našo občino ne bi bilo dobro," je poudaril Pungartnik.

Predsednik sveta dr. Pavlin je čvrsto vztrajal pri uvodoma povedanem, da se je za tak korak odločil po posvetu s Svetotom z vladne službe za zakonodajo in z Markom Golobičem iz republiške volilne komisije, da formalno pravno župana Trebanjci nimajo več, ker mu je mandat prenehal 16. januarja, ko je državni zbor potrdil poslanski mandat Pun-

(Nadaljevanje na 6. strani)

V Novoteksovi Tkanini po plači prekinili delo

Vse večja uravnilovka

NOVO MESTO - Potem ko so v četrtek, 23. januarja, v Novoteksovi Tkanini delavci dobili plače, je skupina nezadovoljnih delavcev v oddelku priprave zahtevala sestanek z vodstvom podjetja. Naslednji dan, v petek, se je, potem ko so zjutraj v proizvodnji spontano ustavili delo, ob 8. uri z delavci sestala direktorica Milena Kramar Žnidar in ob 9. uri je proizvodnja spet stekla.

V decembru se je namreč za petino povečala odsotnost delavcev, obenem pa je bilo ta mesec največ dela, tako da so bili delavci, ki niso bili odsotni, toliko bolj obremenjeni, kar pa se ni bistveno poznalo pri plačah. Zaradi znanih težav tekstilne industrije plače ne sledijo inflaciji, pojavlja pa se vse večja uravnilovka, saj se tudi do sedaj višje plače približujejo zajamčenim, delavci, ki so ves čas na delu, pa dobijo skoraj enake plače kot tisti, ki so na bolniški.

Po besedah direktorice bodo poskušali najti način, kako posebej nagraditi delavce, ki daljše obdobje nimajo bolniških izostankov.

I. V.

Odkupujemo delnice KRKE, serije B in G. Tel. 068/21-335, Jure, d.o.o.

Ko svetniki marširajo...

Ko se je petkova izredna seja občinskega sveta v Trebnjem v mučnem ozračju približala h koncu, kakršnega so si verjetno zamislili sklicatelji, je Janez A. Kovačič (DeSUS) predlagal, da naj glasujejo vsaj tajno, Igor Teršar (LDS) je prosil za polurni odmor za posvet s svetniki, svetnik Janez Slak (LDS) je predlagal, naj da predsednik vsaj dnevni red izredne seje v sprejem, dr. Franc Žnidaršič (DeSUS) pa je ponovno vprašal, kaj je v dobro občine. Vse to pa je kot bob ob steno. Predsednik sveta dr. Marjan P. Pavlin (SKD) se za vse ugovore, pripombe in predloge ni zmenil in se mu je mudilo čimprej opraviti glasovanje, katerega rezultat je bil znan že vnaprej. S četico svojih somišljenikov se je odločil, da bo marširal dalje, ne oziraje se na žrtve, kaj šele na "umetniški vtis" tovrstnega doživljanja demokracije v očeh prisotnih predstavnikov javnosti, novinarjev.

Že od začetka delovanja občinskega sveta v Trebnjem so bile velike napetosti med "pomladno" večino, na čelu z SKD, in levosredinsko opozicijo, vendar so se sčasoma zelo ublažile. Trebanjski svetniki vseh političnih barv so skupaj z županom spiti celo kakšen kozarec... So zdaj, ko so se nekateri svetniki odločili, da bodo zgolj poslušni vojščaki svojih strank in svojih vodij, porušeni mostovi sodelovanja in zaupanja?

PAVEL PERC

Berite danes

- stran 2:
 - V saboru (spre)govorili o Inlesu
- stran 6:
 - Sevnški bazen ne v roke zasebniku
- stran 7:
 - Ogenj okrog brežiškega dima
- stran 9:
 - Odkup mleka v začaranem krogu
- stran 13:
 - Cigaretni dim vse bolj smrdi
- stran 16:
 - Prešernove ljubezni
- stran 18:
 - Ognjeno nebo nad Žužemberkom

PUBLIKUM
Borzo posredovanje d.o.o.

Odkupujemo delnice KRKE in druge
068/322-490

BPH BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. p.e. NOVO MESTO

NAJVIŠJE ODKUPNE CENE DELNIC

- * Odkupujemo delnice KRKE po 15.100 SIT/delnico
- * Upravljamo s finančnim premoženjem
- * BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija) 068/342-410

ROKOMET (ž)
kvalifikacije za svetovno prvenstvo - 6. skupina SLOVENIJA : UKRAJINA

Novo mesto, športna dvorana Marof, 1. februarja ob 18. uri

Predtekmovalje ob 16. uri: troboj ekip Novega mesta, Škocjana in Šentjerneja

Generálni pokrovitelj: Intel servis

EKSPLOZIJA POSLEDICA GROŽENJ? - V ponedeljek nekaj po 18. uri je pred hišo Rodičevih iz Dobrave pri Škocjanu tako močno počilo, da takšne eksplozije okoliški prebivalci ne poznajo. Eksplozija je močno poškodovala osebni avto alfa romeo, čigar lastnik je bil pri Rodičevih na obisku, ni prizanesla niti avtu ob alfi in hiši Jožeta Rodiča. Na kraj nezgode se takoj odšli policisti, komisija Urada kriminalistične službe UNZ Novo mesto in strokovnjaki centra za kriminalistično - tehnične preiskave Uprave kriminalistične službe MNZ iz Ljubljane. V tveku ob zaključku redakcije so bili preiskovalci še na terenu in so iskali vzrok eksplozije, našli pa so ostanke sredstva, ki je to eksplozijo povzročilo. Medtem ko uradnih informacij o vzroku še ni, med ljudmi že krožijo različna ugibanja, zakaj je počilo. Tako naj bi po nekaterih virih lastniku avtomobila iz Posavja, ki je bil tiste večera na obisku pri dekletu, že večkrat grozilo, po neuradnih informacijah pa naj bi počilo vojaško razstrelivo. Ni torej čudno, da med ljudmi vlada strah. (Foto: UNZ Novo mesto)

VREME

Do konca tedna bo prevladovalo suho in razmeroma hladno vreme.

Manj umetnosti v šoli?

Za devetletno osnovno šolo, ki je nepreklicno vse bliže, naj bi zmanjšali število ur pouka umetnosti. Najbolj bi prizadeli likovno vzgojo in nekaj manj pouk glasbe, ki naj bi po sedanjih zamislih postala v višjih razredih osnovne šole celo izbirna predmeta. Taki načrti in z njimi povezane napovedi vrhovnih ustanov, ki jim je država zaupala prenovo osnovne šole, odmevajo v javnosti. Tako se precej ljudi boji, kaj bo nastalo, če bodo slovenske šolske oblasti oklestile likovni in glasbeni pouk. Umetnostna vzgoja po njihovem pomeni tisti del osnovne šole, v katerem otroci lahko pokažejo in razvijejo svoja posebna nagnjenja, so posebej ustvarjalni in se sprostijo.

Z zmanjšanjem števila ur likovne in glasbene vzgoje bi v državi menda radi razbremenili šolarje. Vprašanje je, če bi manj umetnosti v šoli res na ta način pomagala otrokom. Mogoče bodo mladi ljudje po končani devetletni osnovni šoli res pravcati mali učenjaki, strokovnjaki za svoja ozka področja. Ali bodo mogoče ob taki učnosti ostali za kaj prikrasani? Česa ne potrebuje Slovenec prihodnjih desetletij? Ali bo Slovenija postala država tehnikov, če bo v devetletki manj umetnosti? Verjetno razmišljate tudi o tem. Nekaj razmišljanj ponujajo odgovori v današnji anketi Dolenjskega lista.

ALOJZ ČRNIČ, avtoprevoznik iz Grma pri Metliki: "Naj kar ostane tako, kot je bilo doslej. Že sedaj nimajo likovni, glasbeni in tehnični pouk kaj prida ur, marsikdo pa po osnovni šoli o teh predmetih ne sliši več skoraj nič. Poleg tega so ti predmeti dobrodošli tudi zato, ker se otroci takrat, ko jih imajo na urniku, nekoliko sprostijo in odpočijejo od težjih predmetov."

NATAŠA ADLEŠIČ, frizerka v Semiču: "V osnovni šoli naj ostane toliko ur tehničnega, likovnega in glasbenega pouka, kot jih je bilo doslej. Ne predstavljam si, kako se bo lahko, če bodo število ur zmanjšali, kdo po srednji šoli odločil za študij katerega od omenjenih predmetov, če jih ne bo imel priložnosti spoznati, kaj šele, da bi dobil o njih osnovno znanje."

AVGUŠTINA LAH, upokojena specialna pedagoginja iz Novega mesta: "Delala sem na osnovni šoli in na šoli s prilagojenim programom in vem, da so likovni pouk, glasbena vzgoja in tehnični pouk v osnovni šoli zelo pomembni za otrokov razvoj. Nekateri otroci so nadarjeni prav na teh področjih. In če teh predmetov ne bo, se bojim, da bomo imeli estetsko nepismene generacije."

FRANC KUNST, visokokvalificirani zidar, zaposlen pri Splošnem gradbenem podjetju Sevnica: "Vedno sem imel rad likovni pouk, zlasti sem rad risal, in bi privoščil znanjem kvečjemu še več likovnega pouka in vzgoje pa tudi glasbe, saj je to del širše izobrazbe. Ta je pa nam vsem zelo potrebna. Zdi se mi, da je življenje brez srčne kulture kot Sahara brez vode."

FRANC OZIMEK, delavec, zaposlen na javnih delih pri trebanjski Komunali: "Mislim, da bi bilo prav, če bi ostalo vsaj po starem, glede števila ur glasbenega in likovnega pouka v šolah, kot je bilo to še v letih, ko sta se šolala moja otroka. Iz njunih ust nisem nikoli slišal kaj slabega o teh predmetih ali učiteljih, česar pa ne bi mogel reči za druge predmete in predavatelje."

CIRIL ANDOLŠEK, delavec MORS iz Ribnice: "Nisem za zmanjševanje števila ur pouka umetnostne in glasbene vzgoje. Sploh pa ne v nižjih razredih. S tem bi otrokom vzeli še tisto malo prehodnosti med igro in povsem resnim delom, ki jo imajo sedaj. Zdi se mi, da je tako, kot je, čisto v redu. Učni program je že tako prenatrpan in otroci potrebujejo nekaj lažjih, sprostitvenih predmetov."

BOŽA KASTELIC-MALNAR, profesorica glasbene vzgoje iz Kočevja: "Učitelji smo proti zmanjševanju pouka umetnostne in glasbene vzgoje na vseh stopnjah. Nam v prid govori tudi splošna težnja v svetu, ki je vse bolj naklonjena kulturi. Takih otrok, ki nimajo ne želje ne potrebe po splošni izobraznosti, je morda le desetina. Gre za vzgojo in splošno izobraznost."

MARJAN JELENKO, dipl. inž. strojništva iz Dovškega, zaposlen v Termoelektrarni Brestanica: "Sem proti ukinitvi teh predmetov, saj so pomembni za splošno razgledanost, razvijajo kreativnost in dvigujejo kulturno zavest. Res, da so otroci preveč obremenjeni, vendar so ti predmeti tudi razvedrilo in pomenijo sprostitev, hkrati pa pozitivno vplivajo na razvoj otroka."

MIRAN OMERZEL, svetnik v občinskem svetu Brežice, doma iz Pavlove vasi pri Pišecah: "Likovna in glasbena dejavnost iščeta talente med otroki, razvijata otrokovo kreativnost in osebnost, svobodo duha, in to enako ali še celo bolj kot drugi predmeti. Osnovna šola mora dati paleto znanja. Vsi predmeti so pomembni, zato ne bi smeli zmanjševati obsega glasbene in likovne vzgoje."

Delitev...

(Nadaljevanje s 1. strani)

vsa stvar vleče 10 let in če bo medtem nastalo še 5 novih občin na območju sedanje novomeške, Škocjan ne bo dobil nič manj." Medtem ko se novomeški župan trdno oklepa tega, kar naj bi bilo sprejeto v komisiji, pa šentjernejski misli drugače, čeprav je šentjernejski svet sprejel predlog delitvene bilance. "Če sta dva sveta to sprejela, eden pa ne, je treba vso stvar začeti znova," meni šentjernejski župan Franc Hudoklin.

Zaradi neurejenih medsebojnih razmerij imajo težave in trpijo škodo vse tri občine. V nekaterih zelo pomembnih stvareh je stanje tako, kot da bi bili še zmeraj ena občina. Sicer pa je na škočjanskem sestanku prišlo na dan, da so se na zadnjih pogovorih o delitveni bilanci - zlasti potem, ko so v Škocjanu zavrnili predlog komisije - župani imeli zelo grdo. Na eni strani je novomeški, na drugi pa sta škočjanski in šentjernejski. Kot pravi šentjernejski župan Hudoklin, ni dosti manjkalo, pa bi prišlo celo do fizičnega obračunavanja.

A. BARTEJL

NOVOLETNO SREČANJE ŽUPANA Z GOSPODARSTVENIKI

NOVO MESTO - V torek, 28. februarja, je župan Franci Koncilija v hotelu Krka pripravil srečanje z gospodarstveniki mestne občine Novo mesto, da bi po krajšem kulturnem programu in podelitvi priznanj gospodarstvenikom, kot so mag. Miloš Kovačič, Bernard Coursat, Vojko Švigelj, Jože Novak in Bojan Črtalič, nazdravili novemu letu in se skupaj povselili na kosilu v restavraciji.

Šuligoj: vojska pripravljena

V Novem mestu prisegli vojaki januarske generacije - Slovenija pred novimi mednarodnimi preizkušnjami

NOVO MESTO - V novomeški vojašnici so 24. januarja prisegli vojaki januarske generacije, ki služijo v 1. bataljonu 22. brigade. To je prva generacija vojakov v tej enoti, ki se usposablja po novem enovitem sistemu.

Slavnostni govornik na prisegi je bil Bojan Šuligoj, državni sekretar v ministrstvu za obrambo Republike Slovenije. Kot je dejal, petkova prisega v bataljonu 22. pehotne brigade v Novem mestu pomeni še en pomemben korak v razvoju Slovenske vojske in slovenskega obrambnega sistema.

Šuligoj je spomnil, da se Slovenija pospešeno pripravlja za vstop v zvezo Nato. Formalno je že uvrščena v ožji krog članic, ki bodo sprejete v Nato letos poleti. Prestala pa je že tudi 90-dnevni preizkusni rok, ki ji ga je naložila ameriška diplomacija.

"S približevanjem Slovenije zvezi Nato Slovensko vojsko čakajo v naslednjih letih nove preizkušnje in izzivi, ko se bo morala

V saboru (spre)govorili o Inlesu

Načeli vprašanje nerešenih pravnolastninskih odnosov v nekdanjem Inlesovem tozdu na Hrvaškem - Javor Jusići lahko postane tema meddržavnih pogovorov ali celo sporov

RIBNICA - Ob odpustitvi zadnje skupine 66 delavcev podjetja Javor Jusići sredi decembra lani je poslanec Nikola Ivaniš v hrvaškem saboru načel vprašanje nerešenih pravnolastninskih odnosov v tem nekdanjem tozdu ribniškega Inlesa. Po odgovoru hrvaškega ministra za privatizacijo Milana Kovača sodeč, utegne razreševanje tega vprašanja postati tema hrvaško-slovenskih pogovorov.

Kaj bi to lahko pomenilo za Inles, ki ga samovoljna odcepitve tozda Javor Jusići bremeni v skupni višini okoli štiri milijone mark, lahko v Inlesu za zdaj le ugibajo. Kot pravi direktor Inlesa Janez Lesar, o dogajanju v podjetju Javor Jusići že dalj časa ne vedo nič, saj se je podjetje leta 1991 samovoljno odcepilo in pretrgalo vse stike z matičnim podjetjem. V Inlesu so to podjetje sčasoma celo odpisali skupaj s 17 prodajnimi skladišči, ki so jih z osamosvojitvijo zgubili v bivši Jugoslaviji, ostal pa jim je dolg v skupni višini preko 14 milijonov mark, ki ga še vedno odplačujejo.

V podjetju Javor Jusići, v katerem je Inles samo tri leta pred odcepitvijo investiral novo proizvodno masivnih vrat in polken, so očitno mislili, da bodo po odcepitvi od matičnega podjetja poslovali uspešno, vendar se to ni zgodilo, kljub temu da so tudi po odcepitvi uporabljali Inlesovo blagovno znamko. Inles njihove odcepitve ni nikoli priznal, zaradi nedoločene statusa pa se Javor Jusići ni mogel vključiti v hrvaški proces lastninjenja in druge reorganizacije. V Javorju Jusići niso prejeli ob še pred osamosvojitvijo obeh republik predvideni reorganizaciji celotnega podjetja predvidene delitve takratnega skupnega računa podjetja, po odcepitvi podjetja po osamosvojitvi Slovenije in Hrvaške pa, kot kaže, tudi pozabili na svoj

lastninski položaj.

Ker podjetje ni bilo registrirano, prostorov podjetja niso mogli oddati v najem ali prodati, prav tako pa tudi niso mogli uvesti stečajnega postopka, ko je prenehalo delovati. To pa se je zgodilo z odpustitvijo zadnje skupine delavcev 17. decembra lani, kot je povedal Nikola Ivaniš, ki se je vprašal, ali so odpovedi, na katerih je žig podjetja Inles Ribnica, tozda Javor Jusići, pravno veljavne.

Zakaj je Ivaniš načel temo nerešenih pravnolastninskih odnosov v podjetju Javor Jusići, za katerega je minister Kovač dejal, da v meddržavni komisiji za ure-

ditev premoženjskopравnih odnosov še niso slišali, da pa bodo, ko bodo zbrali vse potrebne podatke, Ivanišinu na njegovo vprašanje pisno odgovorili in to temo obravnavali na dnevnem redu pogovorov s slovensko stranjo, v Inlesu lahko le ugibajo. Kot pravi direktor Lesar, morda to pomeni začetek reševanja te zapletene problematike, ki je Inlesu kljub

Janez Lesar, direktor ribniškega Inlesa

prizadevanjem, da bi mu slovenska država pomagala pri tem, ni uspelo rešiti.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Po devetih letih bodo v Kočevju ponovno gradili

Začeli z zemeljskimi deli za izgradnjo novega bloka

KOČEVJE - V teh dneh so v Turjaškem naselju v Kočevju pričeli z zemeljskimi deli za izgradnjo novega bloka, v katerem bo našlo v Kočevju prepotrebna stanovanja 26 družin. To bo v Kočevju prva izgradnja bloka po devetih letih, saj so zadnji blok zgradili v Ulici heroja Marincija leta 1988.

Kot je povedal načelnik oddelka za gospodarstvo, turizem in gospodarske javne službe na kočevski občini Antun Gašparac, bo izgradnja bloka stala predvidoma 140 milijonov tolarjev. Denar bo občina zagotovila iz sredstev od prodanih stanovanj in sredstev iz finančne izravnave. Gradnja bo potekala v fazah. "Za zdaj imamo podpisano pogodbo za dokončanje tretje gradbene faze, računa mo pa, da bo blok dokončan prihodnje leto," pravi Gašparac. V bloku, ki ga bodo zgradili v obliki črke L in bo imel dva ločena vhoda, bo skupno 26 stanovanj. Osem stanovanj bo enosobnih, štiri dvosobna, štirinajst pa bo dvoinsobnih. Vsa stanovanja bodo v celoti namenjena za občinske potrebe, saj je v kočevski občini preko 200 prosilcev za vse kategorije stanovanj.

M. L.-S.

V TOREK "VADBA DEMOKRACIJE"

NOVO MESTO - KC Janeza Trdine vabi v torek, 4. februarja, ob 19.30 v Dom kulture na gledališko predstavo izven abonmaja z naslovom Vadba demokracije. Komedijo Nenada Stazića bo uprizorilo satirično gledališče Kerempuh iz Zagreba.

Ljubljansko pismo

V Sloveniji se razslojevanje boleče povečuje

Stopnje revščine 13,6 odst.

LJUBLJANA - V ustavi piše, da je Republika Slovenija pravna in socialna država, v resnici pa (še) ni ne eno ne drugo. Novi poslanci so pred volitvami obljubljali, da bodo (po)skrbeli za uresničitev obojega. Jim bo uspelo? Čaka jih težavna naloga. Priče smo (bili) valu množičnega upokojevanja, množične brezposelnosti pa razmahu podjetništva in samozaposlovanja. Mnogi so ogroženo življenjsko raven svojih družin ohranjali s sivo ekonomijo, delom na črno in honorarnimi zaposlitvami. Socialne razlike med ljudmi - pa če pogledamo samo zaposlene - so se močno poglobile.

Povprečna mesečna plača v Sloveniji je oktobra 1996 znašala 85.732 tolarjev neto. Več kot polovica zaposlenih ima podpovprečno plačo. Zajemna plača kot najnižje možno plačilo za polni delovni čas, ki jo določa vlada, pa znaša nekaj več kot 33 tisočakov neto (brez davčnih odbitkov) torej okrog 30 odstotkov povprečne plače. In čeprav naj bi bila ta plača le začasna premostitvena rešitev

za podjetja, ki slabo poslujejo, je verjetno kar nekaj deset tisoč delavcev, ki morajo shajati s takšnim mesečnim prejemkom.

Eno najbolj bolečih socialnih razslojevanj pa se dogaja na stanovanjskem področju in prizadeva zlasti mlade iz neprimernih družin, ki lahko o nakupu lastnega stanovanja le sanjajo ob tem da je neprimernih stanovanj mnogo premalo, zasebna (večinoma odkupljena za bagatelo) pa njihovi lastniki oddajajo po oduševskih cenah...

Do državne pomoči imajo pravico državljani, ki se ne morejo sami preživljati in tudi nimajo nikogar, ki bi jih bil dolžan preživljati, poleg tega morajo biti stari več kot 60 let. Mlajši pridejo v poštev le, če so invalidi ali če so kako drugače zdravstveno prikrajšani. V prvi polovici leta 1996 je bilo v Sloveniji 29.611 upravičencev do denarnega dodatka. Vse več je v Sloveniji tudi tistih, ki prosijo za enkratno pomoč (Slovenija ima tudi okoli 500 do 600 brezdomcev, tako imenovanih klošarjev, s katerimi je največ težav po večjih mestnih središčih).

Po mednarodno priznani metodologiji je stopnja revščine v Sloveniji ocenjena na 13,6 odstotka, tako da se med evropskimi državami uvrščamo na sredino. Skoraj neverjetno se sliši, naj bi bilo več revščine v Franciji, Španiji, Portugalski, Italiji, Grčiji, Irski in Veliki Britaniji, manj pa v Luksemburgu, Belgiji, Danski, Nemčiji. V Sloveniji živi na meji revščine okoli 80 tisoč ljudi.

VINKO BLATNIK

TREM ENOTAM BOJNA ZASTAVA - Na slovesnosti ob prisegi v novomeški vojašnici je načelnik generalštaba Slovenske vojske general-polkovnik Albin Gutman podelil trem enotam Slovenske vojske bojno zastavo. Ta simbol pripadnosti in časti so prejeli: 22. brigada s poveljnikom podpolkovnikom Anton Klobčaverjem, 1. bataljon 22. brigade s poveljnikom polkovnikom Mitjo Teropiščem in 2. bataljon 22. brigade iz Cerklje ob Krki, v imenu katere je zastavo sprejel podpolkovnik Stanislav Zlobko. Na sliki: polkovnik Mitja Teropišč prejema bojno zastavo. (Foto: L. M.)

ZIMA - Okrog 1500 stanovalcev spodnjega dela blokovskega naselja Slavka Gruma je sredi prejšnjega tedna občutilo pravo zimo. Njihova stanovanja so bila dva dni brez ogrevanja, ker je zmanjkalo premoga, ob službo pa je bil tudi kurjač. Ljudi je "postavitv na hladno" še toliko bolj razburila, ker so za kurjavo plačevali celo leto. Od lani novi kurilni odbor je menda po novem letu ostal brez žiro računa, denarja in tudi premoga. Stanovalci se sprašujejo ali je do "zime" prišlo zaradi ukinitve žiro računa ali zaradi neplačevanja kurjave nekaterih stanovalcev. Te nesreče pa so bili najbolj veseli novomeški trgovci s kaloriferji, saj se je prodaja v tistih dveh dneh močno povečala.

MEJNIKI - Najmanjši veliki župan na Dolenjskem, Janez Povšič, ki se je pri delitvi premoženja bivše skupne občine odločno postavil za delež, ki po njegovem pripada Škocjancem, večino časa preživi na tujem. Daleč okoli znana Povšičeva zidanka, kjer ima svojo rezidenco, sodi v krajevno skupnost Bela cerkev, torej pod novomeško občino. Ve pa se, da se z novomeškim županom nimata preveč rada in lahko se zgodi, da bo navihani in vsega zmožni Povšič čez noč prestavil mejnike, bolj priročno pa bi bilo, ko bi zamenjal novomeškega župana.

ODKRIZANI - "Ablast je pa ablast," so včasih rekli in imeli v mislih njeno nedotakljivost in vsemogočnost. Nekateri oblastniki bi to še danes radi videli, pa čeprav je izbruhnila demokracija. In če ti kdo ni po volji, se ga na svoj način odkrižaj. Menda med okrižane spadamo tudi novinarji Dolenjskega lista, saj tudi županovega vabila na podelitev priznanj uspešnim gospodarstvenikom Dolenjski list ni dobil. Je že res, da pišemo kritično, kar pa ne pomeni, da le slabo. Če kdo zasluži pohvalo, z njo ne skoparimo.

Ena gospa je rekla, da je res, da ima škocjanski župan novomeškega tako rad, da bi ga najraje požrl. Tega še ni storil samo zato, ker se boji, da bi se zastrupil.

Suhokranjski drobiž

MENJAVA GENERACIJ - Tudi novo vodstvo PGD gasilcev iz Ajdovca je v drugačni zasedbi. Dosedanje delo upravnega odbora je bilo, po razpravi sodeč, vzorno. Predsednik tega odbora pa je bil že drugi mandat Ludvik Longar, znan tudi kot vesten in dober šofer delavskih proge med Suho krajino in Novolesom v Straži. Takoj v nedeljo, drugi dan po obnem zboru, se je sestal novi upravni odbor, ki pa do sedaj še ni izvolil novega predsednika in drugih organov odbora.

POLNA DVORANA V AJDOVCU - V Ajdovcu je bila po dolgem času dvorana spet polna. Skoraj 150 gledalcev iz ožje in širše okolice si je ogledalo Finčgarjevo dramo Razvalina življenja. Gledalci so bili navdušeni, enako tudi člani KD Ambrus, ki niso pričakovali takega obiska. Dvorana potrebuje tudi stole in ogrevanje, saj je, to edini prostor, kjer se lahko ljudje srečujejo, sestankujejo ali pa si ogledajo tudi takšno kulturno prireditev, kot je bila pred dnevi.

FILM O DVORU - Gotovo bo zanimiv film, ki bo pokazal delček življenja in dela prebivalcev, obrtnikov in podjetij ob Krki, pa tudi prireditve, ki je bila ob 200-letnici železarstva na Dvoru. Predstavitve filma na video kaseti bo v petek, 31. januarja, ob 18. uri v sejni sobi gasilskega društva. Pred prikazom filma bo občni zbor kulturnega društva Dvor, na katerem bodo spregovorili o delu društva v letu 1996, načrtih zanj in izvolili novo vodstvo. Vabljeni!

S. M.

PONOVOLETNO SREČANJE UPOKOJENCEV LABODA - Prejšnji četrtek je novomeški Labod za svoje upokojence pripravil tradicionalno ponovnoletno srečanje, ki se ga je letos udeležilo okrog 80 upokojencev. Direktor Andrej Kirm je orisal poslovanje firme, ogledali so si tudi proizvodnjo in poklepetali z bivšimi sodelavci. Kasneje so jih pogostili v njihovi menzi, jih obdarili in poskrbeli tudi za zabavo. (Foto: J. Dornič)

DIABETIKI V STRUNJANU - Okoli 40 diabetikov, članov novomeškega Društva diabetikov, je prejšnji teden preživelo v Krkinem Zdravilišču Strunjan na termalnem okrevanju, izobraževalnem programu, ki so ga v Krkinih Zdraviliščih pripravili posebej za društva diabetikov. Program vsebuje šolo kuhanja za sladkorne bolnike, predavanja diabetologov, sprotna merjenja krvnega sladkorja, predavanja o zdravi prehrani, izlete itd. Novomeški skupini je vodstvo Dolenjskih pekarn pripravilo predavanje in pokušnjo kruha in peciva za diabetike (na sliki). (Foto: A. Bartelj)

ZAGNANI AJDOVŠKI GASILCI - Po uspešni obnovi strehe in fasade, ureditvi dovozne poti, dvorišča, zamenjavi vozila in ostale gasilske opreme v minulih štirih letih je ajdovško gasilsko društvo spet zadihalo. Po 12-ih letih, ko je končno rešen spor s KZ Suha krajina in urejen s pogodbo o določitvi solastniškega deleža pravice uporabe, imajo deblokiran žiro račun. Pri ureditvi dovozne poti in dvorišča jim je precej pomagala novomeška občina, svoj del pa je primaknila tudi KZ Suha krajina. Nekaj vidnejših rezultatov so dosegli tudi pri delu z mladimi. Prvič v zgodovini društva so se udeležili državnega prvenstva v Hrastniku. Izvolili so nov upravni odbor in nadzorni odbor, ki bo skrbel, da bodo ajdovški gasilci še bolj pripravljeni na požare. Na fotografiji mladi ajdovški gasilci na občnem zboru društva minulo soboto. (Foto: S. Mirtič)

Starši veseli razvojne ambulante

Od lanskega septembra deluje v novomeškem zdravstvenem domu - Vodi jo pediatrija dr. Diana Majstorovič - Otroke obravnavajo timsko najrazličnejši strokovni delavci

NOVO MESTO - Po podatkih mednarodne zdravstvene organizacije se v populaciji rodi 6 do 7 odst. telesno in duševno motenih otrok. Če je otrokova motnja dovolj hitro odkrita in se z otrokom začnejo ukvarjati strokovnjaki, se jo da omiliti. Takšen otrok potrebuje skupino najrazličnejših strokovnjakov, ki jih ponavadi manjši kraji nimajo. V Novem mestu je razvojna ambulanta delala že prej, in sicer v novomeški bolnišnici, vodila pa jo je pediatrija dr. Milena Goršič, od septembra lani pa deluje v novomeškem zdravstvenem domu pod vodstvom pediatrije dr. Diane Majstorovič.

Poleg nje delajo v ambulanti še delavni terapevti Darja Galič in Damjana Mioč, višja medicinska sestra Teja Zidar, za potrebe ambulante delajo tudi vse štiri logopedinje, ki so v zdravstvenem domu, pedopsihiatrija Milanka Ždrade, pogodbeno pa še psihologinja, klinična psihologinja in nevrofizioterapevt. "Ambulanta je namenjena spremljanju razvojno rizičnih novorojenčkov in dojenčkov. V Sloveniji je že nekaj časa uveljavljen republiški register, kjer rizične otroke vpišejo že v porodnišnici," pravi dr. Majstorovičeva, ki kot pediatrija dela že več kot 15 let, preden je prišla v Novo mesto, pa je 5 let delala v Centru Dolfke Boštjančič na Igu. V ambulanto pokličejo prvič rizične otroke, ko dopolnijo 3 mesece, in potem sledijo njihovega razvoja. To pa še ne pomeni, da so vsi rizični otroci tudi prizadeti, med njimi je motenih v raz-

voju okrog 20 odst. "Za te otroke pa je potrebno, da se z njimi začne strokovno delati čimprej. V razvojno ambulanto jih lahko napoti tudi otrokov osebni zdravnik." Razvojna ambulanta je namenjena otrokom z motnjami v duševnem in telesnem razvoju od nekaj mesecev starosti pa tja do 18 let. "V ambulanto smo povabili

Dr. Diana Majstorovič

Vse, kar delajo, delajo iz srca

V novomeški območni organizaciji RK dela okrog 500 prostovoljcev - Želijo si sprejetje zakona o prostovoljnem delu - Zanimanje za prostovoljno delo narašča tudi med učenci

NOVO MESTO - Ljudi, ki potrebujejo pomoč, ne bo nikoli zmanjkalo. Ljudje še kako potrebujejo takšno organizacijo kot je Rdeči križ. Danes zanimanje za prostovoljno delo spet narašča, predvsem med osnovnošolci, še vedno pa je med aktivisti večina starejših od 50 let.

Novomeška območna organizacija Rdečega križa ima 35 krajevnih organizacij, v katerih dela okrog 500 prostovoljcev. Štiri že dolgoletne prostovoljke, vse so včasih delale v šolstvu, so nam poskušale prikazati njihovo delo. Zanimivo je, da med prostovoljci delajo skoraj same ženske. Dragica Nenadič skrbi za stike z javnostjo pri novomeški območni organizaciji RK in že dobro leto ureja bilten Z roko v roki. "Z biltenom želimo ljudi informirati o delu RK; o obiskih pri starejših ljudeh, o posebnih dogodkih, o krvodajalskih akcijah, ki jim bomo letos posvetili še posebno pozor-

nost, in o vsem, kar se dogaja pri nas," pravi Dragica. V zadnjih letih se je število krvodajalcev zmanjšalo za več kot polovico, ker jih družba in seveda delovno okolje, kjer so zaposleni, ni pripravljeno podpreti.

Drška je po številu prebivalcev največja krajevna organizacija, saj šteje okrog 5000 prebivalcev. Njena predsednica Anica Bukovec, ki skrbi tudi za koordinacijo vseh 12 mestnih krajevnih organizacij, pravi, da je delo prostovoljcev v mestu težje kot na vasi, kjer se vsi ljudje med sabo poznajo. Zato pa dobro sodelujejo s patronažno službo in šolo. Skoraj 84 odst. de-

narja porabijo za socialni program: za obiske starejših, za novoletno srečanje, pomoč staršem pri plačilu šole in naravi, za pomoč pri nakupu šolskih potrebščin. Poleg redne članarine jim denar prispevajo še dobri ljudje. "Podpiramo čimprej širši sponzorji zakona o prostovoljnem delu, da bo določen vir financiranja. Tako pa se dogaja, da mestna občina nima posluha za nas, in je za obdaritev starostnikov prispevala le po 550 tolarjev na vsakega, samo darilo pa je stalo trikrat toliko; poleg tega so sami morali poskrbeti še za pogostitev. Medtem ko sta škocjanska in šentjernejska občina prispevali po 1200 tolarjev na starostnika," pravi Anica.

Letos so si v območni organizaciji zadali, da bodo v vseh 35 krajevnih organizacijah za aktiviste pripravili pedagoško delavnico, kjer jih bomo seznanili z zgodovino gibanja Rdečega križa in Rdečim križem na Slovenskem. "Tam, kjer smo že bili, so nam aktivisti z zanimanjem prisluhnili, vendar hkrati dodali, da oni to delajo iz srca, večina ljudi pa gibanja Rdečega križa ne pozna, in morda bi bilo dobro, da bi to predstavili javnosti," pravi Avgušlina Lah, predsednica krajevnih organizacij Majde Silc.

Skobe Rozi, mentorica krožka Rdečega križa na osnovni šoli Center, kjer je v letošnjem šolskem letu vključenih 48 učencev od 2. do 8. razreda, pa je povedala, da zanimanje za prostovoljno delo med učenci narašča. Učenci se vključujejo v razne humanitarne akcije, vsi učenci na šoli so letos naredili preko 100 četilk za starostnike.

J. DORNIŽ

Na svečnico bo Krka rekla da

Konec zapletov s parcelo za Krkin obrat v Šentjerneju - Hipotot 537 tisoč mark za minula vlaganja - Zlonamerne govorice

ŠENTJERNEJ - Najzanimivejšo in najbolj perečo zadevo ponedeljke seje sveta šentjernejske občine so uvrstili pod točko razno. Gre za vprašanje zemljišča, na katerem bi Krka gradila svoj novi obrat, v katerem naj bi delo dobilo okoli 70 ljudi. O zapletih v zvezi s tem, čigavo je to zemljišče, Hipototovo, občinsko ali župnijsko, smo v našem časopisu že pisali. Kaže, da bodo to zadržati v Šentjerneju prešli in da bodo končno lahko Krki ponudili zemljišče za gradnjo obrata.

Občina in Hipotot sta se dogovorila, da bo Hipotot dobil 19 nemških mark za kvadratni meter tega zemljišča na račun minulih vlaganj; prvotni njihov zahtevek je bil kar 45 mark za m². Po usklajenem predlogu zneso za slabe 3 ha zemljišča dobrih 537 tisoč mark v tolarjski vrednosti. Vendar si Hipotot s tem denarjem neposredno ne bo mogel prav nič pomagati, kajti plačilo bo šlo Dolenjski banki, ki ima hipoteko nad Hipototom premoženjem; za toliko se bo pač zmanjšal Hipototov dolg. Pogovori za odškodnino s šentjernejskim župnijskim uradom, da bo odstopil od denacionalizacijske zahteve, da se to zemljišče vrne v naravi, pa so tudi v glavnem že sklenjeni.

"Takoj v začetku februarja, na svečnico, naj bi Krka uradno potrdila, da namerava graditi obrat

na tem zemljišču," je povedal župan Franc Hudoklin. "Govorice, da bo Krka gradila v Škocjanu, so čista dezinformacija in zavajanje ljudi, gotovo z namenom, da bi med naše občane vnesli nezaupanje in zasejali razdor."

Že pred tem pa so šentjernejski svetniki sprejeli spremembe in dopolnitve družbenega plana, kar zadeva tudi zazidalni načrt Beta, v okviru katerega je tudi parcela, na kateri naj bi Krka zgradila svoj novi obrat.

A. B.

Novomeščani na olimpiadi

Aleš, Franci in Danica, varovanci novomeškega VDC-ja, odšli na 6. svetovno specialno olimpiado v Toronto

NOVO MESTO - Gibanje specialne olimpiade se je začelo na pobudo družine Kennedy leta 1963, ko je bil organiziran prvi športni tabor za osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju. Čez pet let pa so bile organizirane prve prave športne igre, ki so se jih udeležili le Američani. Gostje, ki so tekmovali spremljali, so duh specialne olimpiade ponesli na vse konce sveta, tako da je danes v to gibanje vključenih že 130 državnih organizacij, ki združujejo več kot 25 milijonov članov. Slovenija je članica tega gibanja od leta 1992. Varovanci novomeškega Varstveno delovnega centra že nekaj let zapored sodelujejo tudi na slovenski zimski specialni olimpiadi. Lanske olimpiade na Pokljuki se je udeležilo šest njihovih varovancev, med njimi pa so se zelo dobro odrezali Aleš Prpar in veleslalomu, Franci Može v alpskem drsenju in Danica Gliha s tekom na smučeh na 1000 m. Vsi trije so ta teden odšli skupaj s še 13 varovanci od drugod po Sloveniji na 6. svetovno zimsko specialno olim-

piado v Toronto.

"Namen iger ni le tekmovalne, ampak ima mnogo širši pomen. Olimpijska prisega pravi: Pustite me zmagati, če pa ne morem zmagati, naj bom vsaj pogumen v svojem poskusu," razlaga vodja VDC-ja Ema Luzar, ki je skupaj z Alenkom Podkrižnikom trenirala mlade tekmovalce. Cela olimpijska reprezentanca je imela v jeseni suhi trening v Črni, po novem letu pa še trening na snegu na Pohorju. Udeleženci olimpiade se pomerijo s sebi podobnimi, zato ima njihova olimpiada posebna pravila. Predvsem pa je namen olimpiade druženje. Njihovi varovanci so že nastopili na prejšnji 5. svetovni zimski specialni olimpiadi v Schladmingu, kjer jim je Nevenka Ravnohrib prispevala dve srebrni medalji v veleslalomu.

Sožitje, zveza društev za pomoč duševno prizadetim, je kot organizator tekmovalce tudi lepo in toplo oblekla, tako da jih v Kanadi kljub hudemu mrazu, ki ga imajo sedaj, ne bo zeblo.

J. D.

ALEŠ, FRANCI in DANICA V TORONTU - 23-letni Aleš, ki se v VDC vozi iz Mirne Peči, bo na svetovni zimski specialni olimpiadi nastopil v veleslalomu, 20-letni Franci, ki živi v domu, bo drsel, 29-letna Danica iz Jame pri Dvoru pa bo tekla s smučmi na 1000 m. V pogovoru pred odhodom v Toronto so bili vsi veselo razpoloženi, le Francija je bilo malce strah prevoza z letalom. Vsi pa so zatrili, da se bodo na igrah potrudili in Slovenijo zgledno zastopali. (Foto: J. Dornič)

svojem področju delali z njim, da bi bil napredek čimvečji. Staršem pa pomagajo z nasveti, kako naj z njim ravnajo doma.

J. DORNIŽ

Boljši od nerganja bi bil kanček dobre volje

O snegu, smeteh...

SELA PRI JUGORJU - Namig o tem, kako metliški Komunalci nekaj tednov ni odvažala smeti s Sel pri Jugorju, je bil dovolj, da smo šli po sledi. Že takoj na začetku se je izkazalo, da je bil kriv debel sneg, a četudi je pripomba prišla, ko je sneg že pošteno pobiralo, smo želeli priti problemu do dna. Ne nazadnje lahko letošnjo zimo nasuje še obilo snega.

Res je, da metliški komunalci zaradi tega, ker se med kupi splužene snega po ozki vaški cesti z vozilom niso mogli prebiti so smetnjakov, tri tedne niso odvažali smeti. A tega na Komunalci niso vzeli kot tragedijo, saj so odpadke nazadnje le odpeljali, a v drugih terminih. V odloku pa piše, da morajo smeti odpeljati najmanj dvakrat na mesec, in to obvezo so izpolnili. Lahko pa bi naredili še veliko več: če bi jih s Sel poklicali, bi jim prišli v okviru tretjega prednostnega reda celo splužiti in posipat vaško cesto, če tega ni uspelo narediti oraču snega, s katerim se sicer dogovori krajevna skupnost, plača pa jo občina.

A medtem ko je bil neopravljen odvoz smeti s Sel za koga očitno dogodek leta, ga tudi predsednik krajevnne skupnosti Jugorje, ki, mimogrede, živi celo v isti vasi, skoraj ni zaznal. Razumljivo se mu zdi, da je splužena vaška cesta ozka, saj tudi sicer ni široka, zoranega snega pa ni kam potisniti. Zagotovilo, da je pri njih pluzenje dogovorjeno in urejeno, bo moralo potolažiti tudi največje nergače. Smeti pozimi po treh tednih ne smrdijo, tisti, ki bi se jih želel znebiti prej, pa bi moral pripeljati kanto do glavne ceste, saj so se smetarji pripeljali vsak teden, a obstali pred preozko cesto. Še enkrat se je torej pokazalo, da s kančkom dobre volje, pripravljenosti za pomoč in potrpežljivosti ne bi bilo nerganja in morda tudi tega zapisa ne.

M. BEZEK-JAKŠE

PREDAVANJE O GRADNJI HLEVOV

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj organizira v torek, 4. februarja, ob 10. uri v sejni sobi občine Črnomelj predavanje o gradnji hlevov za prašiče ter ocenjevanju mesnatosti. Po predavanju si bodo udeleženci lahko ogledali še vzrejni center za kmetiji Žunič v Pribincih. Predavanje in ogled bo vodila specialistka za prašičerejo Zdenka Kramar iz Kmetijskega zavoda Novo mesto.

• Če bi radi komu rekli svinja, najprej premislite, ali je tega vredn. (Eile)

Prvi ločeni od občinske uprave

Upravna enota Črnomelj je dober mesec v novih prostorih v poslovno-trgovskem centru - Tudi poročna dvorana - Najbolj pereče zadeve s področja denacionalizacije

ČRNOMELJ, SEMIČ - Črnomaljska Upravna enota (UE), ki pokriva semiško in črnomaljsko občino, se je sredi lanskega decembra preselila v nove prostore v poslovnem centru na Zadružni cesti ter bila tako prva v Sloveniji, ki se je prostorsko ločila od občinske uprave. Kot je na nedavni tiskovni konferenci povedal načelnik Anton Horvat, imajo na skoraj tisoč kv. metrih 30 pisarn, dve sejni sobi, dva arhiva in garažo.

Pisarne so po njegovih besedah skromne. Manjša sejna soba je namenjena zaslišanju strank, večja pa sestankom, izobraževanju in za sklepanje zakonskih zvez. V stavbo, kjer je semiška občinska uprava, jim je uspelo preseliti tudi krajevni urad Semič, v muzejski zgradbi pa so preuredili semiško poročno dvorano. Tudi za krajevne urade Adlešiči, Stari trg in Dragatuš so v glavnem rešili prostorski problem, težave pa so v Vinici.

Prostori, v katerih domuje UE, so še vedno last podjetja LB-hipo, ki mu država plačuje najemnino, ima pa prednostno odkupno pravico. Se pa na UE lahko pohvalijo, da imajo edini v Beli krajini digitalno telefonsko centralo in da so ena redkih upravnih enot, ki je po zaslugi zmogljivejših raču-

ŠTIRI PRIREDITVE OB KULTURNEM PRAZNIKU

METLIKA - Občina Metlika, Ljudska knjižnica Metlika, Dolenjski list Novo mesto, Mestna godba Metlika in popotnik Zvone Seruga vabijo ob slovenskem kulturnem prazniku na prireditve v Metliki. Priče se bodo v petek, 31. januarja, ob 19. uri v hotelu Bela krajina z literarnim večerom, na katerem bodo novinarji Dolenjskega lista Andrej Bartelj, Jožica Dornič in Tone Jakš predstavili Jakšetovo knjigo "Dolenjski obrabi", na prireditvi pa bodo zaigrali še mladi tamburaši pod vodstvom Toneta Grahka iz Črnomlja. V torek, 4. februarja, bo ob 19. uri v kulturnem domu potopisno predavanje Zvoneta Šeruge "Prijazne poti" s podnaslovom Z malo Kajo okoli sveta. V četrtek, 6. februarja, ob 19. uri bosta prav tako v kulturnem domu Klemen Ramovš na kljunasto flavto in Simona Zorc z recitacijami pričarala poezijo dr. Francea Prešerna, o slovenskem kulturnem prazniku pa bo govoril tukajšnji župan Branko Matkovič. V soboto, 15. februarja, pa bo ob 20. uri v kulturnem domu še koncert Mestne godbe Metlika.

ČRNOMELJ - Območna organizacija Rdečega križa Črnomelj zbira vsak dan od 8. do 12. ure na sedežu organizacije v Črnomlju rabljena oblačila, obutev in posteljnino.

V Črnomlju zopet obrtni program

V srednji šoli bo poleg gimnazije, triletnega in nadaljevalnega dveletnega podjetniškega poslovanja, steklo izobraževanje za orodjarje in konstrukcijske ključavničarje

ČRNOMELJ - Srednja šola Črnomelj bo za prihodnje šolsko leto razpisala dva oddelka gimnazije in dva oddelka programa Podjetniško poslovanje po sistemu 3+2. Letos bo prvič razpisala vsaj en oddenek dveletnega nadaljevalnega programa za poklic poslovni tehnik, kot novost pa še obrtni program, v katerem se bodo izobraževali bodoči orodjarji in konstrukcijski ključavničarji.

Prav slednji program je za šolo velika pridobitev, saj je v lanskem šolskem letu končala šolanje zadnja generacija kovinarjev. Za oživitev tovrstnega izobraževanja se je na ministrstvu za šolstvo in šport zavzel tudi črnomaljski župan Andrej Fabjan, ki se po besedah ravnateljice srednje šole prof. Gabrijela Vidic Mihelčič zaveda bodočega povpraševanja delodajalcev po tovrstnih poklicih. Vendar ravnateljica poudarja, da je pred njimi težka naloga, saj se mora za obrtni program prijaviti dovolj učencev. Razpisanih je namreč 12 učnih mest za orodjarja in 19 za konstrukcijske ključavničarje.

Učna mesta so ponudile Obrtno delavnice Mithraeum-Imširovič, Kambič laboratorijska oprema, Ključavničarstvo Stanislav Malerič, Strojno ključavničarstvo Vrlinič, Toki Jože Tomažević, Ključavničarstvo Srečko Adlešič, Orodjarna Fuks-Simonič Jože in nekatera podjetja, kot so Danfoss Compressors, Iskra Semič, TPV Suhor ter Unior iz Starega trga. "Učna mesta pomenijo zagotovilo za zaposlitev, kar je za Belo krajino zelo pomembno. Če morda za 1. letnik obrtnega programa ne bo kadrovskih štipendij, pa imamo precej zagotovil, da bodo v drugem letniku. Tudi praktični pouk v 2. in 3. letniku bodo vajen-

nalnikov priključena na internet. Glavni razlogi, da se je UE preselila iz gradu, kjer je bila prej, pa so bili predvsem trije: denacionalizacijski zahtevek za grad, premalo primernih prostorov zanje in za občinsko upravo ter predvideni stroški vzdrževanja.

Ceprav imajo sistematiziranih 47 delovnih mest, je redno zaposlenih 34 ljudi, 8 pa je pripravnikov ali zaposlenih za določen čas. Predvsem tehniko dobijo dipl. pravnike in dipl. inž. gradbeništva, zlasti zaradi nizkih plač. Kljub temu ima 10 odst. zaposlenih visoko, 40 odst. višjo in 50 odst. srednjo izobrazbo. V lanskem letu so imeli več kot 14.600 zadev, nerešenih pa jih je ostalo le 7 odst. V izjemnih primerih se to število zadev lahko celo podvoji. Tako pride na dan na UE tudi po 200 in več strank. Najbolj pereče zadeve pa so denacionalizacija, uveljavljanje pravic po vojnih zakonih in izvajanje zakona o kmetijstvu.

M. B.-J.

ci opravljali pri delodajalcih, s katerimi bo šola sklenila učne pogodbe," je povedala Mihelčičeva.

V gimnazijskem programu ponuja črnomaljska srednja šola priprave na maturo iz angleščine in nemščine kot tujih jezikov ter zgodovine, geografije, psihologije ali sociologije, biologije, kemije, fizike in ekonomije kot izbirnih predmetov. V novem šolskem letu bodo poleg vpisa v dva oddelka programa podjetniško poslovanje prvič vpisali učence v nadaljevalni dveletni program za poklic poslovnega tehnika. "Prizadevamo si, da bi v novem šolskem letu začeli uvajati elemente učne firme, ki v Sloveniji niso več nobena novost. Aktiv ravnateljev poslovnih šol je centru za poklicno izobraževanje pri ministrstvu predlagal, da izdela projekt opremljanja teh šol za potrebe učne firme. To ne bo majhen zalogaj, zato bomo poskusili najti sponzorje, nekoliko pa računamo tudi na pomoč staršev. S takšnim načinom pouka bi bili učenci dobro usposobljeni za vodenje manjših podjetij, saj imajo poleg številnih strokovnih predmetov tudi dva tuj jezika," pove o načrtih ravnateljica.

M. B.-J.

KAKO V GOZDOVIH PO ŽLEDU

SEMIČ - V semiški občini, kjer je žled le popustil, so ceste do vasi sicer očistili, še vedno pa jih čaka gozdne ceste. Dokončne ocene o škodi, ki jo je povzročil žled, še ni, zagotovo je le, da ne bo majhna. V ponedeljek so imeli predstavniki gozdarske službe sestanek s kmeti, na katerem so jim svetovali, kaj morajo narediti v poškodovanih gozdovih in sadovnjakih. V teh dneh pa pričakujejo tudi merila za oceno škode.

O TESTU

ADLEŠIČI - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj vabi na predavanje Majde Šimec o različnih vrstah testa, ki bo v petek, 31. januarja, ob 18. uri v gostilni Milič v Adlešičih.

Streha nad muzejem je dotrajana

Streha metliškega gradu, v katerem domuje Belokranjski muzej, bo morda vzdržala le še leto ali dve - Nova zasnova stalne razstave - Med obiskovalci tudi Izraelec in Japonec

METLIKA - Predlani so v Belokranjskem muzeju v Metliki pripravili idejno zasnovo razvoja in prenove muzeja do leta 2001. Načrtovali so, da bi vsako leto prenovili eno od stalnih zbirk. Prva je bila lani na vrsti zbirka novejše zgodovine, letos pa naj bi se lotili etnološke zbirke, za kar so že podpisali pogodbo o sofinanciranju z ministrstvom za kulturo in občino Metlika.

Toda preden bodo pričeli v muzeju s prenovo stalne razstave, bodo morali obnoviti ostrežje metliškega gradu, v katerem muzej domuje. Doselej jim je uspelo z obnovo po delih in z zamenjavo kritine streho še nekako vzdrževati, sedaj pa je v celoti, zlasti pa njeno ostrežje, že tako dotrajano, da morda ne bo vzdržalo niti ene zime več. Ogrožena je že stalna razstava v prvem nadstropju, ki je ob vsakem večjem deževju poplavljen. Z adaptacijo podstrešja bodo v muzeju pridobili kar 700 kv. metrov prostorov, ki jih nujno potrebujejo za arhiv, depo, razstave. Kot je dejala ravnateljica Belokranjskega muzeja Andreja Brancelj Bednaršek, bi bilo najbolje, če bi prvo fazo obnove opravili v enem zamahu, v najslabšem primeru pa v dveh, torej v dveh letih. Dlje streha najbrž ne bo vzdržala. V kolikem času bo v resnici obnovljena, je odvisno od denarja, ki ga bo zagotovilo ministrstvo. Metliška občina naj bi prispevala za napeljavno centralno kurjave.

Nova postavitev stalne razstave bo odvisna od prostora, ki ji bo v

prihodnje namenjen. Vendar se v muzeju zavedajo, da bo ne glede na to potrebno spremeniti sedanji koncept stalne razstave, in sicer tako, da bi najbolj značilne belokranjske teme postale hrbtni- ca stalne zbirke. To bo v Sloveniji novost. Za sofinanciranje v letošnjem letu je muzej na ministrstvo za kulturo prijavil še pre-novo Župančičeve zbirke v Vinici ter vinogradniške zbirke v Semiču. Denar za ti dve naložbi naj bi poleg ministrstva prispevali še občini, v katerih sta zbirki.

Letošnja novost v Belokranjskem muzeju je, da bo od 15. marca odprt za obiskovalce dlje časa, in sicer od 9. do 16. ure, ob sobotah od 9. do 14. ure ter ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure. V začetku bo dežurnih pet zaposlenih, vložili pa so prošnjo za zaposlitev kustosa pedagoga. Lani je stalne in občasne razstave muzeja v Metliki, Semiču in Vinici obiskalo 21.611 ljudi, a samo stalne razstave 16.183. Zanimivo je, da si je razstave v Metliki lani ogledalo 449 tujcev iz 18 držav. Največ je bilo Avstrijcev, poleg obiskovalcev iz evropskih držav

• Vse tri belokranjske občine so sprejele odlok o ustanovitvi Belokranjskega muzeja ter imenovalle člane sveta muzeja po novem. Iz vsake občine sta po dva člana, muzej pa ima v njem tri predstavnike. Na nedavni prvi seji sveta muzeja so za predsednika izvolili Milana Travnikarja.

pa so bili tudi Izraelec, Japonec, nekaj Američanov, Kanadčanov, Argentinec in Avstralcev.

M. BEZEK-JAKŠE

KONCERT ANE KAVČIČ IN ANDREJE MARKUN

ČRNOMELJ - Glasbena mladina Bele krajine pri glasbeni šoli Črnomelj vabi v ponedeljek, 3. februarja, ob 19. uri prostore glasbene šole na koncert Ane Kavčič, študentke drugega letnika flavte na Akademiji za glasbo v Ljubljani in Andreje Marakun (klavir), sedaj absolventke na Akademiji za glasbo v Ljubljani v razredu prof. Dubravke Tomšič-Srebotnjak. Organizatorji so zadovoljni s prejšnjim koncertom pihalnega kvinteta Slowind, ki je bil zaradi svoje modernosti še posebej zanimiv. Navdušeni so bili tako poslušalci kot izvajalci, kar pomeni, da si publika želi tudi takih, drugačnih koncertov.

Milena Novina

Žrtve žleda

Koča na Smuku kar tri tedne odrezana od sveta

SMUK NAD SEMIČEM - Milena in Franc Novina imata šesto leto v najemu lovsko kočico niso zaslužili niti za stroške pluzenja. Toda takrat so lahko vsaj prišli do kočice. Letošnjo zimo, ko je bil žled, pa je bila koča tri tedne odrezana od sveta. "Že konec tedna tik pred novim letom je žled podrli na cesto veliko dreves. 3. in 4. januarja smo vse pospravili in cesto preorali, a le za en dan. Že naslednji dan je bilo dva kilometra makadamske poti, ki vodi skozi gozd, neprehodne, v koči pa je zmanjkalo tudi elektrike, saj je na več mestih potrgalo električne žice. Še sreča, da nam je znanec na pravočasno povedal, saj smo imeli v koči dve polni zamrzovalni skrinji. Nekaj nam je uspelo rešiti in peš znositi v dolino, vsega pa ne," pripoveduje Milena Novina.

Šele po treh tednih je bilo v gozdu toliko varno, da so minulo soboto semiški gasilci, prijatelji in znanci Novinovi lahko odšli v gozd in počistili cesto. Koliko je bilo dela, pove že to, da ob poti ni bilo drevesa, ki ne bilo polomljeno. V začetku tega tedna so začeli elektrikarji popravljati električno napeljavo, tako da bo elektrika v koči zopet v teh dneh, oskrbnica pa je zagotovila, da bo konec tedna po mesecu dni koča že odprta.

M. B.-J.

Sprehod po Metliki

ŠOLE DOŽIVLJAJO ZADNJE CASE pravo invazijo trgovskih potnikov, ki s priporočili ministrstva za šolstvo in šport (ali tudi brez njih) prodajajo učila in druge pripomočke za delo v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Ravnatelji se "kovčarjev" otepajona na vse v civilizirani družbi dovoljene načine. Nekateri direktorji šol so že določili dneve in ure, ko je akviziterjem dovoljen obisk, vendar je do pravega reda še daleč.

V TREH TEDNIH OKROG NOVEGA LETA je bilo kar dvakrat vlomljeno v osnovno šolo Podzemelj. Najprej so nepovabljeni obiskovalci odnesli sintetizator in radijski sprejemnik z dvema kasetarjema, ob drugem vlovu v četrti razred pa še televizijski sprejemnik in videorekorder. Zadevo imajo v rokah metliški policisti, ki so strokovnjaki za takšen in podobne zadeve, nestrokovnjaki pa sklepajo, da gre za lopove, ki so lačni glasbe, filmskih uspešnic pa morda še televizijskih prispevkov s sončne strani Gorjancev.

METLICANI SE BODO MORALI OB KONCU tedna navediti na čakanja, in sicer na bencinski črpalke, na carini in v trgovinah novega poslovno trgovskega središča. Gnečo namreč delajo na jug potujoči zdolci, ki jim je malo mar, če vladajoči domačini niso predvideli takšnega južnobalkanskega razpleta. Kaže, da so bili v sosednjem Črnomlju umnejši, saj se lahko tolčejo po prsih kar s tremi bencinskimi črpalkami.

Črnomaljski drobir

KASETE - Če v Ljubljani mislijo, da so izumili poslušanje (polnih, praznih ali domnevno posnetih) kaset, so se pošteno zmotili. Še preden je izbruhnila afera "Rupar", so še in še poslušali kasete na metliški občinski upravi. Črnomaljši so potem, ko so v tej rubriki prebrali, da je iz zadnjih klopi metliške seje sobe med sejo sveta prišla pripomba, ki je žalila črnomaljsko zastavo, zahtevali opravičilo. Potem so v Metliki poslušali na seji posnete kasete in to poslušanje je le imele nekaj malega skupnega s prazno avdio kaseto, ki jo je državni poslanec Rupar izročil dr. Drnovski. Na metliški kaseti namreč ni bilo slišati žalitev črnomaljske zastave.

ZELENI - Čeprav je zima že tretji mesec bela, v Črnomlju ugotavljajo, da imajo vedno več zelenih. Vse bolj se odevajo v takšno barvo tisti, ki bodisi zaradi opravkov ali iz firbca obiščejo nove prostore Upravne enote Črnomelj. Komur še ni jasno, zakaj ljudje pozelenijo, naj se oglasi na Upravni enoti. Lahko tudi zgolj iz radovednosti.

PUŠT - Semiški gusarji se menda že pridno pripravljajo na pustovanje, saj se jim od decembrskih prireditev ni zdelo vredno podreti niti odra pred hotelom Smuk. Tudi prebujajoči se lisjaki s Suhorja pri Metliki grozijo s svojim pustnim karnevalom. Le iz črnomaljske občine ni slišati prav ničesar o kakšnem pustnem programu. Škoda, pa toliko aktualnih tem bi lahko obdelali!

Semiške tropine

DESKA - Hudomušneži, ki vedo, da se Semičanom mudi v vinograd, se sedaj, ko so se začele temperature sukati okrog ničle in pobira sneg, muzajo, kako bodo Semičani pomikali desko po vinogradu in obrezovali trte. A eden od vodilnih semiških vinogradnikov trdi, da "vinogradniške deske" niso izumili v semiških, ampak v metliških vinskih goricah. Da ne bi prišlo do medobčinskega spora, svetujemo, naj bo inovacija od tistega, ki jo bo prvi patentiral.

ZNAK - Semičani so se, ko so bili še v črnomaljski občini, pogosto počutili zapostavljene, a tudi še sedaj se jim marsikdaj zdi, da so tako rekoč brez prednosti. Resnici na ljubo velja povedati, da se kot levi borijo, da ne bi bilo tako. A v svojih vrstah imajo očitno tudi zagrižene borce, ki jih zmoti že prometni znak, ki pomeni "nimas prednosti". Takšen znak ob eni od semiških vpadnic je go tako - nič kriv, nič dolžan - skupil z barvo (na fotografiji). Če takšnega zamazka vozniki ne bi upoštevali, bi to pomenilo, da imajo vsi, ki pridejo v Semič, prednost. Tresk!!!

POLEMIZIRANJE ALI OBTOŽEVANJE? - Na radiu Univox, ki je mimogrede povedano, s spremembo letnice na svoji reklamni tabli v teh dneh poskrbel, da smo končno zakoračili v letošnje leto, so se prejšnji teden odzvali na prispevek, objavljen v Dolenjskem listu prejšnji četrtek pod naslovom "Občina in Univox sta se spravila". Kot "osebno" prizadeti so svoj lastni medij izkoristili za to, da so novinarko Mojco Leskovšek-Svete obtožili, da je pisala pristransko, češ da je poročala le s seje občinskega sveta, ni pa se o zadevi pozanimala na radiu Univox. Ne da bi se po drobne spuščali v to, da je bil na seji sveta prisoten tudi direktor Univoxa in da je bila Mojca Leskovšek-Svete novinarka že precej časa prej, predno je radio Univox sploh zagledal luč sveta, želimo mladi radio, ki ravno v teh dneh praznuje tretjo obletnico obstoja in se mora zato še veliko učiti, opozoriti le na določena pravila, ki so sicer znana vsem, ki delajo v sredstvih javnega obveščanja. Gre namreč za to, da se vedno polemizira v tistem mediju, kjer je bila "sporna" zadeva objavljena, in v Dolenjskem listu - tega ne vedo - imamo za to posebno rubriko. V nasprotnem primeru namreč lahko vsa zadeva izzveni (kar pa v omenjenem primeru "izkoriščanje lastnega medija za pranje svoje časti" tudi je!) le kot čisto navadno obdolževanje nekoga, ki piše drugače, kot bi sami to želeli.

Ribniški zobotrebci

VEČ ZDRAVEGA PROGRAMA - Na podlagi anket o gledanosti programa ribniške lokalne televizije so na R kanalu prišli do ugotovitve, da si v Ribnici ljudje želijo več sprostitev oddaj, kot so razne zabavno-glasbene oddaje, filmi in podobno. Ljudem je že čez dan dovolj visoke politike in garanja, zato si zvečer želijo le še, da bi preostanek dneva preživeli neobremenjeni s problemi, ki jih tako ali drugače čez dan "bombardirajo" z vseh strani. Na R kanalu bodo zato njihovim željam ugodili, pri čemer pa ne bodo okrnili do sedaj dobro gledanih oddaj. Nasprotno, poleg več zabavnih oddaj, ki jih načrtujejo, in uvedbe filmskega programa bodo že s prihodnjim mesecem poestrili tudi informativno oddajo R tednik. V ta namen so že zaposlili novinarko, tako da so sedaj na R kanalu štirje redno zaposleni. Celotni program R kanal, v katerem imajo 80 odstotkov lastnega programa, ki ga zaposlenim pomaga soustvarjati okoli 15 zunanjih sodelavcev, bodo od dosedanjih nekaj ur na teden razširili na vsak dan.

NOV KLUB - V ribniški občini je en klub že propadel, in sicer Klub 111. Vendar pa slab zgled, kot vse kaže, ne moti lastnikov gostilne Ribenčan, v prostorih katere je bila do sedaj diskoteka, da se ne bi tudi sami poskusili na tem področju. Prostore v hiši v Goriči vasi bodo zato preuredili, nam pa ostane le, da podjetnim lastnikom zaželimo več sreče.

Laški sel

USTANAVLJAJO PODJETNISKI CENTER - V Sloveniji deluje že več podjetniških centrov, zdaj ga bodo ustanovili tudi za območje občin Velike Lašče, Loški Potok in Ribnica.

SPOSOJENA VLEČNICA - Šola v Velikih Laščah nima svoje smučarske vlečnice, na srečo pa jim jo je pred dnevi posodila osnovna šola iz Kostanjevice, ki ima dve. Postavijo jo na hrbu Trešnjica, kjer se mladi Laščani uče smučanja ali pa bolj vešči tudi tekmujejo.

USTANOVILO KONJENIŠKO DRUŠTVO - Pred kratkim so v Laščah ustanovili Konjeniško društvo, ki združuje konjere v občini. Predsednik društva je mag. Franc Kraljič.

SOLA V ČERNEM - 50 učencev laške šole je te dni (od 27. do 31. januarja) v zimski šoli v naravi v Črnom, kjer smučajo. Vodstvo šole je posodilo 42 učencem smučarsko opremo, ostali pa imajo svojo. Šola je dobila 6 parov smučarjev od ministrstva za šolstvo, pri Alpini pa so kupili smučarske čevlje po ugodnejši ceni.

MLADI PLANINCI - Pred kratkim so pri Planinskem društvu Velike Lašče ustanovili tudi mladinsko sekcijo. Prvi mladinski zimski pohod na najvišji vrh občine bo 1. februarja, vodil pa ga bo Manfred Deterding.

Mirtovski šratelj:

"Nekdo v Padovu je udomačil divjega prašiča, zdaj pa ljudje ne vedo, če je to še divji prašič ali pa je navadna domača svinja."

Zaradi zabojnikov za baterije spremeniti odlok

Zeleni izpolnili obljubo

KOČEVJE - Po večmesečnih prizadevanjih je Zelenim Kočevja končno uspelo uvoziti zabojnike za baterije, ki so jih nabavili s svojim denarjem kot vzpodbudo za občino v prizadevanjih za uvedbo sortiranega zbiranja odpadkov. S tem so uresničili svojo obljubo, na občinskih svetnikih pa je sedaj, da jim pomagajo zadeve speljati tako, da bodo zabojniki služili svojemu namenu.

Občinski svetnik in predsednik Zelenih Kočevja Branko Dekleva ter svetnik Bojan Kocjan sta na zadnji seji svetnike obvestila, da je tudi že uspelo pridobiti večino soglasij lastnikov stavb, na katerih bodo zabojniki pritrjeni. Obenem sta opozorila, da bi bilo zaradi tega potrebno spremeniti občinski odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki, saj je Komunala Kočevje, ki naj bi skrbela za praznjenje zabojnikov in shranjevanje baterij pod svojo streho, to pripravljeno delati le, če se ji za omenjena dela razširi opis njenih nalog in del. Komunala za to potrebuje formalno podlago ne le zaradi skupnih dogovorov o reševanju problematike odpadkov z ribniško občino, ki je dolžna poskrbeti za zbiranje odpadkov za obe občini, ampak tudi zato, ker na državni ravni postopek s posebnimi komunalnimi odpadki ni dorečen. "Če bomo čakali državo, da to uredi, ne bomo nikamor prišli," pravi Dekleva, zato upa, da se svetniki ne bodo izneverili dani podpori predlogu Zelenih Kočevja.

M. L.-S.

DANES O KMETIJSTVU

VELIKE LAŠČE - Danes, 30. januarja, ob 19. uri bo v dvorani KZ Velike Lašče razgovor o slovenskem kmetijstvu ter njegovih možnostih organiziranja prodaje na domu ob vstopu v Evropsko zvezo. V razgovoru bo sodelovala tudi dr. Marija Markeš.

Najceneje bo vedno grelo sonce

S subvencijo ali samogradnjo poceni do sprejemnika sončne energije

VELIKE LAŠČE - "Prepričani smo, da je eko turizem ob podpori bio kmetijstva, učinkovite rabe energije in energetski izrazi obnovljivih lokalnih virov prava razvojna možnost območja dežele suhe robe," meni Bojan Žnidaršič, direktor "Vitre"-centra za uravnotežen razvoj Cerknica, ki deluje tudi za območje občin Velike Lašče, Ribnica, Loški potok, Kočevje in Osilnica.

Še pred prihodom sončnih dni bo v Velikih Laščah študijski krožek o samogradnji sprejemnikov sončne energije (SSE). Dosele se je zanj prijavilo z območja občin Velike Lašče in Ribnica 20 občanov iz območja nedolženjskih občin, kjer so se krožki začeli prav te dni, pa okoli 80. Veliko zanimanja za samogradnjo SSE so pokazali tudi v občini Kočevje, kjer bodo seminarji tudi še letos. Iz občine Osilnica na ponudbo še ni odgovora, medtem ko iz občine Dobropolje doslej niso pokazali zanimanja za vključitev v ta program.

Na seminarju oz. po njem se bodo nekateri interesenti odločili, da bodo naročili vgradnjo SSE sami, kar jih bo veljalo 25 do 30.000 tolarjev za kv. m SSE (upravičeni pa bodo do državnih

Irena Šilc

Kazen za neobdelano

Ribniški kmetje opozarjajo na določila novega zakona

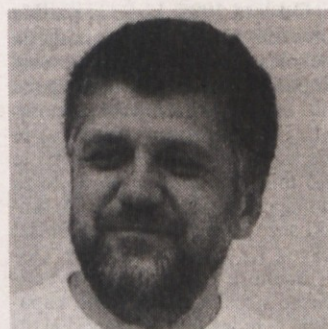
RIBNICA - Kmetijska svetovalna služba iz Ribnice tudi za letošnje pripravljajo sklop predavanj, ki so namenjena izobraževanju kmetov in članov njihovih družin. Tako kot že lani bodo tudi letos dali velik poudarek pridelovanju zdrave hrane. Temu pa je bilo namenjeno tudi že prvo letošnje predavanje, ki sta ga imeli inženirki kmetijstva Irena Šilc in Ana Ogorelec prejšnjo sredo v Dolenji vasi, ta tork pri Sv. Gregorju in včeraj ponovno v Dolenji vasi.

Izobraževanju kmetov, v sklopu katerega pripravljajo predavanja, ogleda, strokovne ekskurzije in seminarje, kmetijski svetovalci v Ribnici namenijo okoli 40 odstotkov svojega dela. "Naš namen je kmete izobraževati, hrati pa jih tudi seznanjati z novostmi na področju kmetijske pridelave, s spremembami na področju zakonodaje in predpisov ter možnostmi za pridobitev finančnih pomoči na lokalni in državni ravni," pravi svetovalka Irena Šilc. V pomoč pri tem jim je, da ima ribniška občina posluh za kmetijstvo. "Lani so samo za izobraževanje namenili okoli 1,5 milijona tolarjev, s čimer pa smo lahko, če se primerjamo s sosednjo kočevski občino, zadovoljni," pravi Šilc.

Teme prvih letošnjih predavanj, ki jim bodo že prihodnji mesec sledila nova, so vsaj delno tudi že namenjene pripravam kmetom na seznanjanje z lani sprejetim novim zakonom o kmetijskih zemljiščih, ki predvideva tudi kazni za neobdelane kmetijske površine. Kot pravi Šilc, so bili z odzivom na predavanja zadovoljni, kar pa je le dokaz, da je kljub velikemu zaraščanju kmetijskih površin - zaradi česar bi utegnili biti ribniški kmetje po določilih novega zakona prizade - v ribniški občini še vedno velik interes za kmetijsko pridelavo.

M. L.-S.

subvencije 18.000 tolarjev za kv. m) ali pa se bodo odločili za samo-

Bojan Žnidaršič, direktor Vitre Cerknica: "Samogradnja sprejemnikov sončne energije pa bo med drugim skupinsko delo, kar je pomembno za krepitev socialnega razmišljanja."

Prvič "za" turistično promocijo

V Kočevju so predstavili projekt "Dobrodošli v Sloveniji"

KOČEVJE - Predstavniki Centra za promocijo turizma Slovenije in podjetja Creativ so prejšnji tork v Kočevju predstavili projekt "Dobrodošli v Sloveniji". Predstavitve in seznaitve s pogoji za vključitev v to turistično informacijsko mrežo so se na pobudo M-KG Kočevje, O.E. gostinstvo turizem, udeležili predstavniki kočevske in ribniške občine, Loškega Potoka in Osilnice ter turistični delavci s tega območja z namenom, da bi tudi področje zahodne Dolenjske dobilo svojo podatkovno bazo v okviru multimedijske predstavitve slovenskega turizma na CD-romu in internetu.

Na zadnjem CD-romu "Dobrodošli v Sloveniji", ki ga je podjetje Creativ ob podpori Centra za turistično promocijo in ministrstva za gospodarske dejavnosti lani izdalo že drugič, o turizmu na območju od Velikih Lašč do Kolpe skorajda ni podatkov. Direktor M-KG Kočevje, O.E. gostinstvo turizem, Marko Glavač je povedal, da je tako, "ker ta del Slovenije ni naredil še nič za svojo turistično promocijo". Z vključitvijo v turistično informacijsko mrežo, ki omogoča neposredno

povezavo med turističnimi ponudniki in povpraševalci, pa bi se lahko prvič nedvoumno opredelili za turistično promocijo širšega območja Kočevsko-Ribniške doline.

Predstavniki podjetja Creativ Edvard Plut je ob predstavitvi projekta povedal, da je v informacijsko mrežo "Dobrodošli v Sloveniji" trenutno vključenih preko 7.000 zapisov o turističnih ponudnikih. Poleg naslovov le-teh zadnji CD-rom vsebuje 800 fotografij znamenitosti posameznih

območij in krajev, video posnetke, zvočne zapise narodne glasbe ter avtokarto AMZS, vsi podatki pa so dostopni v petih jezikih: slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem in hrvaškem.

Udeleženci predstavitve, ki so izrazili velik interes za vključitev v projekt, so povedali, da se bodo o tem morali odločiti po posameznih občinah, bo pa znana že kmalu. Tudi o tem, ali bodo omenjene štiri občine nastopile skupaj ali samostojno.

M. LESKOVŠEK-SVETE

NASTOP OPERNIH PEVCEV V POTOŠKI ŠOLI

LOŠKI POTOK - 15. januarja je potoške šolarje obiskala skupina znanih glasbenikov in za obe šoli nastopila v telovadnici na Hribu. Z izredno bogatim repertoarjem sta nastopila sopranistka Sonja Hočevar in tenorist Rajko Koritnik, na klavirju ju je spremljal pianist Davorin Žitnik, program pa je povezoval dramski igralec Jože Logar. 3. februarja bo podobna prireditev. Takrat se bo predstavil New swing quartet. Škoda je, da so te prireditve v dopoldanskem času in so za izjemne kulturne užitke prikrajšani starejši in zaposleni občani.

A. K.

• Razlika med velikim in malim mestom je v tem, da je mogoče v velikem več videti, v malem pa več slišati. (Cocteau)

SLOVENIJA IN EVROPSKA SKUPNOST

VELIKE LAŠČE - Danes, 30. januarja, ob 19. uri bo v dvorani Kmetijske zadruge Velike Lašče predavala dr. Marija Markeš iz Triglavskega narodnega parka o temi "Pristop Slovenije k Evropski skupnosti". Inž. Ana Pogorelec pa bo predavala o prodaji na domu. 7. februarja pa bo v Laščah predavanje o urejanju pašnikov. Predavanja organizirajo kmetijska svetovalna služba, kmetijska zadruga in društva, ki združujejo kmete.

M. L.-S.

Kmalu šola jahanja

Predsednik jahalne sekcije Frenk Padar

DOBROPOLJE - "Še letos nameravam izpolniti pogoje, da bo naša kmetija priznana za turistično, usmerjeno v jahalni šport, kar pomeni, da moramo imeti najmanj 6 jahalnih konj in instruktora jahanja," pravi Franc Padar iz Male vasi, predsednik konjeniške sekcije pri Športnem društvu Dobropolje. Te dni obiskuje tečaj za instruktore jahanja, v kratkem pa bo opravljal tudi zaključni izpit za in-

struktorja. Ko si bo pridobil to znanje in izpolnil ostale pogoje, pa bodo na njihovi kmetiji imeli tudi šolo jahanja. V konjeniško sekcijo pri ŠD so vključeni le lastniki jahalnih konj. Na nedavnem občnem zboru ŠD je Franc Padar med drugim poročal o dosedanjem delu sekcije in predlagal, naj bi se naprej tekmovali na galopskih dirkah in v dirkah na dolge proge (endorance). V občini si prizadevajo za izvajanje komasacije in pri tem pričakujejo, da bo ostalo po zložbi zemljišč nekaj zemlje, ki naj bi jo namenili za ureditev hipodroma, ki bi najbolj spodbudil rejo konj.

J. P.

NOVO DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA

VELIKE LAŠČE - Pred kratkim so v Velikih Laščah ustanovili Društvo kmečkih žena. Za predsednico so žene izvolile Mihaelo Polzenik z Velike Slevce. Že na ustanovnem občnem zboru se je v društvo vključilo 25 kmečkih žena. Ob tej priložnosti je udeleženkam zbora predavala o zelnjadarstvu inž. Ana Ogorelec.

Ivančna zrasla iz štirih kmetij

Ivanški občinski svetniki o programu priprave ureditvenega načrta za center Ivančne Gorice - Tudi avtobusna postaja in tržnica ter zelenice, parki in parkirišča

IVANČNA GORICA - "Ivančna Gorica je nastala šele po 2. svetovni vojni iz štirih kmetij," je povedala Irena Lavrih, predstavnica oddelka za okolje na ivanškem županstvu, ko je pretekli petek svetnikom pojasnjevala program priprave načrta 13 SC Ivančna Gorica - center. Danes je ostanek občestne vasi komaj še zaznati. Močneje se je začela Ivančna Gorica razvijati šele po dograditvi dolenske železnice in še bolj po dograditvi tedanje avtoceste Ljubljana - Zagreb.

Danes je Ivančna Gorica mešana enodružinskih hiš, industrije, obnovljenih polkmečkih hiš in nekaj stanovanjskih blokov. Ima podoben naglo razvijajočega se kraja, ki pa je rasel stihijsko, brez oblikovne zasnove. Območje urejanja z ureditvenim načrtom se

Irena Lavrih

nahaja v smeri sever - jug med železniško progo Ljubljana - Novo mesto in regionalno cesto 331 (Ljubljansko cesto), v smeri vzhod - zahod pa med regionalno cesto (Cesta II. grupe odredov) in med skladiščem, ki ga uporablja IMP Livar Ivančna Gorica. Območje je torej z dveh strani obremenjeno s cestama regionalnega pomena, cesta preko železniške proge pa je najbolj obremenjena v naselju.

Območje je pozidano z zgradbami železniške postaje, apoteke, kulturnega doma, gostinskimi in trgovskimi zgradbami; gre za zametek središča, ki je potreben temeljite prenove. Območje je v glavnem pozidano razen ob železniški progi, kjer zasledimo še precejšen nepozidan pas, kjer bi po besedah inž. Lavrihove kazalo ustanoviti novo mestotvorno središče. Za ureditev starega jedra nad železniško postajo bi morali vložiti napor, da bi prevzelo drobne dejavnosti s področja trgovine, gostinstva in storitev v osrednjem delu, s področja

kulture, poslovnih in družbenih dejavnosti na vzhodnem delu območja. Dejavnost trgovine na debelo (železnina s skladiščem) bi se morala seliti na skrajno zahodno območje, v območje skladišč.

Sokolska ulica se na zahodu izteka v parkirni žep ob objektu športnega parka, na južnem robu pa bi z gosto zasaditvijo dreves in grmovnic oblikovali bariero proti železniški progi. Ulico naj bi skrbno oblikovali tudi z izbrano ulično opremo. V sosesčini železniške

• Svetnik Pavel Groznik je pohvalil Ireno Lavrih za lepo pripravljeno gradivo. Igor Bončina je menil, da zadnji dve leti v centru Ivančne Gorice niso nič naredili. Nikolaj Erjavac je kot že večkrat pogršel vizijo razvoja občine in izrazil bojazen, da ta načrt ne bo sprejet še letos. Zanimalo ga je, kje v občini je sploh možno graditi. Tudi Jože Mihelčič je pogršel smernice razvoja.

postaje predvidevajo izgradnjo avtobusne postaje in uličnega niza. Na celotnem območju bo več zelenih površin: zelenic, parkov in drevoredov, razmišljajo pa tudi o manjši tržnici in parkiriščih zahodno od železniške postaje ter za novim poslovnim objektom.

P. P.

Trebnje: "udar" odstranil župana?

(Nadaljevanje s 1. strani)

gartniku, in da so zato potrebne nadomestne volitve. Pavlin se je skliceval na zakon o poslancih in na zakon o lokalni samoupravi. Župan Pungartnik je odvrnil, da ima po taistem zakonu, na katerega se sklicuje Pavlin, 3 mesece časa urejati te zadeve. Opozoril je, da občinski svet sploh ni obravnaval dnevnega reda in da je 2. točka (o začasnem financiranju potreb iz proračuna občine v letu 1997) prišla na dnevni red nezakonito. Predlagal je svetnikom, da to točko umaknejo z dnevnega reda, sicer bo prisiljen zadržati izvrševanje tega odloka.

Svetnik Igor Teršar (LDS) je menil, da tolmačenje, da občina nima več župana, ni v skladu z zakonom o lokalni samoupravi. Dodal je še, da svetniki za to izredno sejo niso dobili vabil vsaj 48 ur pred sejo, kot bi morali. Anton Zaletel (SLS) je rekel, da so na občini vsi živčni, ker se ne ve, kako in kaj. "Nihče ni nena-domestljiv. Volitve morajo biti čimprej! Naša stranka se s tem strinja," je poudaril Zaletel. Svetnik Ivan Vovk (ZLSD) je svetnike SKD in SLS opozoril, da gre naposled tudi za denar davkoplačevalcev, saj bi po njegovem nadomestne volitve stale okrog 9 milijonov tolarjev.

Pavlin je Teršarju odvrnil, da bi župan imel možnost, da bi še 3 mesece urejal te zadeve, če bi imel pridobitno dejavnost, in da nikjer ni zasledil določil o potrebnih 48 urah časa za sklic seje. Dodal je, da so nekatere stranke opozarjale na zapravljanje in stroške že pred zadnjimi volitvami, zato ni po-

trebno sprenevanje. Svetnica Zvonka Falkner je opozorila, da na tej seji občinski svet še vedno ni potrdil niti dnevnega reda seje. Svetnik Teršar je skušal replicirati s citiranjem v časopisu navedenega stališča bivšega poslanca Alojzija Metelka, da ni res, da funkcija poslanca ni združljiva z županstvom, a ni dobil besede. Župan Pungartnik je spomnil svetnike, da je pred prevzemom funkcije zahteval od občinskega sveta stališče, kaj bo, in da so mu zagotovili, da bo zaposlen na občini. Takrat je imel možnost oditi v dobro službo, je povedal Pungartnik in dodal, da obračanje zakona po svoje, da ni več župan, kot to počne predsednik Pavlin, ni sprejemljivo ne le zanj, ampak verjetno tudi za 62 odstotkov volilcev, ki so ga podprli na lokalnih volitvah. "To kar govorite, dr. Pavlin, je zavajanje tega omizja. Za to bom dobil dokaze," je vzrotil Pungartnik.

Svetnik Anton Strah (SLS) je ugovarjal svetniku Teršarju. "Gospod predsednik LDS, malo sklenite le imate. Gospod Metelko je pred 2 letoma opozarjal ravno na to, da nista združljivi funkciji župana in poslanca!" Svetnik in poslanec dr. Franc Žnidaršič je opozoril svetnike, da je celjskemu županu - poslancu potekel mandat že 28. novembra lani, a so ga vseeno 14. januarja letos celjski svetniki imenovali za nepoklicnega župana.

"Stvari prikazujete demagoško! Galopirate in hočete po hitrem postopku doseči tisto, kar ste si zamislili vi ali vaša stranka!" je očital predsedniku Pavlinu svetnik Vovk. Pavlin je ostro reagiral na te in podobne očitke, češ da bi se

tudi on lahko spustil na tako osebno raven, a se ne bo. Pozval je, naj se lotijo glasovanja. Svetnik Rafael Krevs (LDS) je rekel, da bo najprej treba ugotoviti, ali sploh sprejemajo dnevni red izredne seje, potem pa da lahko glasujejo, "četudi o rimskem papežu..." Janez A. Kovačič je predlagal, da bi glasovali o tem, da bi do konca tega mandata dosedanji župan opravljal funkcijo nepoklicno, podobno kot v Celju ali Črnomlju. Tone Strah je menil, da Celje in Trebnje nista ravno primerljivi občini, da imajo Celjani 2 podžupana in tajnika, tako da je župan samo figura. Krevs je spomnil: "Saj niste hoteli za podžupana Jožeta Vencija!" Pungartnik pa je dodal, da ni taista večina v občinskem svetu sprejela niti podžupana niti tajnika, ki ju je predlagal. PAVEL PERC

Sevniški bazen ne v roke zasebniku

Športna zveza Sevnica: Bazen in športna dvorana naj zadržita sedanj status! - SZ in odbor za šport nasprotujeta, da bi bazen dodelili zasebniku, dvorano pa šoli

SEVNICA - Ker je bilo sevniško kopališče zgrajeno z denarjem sevniških davkoplačevalcev, fizičnih in pravnih oseb, občinski odbor za kulturo in šport, ki ga vodi Nena Bedek, nasprotuje oddaji kopališča v najem zasebniku. Odklonilno stališče o tem, da bi bazen oddali v koncesijo in športno dvorano osnovni šoli, je nedvoumno sporočilo tudi vodstvo sevniške športne zveze.

Odbor je iz gradiva, ki ga je dobil v roke tudi nadzorni odbor, ter iz analize poslovanja sevniškega bazena ugotovil, da so komunalna kopališča objekti družbenega standarda, za katere je nujno delno pokrivanje stroškov, predvsem investicijskega vzdrževanja iz proračuna. Odbor je priporočil sevniški športni zvezi, naj s kopališčem ravna kot dober gospodar.

Ko pa je obravnaval podatke o poslovanju sevniškega kopališča od leta 1962 do 1996, je nadzorni odbor sevniške občine izoblikoval mnenje, da je ena od možnosti za izboljšanje poslovanja bazena tudi, da športna zveza Sevnica odkupi opremo gostinskega lokala in na ta način več iztrži z najemninno za lokal, ter določi ustrezno ceno vstopnic. Izvršnemu odboru športne zveze Sevnica pa je nadzorni odbor predlagal, naj se večkrat sestane in uskladi potrebe klubov, ki so predvsem v začetku poslovnega leta prikrajšani za dotacije iz proračuna športne zveze zaradi

NOVA SEKRETARKA - Ivanški svetniki so soglasno z 19 glasovi imenovali za novo sekretarko občinskega sveta 32-letno pravnico Danijelo Pirman z Male Loke (občina Grosuplje), ki se je na kratko predstavila in prevzela del dosedanjega bremena tajnika občine Vinka Blatnika (sedi poleg Pirmanove, ob županu Jerneju Lampretu in podžupanu Jožetu Košaku).

VZORNO SODELOVANJE ŠOLE S KMETICAMI - Blanka osnovna šola zelo dobro sodeluje tudi s krajevnim društvom kmetic, kar so nazadnje domiselno pokazali z družno predstavitvijo poglavitnih kmečkih opravil v vseh letnih časih (na posnetku).

GLASOVANJE - Od 25 trebanjskih svetnikov so pretekli petek manjkali trije. Glasovalo jih je 15 (na posnetku svetniki SKD in SLS z dvignjenimi rokami medtem ko se opozicija odpravlja). Občinska volilna komisija naj bi morala po tem ugotovljenem sklepu najpozneje v 15 dneh razpisati nadomestne volitve. 12 svetnikov SKD in SLS je sklenilo tudi, da naj bi vse tekoče posle do izvolitve novega župana opravljal predsednik sveta dr. Marjan P. Pavlin in podpredsednik Anton Strah. (Foto: P. P.)

odbora Brane Teraš sta najodgovornejši občinske ustanove obvestila, seznanila, da je sedanji sistem izkoriščanja dveh najpomembnejših objektov: kopališča in športne dvorane navkljub vsem pomanjkljivostim še najbolj sprejemljiv za posameznike in športna društva. V športni zvezi Sevnica se zavedajo, da je sedanji sistem upravljanja z dvorano veliko finančno breme za občino, hkrati pa opozarjajo, da bi bila najslabša rešitev, če bi ga prevzela v upravljanje šola ali kdo drug s koncesijo.

• Ministrstvo za šport odpira možnost sofinanciranja sanacije bazenske školjke. Ker je rok prijave 15. februar, je tajnik Športne zveze Sevnica, Borut Bizjak prosil sevniški občinski svet naj razpravlja o tem in drugem upravljanju kopališča v Sevnici.

jo. V športni zvezi poudarjajo, da je pokrivanje stroškov s pomočjo sredstev ministrstva za šolstvo in šport velika možnost, ki je doslej niso znali dovolj izkoristiti "prav zaradi neaktivnosti pristojnih občinskih organov".

P. P.

Krjavljve iskrice

IGORJEVA VNEMA - Vodja svetniške skupine ivanških socialdemokratov Igor Bončina politično delovanje jemlje zelo resno. To je dokazal tudi na zadnji petkovi seji ivanškega občinskega sveta, ko je svetniškega kolega Antea Vidmarja iz Ambrusa brž lopnil po roki, ko je ta hotel glasovati, verjetno drugače, kot so se dogovorili v Bončinovi svetniški skupini. Igor je pozneje to svoje početje pojasnil, češ da je hotel Antea objeti...

FILMARJI - Ambrušani so kot Suhokrajinci že prislovično skromni, zato niti ne preseneča, da se ne hvalijo z gostovanjem filmske ekipe v svojih krajih. Menda se nadejajo, da njihov združni dom ne bo služil le kot začasni studio ekipe filmarjev, ampak je to "mekha inačica" ponovne osvojitve doma, ki si ga v kraju tako zelo želijo njihovi ljubiteljski gledališčniki.

KNJIŽNICA - Županstvo je sklenilo s podjetjem TRAIG namemno pogodbo za prostore, v katere se bo v kratkem preselila ivanška knjižnica. TRAIG je Županstvu te dni ponudil odprodajo celotnega trakta zadržnega doma. Župan Jernej Lampret je zelo ogret za teh blizu 600 m² površin in z njegovim mnenjem, da je nakup dolgoročno dobra poteza, soglaša večina svetnikov.

Trebanjske iveri

DEMOKRACIJA IN FAŠIZEM - Proti koncu ognjevite razprave na petkovi izredni seji trebanjskega občinskega sveta je svetnik Rafael Krevs sarkastično vprašal: "Smo v demokraciji ali v fašizmu?" Predsednik sveta dr. Marjan P. Pavlin pa mu je hladnokrvno odvrnil: "Smo v demokraciji, ta pa tudi nekaj stane. Zato bodo volitve!" Nič niso zalegli ugovori, protesti niti pojasnilo župana Cirila M. Pungartnika, da je naročil računovodstvu, naj od 16. januarja nič več ne obremenjujejo z njegovimi osebnimi prejemki oziroma stroški občinske malhe... Razplet tega "puča", kot so nekateri poimenovali "valjarsko politiko" trebanjske "desnice" in ji očitali, da ne priznava argumentov, da ne delajo v prid večine občanov, temveč vidijo le ozke strankarske interese in da rušijo jezove, namesto da bi gradili mostove.

VENCELJ KANDIDAT? - Predsednik občinskega sveta dr. Pavlin je ironično tolažil svetnika Jožeta Vencija, ki je predlagal, naj svetniki ugotovijo le, da je županu prenehal poklicni mandat, o nepoklicnem mandatu pa naj bi se še dogovorili, češ kaj se jezi, saj mu je zdaj omogočeno, da bo lahko kandidiral za župana. Vencelj ni bil dovzeten za tak humor in je zapustil sejo.

Sevniški paberki

PIVOVARJI IN SPODNJIČARJI - Športni novinar slovenskega radia je v nedeljo zvečer vesoljnemu občestvu oznanil, da so v 1. A državni rokometni ligi celjski pivovarji doma premagali sevniške izdelovalce ženskih spodnjic z 28:18. Seve, kolega je govoril o tekmi med RK Celje Pivovarna Laško in RK Lisca Sevnica...

ODPISANI? - Tudi po sojenju sevniškim lisjakom, potem ko so izgubili legionarja (le Blagojevič je še uradno član moštva, a naj bi bil uradno poškodovan, neuradno pa se tudi nekaj kuja, menda zato, ker mu tudi dolgujejo še nekaj denarja) Mitroviča in Čatara, se zdi, kot da so v rokometnih vrhovih, žal, odpisali sevniško moštvo. Nenavadno je bilo denimo že to, da na zadnjo tekmo proti trboveljskemu Rudarju ni bilo delegiranih sodnikov iz Ajdovščine, s katerimi se menda rudarji ne razumejo najbolje. Tako sta delila pravico v Sevnici sicer izkušena ljubljana Kalin in Korič, kot da Lisca ne bi igrala na domačem igrišču, ampak v gosteh. Ob že tako oslabiljenem moštvu Lisce, ki bi se po mnenju številnih težko kosalo za zmago celo v 2. ligi, kaj šele v elitni družini, je bilo tako "nepriistransko" sojenje Trbovelčanom povsem zadosti za prepričljivo zmago proti "spodnjičarjem". Lisjakom ta čas verjetno še edino doslej življiva zmaga (morda je nekaj možnosti le še ob gostovanju izolirane Delmarja) se je tako izmuznila in trener lisjakov Medved vse bolj razmišlja, kako in kaj v play offu...

DOLENJSKI LIST

DRUŽINSKI DAN V TREBNJEM

TREBNJE - V kulturnem domu v Trebnjem bo v nedeljo, 2. februarja, ob 15. uri družinski dan s programom, ki ga bodo oblikovale družine iz domačih krajev s petjem in igranjem. Povezoval ga bo Slavko Podboj. Vabljeni!

PO NOVEM DRUGAČE? - Če je takoj po novem letu v občini vladalo mrtvilo, tega za drugi del meseca ne moremo trditi. Tako je na primer mladim po srcu v diskoteki za 1.200 ali 1.500 tolarjev razpoloženo dvigoval Bajaga, nekaj vroče krvi je bilo tudi pri devetih rokometasih iz Krškega, ki zaradi prestopnega trenerja ne hodijo na treninge in tekme, medtem ko je lažje pri srcu delavcem v Vidmu, ki so 18. januar, ko je potekel zadnji rok za plače, preživeli brez plačilnih kuvert. Novi češki lastnik je za osebne dohodke poskrbel prejšnjo sredo. Dovolj pozno, da so delavci zaostriili zahteve, plača pa tudi ni bila takšna kot prej, saj je bila na robu kolektivne pogodbe.

FEJST DRUŽBA - Za dobro razpoloženje so prejšnji vikend poskrbeli vinogradniki društva Sremič. Ljubitelji dobre kapljice in dobre družbe so se fino imeli kar več dni skupaj, tisti, ki so se druščini pridružili zadnji dan, pa so lahko uživali tudi v družbi nove vinske kraljice, ki ni krajšala časa le krškemu županu, pač pa si je utrgala nekaj trenutkov za vsakega obiskovalca vinogradniškega plesa. Torej ni čudno, da so vsi v en glas ugotavljali, kako "fejst punca je tale vinska kraljica." Veliko hvale so bili deležni tudi člani kulturnega društva Svoboda s Senovega in iz Brestanice, ki so tako dobro peli, igrali in skozi ocenjevanje vina tudi pili, da slednje ni ostalo neopaženo. To je opazil tudi Danilo Šiter, ki je med prireditelji kot častni gost pozdravil obiskovalce: "Moja prva ugotovitev je, da je boljše iti med pevce, vsaj med predstavo dobi jo pit!"

KJE JE DOMA CVIČEK? - Poleg številnih pohval, ki so jih bili deležni organizatorji praznika vina, je bilo kar nekaj hude krvi med vinogradniki z desne strani Save, saj jim ni jasno, kako si lahko oni prek Save lastijo ime cviček, ko pa je meja za deželo cvička jasna. Ime cviček je namreč med poznalci vin vse bolj uveljavljeno, tega se zavedajo vinogradniki na obeh straneh Save, in gotovo bo provokacija "levo-brežnikov", če ji lahko tako rečemo, sprožila še kakšno debato o pravičnosti in krivici postavljenih vinskih meja. Morda pa Sava ne teče po pravi strugi.

Novo v Brežicah

ALI V SINDIKAT? - Direktor invalidskih delavnic v Skopcih pravi delavcem, da jim bo dal delavsko knjižico, če se bodo včlanili v sindikat. Možakar se kratko malo poživlja na ustavo, ki dovoljuje sindikalno delovanje. Predlagamo rešitev: naj mu kupijo ta najvišji zakon in mogoče se ga bo kaj iz njega prijel.

KDO VZNEMIRJA DIVJAD? - Kmetom na dobovskem polju večih kdo očita, da s hojo in stroji vznemirjajo divjad ob potokih. Kmetje imajo deset in en dokaz, da je kdo še bolj nadežen divjadi kot oni. Tako so zadnjič videli ob Gabrnicah imenitnega Brežičana, nekdanjega občinskega funkcionarja, ki se je sprehajal s psom. Pes je bil ob srečanju mešana s kmeti pravzaprav miren. Se bolj miren, a še ne mizel, pa je bil zajec, ki ga je kuža držal med zobmi. Razumljivo. Če je želel, da se zajec ne bi vznemirjal, je sprehajalec moral svojemu psu dovoliti, da zajca čimprej umori.

ASPIRIN - Pred nedavnim je v brežiški občini neki zasebni zdravnik bolniku prodal skatlico teh tablet za 500 tolarjev. Kmalu zatem, v ponedeljek, 27. januarja, je v Brežicah v javni lekarni veljala skatlica aspirina samo 309 tolarjev. Vse kaže, da cena aspirina v brežiški občini raste in pada kot vrednost delnic na borzi. Ali pa cena raste in pada od zdravnika do zdravnika.

V času od 8. do 21. januarja so v brežiški porodnišnici rodile: Suzana Veršec iz Brežic - Leo, Marija Lončar iz Ledine - Tomaž, Jožica Žibert z Dolenjskega Leskovca - Katarino, Sonja Hrovatič s Senovega - Marka, Karmen Mihajlovič z Bizeljskega - Klemenca, Olga Franko iz Ribnice - Andreja, Slavica Bobnič iz Krškega - Tilda, Mihaela Urek iz Brežic - Karin, Mojca Županc s Senovega - Kristijana, Rozalija Planinc iz Dednje vasi - Gregorja, Sonja Geržina s Senovega - Sebastijana, Marjeta Bizjak iz Krškega - Jernejo, Marjetka Tiholet iz Ledine - Tadeja, Alja Brinovar iz Reštanja - Špelo in Romana Svajger iz Mosteca - Amadeja. Čestitamo!

NAJBOLJŠA VINA PREIZKUŠALI TRI DNI - Vinogradniki in ljubitelji vin so nagrajena vina pod strokovnim vodstvom okušali tri dni. Kakovost ocenjenih vin je primerna letini, kakor tudi znanju, interesom in vloženemu delu posameznih proizvajalcev, tako da je bil del vin zelo kvaliteten, na drugi strani pa so bila vina z močnimi boleznimi in napakami. Na desni predsednik društva vinogradnikov Sremič Lojze Kunej. (Foto: T. G.)

DVORANA JE BILA TRI DNI POLNA - Eden od vrhuncev praznika vina je bil svečana podelitev odlikovanj za najbolj ocenjena vina, ki jo je počastila tudi slovenska vinska kraljica Selma Lukač. Za odlični kulturni program so poskrbeli člani kulturnega društva Svoboda s Senovega in iz Brestanice, še posebej pa velja omeniti citarko Jasmino Levičar, harmonikarja Tonija Sotoška, Janeza Kavčiča, ki je poskrbel za izvirno sceno, in najboljšega slovenskega amaterskega igralca Ernesta Breznikarja. (Foto: T. G.)

SREBRNI JUBILEJ LOVSKEGA PEVSKEGA ZBORA GLOBOKO - Člani Lovskega pevskega zbora Globoko so v soboto, 25. januarja, s koncertom počastili 25 let zbora, ki ga je v začetku vodil zborovodja Miha Haler, nasledil pa ga je dotedanji pevec in ustanovni član Franc Kene. Zbor, v katerem so danes pevci, člani domače lovske družine, člani sosednje LD Pišce in tudi pevci nelovci, nastopa v domačem kraju in Posavju, njihov glas je bilo slišati po vsej Sloveniji in tudi na Hrvaškem in v Italiji. Da so med slovenskimi lovskimi pevskimi zbori in rogisti - teh je danes več kot 40 - zelo cenjeni, priča tudi dejstvo, da so bili globoški pevci organizatorji 1., 10. in 20. srečanja slovenskih lovskih pevskih zborov in rogistov. Na jubilejnim koncertu, na katerem je bil slavnostni govornik predsednik Lovske zveze Slovenije mag. Franc Avberšek, so podelili tudi Gallusova priznanja. Bronasto so prejeli: Marjan Račič, Ivan Kržan, Slavko Bibič, Ivan Kostevc, Franc Verstovšek in Jože Lipar. Srebrno je dobil Stane Slak, zlato Gallusovo priznanje pa Ivan Šušterič, Slavko Cizelj in Franc Zidarič. Podelili so tudi priznanja zbora, ki so jih poleg pevcev prejele tudi korepetitorica Anica Mihelin Kežman in vdovi dveh aktivnih članov zbora Ivanka Verstovšek in Mira Kržan. V zboru so danes še štirje ustanovni člani: Tone Harapin, Ivan Lesinšek, Miljan Zidanič in Franc Kene. (Foto: T. Gazvoda)

Iz Pišec k zdravniku v Brežice

Pišce so nezadovoljne z zdravstvenimi storitvami v svojem kraju - Iz Brežic bodo zaprosili za poročila o delovanju zdravstvene službe - Kako podeljujejo koncesije zdravnikom?

BREŽICE - Pišce so nezadovoljne z zdravstvenimi storitvami v svojem kraju. Tako bi lahko povzeli nedavno poročilo iz Pišec, ki se nanaša na delo zasebnega zdravnika v tem kraju in ki ga je poslušal občinski svet Brežice.

Kot izhaja iz pišečkega poročila, zdravstveno ambulanco v večnamenskem domu v Pišecah uporabljajo samo tri ure tedensko. To je po mnenju domačinov nesmiselno ob upoštevanju stroškov za vzdrževanje večnamenskega doma in manj, kot bi potrebovali ljudje z območja Pišec. Slednji so zato večkrat prisiljeni iskati zdravstvene storitve v Brežicah, in to kljub nekako zagotovljeni zdravstveni službi v Pišecah. V takih razmerah so Pišce prosile občinske svet Brežice, naj skupaj z zdravstvenim domom Brežice pomaga rešiti navedeni problem tako, da bodo imeli tudi Pišecani in okoličani zagotovljeno ustrežno zdravstveno službo.

Kmalu naj bi se pokazalo, če imajo podobne probleme kot v Pišecah tudi druge v občini. Občinski svet je namreč sklenil,

da bodo iz Brežic zaprosili tudi druge krajevne skupnosti v občini za poročila o morebitnih svojih težavah z zdravstveno službo. Ta poročila naj bi torej pokazala, kako deluje zdravstvena služba in kako se zagotavlja zdravstveno varstvo za bolnike, ki so vpisani pri posameznih zdravnikih.

Občinski svet bo tako krajevna poročila pričakoval z mislijo na red, ki naj bi po pričakovanjih deloval v zasebnem in javnem zdravstvu. Ve se, da mora vsak zdravnik skrbeti za svoje paciente od šestih zjutraj do osmih zvečer, razen če ni to drugače urejeno in organizirano.

Vprašanje je, ali zdravniki zasebniki imajo to ustrezno organizirano in ali niso njihovi pacienti brez zagotovljenega zdravstvenega varstva, potem ko njihovi

Tridnevni praznik vina v Krškem

Cilj: promovirati vina Sremiča in vin ob bizeljsko-sremiški vinski cesti

KRŠKO - Društvo vinogradnikov Sremič, ki združuje vinogradnike na levem bregu Save v občini Krško od Koprivnice do Dolenje vasi, še ne deluje niti celo leto, vendar lahko trdimo, da so za uveljavitev vin s svojega področja že precej storili. Predvsem z zelo dobro obiskano tridnevno prireditvijo Praznik vina Sremič 97, v kateri so združili strokovna predavanja, vodene degustacije, kulturni program in vinogradniški ples, v Krško pa je iz dežele refoška prišla tudi vinska kraljica Selma Lukač.

V sklop prireditev je sodilo tudi ocenjevanje vin. V oceno je bilo danih 276 vzorcev. Najvišjo oceno (18,45) je dobil traminec pozne trgatve, ki sta ga pridelala Janez in Mihaela Šekoranja z Bizeljskega, najboljši cviček z oceno 16,10 je prinesel Viki Kolman iz Sevnice, za mešano rdečo pa so oceno 16,02 dobili trije vzorci, ki so jih prinesli: Ciril Lileg iz Krškega, Bojan Kostevc z Bizeljskega in Edi Les iz Krškega. Najbolje ocenjen vzorec modre fran-

kinje je prinesel Edi Soba iz Krškega. Med mešanimi belimi vini je bil najbolje ocenjen vzorec Jurija Grilca s Senovega, najvišjo oceno (18,04) med belimi vini normalne trgatve pa je dobil rumeni muškat pridelovalca Vilka Matjašiča s Sromelj.

S prireditvijo Društvo vinogradnikov Sremič nadaljuje tradicijo, ki jo je pričela turistična zveza Krško, njen namen pa je, da bi ob začetku vsakega leta na kulturni ravni predstavila kvaliteto vin v Posavju in še posebej ob bizeljsko-sremiški turistični vinski cesti ter da bi prispevala k uveljavitvi vin v širšem slovenskem prostoru. Ob tej priložnosti je Društvo vinogradnikov Sremič predstavilo tudi

O ORKESTRALNI GLASBI

KRŠKO - Zveza prijateljev mladine Krško bo v projektu Mladi za razvoj domačega kraja ob podpori poznavalcev in strokovnjakov poskrbela za izobraževanje o glasbi. Tako bo 1. in 7. februarja organizirala v Krškem prireditve Mladi za razvoj orkestralne glasbe. Udeleženci bodo slišali med drugim o delovanju orkestra, o nastajanju skladb in še o čem.

LITERARNI VEČER

KRŠKO - Zveza prijateljev mladine Krško bo pripravila v petek, 7. februarja, ob 17. uri v knjižarni Opus Krško literarni večer Nekaj bi vam rad povedal. Program bodo prispevali osnovnošolci in srednješolci pod strokovnim vodstvom Marjane Požun-Milekič s sodelavci. Literarni večer, kjer je udeležba brez vstopnine, pripravlja ZPM Krško v okviru svojega projekta Mladi za razvoj domačega kraja. Avtorica projekta je Vida Ban.

Ogenj okrog brežiškega dima

Koncesija za dimnike

BREŽICE - Občinski svet Brežice je na zadnji seji sklenil in sklenil o podelitvi "koncesije za organiziranje in izvajanje lokalne javne službe za pregledovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov na območju občine Brežice".

Svet je burno razpravljal o čiščenju dimnikov, preden je sklenil kar koli, in izmed treh kandidatov za čiščenje dimnikov izbral "pravega". Na znanje je vzel mnenja, da je bila brežiška občina doslej na obeh straneh Save brez urejene dimnikarske službe. Slišal je predloge, naj bi glasovanje o koncesiji predstavili v prihodnost, in vprašanje, ali bi občina lahko podelila koncesijo dvema dimnikarskima podjetjema. Nekateri od svetnikov so šele na seji izvedeli, da obstaja neke pritožba zoper najresnejšega in potem tudi izbranega kandidata za ometanje dimnikov. Pri tem drži, da je nekaj svetnikov to pritožbo videlo že pred prihodom v svetniške klopi.

Potekala je skratka kar ognjevit razprava očitno napol obveščenih razpravalcev v zvezi z dimom. Čemu ta ognjevitost? Kateri so razlogi, da se je občinski svet toliko pomudil ob čiščenju dimnikov, ki so v Brežicah že leta jabolko spora med posameznimi dimnikarskimi organizacijami in tistimi, ki ne marajo posameznih dimnikarskih organizacij? Zakaj se je svet tako razgovoril o dimnikarjih in dimnikarjih? Ali je to pritožba, ki gre že za koncesijo? Ali vzplamteva ogenj razprav okrog brežiškega dima zaradi kakšnega koli denarja? Ali imajo posamezni dimnikarski servisi, kot se temu reče, vsak svojega političnega botra? Razprava v občinskem svetu je res kazala na to, da imajo dimnikarske metlice strankarske ročaje. Če je vtis napačen, toliko bolj za brežiške dimnike, saj bodo vsi po vrsti čisti.

Sicer pa bo občinski svet najpozneje ob letu ponovno vzel v precep dimnikarje v Brežicah. Takrat bodo svetniki povedali, kateri izmed njih je imel prav in kateri se je zmotil, ko je govoril, kateri od treh kandidatov bi bil najboljši za dimnike, za ljudstvo in za brežiški občinski proračun.

M. LUZAR

MARTIN LUZAR

svoj zaščitni znak, to je sončnega leva, ki ga je upodobil akademski slikar prof. Lojze Konec. Gre za leva, ki je bil zaščitni znak trapistov in je bil kralj kakovosti njihovih izdelkov, tokrat pa bo skušal povezati in uveljaviti vinorodne vasi Sremiča od Koprivnice do Dolenje vasi.

T. G.

ZIMSKI FESTIVAL

BIZELJSKO - Osnovna šola Bizeljsko bo organizirala jutri ob 16. uri v šolski telovadnici 6. zimski festival. Poleg pevcev solistov in drugih glasbenih gostov bo nastopil tudi par Brajdimir in Berta.

Lionsi v Posavju

Marca zaprisega in že prva akcija pomoči potrebnim

KRŠKO - Lionizem, ki ima na svetu že milijon in pol privrženec, združenih v 45 tisoč organizacij, se je iz Dolenjske razširil tudi v Posavje. Po intenzivnih aktivnostih od lanskega aprila bo marca vse nared za uradno ustanovitev in prvo akcijo Lions kluba Krško, ki mu predseduje Miha Rostohar.

"To je organizacija, ki naj združuje zvestobo in vdanost do prijateljev in do samega sebe, z iskrenostjo v name-nih, s svobodo v mišljenju, s čistostjo, velikodušnostjo in humanostjo v življenju. Član Lionsov naj bi bil nesebično usmerjen in aktiven pri iskanju rešitve za probleme skupnosti, v kateri živi, v pomoč ljudem v stiski in s tem pri graditvi srečnejše in boljše prihodnosti svojega kraja, dežele in sveta," pravi Novomeščan Vlado Bahč, ki je po rodu Zdolan in ima velike zasluge za širjenje tega gibanja v Posavju, za kar mu je vodstvo LC International dodelilo tudi odlikovanje. Vendar pa Bahč, ki je bil predsednik LC Novo mesto prejšnjo sezono, ob tem vedno poudarja, da priznanje ni le njegova zasluga, saj en sam ne more narediti veliko, potrebno je več enako mislečih.

Da se s skupnim nastopom Lionsov da doseči zastavljene cilje, dokazuje novomeški klub, ki je botrski klub krške-mu. Z denarjem, zbranim z različnimi dobrotelnimi akcijami, in drugimi aktivnostmi pomagajo obolelim za multiplo sklerozo, slepim, otrokom s prilagojenim programom in nadarjenim otrokom, z mednarodnim delovanjem pa utrjujejo prijateljstvo med ljudmi in narodi. Tudi krški oziroma posavski Lionsi imajo podobno usmeritev, poseben poudarek pa bodo namenili Društvu slušno prizadetih.

Lions klub naj bi združeval od 20 do 40 enakomislečih ljudi najrazličnejših poklicev, dodatne članke pa morajo medse sprejeti člani. Ko bo lionizem v Posavju že toliko razvit, da bo krški klub premajhen, se bosta gotovo podobna kluba osnovala tudi v Brežicah in Sevnici.

T. G.

Vlado Bahč

Na rudniku v prihodnje industrija

V Rudniku Kanižarica v zapiranju je na plačilni listi še 95 ljudi - Odpiranje novih obratov bo dalo možnosti za zaposlitve - Kmalu moč kupiti zemljo na rudniški površini

KANIŽARICA - V okviru zapiralnih del, ki potekajo v rudniku rjavega premoga v Kanižarici od lanskega julija, so konec minulega leta zaprli južno polje. Sedaj pa zapirajo vzhodni revir. Kot je povedal direktor Rudnika Kanižarica v zapiranju Silvo Grdešič, zapiralna dela potekajo na terminskem načrtu.

V letošnjem letu bodo poleg zapiranja vzhodnega revirja veliko pozornost posvetili zapiralnim delom in sanaciji na površini rudnika. "Nadzorni svet rudnika, v katerem so tudi predstavniki republiške vlade, je potrdil poročilo o zapiralnih delih v lanskem letu in sprejel načrt dela za letoš. S tem je začrtana smer delovanja rudnika, kar pomeni, da se bo na tem področju razvijala industrijska cona. Poudarek pa bomo dali razvijanju novih programov. V

okviru tega razvoja je pri rudniku že blagovna carinska izpostava, ki pa na žalost dela le dvakrat na teden," je dejal Grdešič. Poskusno že nekaj časa izde-

lujejo strešna okna in lestve za na podstrešje, letos pa naj bi prenesli v Kanižarico tudi del proizvodnje pločevinaste embalaže, za kar je bila s Saturnusom podpisana pogodba konec lanskega oktobra. Letos bodo zaključili tudi parcelacijo zemlje na rudniški površini in vsi, ki jih to zanima, bodo lahko za gradnjo manjših obratov že kupili zemljo. Zgradili bodo tudi široko dovozno cesto od odcepa od glavne ceste do carinske izpostave. Sanirali bodo jalovišče in ugreznine, v načrtu pa imajo tudi vrtanje vrtin za vodo.

V kanižarskem rudniku premoga za prodajo ne kopljejo več, pač pa ga spravijo na površino le še toliko, kolikor ga pač morajo zaradi zapiralnih del. Na plačilni listi je sedaj še 95 delavcev, od tega 35 invalidov, ki so na čakalju. V Saturnusovem obratu naj bi letos zaposlili sedem ljudi, pri izdelavi strešnih oken pa bi se s edanjim štirim pridružili še trije. V letošnjem letu naj bi jih šlo v pokoj enajst, največ pa naj bi jih po načrtih prezaupili v prihodnjem letu. Med njimi tudi tiste invalide, ki nimajo prevelikih omejitev. Po Grdešičevih besedah naj bi bili do zaprtja rudnika, torej do 31. decembra 1999, prezaupani vsi sedaj zaposleni delavci razen invalidov z velikimi omejitvami.

M. BEZEK-JAKŠE

Gospodarno porabili denar za podjetništvo

19 novih delovnih mest

TREBNJE - Investicijska dejavnost v trebanjski občini je ponovno v porastu, kar je spodbudno, saj je to kazalec razvoja občine. To so ugotovili na občinskem oddelku za proračun, finance ter gospodarske in družbene dejavnosti, ko so ob koncu leta preverjali namensnost porabe sredstev za subvencioniranje obresti in dokončanje investicij za leto 1995 v trebanjskem podjetništvu (odobrili so 11 vlog) in kmetijstvu (ugodno rešili 2 vloge). Občina Trebnje je za leto 1995 odobrila subvencije v skupnem znesku 6.444.080 tolarjev, maksimalni znesek na posameznika pa je znašal 517.460 tolarjev. Predračunska vrednost prijavljenih naložb na javni razpis pa je znašala 123.763.826 tolarjev. Dejanska realizirana vrednost vseh naložb znaša mnogo več, kot so znašale posamezne faze oziroma dela, navedena v prijavah na razpis, saj je bila vrednost naložb po razpisu omejena na tolarško protivrednost 100.000 mark. Največ do te višine so v trebanjski občini tudi dodeljevali subvencije obresti za najete kredite. Na občini so prepričani, da so bila proračunska sredstva učinkovito in gospodarno naložena. Občinarji pa se dobro zavedajo, da te naložbe ne bi bile uresničene brez kapitalskih vložkov samih podjetnikov. Naložbe, bodisi za nakup, izgradnjo ali posodobitev že obstoječih poslovnih prostorov in za nakup osnovnih sredstev so ekološko nesporne, prinesle so že tudi 14 novih delovnih mest, 5 delavcev pa bo dobilo delo pri teh podjetnikih, ko bodo pridobili uporabna dovoljenja. Po teh izkušnjah vse kaže, da bodo v trebanjski občini letos še bolj spodbujali naložbe v malo gospodarstvo.

P. P.

Je lanska turistična bera res tako dobra?

Za 5 odst. več gostov, a manj prenočitev

Združenje za turizem in gostinstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije je 24. januarja objavilo uradne podatke o turističnem prometu v naši državi v lanskem letu. Letovalo je 1.656.431 gostov, kar je za pet odstotkov več kot lani in predlani, le malo manj kot polovico (49,8 odst.) pa je bilo domačih gostov.

Nekoliko manj kot število gostov razveseljuje podatek, da je sicer precej več gostov manjkrat prenočevalo. Število prenočitev je namreč za 1 odstotek manjše od števila v lanskem in predlanskem letu. Tujci so v povprečju počitnikovali 3,1 dneva, domači gostje pa natanko 4 dni.

Celoletni turistični izkupiček še ni znan, po zadnjih napovedih pa naj bi presegel milijardo in dvesto milijonov dolarjev, v prvih enajstih mesecih pa je bilo turističnega priliva za 1.110.874.000 ameriških dolarjev.

-r

Ni prave pomoči inovatorjem

Delo mreže za pomoč malemu gospodarstvu naj bi usklajevala kočevska občina, pa tega ne počne

KOČEVJE - V ponedeljek, 27. januarja, je bilo v Kočevju prvo letošnje srečanje članov mreže za pomoč malemu gospodarstvu za območje zahodne Dolenjske, tema tokratnega sestanka pa je bila pomoč inovatorjem. Srečanje so se od inovatorjev udeležili tudi Boris Tomazini, Edvard Plešnar, Jože Janež, Janez Košir in zastopnik Ivana Kodermama. Med inovatorji prevladuje mnenje, da prave pomoči, takrat ko so je najbolj potrebni, ni. Na različnih razstavah izumov in komercialnih razstavah dobivajo najvišja priznanja pa tudi trg se za njihove stvaritve zanima, tudi na papirju obstaja cela mreža različnih pospeševalcev, od katerih pa ne dobijo potrebnih nasvetov.

Direktor Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo Slovenije Božo Marot je predstavil številne institucije in državne organe, ki so določeni za pomoč inovatorjem, ki jih država lahko pod-

pre tako s posojili kot s promocijo njihovih izumov. Po mnenju udeležencev srečanja bi morali inovatorjem omogočiti, da bi se lahko povsem posvetili raziskovalnemu delu, za ustrezno zakonsko zaščito, uvedbo v proizvodnjo in prodajo novih izdelkov pa naj bi poskrbeli za to posebej usposobljeni podjetniki, ki pa jih žal ni veliko.

V Kočevju so pred letom ustanovili lokalno koalicijo vseh odgovornih za pomoč malemu gospodarstvu. To nalogo je prevzela občina Kočevje. Vendar do sedaj ni bilo narejenega še nič in tudi tega srečanja se ni udeležil nihče z občine, zato so predlagali, naj bi nalogo koordinacije med člani mreže namesto kočevske občine opravljal kdo drug. Neformalno in brezplačno to že dve leti počne lokalni radio Univox, ki redno pripravlja tudi oddajo o regionalnem gospodarstvu.

M. C.

O SKUPNEM NASTOPU

NOVO MESTO - V petek, 24. januarja, se je v hotelu Krka prvič sestel koordinacijski svet projekta območne gospodarske zbornice in dolenjske turistične zveze Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine. Pogovarjali so se o predstavitvi projekta na mednarodni konferenci aprila na Otočcu in o skupnem nastopu Dolenjske in Bele krajine na marčevskem sejmu Alpe - Adria v Ljubljani. Na seji je bila prisotna večina dolenjskih in belokranjskih županov.

USTANAVLJAJO DRUŠTVO KADROVSKIH DELAVCEV

NOVO MESTO - Na pobudo območne enote Republiškega zavoda za zaposlovanje Novo mesto nameravajo obuditi delo Društva kadrovskih delavcev Dolenjske in Bele krajine oziroma bodo društvo ustanovili na novo. Iniciativni odbor za ustanovitev društva se bo prvič sestel 10. februarja, vodita pa ga Frane Smerdu, direktor območne enote RZZ Novo mesto, in Marjeta Potrč, direktorica kadrovsko-pravnega sektorja v Krki, tovarni zdravil.

Kaj je novega na borzi?

Nezadržni rasti delniških tečajev, ki smo ji pričali že tri tedne zapored, še vedno niso poše moči. Investicijski optimizem je poleg tujih investitorjev okužil tudi domače borzne hiše, vsak dan pa je več novih investitorjev, ki se v pričakovanju večjih dobičkov od bančnih obrestih pridružujejo splošni nakupovalni mrzlici in lovu za delnicami. Tisti, ki so še oktobra, ko so bile cene delnic nekje na polovici danšanjih cen, oklevali in se niso dali prepričati za nakup, želijo sedaj ne glede na ceno priti do delnic, na drugi strani pa se "stari" imetniki delnic veselijo lepih dobičkov. V težavnem položaju so pravzaprav eni in drugi. Tisti, ki bi radi v "igro" šele vstopili, se sprašujejo, ali je še pravi čas, tisti, ki so že v njej, pa ne vedo, kdaj naj izstopijo oz. prodajo delnice.

Rekorder v doseženem prometu so še vedno delnice Leka, saj je z njimi sklenjena vsaj polovica dnevnih poslov, njihova cena pa je presegla neverjetnih 33.000 tolarjev in še ne kaže znakov nazadovanja. Izredna rast je vplivala na ceno delnic naše druge farmacevtske tovarne, saj so cene Krkinih delnic na sivem trgu v manj kot enem mesecu poskočile od 11.000 do 16.000 tolarjev ali celo več. Preostali lastniki delnic so končno spoznali, kakšen "zaklad" imajo v rokah, saj se je razprodaja delnic ustavila, tako da ponudbe skorajda ni več. Ker se cena pri raznih borznih hišah v

teku dneva celo večkrat spremeni in imajo morebitni prodajalci veliko dela, preden se odločijo za prodajo, gre pozdraviti odločitev Krke, da uvrsti svoje delnice (razen serije B, za katero velja časna omejitev prenosljivosti) z 10. februarjem na izvenborzni trg C (OTC). S tem bo postala cena veliko bolj pregledna, saj se enotni tečaj vsak dan objavlja v dnevnem časopisu. Enako bo storila družba Istrabenz, saj bo borza njene delnice že s 3. februarjem uvrstila na OTC trg. Obe podjetji pa bosta istočasno pripravljali potrebno dokumentacijo za uvrstitev na borzni trg, na katero računajo po sprejetju zaključnih računov in revizijskega naročila za preteklo leto.

Na OTC trgu so tokrat prijetno presenetile delnice Mercatorja, saj se je ob velikem prometu izredno dvignila njihova cena, ki je pri posameznih poslih celo presegla 6.000 tolarjev za delnico.

V nasprotju z živahnostjo delniškega trga je trg obveznic še vedno umirjen in stabilen, saj zaradi valutne klavzule, na katero se obveznice večinoma glasijo, tovrstne naložbe za zdaj niso pretirano zanimive, trgovanje z novo državno obveznico, prvo, ki je nominirana v tolarjih in nosi obrestno mero TOM + 5,7% letno, pa še ni zaživel.

MARJETKA ČIČ

Dolenjska borznoposredniška družba
Glavni trg 10, Novo mesto
Tel.: 068/323-553, 323-554

Kje se bodo študenti učili delati

Gospodarska zbornica posreduje med šolniki in gospodarstvom - V predmetniku višje strokovne šole kar 40 odst. praktičnega usposabljanja - Tudi pri zasebnikih

Višja strokovna šola za strojništvo Novo mesto je v skladu z novim sistemom vzgoje in izobraževanja v Sloveniji v jeseni že vpisala prvo generacijo študentov, ki se bo aprila odpravila v podjetja na obvezno praktično usposabljanje. Na območni gospodarski zbornici so pripravili sestanek med predstavniki višje šole in podjetij, ki v katerih naj bi potekalo praktično usposabljanje študentov.

Višja strokovna šola za strojništvo je zametek bodoče novomeške univerze, o kateri se zadnje čase vse več govori. Že kmalu naj bi se ji pridružile višje strokovne šole za gradbeništvo, lesarstvo in elektroniko. Razlika med dosežnim višješolskim študijem strojništva in višjo strokovno šolo je predvsem v precej bolj praktični naravnosti slednje študijske smeri. Da se na višji strokovni šoli za strojništvo usposablajo strokovnjaki za neposredno delo v praksi oziroma za neposredno vodenje delovnega procesa, je razvidno že iz predmetnika, ki poleg povečini izrazito strokovnih predmetov v času dveletnega študija predvideva kar 800 ur praktičnega usposabljanja v podjetjih, kar je 40 odstotkov študijskih ur.

V petek, 24. januarja, so se v sejni sobi območne gospodarske zbornice Novo mesto zbrali predstavniki šolskega centra in visoke strokovne šole s predstavniki

večjih dolenjskih podjetij, ki bodo prevzela del praktičnega usposabljanja študentov. Med njimi jih je kar nekaj tudi že zaposlenih, čeprav naj bi praviloma šlo za redni študij.

Po anketi med 82 študenti, kolikor jih je vpisanih v prvi letnik, jih večina želi opravljati praktični del šolanja v Revozu in Krki, kjer jih bo ena tretjina tudi dejansko opravila to obveznost. Veliko pripravljenost za sodelovanje pri tem je pokazal tudi novomeški TPV, od koder prihajata tudi dva predavatelja in kjer bodo na prakso sprejeli najmanj 4 študente. V skladu s svojimi zmognostmi se bodo v proces praktičnega usposabljanja vključili tudi nekateri večji obrtniki, kot sta novomeška podjetnika Lisac in Črtalič.

Novomeška višja strokovna šola tako vsekakor dosega svoj osnovni namen - v sodelovanju z gospodarstvom čim bolje pokriti njegove potrebe po strokovnemu

Novi sistem slovenskega šolstva je predstavil Štefan David, potrebe novomeške višje strokovne šole za strojništvo po sodelovanju s podjetji pa Drago Simončič (na sliki).

kadru. Podobne višje strokovne šole kot je novomeška, so ta čas tudi že v Celju, kjer se izobražujejo strokovnjaki orodjarstva, v Velenju je usmeritev elektronika in na Bledu gostinstvo in turizem. V Novem mestu nameravajo v bodočnosti, če bo tukajšnje gospodarstvo izrazilo potrebe, organizirati še višji strokovni študij gradbeništva, lesarstva in elektronike.

IGOR VIDMAR

Svoj certifikat ali njegov ostanek lahko vložite v
**DPB VIZIJO 1, PID, d.d., Novo mesto,
SAMO ŠE DANES IN JUTRI -
do 31. januarja 1997.**

Vsi, ki ste že ali še boste postali delničarji VIZIJE, boste sodelovali v tretji
NAGRADNI IGRI,
ki jo organizirata VIZIJA in Zavarovalnica TILIA, d.d., Novo mesto.

VIZIJA KONČUJE VPISOVANJE CERTIFIKATOV!

Svoj certifikat lahko vpišete na naslednjih vpisnih mestih:

- sedež Zavarovalnice TILIA, d.d., Seidlova cesta 5, Novo mesto; predstavništva TILIE v Kočevju, Kopru, Kranju, Črnomlju, Ljubljani, Metliki, Trebnjem in Sevnici; poslovalnice TILIE v Trzinu, Škofji Loki, Radovljici in Šmarju pri Jelšah;
- sedež VIZIJE, Novi trg 5, Novo mesto;
- Dolenjski list, Glavni trg 24, Novo mesto; Studio D, Seidlova cesta 29, Novo mesto; vse PE PTT Novo mesto in pošta Kočevje;

ali pa preprosto tako:

1. Izpolnite in podpišite pooblastilo.
2. Po pošti pošljite na naslov **VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novi trg 5, 8000 Novo mesto:**
 - izpolnjeno in podpisano pooblastilo,
 - certifikat (obvestilo Agencije za plačilni promet).
3. Vpis za vas opravi VIZIJA, ki vam potrdilo o vpisu vrne po pošti.

Izjava:

Pooblaščenec VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic II. emisije v DPB Vizijo1, pooblaščenec investicijsko družbo, d.d., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustrezni rubriki pooblastila. Istočasno pooblaščenec Vizio, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic II. emisije v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije1, pooblaščenec investicijske družbe, d.d., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe

Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potrebno z velikimi tiskanimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO	
IMETNIK CERTIFIKATA (priimek in ime s tiskanimi črkami)	
NASLOV IMETNIKA	
EMŠO	
Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: SIT	
DAN MESEC LETO	
KRAJ	
PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTOKA	

Polepšala bivalno okolje Novega mesta

V Galeriji Krka do 13. februarja ob 40-letnici strokovnega ustvarjanja razstavlja arhitekta Danilo in Marijan Lapajne - Predstavil Jovo Grobovšek - Izšla kataloga

NOVO MESTO - V četrtek, 23. januarja, so zvečer v Galeriji Krka svečano odprli razstavo stvaritev bratov arhitektov Danila in Marijana Lapajne, posvečeno 40-letnici njunega strokovnega ustvarjanja. O njunem delu je spregovoril dipl. ing. arhitekture Jovo Grobovšek, ki je tudi avtor spremne besede v katalogu, ki je izšel ob razstavi. Ob tej priložnosti pa sta Mestna občina Novo mesto in Društvo Novo mesto kot izdajatelj predstavila še katalog minule razstave Kandija iz preteklosti v prihodnost - vizije in realnost. Avtor te razstave in kataloga je Marijan Lapajne. Četrtek otvoritveni večer so z glasbo popestrili pevci Vinogradniškega okteta.

Iz družine Lapajne, ki se je v Novem mestu ustalila leta 1945, izhajajo kar trije bratje arhitekti: Miloš, Danilo in Marijan. Zadnja dva sta se z omenjeno razstavo ob visoki obletnici svojega dela oddolžila javnosti kar najširše prikazati arhitektovo ustvarjalnost. Da je to pogumno dejanje, še posebej, ker njun prispevek v nacionalni arhitekturni prostor do sedaj ni bil ne pregledan ne ocenjen, je med drugim dejal Jovo Grobovšek in opozoril še, da arhitektura ni umetnost, pač pa trdo delo, ki

samo slučajno postane cenjeno in priznано; da je danes slovenska arhitektura, ki je sicer iz več razlogov kvalitetno bolj slaba, zelo pomembna, ker izrazito spreminja značaj kulturne krajine, poveljal pa je Društvo Novo mesto, ki ima zasluge, da arhitektura postaja zanimiva tudi na Dolenjskem, da se o njej govori, razpravlja in ni tako odmaknjena.

Razstavljalca - Danilo, ki živi in dela v Ljubljani, in Marijan, ki deluje v dolenjski metropoli - sta na kratko opisala svoje delo in

prispevek k načrtovanju in razvoju Novega mesta, za pomoč pri nastanku razstave pa sta se zahvalila Krki, glavnemu sponzorju (tu zadnja leta oba delata), Mizarstvu Bobič in ostalim. V imenu Mestne občine Novo mesto in Društva Novo mesto, ki sta izdajatelj kataloga že minule razstave Kandija iz preteklosti v prihodnost - vizije in realnost, sta župan Franci Koncilijski in Tone Škerlj pohvalno ocenila njuno delo. "Razstava in katalog kažeta, da sta se oba brata ukoreninila v slovenski in dolenjski prostor, da sta s smislom za harmonijo, lepoto in prostor uresničila marsikakšno idejo in da sta polepšala videz in bivalno okolje Novega mesta," je povedal Koncilijski.

Razstava bratov Lapajnetov bo na ogled do 13. februarja, ko Galerija Krka že pripravila novo razstavo akad. slikarja Sava Sovreta. L. MURN

SKUPINA ZA MEDNARODNO FOLKLORO ZAPLESALA STAROSTNIKOM - Dunja Gerič in Emil Balazič v Novem mestu že drugo leto vodita skupino za mednarodno folkloro, ki se tudi letos v prostorih KC Janeza Trdine dobiva vsak torek med 20. in 22. uro. Skupina, v kateri redno pleše osem parov, je rekreativna in načeloma ne nastopa, v sredo, 22. januarja, pa se je prvič predstavila novomeškim starejšim občanom. Plesalci so se radi odzvali povabilu Doma starejših občanov iz Šmihela, ki je takrat slovesno praznoval 17 let obstoja, ter prvič javno zaplesali. Navdušili so s plesu Divjega zahoda, k temu pa so pripomogli tudi primerni improvizirani kostumi, za katere so poskrbeli sami. Starejši so uživali ob gledanju, nekateri pa so se kasneje na zabavi ob glasbi Toneta Finka in njegovega spremljevalca na harmoniki radi pridružili "mednarodnim" plesalcem. Veselje in zadovoljstvo je bilo obojestransko in vsi že komaj čakamo naslednji nastop skupine za mednarodno folkloro. (Foto: L. Murn)

13. TOPLIŠKI KNJIŽNI SEJEM

DOLENJSKE TOPLICE - Po treh letih prekinitve bo v jedilnici OŠ Dolenjske Toplice od torka do četrta, od 4. do 6. februarja, od 8. do 15. ure potekal 13. topliški knjižni sejem, ki ga pripravljata Mladinska knjiga iz Novega mesta in OŠ Dolenjske Toplice. Učenci se bodo zadnji dan sejma ob 10. in 11. uri lahko srečali s pisateljico Ivanko Mestnik in ilustratorjem njenih del Jožetom Kumrom.

PREDSTAVITEV POTI TOMA KRIŽNARJA

BREŽICE - Knjižnica Brežice vabi v torek, 4. februarja, ob 18. uri na predavanje o poti Toma Križnarja z naslovom Mana, z biciklom med Indijanci. Predavanje bo popestrjeno s Križnarjevimi diapozitivi in glasbo.

"SKRIVNOSTI IN LEPOTE NAŠEGA KRASA"

MIRNA PEČ - OŠ Mirna Peč vabi za soboto, 1. februarja, na dan odprtih vrat: od 10.05 do 10.50 bo ogled dela v razredih, od 11. ure do 11.45 pa tudi predstavitev projekta "Skrivnosti in lepote našega krasa", ki bo v šolski jedilnici.

BRATA LAPAJNETA DELEŽNA MNOGIH ČESTITK - Na otvoritvi razstave je Danilu (desno) in Marijanu (zraven) z rožico čestitala tudi Bojka Kmet (na levi), ki ima v Krki na skrbi galerijsko dejavnost. (Foto: L. M.)

RAZSTAVA STRIPOV IN RISANEGA FILMA

KOČEVJE - Jutri ob 18. uri bodo v prenovljenih prostorih Pokrajinskega muzeja Kočevje odprli razstavo "Miki Muster: Razstava stripa in risanega filma". Muster je eden najboljših ustvarjalcev in risarjev slikanic in filmov ter filmskih risank v slovenskem in evropskem merilu. Razstavo njegovih del je pripravil Dolenjski muzej Novo mesto, v Kočevju pa bo na ogled do vključno 29. marca.

PREDAVANJE HKZ

NOVO MESTO - V sredo, 5. februarja, priredi Hrvaško kulturno združenje (HKZ) iz Novega mesta ob 18. uri v prostorih Dolenjskega muzeja redno tribuno, na kateri bo tokrat predavala Mirjana Domini, ravnateljica Inštituta za migracije in narodnosti v Zagrebu. Naslov predavanja je Pravni sistem Hrvaške in položaj manjšin - perspektive.

PREDSTAVITEV "OBRAZOV" V METLIKI

METLIKA - Dolenjski list v sodelovanju z Ljudsko knjižnico iz Metlike vabi ob slovenskem kulturnem prazniku na predstavitev knjige "Dolenjski obrabi", ki bo v petek, 31. januarja, ob 19. uri v hotelu Bela krajina v Metliki. Knjigo bo v razgovoru z avtorjem Tonetom Jakšetom predstavil novinar Dolenjskega lista Andrej Bartelj, iz nje pa bo skupaj z novinarko Jožico Dornič prebral tudi več značilnih odlomkov, zlasti tistih, ki so povezani z Belo krajino. Na predstavitvi bodo igrali mladi tamburaši pod vodstvom Toneta Grahka iz Črnomlja.

Ko ustvarjata čopič in pero

Prijeten kulturni večer ob otvoritvi razstave Jožice Škof in predstavitvi knjige Milana Marklja Krhanje

PREČNA PRI NOVEM MESTU - Prispevek k bližajočemu se kulturnemu prazniku je bila sobotna večerna prireditev v obnoljenem gostišču "Na letališču" Prečna, na kateri sta se predstavila dva domača ustvarjalca: z likovnimi deli Jožica Škof, z novim literarnim delom, knjigo Krhanje, pa Milan Markelj. Kulturni večer sta ubrano dopolnjevala z glasbo citrar Rudi Mlinarič in z branjem Markljeve proze in poezije novomeški pesnik Smiljan Trobiš, pripravil pa in vodil ga je Rudi Škof. Dogodek pa je bil nekaj posebnega tudi zato, ker so številni obiskovalci oba gosta lahko spoznavali v sproščnem pogovoru, v katerem sta skupaj razmišljala o življenjskih vprašanjih in problemih, na katere opozarjata vsak na svoj način - eden s čopičem, drugi s peresom.

Jožica Škof je doma iz Prečne, po poklicu ekonomistka, zaposlena v novomeški Krki, resneje pa se s slikarstvom ukvarja zadnja leta, ko se je v tej smeri tudi izobraževala. Imela je že 11 samostojnih in 6 sku-

pinskih razstav, v Prečni pa se tokrat predstavlja z izborom akvarelov iz zadnjega obdobja, v katerih prevladujejo motivi tihožitja, narave, cvetja. Milan Markelj je Novomešan, poleg novinarskega pisanja pri Dolenjskem listu pa je še raje pesnik in pisatelj. Njegova nova knjiga Krhanje, ki je izšla pri Dolenjski založbi, je zbirka 15 novel in črtic, ki jim je skupna enotna intoniranost. "Knjiga je pregled dosedanjega dela na področju proze, rdečo nit pa določa že sam naslov. "Pogosto spregledamo, da življenje ni samo rast in pot k nečem, ampak je tudi obraten proces, minevanje, zgubljanje ali krhanje. Dobro se je tega zavedati, saj človek tako lahko dobi voljo do življenja in ga polneje živi," je povedal Markelj.

Jožica Škof pa je dejala, da so njeni akvareli nastali, v nasprotju z Markljevo knjigo v enem dahu, že tudi zato, ker to zahteva ta tehnika. Ravno v tem, da ne slika realistično, pa se skriva njeno svojstveno gledanje na svet.

L. MURN

VEČER, POSVEČEN LIKOVNI, LITERARNI IN GLASBENI UMETNOSTI - Da bodo v gostišču "Na letališču" Prečna skušali večkrat pripraviti zanimive kulturne dogodke, sta ob uvodnem pozdravu povedala zadovoljna lastnika prenovljenega lokala Anica in Jože Zanoški, ki sta v soboto imela v gosteh (od leve proti desni) Jožico in Rudija Škofa ter Milana Marklja. (Foto: L. M.)

"KONCERT IZ NAŠIH KRAJEV" V MIRNI PEČI

MIRNA PEČ - Radio Slovenija in KS Mirna Peč pripravljata v mirnopoškem kulturnem domu v nedeljo, 9. februarja, ob 15. uri prireditev "Koncert iz naših krajev". Program, v katerem bosta poleg različnih narodno-zabavnih ansamblov - tudi domačih - za veselo razpoloženje skrbela humorista Iča in Matevž, bo povezoval Janez Dolinar.

"NAŠ SEVERJEV NAGRAJENEC"

SENOVO - DKD Svoboda Senovo vabi v petek, 31. januarja, ob 18. uri v Dom 19. divizije na Senovem na kulturno prireditev z naslovom "Naš Severjev nagrajenec". Z letošnjim najboljšim slovenskim amaterskim igralcem Ernestom Breznikarjem-Enčem bo ob video produkciji o doživljanju na odrskih deskah kramljala Aleksandra Macur, v prizoru iz zadnje komedije pa se mu bo pridružil soigralec Tone Petrovič. Ob krajevnem in kulturnem prazniku pripravljajo v soboto, 1. februarja, ob 18. uri revijo posavskih pihalnih orkestrrov, v petek, 7. februarja, ob 17. uri bo Ivo Umek predstavil svojo pesniško zbirko, ravno tako v petek pa bo ob 19. uri proslava ob krajevnem in kulturnem prazniku.

LAŠČANI PREPEVALI PO DOLENJSKI

VELIKE LAŠČE - Pred kratkim je Mladinski pevski zbor iz Velikih Lašč, ki ga vodi Majda Kokošinek, gostoval v Kostanjevici na Krki in v Šentjerneju. Namen takih gostovanj je navezovanje prijateljskih stikov in sodelovanja naprej. V Šentjerneju je bila šolska dvorana nabito polna. Na koncertu je sodeloval tudi domači Šentjernejski oktet. Nastop je povezoval Janez Dolinar (TV). Poslušalci so bili navdušeni. Rezultat srečanja je bil, da so se šentjernejski in laški pevci dogovorili, da bodo spet skupaj nastopili v počastitev bližnjega kulturnega praznika. Koncert bo v Levstikovem domu v Velikih Laščah in bo dobrodošla poživitev kulturnega življenja na tem območju. Laščani pa iščejo še nove stike s pevskega zbori.

Knjižnico so sprejeli za svojo

Škocjanska knjižnica ena redkih krajevnih, za katero njena občina dobro skrbi - Zaloga šteje 3744 knjig - Lani 70 različnih prireditev - Potreba po večjih prostorih

ŠKOCJAN - Vsaka krajevna knjižnica ima v svojem okolju pomembno vlogo, tako tudi škocjanska, ki je vzajemna enota Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto in Občine Škocjan in sedaj domuje v tamkajšnji občinski stavbi. Da pa knjižnica tu predvsem zadnja leta dobro opravlja svoje poslanstvo, kar dokazuje veliko število zlasti mladih bralcev, gre pripisati bibliotekarki Miri Grahek, ki od leta 1989 vodi Krajevno knjižnico Škocjan, isto delo pa uspešno opravlja tudi v Šentjerneju.

Čeprav je škocjanska knjižnica uradno registrirana od leta 1988, dobri poznavalci in ljubitelji knjig pravijo, da segajo tukajšnje korenine knjižničarstva še v predvojni čas, ko so si knjige izposojali v bivši stari šoli, Metelkovini. Po vojni je bilo delovanje knjižnice neorganizirano, odkar pa je leta 1989 Knjižnica Mirana Jarca zaposlila v njej Miro Grahek, se povečuje tako prirast knjižnega gradiva in, kar je še bolj razveseljujo, tudi število obiskovalcev in izposoja. To pa predvsem na račun vztrajnega bibliopedagopskega dela z bralci, zlasti z mladimi. "Pogosto sem bila in sem še v zadregi, ker mladim, seveda zaradi

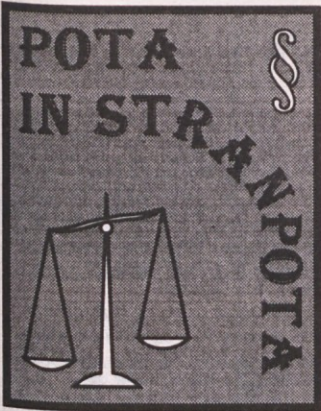

MED OBISKOVALCI KNJIŽNICE IZSTOPAJO ŠTIRI PETRE - Med mladimi bralci so najbolj navdušena štiri dekleta, ki jih poleg ljubezni do knjig in branja povezuje tudi skupno ime. To so šestošolke in sedmošolke (od leve proti desni): Petra Banjič, Petra Hočevar, Petra Žabkar, Petra Gornik, na desni pa je še bibliotekarka Mira Grahek. (Foto: L. M.)

kar je 35 odstotkov normativa te knjižnice. "Občina z županom Janezom Povšičem na čelu že ves čas zgledno skrbi za knjižnico, zato je ena redkih krajevnih knjižnic Knjižnice Mirana Jarca, v kateri ni bilo nikoli problemov glede vzdrževanja prostora, čiščenja, ogrevanja ter nabave potrebne opreme," je razlagala Grahekova. Obeta se tudi rešitev prostorske stiske, saj bi nujno potrebovali večji prostor tako za knjižno gradivo kot za čitalnico in razne prireditve. Morda bodo dogradili tej stavbi prizidek ali pa bo občina tudi za potrebe knjižnice kupila prostore stare osnovne šole.

L. MURN

• Druge kopirati je mogoče, toda kopirati samega sebe - to je tragično. (Picasso)

dežurni poročajo

OB RADIO - V četrtek, 23. januarja, je neznanec vlomil v osebni avto, ki ga je lastnik N. M. iz Novega mesta parkiriral pred podjetjem Revov v Novem mestu. Ukradel je avtoradio in tako lastnika oškodoval za 60 tisočakov.

VLOMILI V TRI VIKENDE - Neznanec je med 19. in 25. januarjem vlomil v vikend na Hribu pri Orehku, ki je last Slavka C. z Malega Slatnika. Iz dnevnice so odnesel televizijski sprejemnik, odedo, rjuho, kristalno posodo, stelenico vina in steklenico žganja ter s tem lastnika oškodoval za okoli 50 tisočakov. Vlomljeno je bilo tudi v bližnji zidanci, ki sta last Jožeta K. iz Sentišča in Marina G. iz Gotne vasi, od tam pa neznanec ni odnesel ničesar.

PRED DISKOTEKO VLOMILI V DVA AVTOMOBILA - V noči na 26. januar je na parkirišču pred diskoteko Afrika v Trebnjem neznanec vlomil v osebni avto Nataše O. iz Grosuplje in odnesel tri usnjene jakne in denarnico s 15 tisočaki. Vlomilec se je lotil tudi avta Zorana H. iz Trbovelj in vzel dve usnjeni jakni in denarnico s 7 tisoč tolariji.

V ponedeljek, 27. januarja, dopoldne je neznanec vlomil v osebni avto Aleša H. iz Gornje Stare vasi, ki ga je parkiral na parkirnem prostoru na Cikavi. Iz vozila sta izginila avtoradio in CB radijska postaja, vredna 50 tisoč toljarjev.

ŠIPA NE PRENESE VSAKE ŠALE

- Kaj je rekel šofer avtobusa, ko je v Žlebiču pri Ribnici priletela ponoči snežna kepa v prednjo šipo?

- Da ni nič hudega, da je huje, če neznanec pridipravi vržejo v šipo led ali kamen, zavrt v sneg. To se je tudi že zgodilo in šipa take šale ni prenesla.

P-c

ZARADI OGORKA ZAGORELA PISARNA

KRŠKO - V ponedeljek, 27. januarja, zjutraj je zagorelo v tako imenovanih baračnih provizorijah, kjer imajo poslovne prostore kooperant Nuklearne elektrarne Krško Elektro projekt iz Zagreba in zunaj strokovni sodelavci NEK iz Slovenije in Hrvaške. Zagorelo je v pisarni Elektro projekta, v kateri sta dva zaposlena delavca ob 7. uri pokadila nekaj cigaret in ogorke odvrгла vsak v svoj koš ob pisalni mizi. Nekaj pred 8. uro sta pisarno zapustila, v enem od košev pa se je vnel star papir. Ogenj se je razširil na papirnato tapeto in naprej po stropu. Požar, ki zaradi oddaljenosti ni ogrozil nuklearke, je takoj pogasil 9 gasilcev iz Krškega. Škode je za 700 tisočakov, zoper S. Z. iz Hrvaške pa bo podana kazenska ovadba.

KRONIKA NESREČ

TRČIL V DREVO - V soboto, 25. januarja, nekaj pred pol peto zjutraj je Samo Pavlin s Starega sejmišča v Šentjerneju vozil po magistralni cesti št. 1. Pri Beli Cerkvi je zaradi neprimerne hitrosti zapeljal na bankino, po kateri je vozil nekaj časa, nato pa trčil v drevo. Pavlin je bil z rešilnim avtomobilom odpeljan v novomeško bolnišnico, kjer je zaradi hudih poškodb ostal na zdravljenju.

NA PREHODU ZBIL PEŠKO - 20-letni D. Z. je v četrtek, 23. januarja, vozil avto od Glavnega

Vsaj petim bi pas rešil življenje

Slabi dve tretjini voznikov in potnikov privezanih - Varnostni pas igra pomembnejšo vlogo pri nesrečah v naselju - Lani kaznovali 4.784 voznikov in potnikov, letos 6.000

NOVO MESTO - Lani so ceste na območju UNZ Novo mesto zahtevale kar 32 življenj. Dvema tretjinama žrtev - toliko jih je namreč bilo privezanih - varnostni pas zaradi hitrosti in drugih razlogov ni mogel rešiti življenja, gotovo pa bi vsaj pet (ali celo več) tistih, ki niso bili pripeti, preživel. Prav zaradi tega bodo policisti v sklopu strategije dela slovenske policije, ki se osredotoča na vožnjo pod vplivom alkohola, na hitrost in uporabo pasu, storili še več, da se bo uporaba pasu voznikom in potnikom vcepila v zavest kot nekaj samoumevnega in nujnega.

Policisti so s poostrenim nadzorom v zadnjih dveh letih na tem področju precej naredili. Ne le to, da se je število kaznovanih ne-

Andrej Šenica

privezanih voznikov in potnikov od 2.900 v letu 1995 lani povzpelo na 4.784. (Glede na orientacijo za delo se naj bi letos število kaznovanih povzpelo na 6.000!). Na naših cestah je namreč opaziti, da je se varnostni pas vse bolj pogosto uporablja.

ZA INSTRUMENTE IN PORODNIŠNICO

Za drage medicinske instrumente v Splošni bolnišnici Novo mesto ter izgradnjo porodnišnice so prispevali: Franc Rus, Kandijška ul., Novo mesto, namesto cvetja za pok. Alojza Grila 20.000 toljarjev; ZŠAM Novo mesto namesto venca za pok. Alojza Grila 10.000; Matija Gril, Vel. Rigelj 3, Dol. Toplice, za pok. Alojza Grila 10.000; Karol in Anica Pezdirc, Dol. Sušice, Dol. Toplice, namesto cvetja za pok. Alojza Grila 8.000; Marija Pezdirc in Amalija Kobe, Dol. Sušice, Dol. Toplice, namesto cvetja za pok. Alojza Grila 7.000; Vida Muc, Dol. Lokvica 5 b, Metlika, namesto spomina za pok. Jožka Muca 10.000; Marjan Kuhar, Kettejev drevored 53, Novo mesto, namesto venca za pok. Almo Pečar 10.000; Zavod za zdravstveno varstvo, Novo mesto, namesto cvetja za pok. Marijo Murgelj, mamgo ge. Marije Piletič 20.000 toljarjev. Splošna bolnišnica se za prispevke najlepše zahvaljuje!

Istočasno dajemo še popravek na objavo z dne 23. januarja: Marija Stopar, UBO 8, Metlika, v imenu Ivankinih sosedov namesto venca za pok. Janeza Težaka 10.000 toljarjev. Za napako se opravičujemo.

ZBIRAJO ZA POSEBNO VOZILO

RIBNICA - Tudi v Gasilskem društvu Ribnica se dobro zavedajo, da so mimo časi, ko je družba pomagala pri nakupu opreme in tehnike za njihovo delo. Zato so pred dvema letoma začeli z zbiranjem novoletnih prostovoljnih prispevkov s pomočjo prodaje novoletnih koledarjev. Izkupiček je bil še kar dober, saj so leta 1995 zbrali nekaj več kot milijon toljarjev. Akcijo so ponovili ob koncu lanskega leta in pridobili še okoli 600.000 toljarjev. Za nakup vozil in opreme za reševanje potrebujejo okoli 50 tisoč mark, kar pomeni, da bo akcija trajala še nekaj let. Srčno upajo, da bodo primanjkljaj napolnili podjetniki in obrtniki, ki so bili v preteklosti manj radodarni.

trga proti Šmarski ulici v Sevnici. Na Trgu svobode, kjer je na cesti slabo viden prehod za pešce, ki ga sicer označujeta dva prometna znaka, sta hoteli peški prečkati cesto. Ko je 9-letna B. T. že stopila na prometni pas, po katerem je vozil D. Z., je ta, ne da bi zaviral ali se umikal, trčil vanjo. Deklica je z glavo udarila v levo vzvratno ogledalo in padla na cesto. Voznik je avto ustavil in hotel poškodovano deklico pomagati, a ga je že prehitel moški in hudo poškodovano deklico odpeljal v bolnišnico.

To so policisti ugotovili tudi s "skritim štetjem", pri katerem neprivezanih niso kaznovali, pač pa so si le beležili tako ene kot druge. V povprečju se je uporaba varnostnega pasu v slabih dveh letih dvignila za skoraj 20 odstotkov, vendar pa so razlike med privezovanjem v mestu in na hitrejših cestah očitne.

Najmanj (tretjina ali celo manj) je bilo privezanih v centru Novega mesta, Metlike in Črnomlja. Na območju policijske postaje Trebnje je privezanih slabi dve tretjini potnikov in voznikov, na območju policijske postaje Metlika dobra polovica, na območju policijske postaje Črnomelj pa se

delež zvišuje od slabe polovice do skoraj dveh tretjin privezanih. Največ (med 70 odst. v začetku lanskega leta do 85 odst. novem-

• "Vozniki in potniki še vedno menijo, da je uporaba varnostnega pasu koristnejša na odprtih cestah oziroma na cestah izven naselja. Vendar je takšna miselnost napačna, saj varnostni pas odigra svojo glavno funkcijo pri prometnih nesrečah v naselju, kjer so hitrosti in posledice manjše. Seveda je uporaba varnostnega pasu pomembna tudi izven naselja, vendar so poškodbe vozila pri prometnih nesrečah izven naselja ponavadi tako hude, da človekovo telo zadrži in velikokrat tudi vklešči pločevina. V naseljih v večini primerov ni tako," pravi komandir postaje prometne policije Novo mesto Andrej Šenica.

bra lani) je bilo pripetih na magistralni cesti M1.

T. GAZVODA

AVTOHIŠA Novo mesto

Servisno prodajni center d.o.o.

PRODAJA IN SERVIS VOZIL TER NADOMESTNIH DELOV RENAULT

UGODNA PONUDBA RABLJENIH VOZIL NA ZALOGI

Zap. št.	Vrsta vozila	Letnik	Barva	KM	Cena
1.	CITROËN AX 1.1/5 V	1989	BEIGE	95000	500.000 SIT
2.	R-19 GTS 1.4/5 V	1989	M. SIVA	105000	986.000 SIT
3.	R-19 GTS 1.4/5 V	1989	RDEČA	97000	937.000 SIT
4.	R-19 TSE 1.4/5 V	1990	M. SIVA	98000	962.000 SIT
5.	R-21 TL 1.4/5 V	1990	M. SIVA	104000	893.000 SIT
6.	R-19 TXE 1.7/4 V	1991	M. SIVA	116000	1.285.000 SIT
7.	R-19 TXE 1.7/4 V	1991	BELA	74000	1.141.000 SIT
8.	R-5 CAM 1.1/3 V	1993	BELA	72000	793.000 SIT
9.	R-5 EXPRESS 1.4 FUR.	1993	VIOLA	58000	1.100.000 SIT
10.	R-CLIO RN 1.2/5 V	1993	BELA	58000	954.000 SIT
11.	ZAZ TAVRIA 1.1/3 V	1994	BELA	22000	347.000 SIT
12.	HYUNDAI PONY 1.5 GLS/5 V 1.5	1990	SIVA	68000	665.000 SIT
13.	FORD ESCORT 1.6 16V	1993	M. ČRNA	23000	1.389.000 SIT
14.	R-5 CAM/3 V 1.1	1993	BELA	80000	695.000 SIT

Pri gotovinskem plačilu veliki popusti — možen tudi kredit!

Pokličite ali nas obiščite v našem prodajnem salonu od 7. do 16. ure.
Tel. 068/324-533

Po dolenski deželi

• Kljub mrazu ilegalci ne mirujejo. Tako so prejšnji četrtek policisti pri Čatežu ob Savi ustavili avto z zagrebško registrsko tablico, v katerem sta bila dva 23-letna Hrvata, ki sta prevažala tri Turke, ki so pred tem ilegalno prestopili državno mejo. Hrvaška mladeniča sta jih nameravala - seveda proti plačilu - odpeljati do italijanske meje, kjer naj bi jih nekdo spet za nekaj denarja "spravil" v Italijo. Pot je vsaj tokrat spodletela.

• Da policistom ne bi bilo dolgčas, poskrbijo tudi vozniki, ki pregledoko pogledajo v kozarec. V četrtek je ta "čast" pripadala 38-letnemu V. F. iz Krškega. Ko so ga nekaj čez 20. uro ustavili policisti, se kaj hitro ugotovili, da z voznikom le ni vse tako, kot bi moralo biti. Ker so očitno zaznali nekaj alkoholnih hlapov, so hoteli to preveriti tudi z alkotestom, vendar je to voznik avtomobila z novomeško registracijo odločno odklonil. Policisti so mu sicer prepovedali nadaljnjo vožnjo, vendar je bil gospod tudi tokrat odločen in policistov ni upošteval. Kdo ima oblast, je spoznal kmalu zatem, ko so ga možje postavili ponovno ustavili in poskrbeli, da ponoči na policijski postaji niso bili sami.

AVTO-MOTO DRUŠTVO O PRIHODNJEM DELU

BREŽICE - Skupščina Avto-moto društva Brežice bo imela v soboto ob 18. uri v restavraciji pri Blagovnici Brežice programsko-volično sejo. Med drugim bodo sprejeli statut organizacije, izvolili upravni in nadzorni odbor in po pregledu dosedanjega dela začrtali prihodnjo dejavnost.

Ukradeno katro pustili na Hrvaškem

Odkrita skupina fantičev, tudi mladoletniki so med njimi, ki imajo na vesti več vlomov in tatvin, pri enem mladoletniku so našli celo - kot sumijo - marihuano

NOVO MESTO - V nedeljo, 12. januarja, zgodaj zjutraj je varnostnik zasebnega podjetja Bradač security iz Novega mesta pri osnovni šoli Grm v Novem mestu prijel tri mlajše fante. Eden je imel vrečko, v njej pa predmete, za katere je varnostnik posumil, da jih fantje, eden še mladoleten, niso dobili na pošten način, zato je poklical policiste in klopčič se je začel razpletati.

Policisti in kriminalisti so namreč zbiranjem obvestil ugotovili, da so Novomeščani, 15-letna P. O. in M. I., ter 18-letni D. Č. z Griča pri Klevčevu in 19-letni D. R. iz Novega mesta utemeljeno osumljeni, da so med 8. in 12. januarjem na območju krajevnega skupnosti Kandija - Grm in Majde Šilc dvakrat vlomili v osebna avtomobila, enkrat v garažo ter šestkrat odkradli osebne avtomobile. Odnesli so tehnične predmete, avtoradie, zvočnike, kasete, orodje, razne dokumente in še kaj. Večina

predmetov so policisti našli pri hišni preiskavi in jih vrnili lastnikom. Policisti so zoper osumljene napisali kazenske ovadbe in jih poslali okroglnemu državnemu tožilstvu v Novem mestu.

Vendar se s tem zgodba še ni končala. V preiskavi so namreč delavci UNZ Novo mesto ugotovili, da sta prej omenjena mladoletnika in D. Č. z Griča ob pomoči 19-letnega D. Š. iz Novega mesta decembra lani pred stanovanjsko hišo Novomeščana

bila lahko sčasoma tudi večja, saj opažam, da se ljudje premalo privezujejo in ne razmišljajo, kaj se jim lahko zgodi. Večina je namreč prepričana, da oni v prometni nesreči sploh ne morejo biti udeleženi."

IRENA PUGELJ iz Novega mesta, tajnica Zveze prijateljev mladine Novo mesto: "Varnostni pas uporabljam predvsem na daljših relacijah, tako zaradi varnosti kot tudi zaradi policistov, ki so, kar se privezovanja tiče, kar strogi in dosledno kaznujejo, čeprav se verjetno večkrat zgodi, da mora kazni plačati tisti, ki se sicer redno in vestno privezuje, le kdaj se na kratki poti ne priveže. Mislim, da bi morali ljudi najprej prepričati o smiselnosti privezovanja!"

FRANC CUNK, ključavničar iz Velikega Mraševa: "S pasom se privežujem predvsem zaradi lastne varnosti, pa tudi zaradi policistov, saj sem že nekajkrat plačal kazni, in to prav na kratkih razdaljah. Mislim, da je prav, da je uporaba pasu obvezna, saj lahko tako v večini primerov omilimo posledice nesreč. Vendar naj povej, da sem bil kot sopotnik udeležen v prometni nesreči v fički. Bil sem privezan, a bi jo verjetno bolje odnesel neprivezan."

T. G.

KAMERA ODKRIVA - V središču Ribnice sta že nekaj mesev polna zabojnika za steklo, zato občani odlagajo steklo (steklenice) kar okoli nje oziroma po snegu. To seveda pušča slab vtis o okoljevarstveni zavesti občanov, ki pa so najmanj krivi, da sta zabojnika napolnjena. Pred novim letom so na občini obljubili, da bodo zabojnika umaknili, ker se Dinosa odvoz ne izplača, a so na obljubo očitno pozabili. (Foto: M. Glavonjič)

ukradli katro. Z njo so se odpeljali na Hrvaško, kjer so avto pustili poškodovan in nevozen. Lastnik je sicer dobil avto nazaj, vendar je škoda na njem velika.

Lani so se tatiči lotili tudi treh yugov. Policistom je uspelo ugotoviti, čigavo maslo je bilo to početje. Teh vlomov in tatvin so osumljeni Novomeščani; 15-letni P. D., 19-letni D. Š., 17-letni N. H. in 18-letni B. B. Fantje so iz avtov pobrali različne tehnične predmete, večji del tega pa so policisti odkrili pri hišnih preiskavah in vrnili lastnikom. Zoper mladeniče so napisane kazenske ovadbe. Zaskrbljujejo je, da so policisti pri enem od mladoletnikov našli 37,7 grama snovi, za katero sumijo, da je marihuana.

T. G.

Rokometaši stavkajo in izgubljajo

Stavka devetih rokometashev v Krškem - Pretrda roka trenerja Arslanagića - Na Trebanjce sta se spravila še sodnika - Pričakovana zmaga Dobovčanov in poraz Sevnčanov

Nekoliko lažja tekma je Dobovčanom, ki letos res nimajo sreče s poškodbami, prišla kar prav. Precej slabšim Izolanom so že na začetku srečanja pokazali, kdo je gospodar dobovske dvorane. S čvrsto in gibljivo obrambo so v gosteh uspešno preprečevali, da bi prišli do strela, prestregli pa so tudi precej podaj ter potem s protinapadi neusmiljeno polnili mrežo nekdanj reprezentančnega vratarja Mitje Valenčiča. V drugem polčasu so Dobovčani kar preveč popustili in dovolili Izolanom, da so se jim približali na 20:23, več pa jim niso pustili.

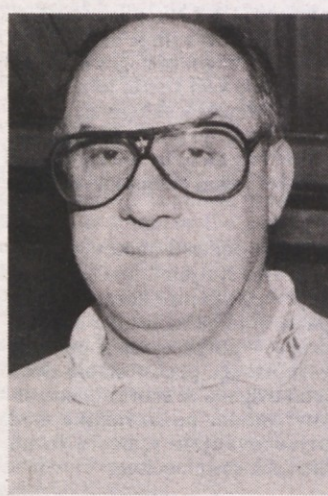
Rokometaši trebanjskega Akripola so teden dni po Krčanih okusili poletnost ekipe, ki je nastala iz

mladinskega moštva nekdanj slovitega Slovana, pred dobrim desetletjem ene najboljših evropskih rokometnih ekip, ki sedaj skupaj s Sevnčanami kraljuje na dnu prvoligaške lestvice. Prule 67, najmlajše moštvo v ligi in edino brez tujcev, postaja hit letošnje sezone. Podobno kot proti Krčanom so tudi proti ta čas precej težjemu nasprotniku Akripolu zaigrali hitro in domiselno in si že na začetku priirili prednost 5 zadetkov, v nadaljevanju pa se je tekma razvila v vrhunsko rokometno predstavo, ki ji žal nista bila kos le sodnika Repenšek in Požeznik.

Čeprav je Mustafa Torlo kot ponavadi izvrstno branil, se je v vratih Prul 67 spet izkazal Krčan David Imperl. Trebanjci so poskušali vse, da bi izid le obrnili v svojo prid, a jim tega nista dovolila tudi po mnenju domačinov slaba sodnika, ki sta kar povprek in prestrogo izključevala trebanjske igralce; Počervini, Makarevič in Vešligaj pa sta dosodila kar rdeče kartoni in jih tako poslala v slačilnico. Po številu minut izključitev je Akripol tekmo dobil z 18:8.

Mirko Bašič je bil svoj čas najboljši rokometni vratar na svetu in kljub letom še vedno brani izvrstno, a Krčanov pred porazom v Trbovljah tokrat ni mogel rešiti.

Abas Arslanagić - vodstvo rokometnega kluba Krško ga še naprej podpira in ne namerava pustiti stavka-jočim rokometasem.

Krčani so se očitno odločili, da se bodo prestrogega trenerja Abasa Arslanagića znebili podobno kot košarkarji Interierja Vinka Jelovca. Arslanagić slovi kot trener, ki od igralcev zahteva popolno predanost rokometu in treningu, česar pa ti isti, ki ne živijo le od rokometu, ne zmorejo. Medtem ko je na neke vrste stavko kazalo že na tekmi s Prulami 67 pred tednom, so tokrat stavkali povsem zares in Krško je moralo tekmo v Trbovljah odigrati brez devetih igralcev, le trem članom prve postave - Kukavici, Bašiču in Čuraku - pa se je na igrišču priključil celo tehnični vodja krškega moštva Branko Pirc, a njegov gol Krčanom ni veliko pomagal.

S tem porazom so Krčani spravili v še slabši položaj tudi Lisco, moštvo iz sosednje občine, ki na predzadnjem mestu sedaj za 2 točki zaostaja za Rudarjem. Lisca ta teden res ni mogla računati na nove točke, saj ji Celjani očitno ne name ravajo oddati nikomur. Potem ko so rokometasji Pivovarne Laško prvi polčas dobili s 17:6, je njihova druga postava drugi polčas celo izgubila z 11:12, kar pa je sicer slaba tolažba za Sevnčane, ki bodo brez denarja težko obdržali prvoligaški status, ki so si ga tako težko priborili.

I. V.

PRVI GALOVIČ

NOVO MESTO - Na prvenstvu kegljarskega društva Novo mesto je zmagal Ilica Galovič (Krka) nad Ljubom Rajerjem in Gojkom Mišuro. (N. G.)

SKUPŠČINA TENISARJEV

NOVO MESTO - Teniški klub Krka Novo mesto bo imel nocoj, 30. januarja, ob 19. uri v sejni sobi stavbe ob novomeškem stadionu pod Portovalom redno letno skupščino, na katero vabi vse člane kluba in druge ljubitelje tenisa.

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

Hitri in dolgi že na začetku

Atleti novomeške Krke uspešno na prvih mitingih - Božič je kljub gripi tudi letos zelo hiter

NOVO MESTO - Novomeški atlet Tomaž Božič je izvrstno začel tudi letošnjo dvoransko atletsko sezono. Potem ko je zmagal že na otvoritvenem mitingu v Ljubljani z odličnim izidoma 6,89 v polfinalu in 6,87 v finalu, je zbolel za gripo, a se je kljub temu izkazal v Celju, kjer je bil z 6,85 sicer šele drugi. Bolj je zadovoljen z zmago na Dunaju, ki si jo je na odprtem prvenstvu Slovaške v konkurenci tekačev iz Slovaške, Avstrije, Češke, Madžarske, Slove-

nije in Hrvaške s časom 6,90 priboril konec prejšnjega tedna.

Uspešno so nastopili še nekateri drugi novomeški atleti. Tako je Katka Jankovič v teku na 60 m z ovirami v Ljubljani z 8,80 zmagala, v Celju je bila z 9,07 tretja, isto mesto pa je osvojila tudi na Dunaju na odprtem prvenstvu Slovaške, kjer je bil Boštjan Šimunič iz Dolenjskih Toplic drugi. Dobro je sezono začela tudi atletinja Krke Andreja Blatnik iz Dolenjskih Toplic, ki je bila na otvoritvenem mitingu druga v skoku v daljino s 541 cm in v troskoku prav tako druga z 11,53 m. Na istem mitingu sta se z zmagama v troskoku izkazala tudi njena sokrajana Gordana Djurić in Boštjan Šimunič, ki pa nastopata za ljubljansko Olimpijo.

Konec tega tedna bosta Krkina atleta Tomaž Božič in Katka Jankovič skupaj z Brigito Bukovec in Alenko Bikar nastopila na več tekmovanjih v Budimpešti. Tomaž upa, da ga bodo povabili na veliki miting za pokal Samsunga, ki bo v Budimpešti v soboto. Na istem tekmovanju, kot bo v Budimpešti v petek, je Tomaž lani z osebnim rekordom na 60 m osvojil drugo mesto, na 200 pa je celo zmagal.

I. V.

SPET ZA TRETJE MESTO

MIRNA - Badmintonisti mirnskega Toma so lani v ligaškem tekmovanju osvojili tretje mesto, ki želijo to ponoviti tudi v novi sezoni. Vse kaže, da so na dobri poti, da jim to uspe. Na prvem ligaškem turnirju so sicer izgubili s prvim favoritom prvenstva Olimpijo kar z 0:9, proti drugi najboljši ekipi v državi ljubljanskim Bitom so izgubili s 3:6, nato pa s 5:4 premagali nekdanjo zanje nepremagljivo Ježico, medtem ko Lendavčanov ni bilo v Ljubljano in so tekmo proti njim dobili brez boja.

I. V.

Puncam se včasih kar ustavi

Športne skupine so, v žargonu povedano, občutljivi socialni organizmi, ki jih lahko zmoti že na videz povsem nepomembna malenkost, in do tedaj brezhibno delujoči stroj se pokvari. Nekako tako bi lahko rekli o nenadnem preobratu, ki se je zgodil novomeški ženski odbojarski vrsti, ki je v tej sezoni delovala tako rekoč brezhibno in uresničila vse začrtane cilje, dokler se ni zgodil Ljutomer.

Po štirih krogih drugega dela prvenstva so bile celo brez poraza in z zmago nad neposrednimi tekmičami za drugo mesto z odbojkaricami koprškega Kemiplasa na vrhu prvoligaške razpredelnice. Tekma v Ljutomeru prejšnjo sredo naj bi bila le izlet, v soboto pa so mnogi pričakovali, da bodo pred TPV-jevkami končno pokleknile tudi od tekmovalca na evropski in domači sceni predvidoma utrjene Mariborčanke. Vse je šlo po načrtih do sredine tretjega ljutomerskega niza. Prvega in drugega so namreč Novomeščanke gladko dobile in v tretjem že vodile z 9:1, ko se je vse skupaj ustavilo - popolno-

ma nepričakovano so tekmo izgubile in zdrsnile na drugo mesto prvenstvene lestvice, zelo verjetno pa so si s tem porazom zapravile tudi možnosti za drugo mesto pred končnico prvenstva, razen če ne bi premagale Koprčank tudi v gosteh.

Očitno je ta poraz naredil nanje močan vtis, saj so tudi v soboto doma na tekmi z Mariborčankami delovale povsem neuigrano in tekmo izgubile tako hitro, kot že dolgo časa ne, trener Bojan Vernig pa je v igro, ko je videl, da do preobrata res ne bo prišlo, poslal tudi dekleta s klopi, ki so tako v boju z najboljšo slovensko žensko odbojarsko vrsto pridobila dragocene izkušnje, kar še posebej velja za visoko in vse boljše Natašo Glavan. Vodstvo kluba sicer ni pretirano zaskrbljeno, saj dekleta zagotovo niso mogla pozabiti igrati odbojko. Zavora je predvsem v njihovih glavah. V soboto imajo lepo priložnost, da uredijo svoje vrste in z zmago nad Krimom v gosteh spet pridobijo prepotrebno samozavest.

I. VIDMAR

V soboto Slovenija : Ukrajina

Novo mesto bo v soboto po 19 letih spet dočakalo meddržavno rokometno tekmo - Bodo Slovenke zmagale?

NOVO MESTO - Kar 19 let je že minilo od kvalifikacijske tekme za nastop na svetovnem rokometnem prvenstvu med Jugoslavijo in Islandijo, ko so si Novomeščani v športni dvorani Marof lahko nazadnje ogledali meddržavno rokometno tekmo. Od takrat pa do danes je rokometna igra v Novme mestu skoraj povsem zamrla - moške vrste že nekaj let ni več, dekliska ekipa pa komajda še životari. Direktor ženske reprezentance Janez Štrukelj in trenerka Marta Bon bi s kvalifikacijsko tekmo za svetovno prvenstvo med ženskima reprezentancama Slovenije in Ukrajine rada znova vzpodbudila tiste nekdanje in potencialne rokometne delavce, da bi se ta igra le vrnila v kraje pod Gorjanci.

Obe reprezentanci bosta stopili na parket novomeške športne dvorane že v petek, 31. januarja, ko bodo ob 16. uri trenirale Ukrajinke, ob 18. uri pa še naša dekleta. Obe ekipi bosta opravili trening tudi v soboto dopoldne, popoldanski uvod pa bo troboj ženskih rokometnih ekip Škocjana, Šentjerneja in Novega mesta.

Tekma med Slovenijo in Ukrajino se bo v soboto začela ob 18. uri. Čeprav so na papirju prve favoritinje kvalifikacijske skupine Ukrajinke, trenerka Marta Bon

na prvo mesto postavlja Francozinje. Slovenija je sicer na tretjem mestu, a tako igralke kot vodstvo reprezentance je so trdno odločeni, da storijo več in niso še pokopali upov na uvrstitev na svetovno prvenstvo. Za kaj takega bo treba dobiti vse tekme na

Ukrajinke so po lanskem osmem mestu na evropskem prvenstvu zamenjale trenerja in pomladile ekipo, v kateri pa nastopata tudi članici ljubljanske Robit Olimpije Inna Dolgun in Irina Korotkevic. Slovenska reprezentanca bo sestavljena iz igralrk dveh ljubljanskih klubov - Robit Olimpije in Krima Elekte ter ene igralke Velenja. Dekleta se med sabo dobro poznajo, so kljub utrujenosti zaradi tekm v evropskih tekmovanjih in državnem prvenstvu zelo motivirane in bodo poskušale vse, da bodo Novomeščani tudi tokrat videli zmago domače ekipe. Pred 19 leti je namreč Jugoslavija premagala Islandijo z 21:19.

domačih tleh, premagati v gosteh Grkinje, ki naj bi bile najslabše v skupini, ter poskusiti presenetiti ali Ukrajinke ali Francozinje.

I. V.

PRED TEKMO Z UKRAJINO - Na novinarski konferenci, ki jo je organizacijski odbor tekme med Ukrajino in Slovenijo pripravil v gostilni na Hribu, so zagotovili, da je vse pripravljeno. Marjan Menger (levo), ki je na novomeški občini svetovalec za športno področje, bo poskrbel za novinarsko središče, trenerka Marta Bon za slovenske rokometasice, njen nekdanji trener, sedaj direktor reprezentance Janez Štrukelj, pa za vse ostalo. Ker se bosta obe reprezentanci že med tem tednom najprej srečali v Ukrajini, bi bilo dobro, če bi se Novomeščani kot gostitelji ravnali tudi nekoliko po izkušnjah naših deklet iz Ukrajine. (Foto: I. V.)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

HITER PORAZ - Namesto že dalj časa pričakovane prve zmage novomeških odbojkaric nad Mariborčankami, je bilo sobotne tekme konec že po dobri uri. Dobro uigrane Štajerke so na mreži z blokom takole zaustavile novomeško reprezentantko Jano Vernig. Upajmo, da bodo dekleta krizo hitro prebrodile in da bodo v soboto, ko bodo gostovale pri Krimu, zaigrale, kot znajo in kot smo jih bili zadnje čase vajeni. (Foto: I. V.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ODBOJKA

Moški, 1. A liga, 5. kolo 2. dela - KRKA : A BANKA OLIMPIJA 1:3 (-9, -6, 9, -13); 6. kolo - KRKA : FUŽINAR 3:2 (-13, -16, 7, 8, 11); LESTVICA: 1. Salonit Anhovo 10, 2. Gradis Maribor 8, 3. A banka Olimpija 8, 4. Fužinar 6, 5. Pomgrad 6, 6. Krka Novo mesto 6 itd.

V 7. kolu Krka v soboto, 1. februarja, igrala v gosteh s Salonitom.

1. B liga, 5. kolo 2. dela - LJUTOMER : ŽUŽEMBERK 0:3 (-13, -13, -10); 6. kolo - ŽUŽEMBERK : HOTELI SIMONOV ZALIV IZOLA 0:3 (-14, -13, -5); LESTVICA: 1. Minolta Bled 12... 5. Žužemberk 6 itd. V 7. kolu bo Žužemberk v soboto igral v gosteh z Granitom Preskrbo.

Ženske, 1. A liga, 5. kolo 2. dela - ZAVAROVALNICA MARIBOR LJUTOMER : TPV NOVO MESTO 3:2 (-9, -6, 13, 10, 11); 6. kolo - TPV NOVO MESTO : INFOND BRANIK 0:3 (-5, -9, -9); LESTVICA: 1. Kemiplas Koper 10, 2. Infond Branik 8, 3. TPV Novo mesto 8, 4. Špecerija Bled 6 itd. V soboto se bodo Novomeščanke v Ljubljani pomerile s Krimom.

ROKOMET

1. liga, 14. kolo - AFP DOBOVA : DELMAR 29:25 (17:9); AFP DOBOVA: Ocvirk 11, Česnovar 5, Djapo 4, Mijačinič 3, Levec 3, Begović 2, Glaser 1.

PRULE 67 : AKRIPOL 22:17 (11:5); AKRIPOL: Bilbija 5, Šavrič 4, Čopić 3, Zarabec 2,

Makarevič 1, Vešligaj 1, Počervina 1.

ELEKTROPROM RUDAR : KRŠKO 26:21; KRŠKO: Čurak 10, Kukavica 5, Kekič 2, Vahčić 2, Levičar 1, Pirc 1.

PIVOVARNA LAŠKO : LISCA 28:18 (17:6); LISCA: Rupret 3, Rantah 3, Plazar 3, Simončič 3, Sirk 2, Sečki 2, Teraš 2.

LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 26, 2. Prevent 20, 3. Prule 67 18, 4. Krško 15, 5. AFP Dobova 15, 6. Akripol 14... 11. Lisca 7 itd.

V 15. kolu, ki bo v soboto, 1. februarja, se bosta v posvaskem derbiju v Sevnici pomarila Lisca in AFP Dobova, Krško bo igralo doma s Pivovarno Laško, Akripol pa tudi doma z Elektropromom Rudarjem.

NAMIZNI TENIS

1. liga, 10. kolo - KRKA : PRESERJE 4:3; Komac : Kreuh 2:0; Retelj : Petrovčič 1:2, Hribar Koretkin 1:2, Komac : Hribar : Petrovčič - Petelin 2:1, Komac : Petrovčič 2:0, Hribar : Kreuh 2:0, Retelj : Koretkin 0:2;

MELAMIN : MAXIMARKET OLIMPIJA 0:7; Novak : Lasan 0:2, Mlakar : Reflak 0:2, Vidmar : Tokič 0:2, Novak - Vidmar : Reflak 0:2, Vidmar : Lasan 0:2, Mlakar : Tokič 0:2.

LESTVICA: 1. Maximarket Olimpija 18, 2. Maribor 18, 3. Arcont Radgona 16, 4. Krka 16... 10. Melamin 0.

V soboto, 1. februarja bo Melamin igral doma s Križami, Krka pa v gosteh z Maximarketom Olimpijo.

Cigaretni dim vse bolj smrdi

FOTO: M. MARKELJ

ževalnih ustanovah in v 8 slaščičarnah, preglede pa vršijo še naprej. "Kršitve zakona smo ugotovili le v dveh slaščičarnah, v katerih ni bilo napisa o prepovedi kajenja. Za ti dve slaščičarni bomo izdali predlog sodniku za prekrške," je dejala Eda Sotošek.

Zakon se splača spoštovati, saj so kazni za kršilce visoke. Poleg kazni za prodajalce in proizvajalce, ki se ne držijo strogih določb zakona, je visoka kazen - najmanj 250 tisočakov - predvidena tudi za tiste, ki ne objavijo prepovedi kajenja v javnih prostorih in ne označijo prostorov za kadilce, odgovornost pa nosijo tudi kadilci, ki prižgejo cigareto tam, kjer to ni dovoljeno. Kazen 5.000 tolarjev morajo takoj plačati na kraju prekrška. Zdravstveni inšpektorji, ki poleg tržnih inšpektorjev in inšpektorjev dela ugotavljajo izvajanje zakona, kadilcev, ki bi prižgali cigarete na prepovedanih mestih, niso našli.

Torta brez dima

Slaščičarno Srednje šole za gostinstvo in turizem na Glavnem trgu zakon ni prizadel. "V naši slaščičarni se ne kadi že 20 let, saj se slaščice kaj hitro navzamejo vonja po cigaretnem dimu. Zaradi zakona se torej promet v naši slaščičarni ni prav nič zmanjšal," pravi vodja gostinskih obratov Srednje gostinske šole Niko Veselič in ugotavlja, da smo Slovenci, kar se kajenja tiče, vse bolj disciplinirani. Tako je na primer v gostišču Breg že decembra opazil, da so šli kadilci prižgati cigareto v točilnico, medtem ko so bili tisti, ki so kadili v restavraciji, v manjšini.

Celo več od zakona

Inšpektorji so ugotovili, da je v nekatere javnih prostorih narejenega celo več, kot zahteva zakon. Tako so ponekod poleg obveznih napisov o prepovedi kajenja (napisi morajo biti na vidnem mestu!) izobešene tudi druge parole, ki opozarjajo na škodljivost kajenja. Tak zgled je na primer zdravstveni dom v Metliki. In podjetja? Precej podjetij je zaradi specifične dela kajenje v delovnih prostorih prepovedalo že pred uveljavitvijo protikadilskega zakona. V tovarni zdravil Krka na primer, kjer so table o prepovedi kajenja tudi na ulicah tovarne. "Zaposleni se prepovedi držijo, medtem ko je nekoliko težje z zunanjimi izvajalci," smo izvedeli v službi varstva pri delu. In v pisarnah? V večini pisarn je kajenje prepovedano, to pa je odvisno od uporabnikov.

Zakon namreč določa, da ima vsak zaposleni pravico zahtevati od delodajalca, da mu omogoči opravljati delo v prostorih, kjer zrak ni onesnažen s cigaretним dimom, če delodajalec tega že sam ni uredil. To velja tudi za prehodne in skupne prostore (čajne kuhinje, knjižnice, sejne sobe...). Tako je dovoljeno kajenje le tam, kjer je to označeno, tak prostor pa mora biti fizično ločen od ostalih delovnih prostorov.

"Ne" za teror nad nekadilci

Razpravljati o tem, da je zakon pravi teror nad kadilci, in poudarjati, da bi morali namesto tobaka raje preganjati alkohol, je danes brez smisla. Zakon imamo in potrebno ga bo spoštovati. Morda bo naslednji za načrtnejši pregon na vrsti alkohol. In prav bi bilo tako. Večkrat se je namreč že izkazalo, da potrebujemo prisilo, da se stvar premakne na boljše, celo pri slabih in zdravju škodljivih razvadah, čeprav tako radi poudarjamo našo veliko skrb za zdravje. Zaradi zloglasnega protikadilskega zakona se je gotovo kak kadilec že odločil, da bo zmanjšal ali celo prenehal zastrupljati sebe in predvsem druge. In če se bo številno kadilcev res zmanjšalo, bo namen zakona dosežen.

TANJA GAZVODA

Nasilje ali stvar kulture?

Vse kaže, da smo spet dobili drugorazredne državljane. Imeli smo jih v času najtršega enoumja, ko so se tako počutili verni, imeli smo jih v času slovenskega osamosvajanja, ko so prišlekom iz drugih jugoslovanskih republik zgagarji pihali na dušo, češ da so v Sloveniji drugorazredni državljani, še huje pa jim bo, če bo republika, kamor so si prišli odrezali debelejši kos vsakdanjega kruha, postala samostojna država. Potem je drugorazrednikov med slovenskimi državljani začelo zmanjkovati, le sem ter tja si je to nalepko sponodil kakšen Rom, ko se je bližnje občestvo zaradi njegovih škodljivih ciganskih navad srdilo nad njim, pa še kakšen drug morda, večjih množic pa ni bilo več, dokler ni ugledal belega dne nov protitobačni zakon. In spet smo dobili na tisoče in tisoče domnevnih drugorazrednih državljanov, ki bentijo nad zakonom, ker jim ne dovoljuje

tudi tako

zakajati javnih prostorov, gostiln, kavarn, slaščičarn, sprejemnic, čakalnic ter delovnih prostorov, od tovarniških hal do pisarn. Počutijo se kot preganjane zveri, drugorazredni državljani, govori se celo o nasilju nad kadilci.

Saj jih do neke mere človek še razume. Cigaretni dim je del njihovega življenja, brez njega se počutijo prazne in kot gole. O drugorazrednosti in nasilju nad kadilci pa vendarle ne kaže govoriti, saj se v resnici z novim zakonom neko nasilje šele odpravlja. Edino nasilje v tem pogledu je bilo ves čas le nasilje, ki so ga izvajali kadilci nad nekadilci, ko so druge s svojim početjem silili, da so bili proti svoji volji deležni cigaretnega dima, njegovih slasti in seveda tudi dokaznih škodljivosti.

Zdaj je kadilec seveda hudo, počutijo se prikrajšani in odrinjeni. Vendar ne bo dolgo tako. Privadili se bodo novim razmeram, kot so se že. Spomnijo se naj, kako se je včasih kadilo na avtobusih, pa ni bilo slišati grenkih besed o drugorazrednih državljanih in nasilju nad kadilci, ko se je kajenje v avtobusih prepovedalo in so lepega dne izginili tudi pepelniki s sedežev. Prav tako so kadilci sprejeli in se držijo reda denimo pri filmskih predstavah. Spominjam se dni, ko se je v kinu svobodno kadilo, zrak pa je bil proti koncu filma tako gost od dima, da bi ga lahko rezal na kose. Danes cigarete med filmsko predstavo nihče ne prižge. Kar predstavljate si, da bi danes med pogovorom v televizijski oddaji kdo kadil. Pa se je včasih pred kamerami veselo kadilo.

Minil bo torej trenutni srd. Navsezadnje gre pri vsej stvari le za kulturo odnosov med ljudmi. Danes nikjer več ne vidimo pljuvalnikov, pa so pred leti bili obvezni del opreme javnih prostorov, ker se je takrat pač še na veliko pljuvalo po tleh. Danes boste stežka srečali človeka, ki bo v javnem lokalu pljuval po tleh in pljuvalniki že dolgo niso več potrebni. Pljuvanje je postalo nekulturno in nevljudno početje, kot bo morda nekega dne tudi kajenje v javnosti. In vsi se bomo imeli ob tem lepše, mar ne?

MILAN MARKELJ

Če so kadilci v javnih prostorih in drugod v družbi še pred časom brezskrbno prižgali cigarete in so jim lahko nekadilci odgovorili le z grdim pogledom ter nemočnim mahanjem z roko pred svojim nosom, je od 18. novembra precej drugače. Visoke kazni, ki so zagrožene tistim, ki ne spoštujejo zakona o omejevanju in uporabi tobačnih izdelkov, so postale dovolj velik razlog, da se tudi v Sloveniji zrak očisti tobačnega dima, nekadilci pa so tako dobili večjo moralno pravico preganjati nekadilce. In kaj se je po za mnoge usodnem 18. novembru zgodilo v bolnišnicah, šolah, službah, v drugih javnih mestih in nenazadnje - v naši zavesti?

Protikadilsko razpoloženje je čutiti na vsakem koraku. Najbolj zagrizenim kadilcem je seveda še vedno težko razumeti, da jim lahko kdo krati pravico odločati o tem, ali bodo kadili ali ne, a pri tem pozabljajo, da imajo tudi nekadilci pravico dihati zrak brez tobačnega dima, konec koncev pa so tudi posledice pasivnega kajenja hude.

Zakon je dvome in zahteve obeh strani jasno opredelil: kajenje je v celoti prepovedano v prostorih vzgojno-izobraževalnih in zdravstvenih ustanov, v slaščičarnah in mlečnih restavracijah ter v prostorih državnih organov, ki so namenjeni stikom s strankami. V teh prostorih so se z uveljavitvijo zakona pojavila obvestila, ki kajenje prepovedujejo. Tudi v drugih javnih prostorih je kajenje prepovedano, prostori za kadilce (ti ne smejo presegati polovico skupnega prostora) pa morajo biti jasno in vidno označeni.

Kadilci pred bolnišnico

V novomeški bolnišnici so poleg izobešenih obvestil o prepovedi kajenja in obvestilu za bolnike in osebje, ki je bilo izdano z uveljavitvijo zakona, tako kot drugod, kjer je kajenje prepovedano, umaknili tudi pepelnike. "Sicer smo si tako naredili levo uslugo. Ker se strogo držimo zakona, tudi zunaj ni pepelnikov, kadilci pa kadijo pred bolnišnico, tako da je okoli hiše vse polno odvrženih ogorkov. Zato bomo morali nekaj storiti tudi v tej smeri," pravi direktor Splošne bolnišnice Novo mesto dr. Anton Starc, ki je, mimogrede, tudi kadilec.

"Tako na začetku veljavnosti zakona smo dobili nekaj pritožb, tako s strani bolnikov kot zaposlenih, vendar se je negotovanje po tednu ali dveh poleglo. Tako se nikjer v bolnišnici ne kadi," je zatrdil dr. Starc.

Cigaret znotraj zdravstvenih ustanov namreč ni dovoljeno prižgati prav nikjer, to pa je za številne kadilce huda kazen, saj si v cigaretah iščejo sprostitev. Teh so prav zdravstveni uslužbenci zaradi narave dela z bolniki in hudih obremenitev bolj potrebni, zato ni presenetljivo, da je med zaposlenimi v bolnišnici približno 45 odstotkov kadilcev, medtem ko je delež kadilcev med prebivalci nižji. Po nekaterih ocenah v Sloveniji kadi približno tretjina moških in četrtina žensk.

Da se je kajenje znašlo na zatožni klopi tudi v Sloveniji, je bilo pričakovati. Cigareta ima namreč na vesti večino primerov pljučnega raka, sokriva je za rakavo obolenja v ustih, grlu, požiralniku, mehurju in celo na materničnem vratu, tako ali drugače pa botruje tretjini primerov za rakom. Če k temu prištetjemo še druge posledice, kot so kronični bronhitis, bolezn kardiovaskularnega sistema, pljuč, hitreje staranje, in druge okvare, ki skupaj z različnimi dejavniki tveganja povzročijo nepopravljive posledice in celo smrt, je razlogov za opustitev kajenja veliko, zelo pomembno pa je, da se ne daje slab zgled najmlajšim, možnim novim kadilcem.

Vsak deseti otrok pri nas prižge svojo prvo cigareto pred 10. letom, pri 15. letih redno kadi vsak peti mladostnik, pri 17. letih pa že vsak tretji. Zato so bili z zakonom prizadeti tudi številni mladostniki.

Slovesno zaobljubljeni

Lep zgled, kako mlade odvrniti od cigarete, lahko vidimo na osnovni šoli Bršljin, ki se je odzvala na pobudo Ministrstva za šolstvo in šport. "V 6., 7. in 8. razredih se pri razredni uri pogovarjamo o škodljivosti kajenja, potem pa lahko učenci podpišejo slovesno zaobljubo, da

v šolskem letu ne bodo prižgali cigarete," pravi socialna delavka. Običajno podpišejo celi razredi, čeprav bi se med njimi verjetno našel kdo, ki bo obljubo prelomil, nekateri učenci pa je ne podpišejo.

"Takšna akcija, ki na naši šoli letos ni prvič, je pri učencih naletela na ugoden odziv, letos smo podpisane zaobljube tudi javno obesili v avlo," pravi socialna delavka in poudarja, da na šoli kajenja sicer ni videti (najbolj "primeren" prostor za takšno početje je stranišče), a to še ni zagotovilo, da posamezni učenci višjih razredov izven šole ne kadijo.

Premikajoča se kadilnica

Da je število kadilcev med srednješolci precej večje, lahko vidimo tudi pred začetkom in po koncu pouka, ko se od šolskega centra Novo mesto ali k njemu premika prava kadilnica. "Na našem šolskem centru, v katerem je dopoldne 2.500 otrok, popoldne pa še dodatnih 750, smo se kajenju upirali že prej. Pred tremi leti smo namreč v prostoru med dvema traktoma, ki je bil namenjen kadilcem, prepovedali kaditi prvim letnikom, pred dvema letoma še drugim, medtem ko smo lani, še pred zakonom, kajenje v celoti prepovedali. Tudi profesorji so že pred uveljavitvijo zakona občutno zmanjšali kajenje," pravi direktor šole Štefan David in opozarja na nov problem, ki ga je prinesel zakon. Dijaki se namreč v želji po zaužitem cigaretnem dimu umaknejo stran od šole. Med glavnim odmorom je tako nekaj deset metrov od šole 50 do 100 otrok. Bolj obremenjena je tudi cesta, ne le z učenci, pač pa tudi z ogorki, ki jih je mogoče videti vse povsod.

Zakon se upošteva

"Pričakovali smo, da bo precej dela s kršitvami zakona, vendar se to vsaj za zdaj še ni pokazalo. Več kršitev bo gotovo po 18. maju, ko morajo gostinski lokali, ki ponujajo hrano (tudi če samo sendviče) urediti ločene prostore za nekadilce," pravi vodja zdravstvenega inšpektorata RS območne enote Novo mesto. Na območju enote Novo mesto, ki pokriva Dolenjsko, Posavje in Belo krajino, je 8 zdravstvenih inšpektorjev do sredine prejšnjega tedna opravilo 65 inšpekcijskih pregledov javnih ustanov: 14 v zdravstvenih ustanovah, 43 v vzgojno-izobra-

Kje naj čakajo avtomobili?

lahko kadarkoli izdelajo lokacijsko dokumentacijo za parkirišča v mestu.

Problem parkiranja pri bolnišnici bo po njenih navedbah ostal vse dotlej, dokler v Novem mestu ne bo znanih nekaj odgovorov na za zdaj odprta vprašanja. Povedati bodo morali, kje bo po novem Smihelska cesta, in se dogovoriti o poteku bodoče Kandijske ceste. Le-ta prometnica je za zdaj očitno res prevelika neznanka, saj so v obtoku tako predlogi za cesto na bregu Krke kot celo prdlog za predor. Zdi se, da so različice dokaj uravnotežene, zato se tehtnica še ni nagnila na nobeno stran. Ali pa je tehtnica na za zdaj najboljši točki zagostilo pomanjkanje denarja?

Zelo verjetno je to. Povsem pa drži, da Novo mesto, kot je povedala Dražičeva, razpolaga s prostorskim dokumentom, ki predvideva v mestu 9 podzemnih in 7 nadzemnih parkirišč. Predračuna za tako predvideno in za zdaj šele možno naložbo še niso naredili. Če bi ga, bi šlo za velikanski znesek, ki ga novomeška občina ob sedanjih obveznostih ne bi zmogla.

Kaj se torej obeta Novemu mestu pri parkiriščih? Ali se bo mesto, ali bolje mestna občina Novo mesto, odpovedalo temu, da bi zgradilo omenjena parkirišča in s tem zaslužku s pobiranjem parkirnine? Če bo občina ravnala tako, ali bo potem dovolila graditi za zdaj še neznanemu zasebniku, ki bi seveda spravljal v žep tudi parkirnino?

FOTO: M. LUZAR

Predno pajek zagradi napačno parkiran avtomobil, še kratek posvet.

FOTO: M. LUZAR

Z avtobusom v mesto?

Mestna občina načrtuje večja parkirišča tudi ob mestnih vpadnicah. Tam naj bi ostalo vsaj nekaj vozil, namenjenih v mesto.

Kot je prepričan Slavko Mesojevec, vodja sektorja splošna komunala v javnem podjetju Komunala Novo mesto, je takih primestnih parkirišč kar nekaj že zdaj. "Mislim, da je na obrobju dovolj parkirišč. Tako je na primer prostor za parkiranje pod pljučnim oddelkom no-

vomeške bolnišnice, pri trgovini v Žabji vasi, nasproti glavne novomeške avtobusne postaje, v Ločni ob Seidlovi cesti. Tudi parkirna hiša je še neizkoriščena," je rekel Mesojevec.

Če je torej dovolj parkirišč že pred mestnim središčem, zakaj se mesto zlasti ob "tržnih" dneh duši v pločevini? Ali razlog miselnost, da mora človek do praga trgovine z avtom? Mogoče. Gnečo je nekoliko lažje razumeti, ko gre za parkiranje pri bolnišnici, saj v tem primeru avto do praga lahko pomeni hudo bolezen, invalidski voziček, nosečnico tik pred zdajci ali mavec brez pete.

Ne gre pozabiti, da bi malodane vsi ukrepi za redčenje prometa v središču mesta zadeli ob težavo. Če bi kaj kopali v zemljo pri bolnici, bi naleteli na težavo, saj ima bolnišnica v zemlji že veliko svojih zadev, npr. hodnike, kot je povedal direktor dr. Starc.

Če bi mesto skušalo zadržati motorizirane obiskovalce na mestnem obrobju, bi od tam do središča mesta najbrž moral voziti avtobus, kot je prepričan Mesojevec. Kdo je pripravljen začeti ta, najbrž negotovi prevozniki posel?

Samo pajek, ki zdaj dela red med avtomobili v mestu, ne bo rešil vsega. Pobiranje parkirnine na mogoče podcenjenem prostoru v središču mesta za zdaj ne odpravlja pločevinaste gneče. Prav tako ne pomaga dejstvo, da je parkiranje v novomeški garažni hiši cenejše kot na Glavnem trgu v Novem mestu.

Kakor koli že, delovne možnosti za bodoče urejevalce parkiranja in prometa v Novem mestu so odprte še v izdatnem številu.

MARTIN LUZAR

Garažna hiša pri bolnici?

Sedanja gneča, ki nastaja pri bolnišnici na desni strani Krke, bo nekoliko manjša potem, ko bodo naredili parkirišča pri novi porodnišnici. Tam bodo puščali vozila zaposleni v bolnišnici, s čimer bo nastal prostor na zdaj prezasedenih drugih parkiriščih ob bolnišnici.

Ker ve, da bo vseeno gneča tudi v prihodnje, se vodstvo bolnice še ni odreklo svoji zamisli o dvonadstropni garaži s 500 parkirnimi prostori. Za to zamisel ve tudi občinski svet, kot je povedal direktor dr. Starc. Kjer koli že, vsekakor naj bi bila blizu bolnice parkirna hiša, ki bi sprejela jeklene konjičke, ki zdaj silijo z asfalta že na zelenice, na nagnjene meje, na ograjene vrtove in malodane že na bližnji železniški nasip.

Bolnišnica je res tista, ob kateri nastaja nepopisna gneča vozil. Toda problem je bolj zapleten, kot je videti. Gneča, denimo, ki sili bolnico v razmišljanje o gradnji površinskih parkirišč in podali nadzemnih garaž, bi bila za spoznanje manjša, če ne bi svojih vozil pred bolnico puščali mnogi, ki gredo kdove kam. Dogaja se, da za cel "šiht" ali še dlje parkirajo vozila pred bolnico ljudje, ki gredo od tu naprej peš na avtobus.

Ob tem drži, da je bolnišnica skoraj v mestnem središču. Tako se zdi, da reševanje problema parkiranja pri bolnici predstavlja kislo jabolko, v katero bosta morala vgrizniti Novo mesto ali mestna občina Novo mesto.

Tudi občina pozna rešitve

Po besedah Bogdane Dražič, arhitektke na Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje mestne občine Novo mesto, je pripravljen prostorski dokument in na podlagi tega

Kako v bolnišnico ali zdravstveni dom?

Direktor novomeške bolnišnice dr. Tone Starc je povedal v zvezi s parkiranjem pred bolnišnicami v Novem mestu, da njihova ustanova natančno pozna problem s parkiranjem. Ve tudi, kako bi zadevo rešili, vendar sama nima denarja za tako drag poseg. "Narejen imamo načrt za dve parkirišči, kjer bi bilo po vseh predpisih zadosti prostora za 80 avtomobilov. Predračun za tako gradnjo je 17 milijonov tolarjev. Tolikšne naložbe si bolnišnica ne more privoščiti." Po direktorjevih besedah je bolnišnica doslej že uspešno naredila red na parkirišču pri sedanji porodnišnici. Tam lahko parkirajo na dvorišču bolnice samo ljudje z ustrezno kartico, s katero lahko odpro zapornico.

V stiski s parkirnim prostorom pride prav tudi kup snega na zelenici, le če avto more splezati nanj

FOTO: M. LUZAR

KMETIJA, KONJI, TURIZEM

Le s konji ni moč preživeti

Ko je bilo dovolj služb, so mnogi, ki so imeli doma kmetije, zapuščali rodno grudo ali pa obdelovali le toliko zemlje, kolikor so potrebovali za lastne potrebe. A časi so se spremenili in številni, ki so ostali brez zaposlitve, so bili veseli, da imajo doma zemljo, hlev, nekaj kmetijskih strojev. "Vsaj lačni ne bomo," so si mislili.

Med takšnimi so tudi Brinčevi iz Gribej. Anka, ki je bila zaposlena v Betini tovarni v Žakanju onkraj Kolpe, je doma že nekaj časa, Jožetu pa so, potem ko je izgubil delo v črnomaljski Beltovi livarni, nedavno potekle pravice na Zavodu za zaposlovanje. Čeprav v Gribljah in njihovi okolici ni tako težko kmetovati kot drugod po Beli krajini, pa Brinčevi niso veliko razmišljali o obdelovanju zemlje, dokler je bila pri hiši vsaj ena plača. Danes spoznavajo, da nimajo nikakršne druge možnosti, kot da se vrnejo nazaj k zemlji. Na srečo imajo poleg ravnih polj okrog vasi in dveh traktorjev z vsemi priključki sedaj tudi že prepolne hleve, ki so jih počasi polnili v zadnjih letih. Brinčevi imajo namreč trenutno največ konj v Beli krajini. Kar štirinajst jih je, vsi razen plemenskega žrebca pasme slovenski norik, ki so mu dali ime Park Vulkan in je državni, kot pravi gospodar, pa so njihova last.

Pri Brinčevih so imeli vedno konje. Le ko je prišel k hiši traktor, jih je pred približno šestnajstimi leti oče prodal. A niso bili dolgo brez njih, saj si je Jože pred osmimi leti kupil prvo kobilu. Ne zaradi tega, ker bi jo potrebovali pri delu, ampak kot pove danes, zaradi tradicije. Potem je poskušal z različnimi konji. Imel je kobile za tekmovanje, pa se finančno ni izšlo, zato se je raje odločil za kmečke konje. Danes ima štiri toplokrvne, torej športne konje, ostalo pa so hladnokrvni. S slednjimi sicer ogrnejo kakšno njivo krompirja, drugače pa jih, ko je priložnost, uporablja v turistične namene. Sodeluje s turistično kmetijo Raztresenovih iz bližnjih Jankovičev, od koder pridejo turisti, ki se radi zapeljejo z zapravljičkom, ki ga vlečejo njegovi kmečki konji. Športne kobile pa ima predvsem za naraščaj ter občasno tudi za jahanje. "Prepričan sem, da se počasi odpirajo možnosti za zaslužek s konji, predvsem v

turizmu. Vendar je v Beli krajini to še precej v povojih. Zavedam se, da bi moral tudi sam bolj seznaniti turiste s svojo ponudbo, zlasti tiste, ki prihajajo poleti na kopanje k bližnji Kolpi. Morda bodo letos del reklame opravili tudi konji, ki se bodo čez dan pasli zunaj, saj sem vzel v najem dober hektar zemlje v bližini hiše. Razmišljam tudi, da bi nabavil ponija, ki bi pritegnil otroke, ti pa bi potem navdušili za jahanje ali vožnjo s konji tudi svoje starše," načrtuje Brinc.

Jožeta pa navdušenje nad konji ni povsem zaslepilo, saj se dobro zaveda, da od njih vsaj za sedaj ni ne zanesljivega ne rednega dohodka. Pogoji za kmetovanje so namreč dobri, poljščin tudi ni težko pridelati, in če bi mu zmanjkalo zemlje, bi jo lahko dobil v najem. "Toda odločiti bi se moral za takšno proizvodnjo, da bi

pridelke lahko prodal. Razmišljam o prašičeriji. A za karkoli se bom pač odločil, črede konj ne nameravam zmanjšati," pravi Jože, ki ima sedaj v hlevih poleg svinj za domače potrebe še štiri krave. Pri Brinčevih pa vedo, da bodo morali urediti velik hlev, v katerem bi bili lahko vsi konji. Konji in krave namreč ne bodo mogli biti več dolgo utesnjeni kar v treh hlevih, od katerih so enega celo preuredili iz svinjakov. Hkrati čaka na adaptacijo tudi stanovanjska hiša.

"Saj ne vemo, česa bi se najprej lotili, denarja za vse hkrati pa ni. Ko so bila na voljo nepovratna ali ugodna posojila, nisem razmišljal o razvoju kmetije. Takrat je bila zame najpomembnejša služba, medtem ko smo na zemlji v glavnem pridelali le toliko, kolikor smo potrebovali zase. Sedaj pa si bomo morali pomagati v glavnem sami," razmišlja Jože, ki je poleg žene Anke tudi glavna delovna moč na kmetiji. Na pomoč že priskočita tudi desetletni sin Toni ter osemletna Anica, ki imata zelo rada živali, medtem ko je dvanajstletno Marjano težko spraviti v hlev. A tudi živali so zadovoljne, če se okrog njih smukajo otroci. Dvoje tromeščnih žrebet se je že tako navadilo nanje, da, ko ju spustijo iz hleva, najprej stečeta k bližnji šoli pozdravljat otroke. Tuji to je delček tistega, kar odvraca Brinčeve od misli, da bi se odpovedali konjem.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Jože Brinc z "državnim" žrebcom Parkom Vulkanom

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Ernina topla beseda bodri ljudi

FOTO: J. DORNIŽ

Tri tedne stari Luka iz Straže je v kopanju užival. Sestra Erna je staršem pokazala, kako naj otroka pri kopanju varno držijo.

Patronažna sestra je poklic, ki zahteva celega človeka, saj je poleg, ko se rojeva življenje in tudi, ko ugaša, pa tudi sicer najpogostejše takrat, ko so ljudje v najhujši stiski. Delovni dan patronažne sestre, še posebej če dela na podeželju, se ne konča ob dveh ali treh. Ljudje jo pokličejo, ko jo rabijo, ko so v stiski ali ko se je kdo ponesrečil. Erna Gruđen iz Vavte vasi opravlja ta poklic že 29 let in pravi, da ji ni bilo nikoli žal, da se je odločila zanj, le z leti jo težave, ki jih imajo njeni varovanci, vse bolj prizadenejo in spremljajo tudi domov. Kakšno je njeno delo, sem se prepričala minulo sredo, ko sem se z njo odšla na teren.

Ob pol osmih sva se dobili v straški zdravstveni postaji, kjer sem spoznala tudi njihove zaposlene: dr. Francija Kolkalja, ki je vodja postaje, dr. Ivana Baloga, vse tri medicinske sestre in Ernino sodelavko, prav tako patronažno sestro, Jelko Pirc, s katero si delita vasi v straški in topliški krajevni skupnosti. To da se med sabo razumejo in lepo sodelujejo, se opazi že na prvem koraku, seveda pa so tega najbolj veseli pacienti. "Ste dobro obuti?" me je pogledala in vprašala sestra Erna in dodala, da bova ponekod morali tudi peš do ljudi. Pokimala sem in odpeljali sva se k prvemu varovancu, ki živi skupaj z ženo na Zavrtnici nad Stražo. Del strme poti sva se peljali s katrcem, potem sva jo pustili ob cesti in nadaljevali pot peš. Prišli sva do majhne hiške z majhnimi linami, se povzpeli po stopnicah in sestra Erna je potrkala na vrata. "Mama, ste doma?" Vrata so se odprla, starejša gospa nas je glasno povabila naprej, v majhno, a toplo izbo, kjer je na postelji ležal njen mož Matija. Sestra Erna ga je lepo pozdravila, povprašala po počutju in se že začela pripravljati na prevez. Njegova žena Angelca, ki skrbi zanj in ga tudi preveže, saj sestra Erna k njima ne prihaja vsak dan, ji je pomagala. Matija Mali je kronični bolnik, ki ga sestra Erna obiskuje že tri leta, odkar je bil operiran na pljučih. Erna se pošali z njima, pritrudi zdaj enemu, zdaj drugemu in jima na tavanje o starosti poreče, da je tudi ta lahka lepa, če se imajo ljudje radi. Matija je v kratkem času, ko sva bili pri njem, posikal sinovo fotografijo in jo ponosno pokazal.

Že sva se morali posloviti, saj naju je priganjal čas. Patronažna sestra naj bi na dan pri varovancih opravila do 10 obiskov; seveda tu ne gre za obiske v pravem pomenu besede, ampak predvsem za nego na domu, ki jo za določenega varovanca predpiše zdravnik, te imajo patronažne sestre največ. Nekaj je babiške dejavnosti, ker pa se rojeva vse manj otrok, je tudi tega vse manj, zadnja leta pa je zelo okrnjena tudi patronažna dejavnost, kamor sodijo obiski starejših ljudi, ki sami težko skrbijo zase, pa tudi spremljanje nosečnic in socialno ogroženih družin. Od Angelce in Matije sva se poslovili, čeprav je bilo videti, da bi se oba še rada pogovarjala, Angelca je Erno povprašala, kdaj ju bo spet obiskala, kot bi jo želela spomniti, naj ne pozabi na njiju. Na poti do avta mi je sestra Erna povedala, da ju v začetku meseca odpelje po pokojnino, nazaj pa jima pripelje, kar si nakupita. Posluh za drobne prošnje, ki ga sestra Erna ima, ljudem zelo veliko pomeni, tako rekoč jim s svojo dobro voljo reši njihove velike probleme.

"Včasih smo lahko večkrat obiskale starejše krajane in jim pomagale pri urejanju njihovih vsakdanjih zadev, sedaj nam pri ljudeh starejših od 65 let normalno dovoljuje le dva obiska na leto," je v

avtu pojasnila sestra Erna. To pa je skoraj toliko kot nič. "Če se le prikažeš človeku, pa mu potem ne moreš pomagati, si v zelo nerodnem položaju," razlaga, zato večkrat kaj postorijo, čeprav ni plačano. "Včasih smo imeli zelo razvito patronažno službo, ki je v zadnjih letih okrnjena, in preko Zbornice za zdravstveno nego se borimo, da bi bila spet vsaj takšna, kot je že bila," pravi Erna.

Vse manj novorojenčkov

In že sva bili pri Darku Urbančiču v Gabrju pri Straži, ki je v sredo dobil že peti dan zapored injekcijo. Darko je nepokreten bolnik in je v naslednjih dneh dobil še 5 injekcij. Sestra Erna je bila pri njih pred leti, ko so se rodili njegovi otroci, sedaj pa prihaja zaradi njega. Tudi z Darkom se prijazno pogovori, da injekcijo, počaka, da ne bi morebiti prišlo do reakcije. Potem se posloviva in odpeljava nazaj v Stražo k edinemu dojenčku, ki sva ga obiskali, saj se je zadnja leta število novorojenčkov v straški in topliški krajevni skupnosti skoraj za pol zmanjšalo. "Še pred sedmimi leti sva s kolegico ime-

FOTO: J. DORNIŽ

Sestra Erna pomaga 88-letni Kristini iz Kočevskih poljan pri oblačenju, potem ko ji je dala injekcijo.

li tudi po 5 babiških obiskov na dan, v lanskem novembru in decembru pa sva obiskovali le vsaka po dva novorojena otroka," razlaga sestra Erna. Včasih se je v teh dveh krajevnih skupnostih na leto rodilo okrog 130 do 140 otrok, lani pa jih vsega skupaj ni bilo niti 60.

Turkov Luka je bil v sredo star 21 dni. Sestra Erna ga je prišla skopat, previt in pogledat, kako se skupaj z mamo počuti. Fantiča smo zbudili, vendar se nad tem ravno ni pritoževal, kopanje mu je bilo celo prijetno. Umitega in preoblečenega je sestra Erna dala ponosnemu mlademu očetu, mami pa je povedala nekaj napotkov in za v petek napovedala, da bosta ob njeni pomoči starša sama prvič skopala otroka. Luka je prvorojenec, zelo lepo razvit fant, ki ima skrbna starša. Sestra Erna pravi, da so obiski novorojenčkov in njihovih mamic nekaj najbolj prijetnega pri njenem opravilu, žal jih je vse manj.

Drva za socialno ogroženo družino

Ustaviva se pred nekdanjo šolo v Kočevskih Poljanah, kjer v slabih stanovanjskih razmerah živi družina Jakše. Mater še ne štiriletnega Erika in nekaj let starejšega Tomaža so v petek odpeljali v bolnišnico. Kot psihiatrična bolnica je večkrat v bolnišnici, tedaj pa skrbi za otroke oče, ki je brez službe. V majhni in skromni kuhinji je v štedilniku sicer gorelo, soba v kateri sta bila fantiča, pa je bila mrzla. Erik je ležal v postelji zavrt v deko, Tomaž pa je v žabah pritekel v kuhinjo pogledat, kdo je prišel. "Brez drv smo pa še sezonsko delo se sedaj ne dobi, da bi jih lahko plačal," je potarnal Jakše. Sestra Erna, ki njihove razmere dobro pozna, ga je opomnila, da se je službe treba držati in včasih tudi kaj neprijetnega potrpiti. "Toda brez drv ne morete biti, saj bosta otroka vsa prezebla," je rekla. "Erik je že bolan, zato tudi ni šel v šolo oz. dom v Novo mesto," pove Jakše. Sestra ga pogleda in ugotovi, da ima fant vneto grlo in vročino in da mora k zdravniku. "Jutri jutraj ga bom prišla iskat in ga odpeljala k zdravniku, poskušala pa bom najti tudi drva in nekaj hrane," je rekla Jakšetu.

V Kočevskih Poljanah sva se ustavili še pri 88-letni Kristini Urbančič, ki jo sestra Erna obišče enkrat na mesec in ji da injekcijo. Kristina je kronični bolnik in oslabela ženska, za katero skrbita sin in snaha, ob dopoldnevih pa je doma sama. Tudi z njo se sestra Erna na začetku pogovori, ji pomaga pri oblačenju po injekciji, pri-

FOTO: J. DORNIŽ

Erna Gruđen, vodja patronažne službe

me za roko in malce počaka. Od nje se peljeva naprej po vasi in srečava Ivanko Salmič, aktivistko Rdečega križa, žensko ki ima stike tudi z Erno in jo pokliče, kadar v vasi kdo potrebuje pomoč. Skupaj z Erno razmišljata, kje bi dobili drva za Jakšeto, spomnita se na mizarsko delavnico Koporec v Podhosti in z Erno se odpeljava naravnost k njim. Gospodu Koporcju pove, da je prišla prosit ostanke lesa za kurjavo, ker so Jakšetovi z dvema manjšima otrokoma brez kurjave. Prijazni gospod takoj obljubi pomoč. "Kurjava je, sedaj potrebujemo še prevoz," pravi in zapeljeva se k Tomažu Grilu, nekdanjemu vaščanu Kočevskih Poljan, kjer se Erna zmeni za prevoz kurjave. Tudi gospod Gril ji takoj obljubi pomoč. Spomnila sem se, ko mi je sestra Erna na začetku povedala, da si ljudje na vasi zelo radi pomagajo, če le morejo, in o tem sem se lahko

prepričala. "Kurjava je urejena, nekje moram najti še kakšen paket s hrano," je še dejala Erna in že razmišljala, kam bo poklicala, da bi Jakšetovi čimprej dobili osnovna živila.

Potem sva se odpravili k Urbančičevim na Cviblje v Dolenjskih Toplicah, kjer je Erna po naročilu socialne delavke obiskala brata Urbančič, mlajša, nezaposlena moška. Ker se večkrat sporečeta, ju je poskušala pomiriti. Od njiju smo se zapeljale še v Bušinec pri Dol. Toplicah, kjer je sestra Erna varovanka, ki je bil pred kratkim operiran na žolču, obiskala prvič. Tudi z njim je bila prijazna, topla in prijetna, tako kot z vsemi prej. Lepo mu je oskrbela rano in povedala, da bo prišla tudi naslednji dan. To pa je bil najin zadnji obisk.

Ob spremljanju njenega dela sem spoznala, da je sestra Erna rojena za ta poklic in da ji tega dela ni težko opravljati, saj prihajajo njene tople besede naravnost od srca. Tudi sama pravi, da je največkrat že dovolj, če ljudem prislusneš, jim nameniš toplo besedo in stisneš njihovo roko. Patronažna sestra obišče vse bolnike ne glede na to, kje živijo, najprej pa se zapelje k težjim bolnikom. Ljudje na terenu jo poznajo in se nanjo tudi obračajo, zato sodeluje z najrazličnejšimi institucijami. Predvsem na patronažne sestre na podeželju se ljudje obračajo, kadar imajo najrazličnejše probleme in sestra Erna se spomni, da je pomagala rešiti tudi spore v družinah, potem otrokom, za katere niso mogli skrbeti starši, je pomagala, da so dobili štipendije in naredili šole, in še bi lahko naštevali.

To je poklic, ki ga prav gotovo ne more opravljati vsak, poklic, ki je veliko več kot poklic, je poslanstvo.

JOŽICA DORNIŽ

ZAUPNI TELEFON SAMARIJAN

S pogovorom iz duševne stiske

Življenje ni praznik, v zadovoljstva in radosti se pogosto vriva občutje malodušja, nezadostnosti, potrtosti in žalosti. Marsikomu se z njim začne življenje obračati in se mu nazadnje tako obrne, da mu skrbi postanejo pretežke in misli pretene, da bi jih še lahko nosil sam. Pridejo trenutki, ko potrebuje sočutno srce, nekoga, ki mu lahko potoži o svojih stiskah in si jih tako vsaj malo olajša. Včasih lahko prav odkrit pogovor zadrži od stisk obupanega in strtega, da ne dvigne roke nadse. A komu potožiti? Ima danes sploh še kdo čas in voljo prislusniti besedam človeka v stiski?

Odgovor na ta vprašanja je k sreči pritrđen. So ljudje, ki del svojega prostega časa prostovoljno posvečajo posameznikom v stiski. To so tisti, ki dandanes dežurajo ob tako imenovanih zaupnih telefonih ali telefonih za klic v duševni stiski. Med njimi so zdravniki, učitelji, gosposinje, psihologi, študentje, pisatelji in drugi ljudje, ki so pripravljeni prostovoljno in zastonj prislusniti anonimnemu klicalcu in mu s pogovorom pomagati prebroditi duševno stisko, mu primerno svetovati in ga usmeriti k iskanju trajnejše pomoči. V Sloveniji ta čas deluje kakih deset telefonov za pomoč v stiski, največji med njimi pa je zaupni telefon Samarijan, ki kot prvi in zaenkrat edini pri nas deluje neprekinjeno vseh 24 ur dnevno in vse dni v letu.

Delajo zastonj

Zamisel zaupnega telefona Samarijan se je porodila leta 1995 na Dnevu Slovenske karitas. Že 9. septembra istega leta je 10 članov na ustanovnem občnem zboru ustanovilo Društvo svetovalcev zaupni telefon Samarijan, ki je prestavljajo organizacijski okvir za delo. Sprejeli so načela, ki naj bi jih vodila pri delu: da mora biti delo pri telefonu prostovoljno, da se morajo sodelavci strokovno izobraževati, da bo telefon delal nepretrgoma 24 ur dnevno in vse dni v letu. Prav v slednjem so člani videli poglobitveni razlog, da se ob že delujočih zaupnih telefonih ustanovi še eden, saj vsi tovrstni slovenski telefoni delujejo le določen čas dneva. Največ, 12 ur dnevno, dela SOS telefon pri Psihijatriji, ki je tudi prvi telefon za klic v duševni stiski na Slovenskem, saj deluje že od leta 1980. Drugi telefoni, kot so Zate, Tom, Telefon za otroke in

mladostnike s svojimi središči v vseh večjih slovenskih mestih, delujejo le po osem oziroma šest ur, nekateri pa samo določene dneve v tednu.

Društvo je bilo uradno registrirano 10. julija 1996, kot področje delovanja pa je bilo zapisano sprejemanje telefonskih klicev ljudi v duševni stiski, poslušanje njihovih pripovedi in razgovor z njimi z izključnim namenom pomagati. Prostore je društvu dala za majhno najemnino Mestna občina Ljubljana, del opreme so dobili od Škofijske karitas Ljubljana, nekaj pa so prispevali dobri ljudje. Vse prostore sta prepletkala in uredila dva člana društva. Žal pa društvo vse do današnjega dne za pokrivanje materialnih stroškov še ni dobilo nikakršnih sredstev ne od Mestne občine Ljubljana ne od države. Za zagonske stroške so sredstva zbrali z devetimi dobrodelnimi koncerti in članarino, tisk učbenika pa je plačala Škofijska karitas. Veliko denarja je šlo preprosto iz družinskih proračunov članov.

Ženske kličejo več kot moški

Kljub tem težavam pa je zaupni telefon Samarijan prvič lahko zazvonil že na lanske božični večer oziroma natančneje uro po polnoči. Že v prvih urah je bilo kar 22 klicev, do sredine letošnjega januarja se je skupno število klicev povzpelo na preko 300.

Predsednik društva Marjan Žveglič pravi, da so najpogostejši povodi za klic slabe razmere v družini, spori med zakonci ali nerazumevanja med starši in otroki. Ljudi h klicem in iskanju pomoči ali vsaj tolažbe silita tudi občutek osamljenosti in bivanjske praznine. Nekaj pa je tudi "gluhih" klicev, ko se klicatelj ne oglašijo, ampak samo dihajo v slušalko.

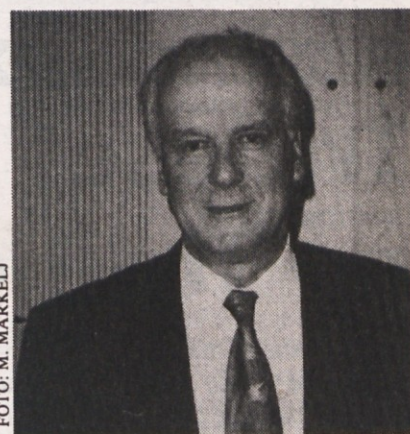

FOTO: M. MARKELJ

Predsednik Društva svetovalcev zaupnega telefona Samarijan Marjan Žveglič

Najdaljši pogovor doslej je trajal dve uri. Generacijsko gledano, so klici kar pestri, saj se po telefonu oglašajo tako otroci kot najstniki, ljudje v srednjih letih in tisti, ki se jim življenje nagiblje v pozno jesen, nobena starostna skupina posebej ne izstopa. Opazna pa je razlika v spolu klicateljev, saj se zaupnega telefona poslužuje več žensk kakor moških. Oglašajo se v vseh koncev Slovenije. Največ klicev prostovoljci sprejmejo v popoldanskem turnusu, to je v času od 14. do 22. ure, ponoči pa manj, kot so pričakovali.

Društvo šteje 103 člane: 82 žensk in 21 moških. Prevladujejo mladi, izobrazbena sestava pa je kar visoka, saj mora imeti član najmanj srednjo šolo. Ne glede na izobrazbo morajo vsi opraviti obvezno uvodno izobraževanje in se še naprej stalno izobraževati na strokovnih predavanjih. Razen tega so člani dolžni plačati letno članarino (zaposleni in upoko-jenci po 6000, študentje po 1000 tolarjev) in dežurati ob telefonu enkrat mesečno po osem ur.

Predsednik Žveglič je posebej pohvalil Telekom, ki omogoča, da so vsi klici za klicalec brezplačni. "Za vso Slovenijo velja enotna številka 080 11 13. Poklicati jo je mogoče z vsakega telefona, tudi iz telefonske govornice, in to brez žetona ali kartice. To so za tistega, ki kliče, gotovo velike ugodnosti. Telekom Slovenije je sponzoriral tudi napeljavo telefonske linije, naročnino in takso in del stroškov za impulze. Po zagotovilih, ki mi jih je dal predsednik IFOTES (Mednarodna zveza telefonov v stiski), je ta Telekomova poteza precedens za vso Evropo."

MILAN MARKELJ

Nikoli uresničene sanje o ljubezni

8. februarja bo minilo 148 let, odkar se je končalo tuzemeljsko poslanstvo verjetno najbolj znanega in priljubljenega slovenskega pesnika - Franceta Prešerna. Izteklo se je v znamenju številnih življenjskih nesreč in polomov, med njimi tudi ljubezenskih. Prešernovo življenje in poezijo je zaznamovalo več žensk, najmočnejše Primčeva Julija, ki je zadnji del svojega življenja preživela v Novem mestu in tu našla tudi zadnje počivališče ter tako postala neizbrisna vez med dolensko prestolnico in Prešernom.

V svojih mladih letih je bil Prešeren čeden mladenič. Visok je bil okrog 170 cm, vitek in gibčen. Imel je zelo bujne temne kodre in lepe oči, ki so se ob veselju še posebej iskrale. Rad se je oblačil lepo, v skladu s tedanjo modo. Tako ga je opisala njegova hči Ernestina po pripovedovanju svoje mame Ane Jelovškove.

Prešeren je ljubil ženske. A ne le v mesenem pomenu, ampak v njihovi estetski in idealizirani podobi. Vsa leta svojega življenja je vztrajno iskal idealno ljubezen in plemenitost. Ni imel sreče. Ženska, za katero je slutil, da bi vse to lahko bila, ga je vztrajno zavračala, tiste pa, ki so ga hotele, je on zavračal. Nesrečo v ljubezni, dopolnjeno z nesrečo na drugih področjih, je Prešeren preliv v čudovite pesmi. Nesreča mu je bila neusahljiv vir pesniškega navdiha.

Prve Prešernove ljubezni

Prvo grenko ljubezensko izkušnjo je Prešeren doživel že na Dunaju. V času šolanja se je nastanil pri neki vdovi, ki je imela lepo hčer. Dekle mu je bilo zelo naklonjeno in Prešeren jo je častil prav

po božje. Toda kasneje, ko se je odselil, je izvedel, da sta mu ženski hoteli npriti sad dekletovega ljubimkanja z drugim moškim. Ta izkušnja je Prešernu vsadila v srce veliko nezaupanje do žensk, s katerim je kasneje mučil sebe in druge.

Poleti 1823 se je zagledal v Jožefino Češkovo, hčer bogatega ljubljanskega trgovca. Toda deklica mu ni bila naklonjena. Že naslednje poletje pa se je zaljubil v Zaliko Dolenčevo, hčer krčmarja Jakoba Dolenc. Bila je zelo lepo dekle in je tudi čudovito pela. Dvajsetletni Zaliki je bilo pesnikovo dvorjenje všeč, a kakšnih globljih čustev do njega ni zmogla. Pesnik njene zavrnitve ni razumel. Upal je, da se bo s časom odtajala, kar pa se ni zgodilo. Posvetil ji je pesem Povodni mož in jo v nji za prevzetnost kaznoval.

Tudi romanca Judovsko dekle kaže na ljubezenski dogodek, ki naj bi se pesniku zgodil na Moravskem. Tam je bil leta 1824 na obisku pri starših svojega gojenca Dubskega.

Leta 1828 se je Prešeren zaposlil v odvetniški pisarni dr. Leopolda Baumgartna. Kmalu so si njegovi sorodniki

začeli prizadevati, da bi ga poročili. Stric Franc se je navduševal nad graško Nemko Marijo Kajetan Khlun, hčerko oskrbnika gornjeradganske graščine. Marija, ki je bila dve leti starejša od Prešerna, je pesnika s svojo milino očarala, resno se je zaljubil vanjo in je celo razmišljal o poroki z njo. Tej zvezi pa niso bile naklonjena njegova mati in sestre. Svoje je naredila tudi vsakoletna ločitev zaljubljenec in dejstvo, da je Prešeren rad pogledal tudi za drugimi, mlajšimi deklicami.

Julija Primic, pesnikova velika ljubezen

Primčevo Julijo je Prešeren zagledal nekega aprilskega dne leta 1833 v trnovski cerkvi v Ljubljani. Bila je 17-letna hči trgovca, ki je umrl, ko je bilo Juliji komaj pol leta. Od takrat naprej je bila deklica v popolni oblasti ošabne in gospodovalne matere. Julija ni bila lepota, toda milina in nedolžnost, ki ju je izžarevala, sta Prešerna popolnoma očarali. Ljubezen ga je zadela kot strela. Ves čas je imel pred očmi podobno svetlobo in plavooke Julije. Ljubezen do nje mu je vračala vero v žensko in v življenje. Bolečino, ker se ni odzivala na njegovo ljubezen, pa je preliv v čudovite pesmi. Prepričan je bil, da jo bo s svojimi pesmimi le pridobil.

Posvetil ji je svojo veliko pesnitev Sonetni venec in ji ga s pravilnim akrostihom podaril za njen god 16. februarja. Njegova želja, da bi s pesnitvijo Julijo razveselil, je bila kmalu potep-

Prešeren si ogleduje, kako prijatelj slikar Langus slika Julijin portret (grafika Elka Justina).

tana. Julija se je nanjo odzvala z jezo, nejevoljo in zamero. Toda Prešeren ni nehal upati. Prepričan je bil, da Julija tako ravna, ker je še mlada in preveč pod vplivom domačega in mestnega okolja. Pred Julijo in družbo v mestu se je kazal kot ponosen in samosvoj človek, kljub razjedajočemu trpljenju v duši zavrnjenega in nesojenega ljubimca. Prešeren si je štel za pravico odkrito priznati svojo čisto ljubezen.

Jeseni 1834 se je že drugič prijavil za samostojno odvetniško prakso. Upal je, da se bo s samostojno prakso lažje potegoval za Julijo. Pozimi ji je na plesih v kazini še očitneje kazal svojo naklonjenost. Podaril ji je rokopisno knjižico vseh svojih pesmi, namenjenih nji. Knjižico je sprejela, hkrati pa mu je

Prešeren jo je srečal pri Crobathu, kjer se je zaposlila kot pestunja otrok. Takoj je opazil lepo črnolaso deklico. Kmalu se je vanjo tudi zaljubil, vendar v tej ljubezni ni bilo pričakovanja čiste ljubezni, ampak se je v Prešernu vse bolj oglašala dolgo zatajevana moška strast. V začetku leta 1839 je prišlo med Prešernom in Ano do intimnega razmerja in rodila se jima je hči Rezika. Otroka sta z Ano, ki ji je bilo komaj šestnajst let, dala v rejo. Otrok je bil šibak in je kmalu umrl. Ana je bila preprosta mestna deklica in si je želela poroko, Prešeren pa ne, od nje je pričakoval zvestobo in družno z njim kljubovanje družbi. Neprestano sta se prepirala, saj ga Ana ni bila sposobna razumeti.

Prešeren je še vedno iskal ideal čiste ljubezni. Zagledal se je v Jerico, hčer krčmarice Metke iz "Pekla" na Kongresnem trgu. Ob nji je spet obudil upanje in vero v žensko zvestobo in ljubezen. Toda ta zagledanost je bila le kratkotrajna, saj se Prešeren še vedno ni mogel odtrgati od Ane.

Leta 1842 sta z Ano spet pričakovala otroka in konec leta se jima je rodila hči Ernestina. Ana je še vedno upala, da se bosta poročila, a Prešeren se tudi po rojstvu druge hčere o poroki ni hotel pogovarjati. Razočarana Ana je dala tudi Ernestino v rejo. S tem dejanjem pa je dosegla pri Prešernu dokončno odločitev, da se ne poroči z njo. Ni ji mogel odpustiti, da ni čutila materinske ljubezni do otrok.

Toda Ani se ni mogel upirati. Spet sta se zbližala in septembra 1845 se jima je rodil tretji otrok - sin. Sina si je zelo želel, veselje pa mu je kalil dvom, ali je otrok res njegov. Z dvomom je mučil sebe in Ano, ki se je Prešernu maščevala tako, da je dala otroka v rejo, sama pa odšla v Trst služiti.

Leta 1847 se je Prešernu izpolnila velika želja - dobil je samostojno odvetniško prakso v Kranju. Takrat je bil že precej bolan. Resnično si je želel, da bi se z Ano pobotala, a je upe kmalu pokopal, saj je dokončno spoznal, da z Ano nista za skupno življenje. Je pa Jelovškovi, materi svojih otrok, postavil trajen spomenik s čudovito pesmijo Nezakonska mati.

V Kranju je bil Prešeren med najbolj poznanimi meščani. Čeprav ga niso razumeli, so ga spoštovali. Še posebej radi so ga imeli otroci, reveži in ženske. Te z nekim posebnim sočutjem, kakor da bi se zavedale, da jih še nihče ni slavlil tako kakor ta zapuščen človek, ki je sklonjen hotel od gostilne do gostilne in se še vedno živo oziral v mikavne dekliške obraze.

VERA ŠENICA

PLANINSKA POT PO DOLENJSKI

Trideset let rajže po Trdinovi poti

Res, da Janez Trdina ni prerajžal vseh poti in steza ter se povzpel na vse vrhove, preko katerih vodi planinska pot, imenovana po njem, vsekakor pa bi še danes težko našli človeka, ki je kraje in ljudi z obeh strani Gorjancev in iz doline reke Krke poznal tako dobro, kot jih je poznal prežgodaj upokojeni profesor in pisatelj.

Le redki so, ki celo dandanes, ko ljudje potujemo iz kraja v kraj tako hitro, zlahka in udobno kot še nikoli, poznajo kaj več od kraja, kjer živijo in kamor hodijo v službo. Prav zato, da bi Dolenjci in Belokranjci bolje spoznali nekoliko širšo okolico svojih krajev, so pred tridesetimi leti ob reki Krki, čez Kočevski Rog v Belo krajino in čez Gorjance proti Kostanjevici ter preko vinorodnih gričev na levem bregu Krke nazaj do Novega mesta speljali planinsko pot. Trdinovo življenje samo, njegova pisateljska in potopisna zapuščina so kar sami od sebe ponujali ime tej poti. Če bi jo poimenovali drugače kot Trdinova pot, bi ne naredili prav.

Posneli bodo film

Na okoli 150 km dolgo Trdinovo pot potopnik stopi v Novem mestu izpred nekdanjega hotela Metropol, kjer je prvi kontrolni žig. Zvest potopnik mu bo vodnik Trdinove poti z opisi poti in krajev ter njihovih znamenitosti ob njej. Vodniku je priložena izkaznica, kje je prostor za 16 kontrolnih žigov. Seveda lahko Trdinovo pot začnemo na kateremkoli odseku in jo prehodimo po odsekih, kakor bodo to v počastitev tridesetletnice storili planinci planinskega društva Novo mesto, ki bodo prehodili celotno pot v osmih izletih, posneli bodo dokumentarni film, jubilej pa še posebej proslavili na 7. srečanju planincev na Gorjancih 7. septembra. Člani njihovega alpinističnega odseka namenjajo s šotori prehoditi pot v enem kosu.

Kot že rečeno, se pot začne v Novem mestu, ob Krki zavije proti Cegelnici in do Frate ter čez Sotesko v Kočevski Rog. Prav del Trdinove poti, ki vodi od Soteske čez 1099 visoki Rog, najvišjo točko Kočevskega Roga, mimo partizanskih bol-

nišnic, grobišč pa legendarne Baze 20 čez Gače do Mirne gore, je najmanj obljuden. Tudi zagrizeni planinci kar nekako neradi zaidejo v širne kočevske gozdove. Tu se človek lahko hitro izgubi in potem težko spet najde pravo pot. Tu domuje medved, ris in sem zaide celo volk. Človeku je kar nekako tesno pri srcu, ko opreza, kaj se bo prikazalo za grmovjem. O zvereh vedo ljudje povedati marsikatero srhljivo zgodbo.

Kaj se je tu dogajalo med vojno in v prvih letih po njej vedo le redki, ki pa molčijo in najbrž ne bo nikoli povsem znano, kje vse in čigave kosti so raztresene po številnih vrtačah, globelih in ja-

mah. Vse to daje popotovanju po roških gozdovih še poseben čar. Ko se človek le odloči in stopi v enega najlepših gozdov pri nas, je bogato nagrajen, po srečanju s prijaznim gozdarjem pa ugotovi, da je strah povsem odveč. Tu potopnik zaide najgloblje v naravo. Tu je zrak najbolj čist, ptičje petje najglasnejše in srečanja z gozdnimi prebivalci najpogostejša.

Na Mirni gori se odpre pogled na Belo krajino in čez Kolpo daleč naprej na Hrvaško. Pogled na deželo brez potopnika spremlja ves čas njegove poti nad Semičem, čez Smuk, Osojnik in Jugorje pa vse do Trdinovega vrha, najvišje točke na poti.

Ko oživijo liki gorjanskih bajk

Ob vrnitvi na Dolenjsko popotnika najprej pozdravijo Gorjanci. V temnih gozdovih hitro oživijo vile, čarovnice in škrti pa grajski gospodje in gospodične iz Trdinovih bajk in povesti. Za gorjanske škrate se je proglasila tudi skupina ljubiteljev Gorjancev, ki vsako leto najmanj petnajstkrat obišče Gospodično. Tudi Trdina bi, če bi bil še živ, najbrž z veseljem posedel z njimi v Džerjevi gostilni nad studencem, ki je pomladil grajsko gospo. Danes bolj kot studenec mlajše ali pa starejše gospe pomladi pot iz Gabrja do Gospodične, ki sicer ne sodi v Trdinovo pot, je pa zagotovo najbolj shojena planinska pot na našem koncu.

Ko se človek od Sv. Miklavža odpravi naprej čez Ravno goro, Blažovo goro in Javorovico ali pa Kostanjevico, se šele povsem zave, koliko vinogradov so zasadili pridni Dolenjci. Tu se začne najbolj obljudeni del Trdinove poti. Od zidanice do zidanice, mimo pleterskega samostana in gradu Mihovo, čez Tolsti vrh do Otočca pa čez Trško goro in Hmeljnik nazaj do izhodiščne točke v Novem mestu. Mimo številnih zidanice se ne da priti žejen. Dolenjskega vinogradnika bi bilo nemogoče prepričati, da popotnik z nahrbtnikom ni žejen. Če se še tako upiraš, boš na koncu popustil in sprejel povabilo. Hvalnice domačemu vinu ni ne kraja ne konca in ko se na mizi znajde še klobasa, špeh pa hlebec kruha in malo česna ali čebule, ti je hitro jasno, da je to najdaljši pa verjetno najprijetnejši del poti. Tu se res splača iti na rajžo, to je tudi Trdina dobro vedel.

IGOR VIDMAR

Z razglednega stolpa, ki so ga lani postavili na vrhu Roga, se vidi lep kos Dolenjske in nepreglednih kočevskih gozdov.

NAGRADI V KOČEVJE IN LJUBLJANO

Žreb je izmed reševalcev 1. nagradne križanke izbral Andrejo Smole iz Kočevja in Danico Poje iz Ljubljane. Smoletova bo prejela 6.000 tolarjev denarne nagrade, Pojetova pa knjižno nagrado. Nagradjenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 10. februarja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 2. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 1. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 1. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SVEČA, TAMAR, ELISA, KOREN, SRNAR, SKOTITEV, OARA, TAFT, ANSAMBEL, ENIAC, COMBO, ATA, ERATO, RJA, TANILO, IRENEJ, ITALEC, CELINA, TANAKA, ATAKA.

PRGIŠČE MISLI

Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel, kdor pa najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi.

NEJC ZAPLOTNIK

Najprej je treba storiti, potem pa šele vedeti. Če mi kaj o naših dejanjih vemo ali govorimo, se lahko samo razkrijemo.

IVAN MRAK

Največja dejanja so prav tako kakor pusto životarjenje sestavljena iz drobnih trenutkov.

NEJC ZAPLOTNIK

Ker modri nič ne vzame, nič ne izgubi.

LAO ZI

GLASBA

Dan D v sedanji zasedbi

Iz Mercedesesa Dan D

Dolenjska skupina Dan D, ki je zrasla iz Mercedes banda in se vse bolj uveljavlja, je s pomočjo legend jugorock glasbe posnela gradivo za svojo prvo zgoščenko, ki naj bi izšla v začetku tega leta. Začetek delovanja skupine sega pravzaprav v konec leta 1991, ko se je pevec skupine Tokac preselil iz Karlovca v Novo mesto. S še dvema glasbenima kolegoma iz Karlovca in z bobnarjem iz Novega mesta je ustanovil skupino Mercedes band, ki si je v zelo kratkem času pridobila sloves čvrstega rockovskega benda. Veliko so igrali po Sloveniji, še posebej priljubljeni so bili na Primorskem. Zasedba se je v naslednjih letih spreminjala, prav tako pa tudi glasba, ki jo je skupina igrala. Fantje so se začeli vse bolj ukvarjati predvsem z avtorsko glasbo.

Kot pravijo člani skupine sami (Tokac - vokal, Tučo in Bart - kitare, Špela - bas kitara in Obra - bobni), so začeli premišljati tudi o spremembi imena. Zamisel o tem je dalj časa zorela v njihovih glavah. Razlogov za spremembo je bilo več: stari Mercedes band je bil predvsem reproduktivna skupina, novi se je usmeril v avtorsko glasbo, od stare zasedbe sta ostala le še dva člana, načrti o prihodnosti so bili resnejši. Prišel je trenutek odločitve in izbrali so si novo ime Dan D.

Skupina igra glasbo, ki temelji na vrednotah rock and rolla, torej na kritičnem odnosu do družbe, svobodi izražanja, iskrenosti. Besedila govore o vsakdanjih problemih, s katerimi se srečuje

NAGRADNA KRIŽANKA 2

	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	SLEKTROTEHNIK (MARJO, 1880-1958)	GLAVNO MESTO NIKARAGVE	NAGOVOR ZA NEKATERE CERKVE DOSTOJANSTVENIKE	SLOVENSKI SKLADATELJ (MARJAN, 1907-1965, EKVINOKCIJ)	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	SRKLJAJ	KRAJ PRI BLEDU	TRAVNIŠKA ZDRAVLJNA RASTLINA	PRIPADNIK LJUDSTVA V PIRENEJIH
	MESTO V SIBIRIJI OB IRTIŠU					BRIGA				
	SRB. MOŠKO IME					ORIG. IME ZA ITAL. PRESTOLNICO				
	PRIMORSKA DOMAČA JED					OZEMLJE S KRAŠKIMI POJAVI				
						BLIŠČ				
AVTOR: JOŽE UDIR	KDOR JE KAM PRIŠEL	PONOVI NATIS							PRIPADNIK JUŽ. AMER. INDIJANCEV	
		JED(POLNJEN TESTENINE)							MILOVEC	
VODILNA OSEBA, BOJEVNIK ZA KAJ										ARESTANT
										TROJANSKI JUNAK
NEKDANJA SKUPŠČINA V UKRAJINI, BELORUSIJI				ZNAŠANJE						
				AN. FILOZOF (FRANCIS, 1561-1626)						
KOŠARKAR DANEU (OČE)			KUJ, TOLKAČ			KAMENJE, KI GA JE NANEŠLA VODA	TOČKA			
			OSLOV GLAS				HRVAŠKO M. IME			
SVINČENO ZRNO				ŽENSKO IME	PALESTINIAN LIBERATION ORGANISATION				KEM. SIMBOL ZA TELUR	
									GR. REKA NA PELOPONEZU	
SENEKA KORICA					ZGODAJ ZRELO SADIJE					
HRIBOVJE V GRŠKI POKRAJINI BEOCIJI					EGIPT. BOG SONCA IN PLODNOSTI					
DROZG				KEM. SIMBOL ZA NATRIJ	KONTAKT					DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST

MASAŽA

Dobra za telo in dušo

Dvajsetletna Šentjernejčanka Jana Riosa dela kot maserka v Teniškem centru Otočec. Po opravljeni srednji medicinski šoli v Novem mestu je teoretični tečaj športno-rekreativnega maserja opravila v Celju in praktični del v Dobrni. Eno leto je delala v novomeški bolnišnici, nato v Šmarjeških Toplicah, sedaj pa je na Otočcu. Kot pravi sama, je tu zato, da pomaga.

Šele v zadnjem času so se koristnosti masaže, ki so jo prej priznavali predvsem v športu, začeli zavedati tudi drugi. Kajti masaža ni le telesno dajanje, ampak je močno povezana tudi s psihološkimi momenti in enako prijetno jo je dajati kot prejemati. Dokazano je, denimo, da božanje domače živali sprošča in znižuje krvni tlak, božanje in glajenje človeka ima enak učinek. Odvisno od hitrosti in globine glajenja, lahko masaža spodbuja ali miri. Masaža odpravlja napetost, blagodejno deluje na boleče mišice in poskrbi za dobro počutje.

Jana pravi, da je vedno več ljudi ki se želijo od časa do časa sprostiti in ubežati današnjemu hitremu tempu življenja. Prav presenetljivo je, da je celo več moških kot žensk, ki se s pomočjo masaže

upirajo neizprosni navalu pritiskov doma in na delu. Za mnoge je masaža lahko tudi pot k sproščenosti in uglašenosti samih s seboj. Masaža je izmenjava dotikov med dlanmi in telesom in ne prodre zgolj v kožo, ampak globlje. Dobra, zavzeta masaža mora seči v globino duše, trdi Jana Riosa. Na telesni ravni sprošča in krepi mišice, pospešuje pretok krvi, spodbuja pretakanje meze in razteza vezivno tkivo sklepov. Na duševni ravni masaža ne odpravlja le stresa in napetosti, ampak pripomore, da se človek zave svojega telesa kot celote. Masaža vzbuja dobro počutje, vliva zaupanje in razveseljuje. Pomaga nam prevzeti odgovornost za lastno srečo in zdravje. Dandanašnji je to še posebej važno. zatrjuje Jana.

Dela ji ne zmanjka. Včasih je zasedena cele dneve, vendar kljub temu nikoli ne deluje utrujeno. Tudi v času mladinskega kolesarskega prvenstva, ko so imeli kolesarji svoje maserje s seboj, je imela polne roke dela. Izmenjava izkušenj je vedno dobrodošla in Janinega svojstvenega načina masiranja so se želeli naučiti prenekateri maserji. Sicer pa si tudi sama enkrat na teden privoščijo svoj dan. "Savna, medene obloge in masaža s pomočjo kolegice. Brez tega enostavno ne gre več in je najlepše darilo mojemu telesu in moji duši," pravi.

MAJDA LUZAR

Jana Riosa pri delu

SEBASTJAN SROVIN

praktični
praktični
praktični
praktični

KRIŽ
KRIŽ
KRIŽ
KRIŽ

Darilca nekoliko drugače

Valentinovo, dan zaljubljenih, se zadnja leta tudi pri nas vse bolj prijemlje. Na ta dan si zaljubljeni izmenjajo tudi darilca, ki naj bi simbolizirala pozornost in ljubezen. Bilo naj bi zares nekaj skromnega, a od srca. Tukaj pa je nekaj nasvetov, kako takšno darilce čim bolj izvirno zaviti. Lahko ga najprej zavijete v bel papir, potem pa prav rahlo še v valovito lepenko ter prevezete z bogato pentljo iz svilene traku. Ali pa se odločite za navaden enobarven papir, potem darilo prevezete s tanko vrvico ter okrasite z rožami iz svilene papirja. Naredite jih tako, da urežete 7 cm široke in 17 cm dolge trakove, ki jih po dolžini preganete na dvoje. Nato jih zavijete, na spodnjem koncu stisnete, povežete s tanko žico in razširite cvet. Prav simpatične so tudi vrečke iz vrečevine, ki jih sešijete s tanko vrvico in date vanje darila.

Skutna potica

Za testo potrebujemo: 50 dag moke, 3 dag kvasa, 6 dag sladkorja, 6 dag masla, 4 rumenjake, 2 dl toplega mleka, sol, masčobo za pekač; za nadev: 50 dag skute, 2 jajci, 10 dag sladkorja, 5 dag sladkorja za potresanje. Moko presejemo v skledo, na sredino naredimo jamico in vanjo nadrobimo kvas. Kvasu prilijemo nekaj žlic mleka, dodamo sladkor in prekrijemo s tremi žlicami moke. V preostalem mleku raztopimo masčobo, sladkor in sol. Ko kvas naraste, prilijemo mleko z dodatki in dodamo rumenjake. Dobro ugnemo, testo mora biti gladko, da se loči od sklede. Testo naj vzhaja na toplem, da naraste. Sir za nadev naribamo, dodamo drobtine, jajci, vino, cimet in sladkor. Vse skupaj dobro premešamo. Testo razvaljamo in namažemo z nadevom. Nato tesno zvijemo in pustimo v posušeni posodi, da vzhaja. Pečemo v pečici, vroči 180°C, 45 minut. Potico ohladimo in šele hladno razrežemo.

Priprava cepičev

Resda večino cepljenja zdaj opravijo v drevnicah, vendar je dobro, če tudi vrtničar še zna to opravilo. Včasih je treba precepiti drevo ali samo nekatere njegove veje, ki naj bi dajale drugačne sorte plodov. V ta namen ob koncu januarja ali v začetku februarja, ko je matična rastlina še v globokem mirovanju, narežemo cepiče, kot svinčnik debele dozorele enoletne poganjke, dolge do pol metra. Da bodo do cepljenja, to je začetka nove rastne dobe v aprilu, ostali v fazi mirovanja, jih je treba temu primerno uskladiščiti. Najbolj preprosto jih je vložiti v vlažno mivko in v teman prostor kmečke kleti. Ogrevana klet s suhim zrakom tako kot za sadje tudi za cepiče ni primerna. Manjše snopiče cepičev je mogoče shraniti do rastne dobe tudi v hladilniku, v katerem je sorazmerno veliko vlage, temperatura pa znaša 2 do 4 stopinje. Zaviti naj bodo še v navlažen časopisni papir in obdani s polivinilasto folijo.

Zakaj energetsko svetovanje?

Energetsko svetovanje o učinkovitosti rabi energije v gospodinjstvih je pomembna pomoč vsem lastnikom hiš in stanovanj, ki nameravajo vlagati svoj denar v zmanjševanje rabe energije. Z izboljšanjem toplotne zaščite zgradb, uporabo sodobnejših ogrevalnih naprav in večjo uporabo obnovljivih virov energije prispevate k varovanju okolja, zmanjševanju stroškov za energijo in izboljšanju bivalnih razmer. V energetski svetovalni pisarni vas pričakujejo usposobljeni svetovalci, ki vam bodo na osnovi izkušenj pomagali poiskati primerno rešitev. V Brežicah ima energetska svetovalna pisarna telefon 0608/62-050, int. 202, delovni čas vsako sredo od 12. do 16. ure; v Črnomlju telefon 068/52-040 ali 068/53-135, delovni čas vsak torek in četrtek od 18. do 20. ure; v Novem mestu telefon 068/317-289, delovni čas ob četrtek od 17. ure do 19. ure. V treh krajih so pisarne v zgradbah sedeža občine.

Nežka Lobe iz Velikih Brusnic v družbi s snaho Jožico in sinom Tone-
tom

Nežka in njeni prašički

Marsikaj je danes možno, o čemer je človek pred desetletji lahko samo sanjal, pa vendar: tudi danes ga ni denarja na svetu, s katerim bi si kupil vstopnico v preteklost, da bi na primer videl, kakšno je bilo življenje v vasicah pod Gorjanci v prvi polovici tega stoletja. Stoletje se pač počasi izteka in tisti, ki so doživeli njegovo mladost, odhajajo z njim. Devetdesetletna Nežka Lobe pa je še med nami in iz njene pripovedovanja vstajajo pred nami Brusnice, kakršne so bile v jutru stoletja. Nizka, s slamo krita poslopja in kmečke družine z velikim številom otrok. Tudi pri Jančevih jih je bilo dovolj. Oče jih je imel že prej nekaj, ko pa mu je umrla prva žena in se je drugič poročil z Urško, Nežkino materjo, jih je bilo kmalu še več. Vseh skupaj jih je bilo enajst.

Tako je bilo pač v tistih časih: otroškega drobiža je bilo pod vsako, še tako skromno kmečko opretilo, in brž ko so ročice zmogle, so morale prijeti za delo. Tudi pri Jančevih, ali po domače pri Pavletovih je bilo tako. Res da je bila kmetija ena večjih v vasi, a zato je bilo tudi dela toliko več. Nežka se je morala hitro navaditi na poljska in gospodinjstva opravila. Ni ga bilo kmečkega dela, ki mu ne bi bila kos, še danes pa s ponosom pove: "Doma je bilo košnje veliko. Kosila sem rada in se nisem bala nobenega dedca." Pa je bilo razen kose treba prijeti v roke še grablje, vile, srp, cepec, največ pa motiko. Ta je kopala v domačo zemljo, dostikrat pa je šla Nežka z njo tudi v "tabrh". Brusničani so hodili na dnino v vinograde na Bajnofu in v Trški gori. To je bila tisti čas za kmečke ljudi ena redkih priložnosti, da so za svoje delo dobili tudi kako plačilo.

Še najraje pa se Nežka spominja nedeljskih popoldnevov v Lenarčičevi gostilni. Tam je v mladosti pomagala kelnariti. Ob nedeljah se je tam zbiralo staro in mlado, bolj zaradi pogovora in veselja kot zaradi pijače, a je bilo vseeno enega in drugega dovolj. In ko se je mlada kri že dovolj razgrela in se je oglasila še harmonika, se je plesalo tja v noč. "Ja, bilo je lepo," na kratko, zasanjana v tiste minule čase pribije Nežka.

A Lobetovi Nežki iz Velikih Brusnic pod Gorjanci tudi na starost ni dolgčas. Sedem otrok je rodila, zdaj jih živi še šest, ob devetdesetletnici, ki jo je te dni praznovala, pa bi v bilanco svojega življenja lahko napisala še naslednje podatke: 13 vnukov, 16 pravnukov in ena pravnukinja.

Ko sta se konec dvajsetih s sosedom Jožetom Lobetom vzela, so drug za drugim prihajali na svet: Marija, Neža, Jože, Franc, po vojni, petinštridesetega leta, pa še dvojčka Ani in Tone. Mož Jože je bil namreč med vojno zaprt v Italiji, in ko sta se po

vojni rodila dvojčka, so ga sosedje prijateljsko zbadali, češ: "Si pa le nadoknadil, kar si zamudil!"

Sicer pa takrat ni bilo kaj dosti časa za šalo. V Brusnicah sta imela Jože in Nežka skromno gnezdece, v katerem so odrasčali že štirje otroci. Italijanski okupatorji so ga leta 1942 med divjanjem po Brusnicah požgali. Jožeta so zaprli in ga obtožili sodelovanja s partizani. Obsodili na ga na dvajset let ječe. Odpeljali so ga v Padovo, kjer je dočkal razpad Italije in se peš vrnil v Ljubljano, od tam pa z vlakom v Novo mesto. Nežka z otroki je medtem dobila streho pri svojih domačih, vendar ni držala rok križem in čakala na moža. S pomočjo treh sosedov se je spravila nad pogorišče in na njem je zrasel novi dom, v katerega se je družina po vojni preselila. Takrat je štela družina že sedem članov in treba je bilo kar pošteno pljuniti v roke, da je v težkih povojnih časih preživela. Jože je bil zaposlen pri gradnjah v Novem mestu, potem je nekaj časa delal v kanižarskem rudniku in končno se je ustalil pri novomeškem Kremenu.

Domače delo je padlo na Nežkina ramena. Zemlje pri hiši sicer ni bilo veliko, a ker je bila Nežka od doma vaje na prijeti za vsako delo, je znala iz nje iztisniti toliko, da je s tistim, kar je domov prinesel Jože, zadostovalo za vse. Usmerila se je predvsem na svinjerejo. Redila je svinje, jih vodila in potem mlade prašičke prodajala na sejmu. "Enkrat sta mi povrgli kar dve svinji na en dan. Dvajset malih prašičkov je prišlo na svet in lahko si mislite, koliko dela je bilo, da sem vse ohranila pri življenju in jih zredila za trg," pravi ponosno Nežka. Seveda so bile v domačem hlevu tudi krave, ki so dajale mleko za otroke in prašičke. Nežka pa je nakosila krme za živali in počasi je prišel tudi čas, ko je svoj trud vnovčila. Sosed Gazvoda je tedaj zapregel voz, nanj sta naložila kletko, jo napolnila z mladimi prašički in se odpeljala na živinski semenj. Ko je bilo vse prodano, je bil v družini praznik. "Nekoč pa se je zataknilo. Neki mlinar je na hitro kupil več prašičjih mladičev, ko jih je pripeljal domov, pa ga je žena oštela, češ da je kupil same svinje. Možakar se je vrnil in hotel je živali vrniti, pa jih nisem marala. 'Prej bi pogledal, kaj kupuješ,' sem mu rekla, in tudi policaj, ki ga je poklical, mi je dal prav," se spominja Nežka. Tudi ko je nekoč prodala brejo kravo, je kmét, ki jo je kupil, po nekaj mesecih prišel nazaj. Dejal je, da je krava telila, sedaj pa brca in se ne pusti pomolsti. Nežka je ni vzela nazaj, saj prej ni brcala. Človeka življenjske izkušnje: marsikaj nauče, tudi če je samo kmét in če v življenju ni videl kaj dosti več sveta, kot je brusniška dolina tam pod Gorjanci.

TONE JAKŠE

Ognjeno nebo nad Žužemberkom

Slika zavezniškega letala beaufighter, ki je pravkar izstrelilo salvo raket proti bojnemu cilju na tleh, velja med poznavalci dokumentarnih fotografij zračnih bojov med drugo svetovno vojno za pravo poslastico in je najbrž najbolj slavna tovrstna fotografija. Da je tak posnetek sploh lahko nastal, se je moral pilot letala, na katerem je bila kamera, zares potruditi, natančno določiti položaj svojega zračnega plovila, ga prav usmeriti in potem pravi trenutek pritisniti na sprožilec kamere, kar vse skupaj nikakor ni bil mačji kašelj. Za nas je ta slavna fotografija še posebej zanimiva, saj je bila posneta nad slovenskim ozemljem. Kraj na sliki je namreč Žužemberk.

Fotografija je nastala 13. februarja 1945 med napadom eskadrilje štirih zavezniških bojnih letal beaufighter, ki so priletela na pomoč partizanskim enotam med boji za Žužemberk, kjer je bilo močno nemško oporišče. Nemci so se skoraj vse do zadnjega dne vojne zelo trdo borili za zanje pomembne prometnice na našem ozemlju, partizanske enote pa so jim skušale nadzor nad njimi odvzeti. Pri tem so jim zavezniški pošiljali v pomoč tudi svoje bojno letalstvo.

Sodelovanje zavezniškega letalstva s partizanskimi enotami se je začelo že konec leta 1943, ko so Britanci in Američani napredovali v Italiji in je z letališč na italijanskem ozemlju njihovo sredozemsko letalstvo lahko vse pogostejše letelo tudi na bojne naloge nad ozemlje Jugoslavije. Junija 1944 so v okviru RAF ustanovili Balkanske zračne sile, BAF (Balkan Air Force), ki naj bi operirale predvsem nad Balkanom. Septembra je bilo v tej enoti že 9 polkov, v glavnem lovcev in lahkih bombnikov, s tem taktičnim letalstvom pa so napadali predvsem prometno mrežo. Sprva ti napadi niso bili v neposredni povezavi z NOV, kasneje pa so višji štabi NOV dobili zavezniške zvezne častnike, ki so napade usklajevali.

Podpora partizanskemu napadu

Tako so zgodaj februarja leta 1945 slovenski partizani poslali na BAF prošnjo, naj zavezniško letalstvo napade Žužemberk, kjer so se utrdile sovražne sile. Štab BAF je za napad na Žužemberk izbral 19. eskadriljo Južnoafriških letalskih sil (SAAF) z letali beaufighter, oboroženimi z 20-milimetrskimi topovi in z osmimi raketnimi izstrelki. Odrejeno je bilo, naj eskadrilja napade 13. februarja, če bo vreme dopuščalo, partizanske enote pa naj počakajo z napadom, dokler ne bodo zavezniška bojna letala opravila svojega.

Tega dne je bilo vreme zelo lepo in nebo jasno. Eskadrilja štirih beaufighterjev je poletela z zasilnega letališča ob jadranski obali blizu starega mesta Termoli. Vzletanje na zasilnem letališču je bilo kar tvegano početje, saj ni bilo prave vzletalne steze, ampak le zasilna, narejena iz preluknjanih kovinskih plošč, položenih na peščena tla. Dogodilo se je, da letalo ni dobro vzletelo in se je raztresilo ter eksplodiralo. Vzletanje je bilo še toliko nevarnejše, ker so letala vzletala močno oborožena, medtem ko so se vračala brez smrtnega tovora in je bilo tako pristajanje manj tvegano. A v eskadrilji so bili dobri in izkušeni piloti. Med njimi sta bila tudi Steve Stevens in Stephanus Gerhardus Schonfeldt, oba glavna akterja pri nastanku slovite fotografije s februariskega letalskega napada na Žužemberk. Vzleteli so brez težav in usmerili letala preko Jadranskega morja proti Jugoslaviji. Vreme je bilo lepo, zato tudi ni bilo nobenih težav pri orientaciji, poskrbeli so le, da so s spreminjanjem smeri letenja zavedli sovražne opazovalnice na jadranski obali, da niso mogli ugotoviti, kam so letala zares namenjena.

Danes ali nikoli

Ko so prileteli nad jugoslovansko ozemlje, so se usmerili proti Dolenjski in dolini gornjega toka reke Krke. V bližini Žužemberka so se letala začela spuščati, hkrati pa so se strnila v tesnejšo bojno formacijo. Kmalu se je v kanjonu Krke pokazal utrjeni žužemberški grad na strmini nad reko. Beaufighterji so se spustili

na višino kakih 150 metrov. Očitno jim je uspelo sovražnika presenetiti, saj se ob naletu ni oglasil noben protiletalski top. Prav s tem namenom so napad načrtovali za 13. uro, ko naj bi bili sovražni vojaki pri kosilu.

Partizani so zavezniškim letalcem običajno dali natančen seznam ciljev, ki naj bi jih napadli, tokrat pa so želeli predvsem, da zavezniški z letalskim napadom zmedejo sovražne sile, da bi bil partizanski napad na Žužemberk uspešnejši. Tako ni bilo potrebe, da bi letala izstrelila rakete iz kar največje bližine, kar je bilo vedno precej tvegano početje, saj so morala takoj po izstrelitvi letala ostro zaviti in se dvigniti, da jih ne bi zadeli delci od raketnih eksplozij. Raketiranje se ni vedno dobro izteklo, piloti so se večkrat vrnili iz takih napadov z luknjami v krilih in trupu letala.

Stevens si je za cilj napada izbral topniški položaj na hribu. Predno je oddal salvo raket, je izstrelil še rafal iz 20-milimetrskega topa, kar je bila stalna praksa. Piloti so sicer vedeli, da tak ogenj ne naredi večje škode, je pa vedno pogljal sovražniku strah v kosti.

Stevens ni vedel, da se je Schonfeldt prav na tem poletu odločil, da bo tokrat končno naredil fotografski posnetek, ki si ga je vedno želel, namreč posnetek letala v trenutku, ko raketni izstrelki švignejo z nosilcev pod krili. Dotlej takega posnetka ni mogel narediti, ker so bili napadi nevarno nizko nad tlemi, tokrat pa je bila prava priložnost, da poskusi ujeti v kamero letalo med izstrelitvijo raket in bojne cilje na tleh.

"Ali danes ali nikoli," si je mislil Schonfeldt in se prilepil za rep Stevensovega beaufighterja, ko se je letalo dvignilo na višino kakih 300 metrov, s katere

se je potem strmo spustilo proti bojnemu cilju. Od Schonfeldta je naloga, ki si jo je zadal, zahtevala zelo veliko pilotske spretnosti in hitrega preračunavanja, da je spravil svojega beaufighterja v pravi položaj, v katerem je fotografska kamera lahko ujela tako napadajoče letalo v trenutku izstrelitve raket kot pokrajino pod njim. Vendar se je pri preračunavanju v nečem zmotil. Pozabil je, da pilot pred izstrelitvijo raket sproži še rafal iz topov. Prav to je Stevens tudi naredil in prazni tulci topniških izstrelkov so zadeli Schonfeldtov beaufighter. Vendar se Schonfeldt ni dal zmotiti, v trenutku, ko je napadajoče Stevensovo letalo izstrelilo rakete, je pritisnil sprožilec fotografske kamere in kamera je samodejno snemala posnetek za posnetkom do konca filma. Potem je še sam izstrelil svoje rakete in se s spretnim manevrom dvignil v varne višine pred protiletalskim topništvom, ki se je že začelo oglašati.

Po opravljenem napadu so se vsa letala varno vrnila v oporišče v Italiji. Schonfeldt je bil ves na trnih, dokler ni fotografski tehnik razvil filma in naredil fotografije. Med njimi je končno bila tudi slika, ki si jo je Schonfeldt tako zelo želel posneti: beaufighter v trenutku izstrelitve raket. Takrat ni seveda noben član eskadrilje, ki so si ogledovali posnetke z napada na Žužemberk, slutil, da zrejo fotografijo, ki se bo uvrstila med najslavnejše posnetke letalskih bojov druge svetovne vojne.

MILAN MARKELJ

(Vir: *Aeroplane Monthly*, Ilustrirana zgodovina letalstva)

Beaufighter z osmimi raketami, po štiri pod vsakim krilom.

Izreden posnetek napada beaufighterja na Žužemberk

Ne more brez kulture

"Dolenjci in Belokranjci, vaša dežela je lepa, spoštujte jo, da jo bodo še drugi in da bo dobila večjo veljavo v slovenskem prostoru!" pravi Novomeščan Rudi Škof, po poklicu zdravstveni inšpektor, sicer pa z dušo in srcem eden tistih redkih entuziastov, ki že vrsto let na lastno pest in zastoj pripravlja različne kulturne prireditve: od razstav, koncertov, literarnih večerov ipd., na katerih se lahko predstavijo predvsem domači kulturni ustvarjalci.

Že od nekdaj sta mu še posebej pri srcu naš veliki pesnik France Prešeren in Primčeva Julija in predlani je bil na njegovo pobudo s posebnim fondom obnovljen spomenik Primčeve Julije, eden izmed njegovih načrtov pa je tudi ureditev Julijine spominske sobe v gradiču Novi dvor v Novem mestu.

Kultura se najprej in predvsem začne s srčno kulturo, potem pa jo je mogoče nadgrajevati tudi na način, kot to počne Rudi Škof, Belokranjec, doma iz Dragomlje vasi, od leta 1965 pa Novomeščan. Škof, ki je osnovnošolske klopi guli v Suhorju, srednjo zdravstveno šolo delal v Ljubljani in je sedaj kot zdravstveni inšpektor zaposlen v novomeški enoti Zdravstvenega inšpektorata RS, je povedal, da je v nižji gimnaziji v Metliki sodeloval v dramskem krožku, kasneje v Novem mestu pa je bil član Odra mladih. Poleg igranja ima veselje tudi do pisanja - je eden redkih, ki goji posebno zvrst - pesništva - prigodnice. To so pesmi, ki nastajajo ob raznih dogodkih in praznikih, kot so na primer martinovanje, godovanje. Kar nekaj se jih je že nabralo v njegovih zapisih, toda skromen kot je, ni še nobene objavil. Morda si kdaj premisli.

Večini Dolenjcev in Belokranjcev pa je Rudi Škof bolj poznan kot zagnan organizator kulturnih dogodkov, ki je lahko združil tako sposobnost organiziranja kot ljubezen do kulture, umetnosti in vsega lepega. Tako po njegovi zamisli že deset let v Jugorju poteka prireditev "Slovo Ate in mama so mi povedali", na katerih obujajo stare ljudske običaje.

"Preveč se dogaja v zakulisju"

Prepričan je, da sta Dolenjska in Bela krajina lepi deželi, z bogato zgodovino in se imata s čim pohvaliti. Toda najprej ju moramo spoštovati sami, če želimo, da ju bodo še drugi. "Zelo me je bolelo, da je v Novem mestu propadlo amatersko gledališče, ker menim, da je to pravica in dolžnost mesta, ki je središče dolenjske metropole. Tudi to je bil eden izmed razlogov, da sem začel sam organizirati prireditve. Nasploh sem zagovornik ljubiteljske kulture, ker je ta dostopna širokim množicam. Profesionalne kulturne ustanove so bile in so vedno bolj na uslugo manjšine ali izbrancev. Vse se preveč dogaja v zakulisju," meni Škof.

Prireditve prireja predvsem v domačih gostinskih lokalih, ker meni, da ima krčma v slovenski kulturi močno mesto, ki ji ga je le treba vrniti. "Slovenci smo delaven narod, toda radi imamo tudi 'likof'. Ljudem je treba dati možnost, da kdaj zapustijo domače stene in televizijo, da skupaj poklepetajo, in prav gotovo bodo radi prišli v oštarijo. Torej jim galerije in knjige prinesimo tja," meni Škof. Žal pa je po svojih izkušnjah bolj razočaran kot ne našimi gostinskimi lokali, saj so tudi tisti najbolj priznani redki, ki razmišljajo o svoji nadgradnji, da bi obiskovalcem poleg hrane in pijače ponudili še t.i. duhovno hrano, čeprav tudi sami na ta način pridobivajo veljavo. Zato gre še posebna pohvala tistim gostincem, ki se tega zavedajo. "Tudi gospodarstvo bi moralo na ta način bolj podpreti kulturo," pravi Škof, ki na svojih prireditvah - na leto organizira dve do tri - predstavlja predvsem ustvarjalce iz domačih logov. "A ni žalostno, da imamo polno sposobnih pisateljev, pesnikov, lutkarjev, igralcev itd., pa zanje mnogi sploh ne vedo?!"

Obnovil nagrobnik Julije Primic

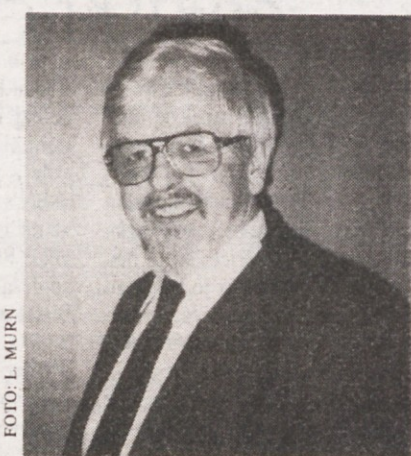
Rudi Škof je že od nekdaj navdušen nad Francetom Prešernom, "ker je simbol slovenstva in ker je imel pokončno držo tudi, ko mu čas ni bil naklonjen." Od tod pa izvira še Škofova "ljubezen" do Primčeve Julije, ki je od leta 1851 živel v Novem mestu. Prepričan je, da je Prešeren veliko ustvarjalnih navdihov dobil prav na Dolenjskem, in razmišlja, da je bila tudi Zdravljica rojena med dolenjskimi griči in polji.

Na enem izmed kulturnih večerov pred dvema letoma je Škof kar tako, za pokušnjo, kot pravi sam, dal obiskovalcem idejo o ustanovitvi fonda za obnovo

spomenika Primčeve Julije na šmihelskem pokopališču. Odziv je bil takoj dober, že tisti večer so se začeli nabirati prvi denarici in tako so predlani, ob 130. obletnici njene smrti, s sodelovanjem Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto (ZVNKD) nagrobnik tudi obnovili. Kot prispevek k slovenskemu kulturnemu prazniku je Škof kasneje ob obletnici Julijinega rojstva pripravil še recital in razstavo, na kateri je bilo na ogled slikovno gradivo pred obnovo in po obnovi nagrobnika, mnenje Zavoda, predmeti, ki so spominjali na Prešerna, original mrljske knjige z opisom Julije Primic, predstavili so Julijino družino itd. Škof je povedal, da so mu z gradivom in nasveti radi pomagali tako ZVNKD Novo mesto, Knjižnica Mirana Jarca kot novomeški frančiškanski samostan in župnišče v Šmihelu.

Julijina spominska soba

Sodelovanje vseh teh in drugih ustanov, še posebej novomeške bolnišnice, pa bo potrebno pri ureditvi še ene izmed zamisli Rudija Škofa - pri ureditvi spominske sobe Primčeve Julije v gradiču Novi dvor, ki služi za potrebe bolnice. "V njej bi uredili spominsko sobo Primčeve Julije s Prešernovo zgodovino, vezano na Dolenjsko, pripravili bi spominsko zbirko Janeza Trdine, tu bi lahko domoval

Rudi Škof

klub kulturnih ustvarjalcev in poustvarjalcev, v parku, ki nudi pogled na najlepši del Novega mesta, pa bi uredili alejo velikih mož in žena, ki so za Dolenjsko nekaj naredili," razmišlja Škof. H kulturni in turistični ponudbi Novega mesta bi pripomogla obnova nagrobnikov še drugih za Dolenjce pomembnih ljudi, tabla z njihovim seznamom na pokopališčih, da bi obiskovalci lažje našli grob, pa sprememba namembnosti Rotovža, ki bi po Škofovem mnenju moral biti središče posvetne oblasti, zapora prometa na novomeškem Glavnem trgu in še kaj.

"Žal je veliko stvari in dogodkov, ki se jih nihče ne spomni, in to se mi zdi škoda. Manjka zagnanosti," pravi Rudi Škof, ki je v več kot 30-ih letih, kar živi tukaj, Novo mesto vzel za svoje in zanj marsikaj naredil. Vsekakor vredno pohvale in tudi posnemanja.

LIDIJA MURN

PRIČEVANJA

Nepokorjeni Dolenjci

Številnim monografijam, jubilejnim izdajam in drugim zapisom o začetku ter razvoju narodnoosvobodilnega boja na Slovenskem se je tik pred koncem minulega leta pridružila knjiga, ki so jo mnogi partizani že dolgo pričakovali. Pri Dolenjski založbi je izšlo delo Prvi dolenjski partizanski bataljon.

Po 55 letih dobiti v roke oris zgodovine rojstva in življenja ene izmed prvih večjih partizanskih enot na Dolenjskem je malce nenavadno, čeprav že dolgo zaželeno in potrebno dejanje. Knjiga je nastajala več kot deset let.

Gradivo za knjigo je po zapiskih in izjavah borcev bataljona zbral in pripravil Novomeščan Drago Suhi - partizan Lik. Njegova bolezen in prežgodnja smrt sta nastajanje dela zavlekli, čeprav je pokojni tajnik odbora 1. dolenjskega partizanskega bataljona vložil v opravljeno delo vso svojo vlogo in poštrevnost.

Izdana knjiga diha iskrenost in poštenost njenih avtorjev. Napisana je samokritično, ne skriva težav in številnih zapletov. Odkrito govori o vojaških in političnih spordslajih, ki so spremljali bataljon od nastanka do razpusta. V njej ni črno-belega pretiravanja ali enostranskih pogledov na čas in razmere, v katerih je bataljon nastal. Razločno pove, kaj mu je bilo naloženo v zgodnjih bojih proti fašizmu, okupatorjem ter njihovim domačim pomagačem. Bralce bo zanimala prenekatera podrobnost iz prvih dni aprilske vojne 1941, nemška in italijanska zasedba Novega mesta, okupacija dolenjske pokrajine in začetki vstaje, sproženi pri okrožnem komiteju KPS ter v juliju 1941 ustanovljenem okrožnem odboru OF v Novem mestu. Ob vsakem pojavu in dogodku so naštetna imena sodelujočih, vse je podprto z arhivskimi gradivi iz domačih in okupatorskih virov.

Tekoče opisano razvijanje dogodkov nas popelje k kratkim političnim razmeram na Dolenjskem: umik prvih kompromitiranih članov partije v ilegalo, njihovo prvo partizansko taborišče na Brezovi Rebi, do novembra 1941 ustanovljene tri dolenjske partizanske čete - Novomeška, Belokranjska in Mokronoška. Tu so njihove prve sabotažne in skromne začetne vojaške akcije, aktivnost Italijanov in zaupna navodila 2. italijanske armade zoper upornike.

Zanimivo so predstavljene zveze in povezave, odhodi prvih borcev v partizane, pa njihovačasna domovanja na Frati, Kulovih selih, na Malem Vrhu in selitev 25 partizanov čez Krko na Jelenico na Kočevskem Rogu. Tu so prve dni februarja 1942 ustanovili dva voda, ki kmalu preimeno-

vali v četi, obe pa sta predstavljali polbataljon. Tu je Dušan Pirjevec-Ahac, ki je bil po nalogu Glavnega poveljstva politični komisar in komandant v eni osebi, prvič napravil svoj ugled med mladimi partizani. Brez vzroka je ukazal, naj ustreljijo Rudija Frankoviča-Januša, a tega borci niso hoteli izvršiti. Ahac je tu začel uveljavljati svojo samovoljno in "vojvodstvo".

Po premiku na Gornjo Toplo Reber ni manjkalo napetosti med borci in vodstvom; v dveh četah je bilo že okoli 70 partizanov. Niso bili zadovoljni ne z Ahacem in ne z Ivanom Moretom-Zanom, ki ga je za komandanta enote postavil OK KPS Novo mesto. Tretjega marca 1942 je Viktor Avbelj v taborišču na Gornji Topli Rebi razglasil borcev uradno ustanovitev 1. dolenjskega partizanskega bataljona. Že nekaj dni po ustanovitvi bataljona sta se začeli pripravljati za odhod v partizane še dve, dotlej najmočnejši skupini prostovoljcev: prvo (21 fantov) iz Novega mesta je zbral in vodil Drago Suhi-Liko, drugo (22 prostovoljcev) iz Šentjerneja in okolice pa Franc Pirkovič-Čort.

Knjiga piše zatem o bataljonovih akcijah. Ob ponesrečenem prvem vojaškem napadu na Žužemberk 26. marca 1942 je imel bataljon okoli 170 borcev. Popoldne 27. marca so borci 3 čet v Dobruškem gozdu pri Rdečem Kalu prisegli zvestobo osvobodilnemu boju in se proti večeru razšli na tri strani. Začele so se vrstiti številne akcije močno samostojnih čet. Razmahnilo so se organizacije OF, partizani so potisnili Italijane iz manjših postojank v večje, izredno se je razraslo politično delo med ljudmi. Čete bataljona so pomagale pri razlaščenju premoženja narodnih izdajalcev in okupatorjevih sodelavcev.

Dolenjski partizanski bataljon se je 7. maja 1942 preoblikoval v Dolenjski odred s 4 bataljoni. Vanj je vstopil s 400 borci. Okoli 60 odstotkov njegovih borcev je dobilo po vojni Partizansko spomenico 1941. Iz njegovih vrst je izšlo 6 narodnih herojev. Mnogi njegovi borci so do konca vojne postali komandanti ali člani poveljstev divizij, brigad, odredov, bataljonov in čet. Več borcev je doseglo generalski čin, še več pa čine od zastavnika do polkovnika.

Nova knjiga objavlja na koncu strnjen pregled prispevkov bataljona v osvobodilni ozemlja, širjenje OF, graditvi ljudske oblasti in razvoju NOV v Sloveniji. Opisani so tudi pomniki, posvečeni bataljonu, njegove domicilne listine in spisek vseh njegovih borcev.

Naslovnico knjige je pripravil slikar Ive Šubic.

TONE GOŠNIK

KNJIŽNA POLICA

Iz časa v čas

Leto 1996 je bilo za dolenjske besedne (pa ne samo literarne) ustvarjalce, če ga motrimo po številu izdanih novih izvirnih knjig, plodonosno kot le malokatero ali še nobeno pred njim. Na svetlo je prišlo kar nekaj pesniških zbirk, ki so jih napisali v tem delu slovenske domovine živeči in delujoči avtorji, in kot zadnja med temi sredi decembra knjiga verzov Ivana Perhaja. Njegovo zbirko pod naslovom IZ ČASA V ČAS je izdala ljubljanska založba Magnolija. Naslovnico z avtorjevo podobo je izdelal Rudi Moravec. Zapišimo še, da je knjiga izšla z gmotno pomočjo Mestne občine Novo mesto.

Omenjena zbirka je tretja samostojna pesniška knjiga avtorja, ki se je kot učitelj pred štirimi desetletji preselil iz Bele krajine pod Gorjance na dolenjski strani in se tu za stalno udnil. Osnovna šola v Brusnicah je pod njegovim ravnateljevanjem postala odprto kulturno-prosvetno žarišče za krajane daleč naokoli. Z njihovim življenjem, z mnogimi radostnimi pa tudi trpkimi trenutki časa, ki je plimoval po podgorskem svetu in ga zaznamoval z barvami in sapami desetletij, z rojevanjem novega in nehanjem starega se je ujel utrip Perhajeve pesniške žilice in ubeseden zazvenel v verzih, rimah in kiticah. Kajti Ivan Perhaj v tem življenju ni bil le eden od mnogih, ki so vanj prinašali predvsem tisto, kar je od njih pričakovala skupnost, marveč je poskušal tudi povedati, kaj o vsem misli sam, kako to doživlja in občuti. Skratka, vseskozi je to življenje "prevajal" v pesniško izrazje, v pesmi. Prav po tem, se pravi po načinu "prevajanja", se njegova zdajšnja zbirka razlikuje od prejšnjih dveh; medtem ko je bila prva. Pojoča obala, knjiga krhke lirike in druga namenjena otrokom oz. šolarjem, je zdajšnja nekakšna satirično in ironično pa še kako drugače ubrana pesniška kronika časa.

Življenje je kot reka. Imamo veliko pritokov in mrtvih rokavov pa brzic in lenobnih meandrov. Marsikaj odnese, na bregovih pa pušča naplavine. Tudi iz Perhajevih pesmi zaznamo takšno življenje. Zanimivo je, da ga pesnik sprejema z dobrohotnim razumevanjem, češ: že mora biti takšno. Čeprav so se godile neumnosti (npr. v imenu ideologij), je bilo vseeno lepo. Morebiti si še takrat prisluhnili čričkovemu črikanju, začutili utrip zelene mraka ob vodi, se zamislili ob večernem ave... Iz vsega, kar se je sfizilo v spačke po kdove od koga zaukazani volji, se pesnik ponorčuje z neprikritim zasmehom. Mrakobnost sovraži, pa naj bo ta posledica takšne ali drugačne omejenosti in zadrto. Satirična ost mu vedno zadeva v živo.

Če bi hoteli knjigo natančneje označiti, bi morda zadostovala takšna oznaka: zbirka prigodnic. V prvem delu veje iz teh prigodnic prepoznavna podgorska "štimunga". (Malce zmoti, ker pesem Samogovor tako zelo spominja na Kettejega Pijanca; do takšnih pomislekov pa bo pozornejši bralec prišel še ob kateri pesmi). Kar zadeva poetičnost knjige, se zdi drugi del precej boljši. Še posebej cikel Sonetne dvojice, kjer se v pesmih prepletata lirčna in satirična nota.

IVAN ZORAN

Zdravje iz ljubezni

Alternativno zdravstvo je pri nas zelo priljubljeno in ne manjka se najrazličnejših bolj ali manj uspešnih zdravilcev, ki na neobičajne in za uradno medicino ter zdravorazumarsko pamet sumljive načine skušajo pomagati ljudem do zdravja, večkrat tudi takrat, ko zdravniki in sodobna medicina nemočno dvignejo roke. Naj bo v ozadju takih in podobnih ozdravitev karkoli že, dejstvo je, da do njih prihaja, da hudo bolni ljudje ozdravljajo, in to brez zdravilnih medicinskih posegov ali dragih zdravil; dolgotrajnih bolezenskih nadlog ali celo s smrtjo grozeče bolezni se odrešijo na preproste načine: v pogovoru, sprejemanjem energije zdravilca, nasveti, kako živeti. Eden od alternativnih zdravilcev, ki je že mnogim ljudem pomagal premagati bolezen in druge stiske, je Marjan Knez, doma iz Loga pri Sevnici. Z alternativnimi vedami se je začel ukvarjati pred devetimi leti, danes pa je po vsej Sloveniji poznan in priznan zdravilec, ki ljudem pomaga

predvsem z energijo in nasveti. Zanj v ozadju ozdravitev z alternativnimi sredstvi ni nobenih čudežev, gre le za rezultat več dejavnikov, poglaviti pa so trije: bolnikova vera v zdravje in ozdravitev, zdraviljeva moč in predanost sočloveku ter delovanje kozmičnih zakonov.

O Marjanu Knezu kot zdravitelju, duhovnem učitelju in jasnovidcu govori knjiga ZDRAVJE IZ LJUBEZNI, ki je pred kratkim izšla pri Mladinski knjigi v zbirki Za zdravo življenje. Napisala jo je novinarka Ksenija Lekić na osnovi številnih pogovorov s Knezom in razgovorov z bolniki, ki so pri njem iskali in našli pomoč. Obsežno gradivo je razporedila tako, da najprej na kratko zariše življenjsko pot Marjana Kneza, potem pa na drobneje razloži še njegovo misel oziroma Knezove poglede na svet in človeka, kot se razkrivajo pri gledanju na nastanek in ozdravitev bolezni. Skoraj polovico knjige obsegajo pričevanja 18 anonimnih ozdravljenih ljudi, črta ih pa je še 23 pisem, v katerih se ljudje zahvaljujejo Knezu za pomoč. Ta del knjige je pravzaprav še najbolj prepričljiv, medtem ko avtorica Knezovo "izvirno misel" razlaga precej razpršeno in nesistemično. Kljub temu pa se dajo izluščiti prvine Knezove misli. Gre predvsem za spoznanja, znana iz ezoteričnih, krščanskih in vzhodnih razumevanj sveta, vmes je tudi kaj iz sodobnih znanstvenih psiholoških spoznanj, vse to pa Knez poljubno povezuje in prepleta med seboj. Osnovno spoznanje bi se glasilo nekako takole: ker je človek duh, duša in fizično telo, sta tako bolezen kot ozdravitev bolezni posledica delovanja na vseh teh ravneh; bolezen nastaja kot posledica negativnega odnosa do telesa in življenja sploh, zato jo je mogoče ozdraviti tudi z mislimi, pozitivno duhovno naravnostjo in bioenergijo. Knez sam v kratkem predgovoru k knjigi piše takole: "Medicina zdravi telo oziroma posledice duševnega neravnovesja. Jaz pa skozi duha zdravim dušo. Ker je telo podrejeno duši, se vliv izraža kot dobro počutje ali celo ozdravitev." MILAN MARKELJ

Slovensko pesništvo upora III

Leta 1970 so v seminarju za slovensko kjiževnost Filozofske fakultete v Ljubljani začeli s sistematičnim terenskim in arhivskim zbiranjem, popisovanjem, arhiviranjem in študijem slovenskega pesništva upora iz vojnih let 1941-1945. Raziskovalno nalogo so zaključili leta 1986. Zbrali so preko 12.000 pesemskih besedil, ki so jih pripravili za izdajo v štirih obsežnih knjigah: v prvih dveh naj bi bile natisnjene partizanske pesmi, v tretji zaledne, v četrti pa zaporniške, taboriščne, izgnanske in iz tujih enot. Leta 1987 je izšla prva knjiga SLOVENSKEGA PESNIŠTVA UPORA s prvim delom partizanskega pesništva, potem pa se je za deset let zataknilo. Šele lani je Dolenjska založba v sodelovanju z Znanstvenim inštitutom Filozofske fakultete sprejela zahtevni izziv in izdala drugo knjigo partizanskih pesmi. Tej je pred kratkim sledila še tretja, ki prinaša tako imenovane zaledne pesmi, torej tisto pesniško gradivo, ki je nastajalo v zalednem območju upora med sodelavci, aktivisti in simpatizerji partizanskega narodnoosvobodilnega boja, torej zunaj partizanskih enot in ustanov, v civilnem in bolj ali manj legalnem okolju in pod manjšim pritiskom zunanjega dogajanja, zato pa tudi v opazni večji literarni zbranosti, kar se besedilom pozna. Med pesmimi so tudi take, ki so nastajale daleč od domovine, med preselenci v Italijo ali Nemčiji ali med izseljenci v Ameriki. Kot obe prejšnji je tudi tretjo knjigo uredil vodja projekta dr. Boris Paternu s sodelavko Ireno Novak-Popov po načelu od neznanega k znanemu, od manj zahtevnega literarnega gradiva k vrhu pesniških zmogljivost. Tako se najprej zvrstijo pesmi, ki imajo značaj ljudskega pesništva in je pogosto njihov avtor neznan ali pa gre za priredbe narodnih ali umetnih pesmi, nato pa so natisnjene pesmi manj znanih pesnikov ter nazadnje še pesmi bolj znanih ter najbolj znanih slovenskih literatov, kot so Alfonz Gspan, Vida Brest, Lojze Žabkar, Miran Jarc, Pavel Golia in Oton Župančič, če omenimo le ustvarjalce, doma iz širše Dolenjske. Vsaka pesem je skrbno dokumentirana in komentirana.

Na izid čaka še zadnja, četrta knjiga. MILAN MARKELJ

STOJALO ZA ŽEPNO URO – Železarna na Dvoru, ki je bila v začetku klasična fužina, se je po zaposlitvi metalurškega strokovnjaka in inovatorja Ignaza Pantza leta 1822 preusmerila v železolivarno. Po letu 1833 so začeli tudi z ulivanjem umetnoobrtnih litoželeznih izdelkov, ki so kmalu zajeli dve tretjini proizvodnje, dvorska železarna pa je postala največja železolivarna južno od Alp. Predmete umetniškega liva odlikuje poleg uporabne funkcije še kvalitetno oblikovanje in odličen liv. Tako je tudi 17 cm visoko stojalo za ure, ki je bilo lahko lepo darilo, uporabni predmet in hkrati okras v stanovanju. Stojalo hrani Dolenjski muzej. (Pripravila zgodovinarica Majda Pungerčar)

In Tadinovih zapiskov

Grda razvada dolenjska – Oponašljivost je tem grja razvada dolenjska, ker se je tud vpričo tujih omikanih ljudi ne anajo, se marveč z njo še bahajo in nahajajo pri občinstvu potuho, ki se jim sladko smeji. Tako n.pr. je v gostilnici gnjusno pačil se in oponašal smrkolin skoznosno govorjenje nekega sploh znanega kmeta etc.

Prazne čenče – Ljudje, ki sicer ne lažejo nikoli, vendar pripovedajo, da so n.pr. videli coprnice, duhove in strahove s svojimi očmi, samo da ubranijo resnico teh praznih čenč.

Lepo naučeni otroci – Lepo uče Dolenci otroke predno prejmo kruh, ali drugo jelo ali kak dar, da sklenejo roke ali pa polože dlan o dlan in pravijo: Čast Bogu, ali kaj drugega enacega.

VAŠA ZGODBA

TO NE VIRANT

GRAJSKI OSLI

Grajski v Soteski so ob ostalih živalih redili tudi osle. Vsak grajski otrok je imel svojega. Spomini na te pohlevne živali so se ohranili v zgodbah do današnjih dni. Stari Andrejček, ki je bil več let v gradu zaposlen kot kurjač peči, opravljal pa je še vsa težka dela, ki jih niso zmogle sobarice, mi je pripovedoval o grajskih oslih. Ker je bil mlad in močan, je bil nekakšna deklica za vse. Pozimi je imel v oskrbi še leseno brunarico v Logu, gozdu z stoletnimi smrekami; skrbel je, da je bila vedno topla, kadar so grajski z družino prišli tja. Okoli gozda so bili močvirni travniki z jarki, ki so bili pozimi zaledeneli in so služili grajskim otrokom za drsanje.

Zakonca Auersperg sta imela šest otrok. Zanje sta vzorno skrbela, tako za izobrazbo, še bolj pa za telesno kulturo. Pozimi leta 1941 je bilo snega in ledu povsod dovolj. Andrejček je zato moral pravilčno kočico v Logu kuriti skoraj vsak dan, da so se otroci po drsanju in zimskem veselju lahko v nji ogreli in preoblekli.

“Tistega zimskega dne sem moral v Log h kočici že zgodaj dopoldne, da sem nanosil drva po sobah. Gozdar mi je dal ključ in naročil vse potrebno. Že okoli ene popoldne so prišli grajski otroci s starši in 'kinderfrajlo'. Pripeljali so se z osli, vpreženimi v lične sani, nekateri pa so osličke tudi jezdili, saj so imeli vsak svojega. Grajski otroci so imeli osličke zelo radi, saj so jim bili v največjo zabavo. Tega dne so prišli tudi z oslom, ki je imel po hrbtu črn križ. Jaz sem imel do tega oslička še posebno spoštovanje, ker mi je grajska gospodična Toni povedala, da je potomec tistih živali, na katerih je sv. družina bežala iz Betlehema v Egipt. Če sem le mogel, sem ga šel pobožat v hlev.

Ko sem imel vse urejeno, sem na drsališče odnesel toplega čaja, potem pa sem opazoval grajske pri igrh. Občudoval sem jih, kako lepo so bili oblečeni. Še bolj pa sem

občudoval 'kinderfrajlo', ki je s tistim svetlim železjem na nogah švigala sem in tja po ledeni ploskvi kakor ptica. 'Kindefrajla' mi je velela prignati do ledene ploskve tistega oslička s križem na hrbtu. Jaz sem ga držal za uzdo, ostali pa so ga obstopili. Dali so mi znak, naj ga povedem na ledeno ploščo. Trdo se držal osla za vajeti, ostali so ga rinili, da bi šel naprej. Šel je, a samo do ledu. Ko je žival s prednjimi kopiti stopila na ledeno ploščo, se je postavila na zadnje noge. Papa Auersperg je dobil brco v spodnji del trebuha in se je znašel na tleh. Meni so vajeti ušle iz rok. Osel se je osvobodil, skočil na bližnji hribček in trikrat zarigal na vso moč ter jo ucvrl domov v topli hlevček. Vso pot pa je v presledkih rigal, češ ne boste me več...

Pri grajskih je bilo smeha do solz. Otroci pa okoli očeta: 'Vidiš papa, kako je naš osliček pameten,' mi je pripovedoval stari Andrejček in dodal, da je bil tisto popoldne deležen okrepčila, ki mu ga je dala sama 'kinderfrajla', ob tem pa ga je tako zapeljivo pogledala, da je začutil neverjetno toploto po cellem telesu, rdečica pa mu je šla v obraz in ušesa.

Ob slovesu mi je rekel: "Vidiš, Tone, da osli niso neumne živali. Jaz jih po svoje častim, saj so nosili našega Odrašenika in njegovo mater Marijo. Danes pa ljudje človeka, ki je bolj kratke pameti krstijo za osla, pa nimajo prav."

VIDA DERGANČ

RADOVEDNI ANGEL

Večkrat se spominim pravljice, ki mi jo je pripovedovala stara mama. Takole gre.

V nebesih je živel radovedni angelček, ki je vedno našel kako špranjo, da je kupal na zemljo. Po mnogih prošnjah, naj ga Bog spusti na zemljo, kjer da bo 'pravil' "red", je Bog le popustil.

Hodil je tako radovedni angelček po svetu in presenetila ga je noč. Potrkal je na okno hiše premožnega kmeta, ki je ježno odprl vrata in osorno zabrusil: "Poberi se, pri naši hiši ni prostora za takšne ponočnjake!"

Angelček je šel dalje ter prišel do koče, kjer mu je prijazen bajtar ponudil ležišče na slami, saj postelje ni premogel. Čez noč je angel naredil, da je bogati kmet obubožal, kočar pa je čez noč obogatel. Kočar se je naselil v kmetovo hišo, kmet pa v bajto. Kmet si je postlal na slami in legel. Angel pa je hotel preizkusiti novega kmeta. Potrkal je pri njem in ga zaprosil: "Daj ubogemu popotniku prenočišče!" "Kar drugje si poišči streho! Kaj pa, če si tat, moje kašče pa so polne?" je odvrnil novi bogataš.

Angel je hodil vso noč in prispel na travnik, kjer so se topli pastirji. Trije močni so topli ostale tri, da so se ti komaj umaknili. Angel je nepridiprave pokaral: "Ni prav, da močnejši tepe šibkega!" Hrusti so se le zakrohotali in ga nagnali s kamenjem. Žalosten je odšel k pretepencem ter jih napravil močne. Ti so se tega hitro zavedeli, se spogledali ter odšli na travnik in pretepli zdaj šibkejšje pastirje.

Angel jih je rotil: "Ljudje božji, kaj pa počnete?" A če ne bi hitro zbežal, bi tudi on dobil batine od novo nastalih hrustov.

Angel je tako hodil po svetu in prišel do mesta, kjer je vladala huda lakota. Ljudje so se hranili s slamo iz streh in v cerkvi prosili Boga pomoči. Vse to je angela prizadelo, posebno ker je kasneje prišel v mesto, kjer so bile gostilne polne in se je plesalo in zabavalo, cerkve pa so bile prazne tudi ob praznikih. Angel je zamenjal usodi mest, tako se je vse bogastvo preselilo v revno mesto. Gostilne so se v prej bogatem mestu pričele prazniti, glasba in smeh sta utihnili, cerkve pa so se pričele polniti. Potem je angel obiskal meščane prej revnega mesta, pričakujoč ponižne, hvaležne ljudi. Kako se je razočaral! Cerkve so bile prazne, gostilne pa polne, povsod se je razlegel smeh in vrisk, ljudje pa so se tudi prepirali in preklinjali.

Nesrečni angel se je razjokal in se vrnil v nebesa, kjer se še danes skriva od sramu, da ni napravil reda na zemlji.

10

Toda ko se s pogledom sprehajam po zamišljenih obrazih, na njih ne zasledim posebnega navdušenja. Nekateri ubijajo čas z žogo, trebušasti Nemec zamišljeno srka zelenkasti koktajl, dolgoletni partnerji praznih pogledov zrejo nekam v daljavo, prikupna pubertetnica pa se utaplja v nekaj prstov debeli knjigi. Tropski raj, kakršnega mnogi žal vidijo le v prospektih, je lahko tudi dolgočasen, kakor je pač dolgočasno neprestano poležavanje na katerikoli obali.

Deževni pragozd vsepovsod

Velik del Jamajke prekriva bujen deževni pragozd. Tako je običajno ob obali komaj dovolj prostora za manjša naselja in ceste, ki se je pogosto dotika pragozd. Prvotni prebivalci Jamajke Indijanci Aravaki so svojo domovino imenovali Xaymaca, kar pomeni otok izvirov, kar ni nič čudnega, saj se na Jamajki skozi pragozd spušča preko sto rek. Tako ni težko najti lepega kotička, kjerkoli že se nahajaš. Ko sem prvič zgolj slučajno zašel z uhojenih poti, se kar nisem mogel načuditi podobi, ki se skriva le nekaj deset metrov od dokaj prometne ceste proti Port Antoniu. Tu se skozi gozd prebija reka, ki se spušča prek

Igor Fabjan Življenje v ritmu reggaeja

z mahom poraslih skalnih previsov in se umirja v temno zelenih tolmunih, nad katerimi se spreletavajo vodomci. Vsak tolmun nudi ljubiteljem narave prijetno osvežitev. Iz vode štrlijo nazobčane skale, prek katerih se previdno sprehajajo rakovice. Ob najmanjšem gibu se skrijejo v najbližjo luknjo.

Voda pada v naravno sotesko tudi s strani, kjer se prebija med podrtimi drevesi, vitkimi bambusovimi debli in temno zelenimi grmi, s katerih se kot rdeči prameni spuščajo skoraj meter dolgi živo rdeči cvetovi. Mogočna drevesa, ki z bujnimi krošnjami kipijo v nebo, se s prepletenimi koreninami krčevito oklepajo skalnega pobočja. Kljub mogočnim krošnjam pa še vedno prepuščajo dovolj svetlobe tudi za rastline, ki rastejo pri tleh. Med raznimi mahovi se kvišku prebijo praproti, med katerimi nekatere dosežejo celo višino malega drevesa in so od daleč še najbolj podobne kokosovi palmi. Po razgibanih

tleh se plazijo ovijalke z oblasto suličastimi listi, kakršne pri nas gojimo kot nadvse hvaležne lončnice, tu pa tvorijo pravcato rastlinsko preprogo, stkano iz prepletajočih se rastlin. Nekatere se vzpenjajo po drevju, na katerega se prisesajo z zračnimi koreninami. Tako so tudi debela zelena, saj so prekrita z listi vseh mogočih zelenih odtenkov. Listi vzpenjalk so lahko čisto majhni ali pa se pahljačasto raztezajo tudi več kot pol metra na široko. S tako poraslih dreves se v šopih spuščajo debele zračne korenine in olesenela stebala plezalk, ki te zamikajo, da bi se kot Tarzan povzpeli v vrhove krošenj. Toda razočaran kmalu ugotoviš, da je prava džungla drugačna kot v filmu, saj se že kar prva lijana utrga pod težo telesa.

Hoja pa jamajških pragozdovih je še posebno prijetna in brezskrbna, saj tod ni kakšnih posebnih nevarnosti niti za mestnega človeka. Razen pikov komarjev se ti kaj hujšega skoraj ne more primeriti. Kače so iztrebili mungi, ki so jih naselili na otoku prav s tem namenom.

Le začasno slovo

Jamajka, na prvi pogled majhen otok, nudi obiskovalcem številne možnosti za preživetje zanimivih tednov ali celo mesecev. Prav vsakdo lahko najde kraj in družbo, ki mu najbolj ustreza. Otok se sicer ne ponaša s posebnimi kulturno-zgodovinskimi atrakcijami, njegova privlačnost so predvsem vedno dobrovoljni domačini, njihovo sproščeno prenašanje vsakdanjih tegob in nenavaden način življenja, prepojen z reggaejem.

Pred letališko zgradbo sem s pogledom še zadnjič objel vrhove kokosovih palm, nad katerimi se je dvigalo mogočno gorovje Blue Mountains, in že ne vem katerič zaslišal vprašanje: "First time Jamajca?" (Prvič na Jamajki?) Naveličano sem le prikimal, saj sem bil že od prvega dne na otoku prepričan, da je enkratni obisk Jamajke več kot dovolj. Le zakaj bi se vračal, ko pa je na svetu še toliko zanimivih dežel? Toda tokrat sem prvič pomislil, da bi se vendarle želel še kdaj vrniti. Zamudil sem največji reggae festival, nisem se povzpeli na najvišji vrh Jamajke, "zastrupil" pa sem se z reggae glasbo, ki resnično živi le na Jamajki.

Konec

V tropskem podnebjju lepo uspeva pisano rastlinstvo. Na sliki cvet hibiskusa.

Prihodnjič nov podlistek

France Režun

NEUKROČENA VPRAŠANJA

Pota in razmišljanja

Potopisna razmišljanja pisatelja, pesnika in misleca Franceta Režuna iz Trebnjega, ki jih bomo začeli objavljati v prihodnji številki Priloge pod naslovom Neukročena vprašanja in s podnaslovom Pota in razmišljanja, niso vsakdanje branje. Zapisi so nastali kot odmev s križarjenja po Sredozemlju in Bližnjem vzhodu z ladjo Dalmacija, vendar je opise poti in doživetij Režun oplemenitil z razmišljanji, ki se gibljejo od filozofsko naravnanih razmislekov o svetu in človeku v njem do fantastičnih vizij, onkraj meja vsakdanje realnosti. V Režunovem esejistično zasnovanem potopisu se bo bralec srečal tako z realnimi kraji, ki so dandanes privlačni za turiste, ker hranijo bogato zgodovinsko dediščino, kot tudi s pokrajinami človekovega duha, kjer se družijo vizije pradedov in razmisleki o prihodnosti. Tako denimo velike Keopsove piramide Režun ne opisuje le z znanimi dejstvi, ampak ob nji sprošča domišljijo in razgrinja vznemirljive in mnoge še vedno nepojasnjene skrivnosti te veličastne zgradbe, hkrati ko bralcu ponudi nenavadne odgovore nanje.

Film Steber o rojstvu našega alpinizma

Danes ob 20. uri premiera v Novem mestu

NOVO MESTO - Celovečernih filmov Slovenci zadnje čase ne dočakamo prav veliko, zadnji celovečerni igrani film s športno tematiko pa je bil najbrž Mladost na stopnicah, ki ga pomnijo le še redki. Prav zato film Matjaža Fistrovca Stena, ki govori o romantični dobi slovenskega alpinizma, natančneje o znamenitem vzponu največjih slovenskih alpinistov pred 50 leti, Jože Čopa in Pavle Jesihove, ki sta v svojih zrelih letih prva premagala osrednji steber Triglavske severne stene - Čopov steber.

Drama, ki se je junija 1945 dogajala v steni, je že leta kar vpila po filmski upodobitvi. Zdrs Jože Čopa je zadržala Pavla Jesihova, ki pa je kasneje raztežaj pred vrhom omagala. Joža je sam zlezal na vrh in šel po reševalce, vendar jih Pavla ni pustila, da bi jo rešili, ampak je ob njihovem varovanju steber preplezala sama. Leta 1945 je bil to eden največjih alpinističnih podvigov na svetu. Zgodbo o njem si bodo Novomeščani lahko ogledali nocoj ob 20. uri v Kulturnem centru Janeza Trdine, kamor bodo prišli tudi ustvarjalci.

I. V.

Pavla in Joža v Triglavski severni steni. (Foto: M. Prezeli)

I. V.

BELOKRANJEC NA OLIMPIADI - V Callingwoodu pri kanadskem Torontu se 2. februarja prične svetovne zimske igre specialne olimpiade. To je na tem področju največji dogodek letos, saj se bo v zimskih športih pomerilo več kot dva tisoč sicer zmerno in težje duševno prizadetih športnikov iz sto držav. Slovenska ekipa šteje 16 športnikov, kot edini Belokranjec, ki bo zastopal vse tri belokranjske občine, pa se bo v slalomu, veleslalomu in smuku pomeril Janez Majerle z Griča pri Dobličah. Janez je dosegal dobre rezultate tudi na republiških zimskih igrah specialne olimpiade Slovenije. Poleg Janeza Mejerleta, sicer varovanca varstveno-delovnega centra (VDC) v Črnomlju, sta včeraj odpotovala v Kanado tudi Matjaž Barič, ki je eden od trenerjev slovenske ekipe, hkrati pa v črnomljskem VDC skrbi za športno dejavnost, ter kot spremljevalka Nada Barič, vodja VDC in specialna pedagoginja. Pred tekmovalni bo slovenska ekipa v Torontu najprej dva dni v gosteh pri tamkajšnjih Slovencih. Na fotografiji (od leve): Janez, Nada in Matjaž, ki se zahvaljujejo sponzorjem in donatorjem, ki so omogočili udeležbo belokranjskega športnika na olimpiadi. (Foto: M. B.-J.)

POKALI NAJBOLJŠIM NA DŠI - V petek, 24. januarja, so v prostorih zavarovalnice Tilia podelili pokale najboljšim podjetjem na tekmovalnih za delavske športne igre (DŠI) novomeške občine. Kot je že leta v navadi, so imele največ uspeha ekipe Krke, tovarne zdravil, razveseljuje pa povratek Revozovih rekreativcev. Revoz se je v DŠI vključil tudi kot pokrovitelj, njen predstavniki, ki je za zmago v odbojki podelil pokal predstavnici Krke Milenci Grobovšek (na sliki), pa je obljubil, da bo Krka letos dobila resnega tekmeča. (Foto: I. V.)

Zmaga, kdor osvoji zadnjo točko

Raznovrstni in domiselni igri so novomeški odbojkarji dodali tudi zmago - Bombarder izza trimetrške črte Balodis - Žužemberčani v gosteh zmagujejo, doma izgubljajo

NOVO MESTO - V odbojki je pomembna le ena točka - zadnja. Kdor namreč osvoji zadnjo točko, tudi zmaga. Tega pravila so se v soboto bolj kot močno okrepljeni gostje z Raven zavedali vse boljši novomeški odbojkarji. Nekoliko drugače je s tem z Žužemberčani, ki kot zakletu zmagujejo v gosteh in izgubljajo doma.

Težko bi rekli, da so novomeški odbojkarji tekmo z ravnskim Fužinarjem, ki so se pred drugim delom prvenstva okrepili z domačinom

Uspešen januar smučarjev Krke Roga

Dobri predvsem med cicibani

NOVO MESTO - V novomeškem smučarskem klubu Krka Rog posebno pozornost posvečajo najmlajšim, kar se pozna tudi po rezultatih na januarskih tekmovanjih. Prvi dve veleslalomski tekmi za cicibane centralne tekmovalne skupnosti sta bili 11. in 12. januarja v Kranjski gori, kjer je bila Mojca Mesojedec druga in prva, Mateja Špat dvakrat četrta in Lana Grandovec peta in druga, pri fantih pa je bil Rok Ravbar na prvi tekmi četrta.

Na tretjem veleslalomu, ki so ga imeli na domačem smučišču Rog Črmošnjice, je bila Mesojedecova druga, Grandovecova tretja, Ravbar pa spet četrta. Zadnja tekma je bila na Šoriški Planini, kjer je Grandovecova zmagala, Mesojedecova je bila tretja, pri fantih pa je bil Rok Ravbar na drugi. Dobri izidi se poznajo tudi v skupni uvrstitvi, kjer je Mesojedecova po štirih tekmah prva, Grandovecova druga, med ekipami pa Krka Rog prva, ljubljanska Olimpija pa druga.

Člani smučarskega društva Rog uspešno nastopajo tudi v svetovnem pokalu, kjer je Matjaž Vrhovnik z 11. mestom v Wengnu dosegel svojo do sedaj najboljšo uvrstitev, na veleslalomu v Adelbodnu pa je svoj krst na tekmi svetovnega pokala po poškodbi Mitje Kunca doživel tudi še drugi član Krke Roga Gašper Kontrec.

Rastkom Oderlapom, ki se je na Ravne vrnil iz Olimpije, in odličnim podajalcem Mijom Vukovičem, slabo začeli, a gostje so bili enostavno bolj uspešni, dobili so izenačeni prvi niz in navidez zlahka tudi drugega. Vse je že kazalo, da bodo kljub dopadljivi igri Novomeščani spet izgubili, ko se je športna sreča le obrnila njim v prid. Z domiselno igro, predvsem pa z izjemno natančnimi udarci, ki jih je izza trimetrške črte izvajal tokrat izjemno razpoloženi

ZMAGA ČRNOMALJK

ČRNOMELJ, NOVO MESTO - V osmem krogu tekmovanja v 3. slovenski kegljaški ligi so Črnomaljk s 6:2 premagale lendavsko Naf-to, Trebanjke pa so se s celjskim Komcelom razšle z neodločenim izidom 4:4, medtem ko so Krčanke tekmo z Mariborčanki prelozile. Vodi Miroteks z 9 točkami, kolikor jih imajo tudi tretjeuvrščene Krčanke, Črnomaljk so pete, Trebanjke pa šeste. (N. G.)

SKUPŠČINA POTAPLJAČEV

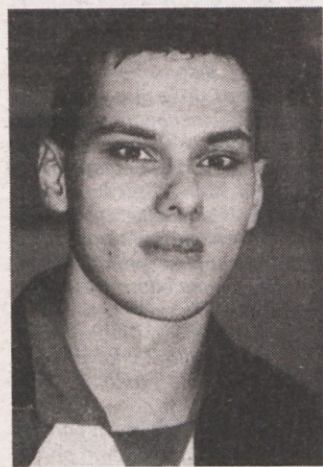
NOVO MESTO - Klub za podvodne aktivnosti Novo mesto bo imel v sredo, 5. februarja, ob 17. uri v klubskih prostorih na Loki redno letno skupščino, na kateri bodo novomeški potapljači razpravljali tudi o letošnji sedaj že tradicionalni ekološki čistilni akciji Krka izvir - izliv in o vrsti drugih akcij, ki jih nameravajo izvesti letos. Na občni zbor vabijo tudi nekdanje člane kluba, da se jim spet pridružijo.

JUTRI NA TENIS

FARA - Jutri, v petek, 31. januarja, se bo začelo ob 18. uri v telovadnici osnovne šole v Fari prvenstvo Kostela v namiznem tenisu. Startnina je 1000 tolarjev. Za najboljše ekipe so pripravljene pokali in praktične nagrade. Organizator prvenstva je Turistično-športno društvo Kostel.

NOGOMETNI TURNIR

ČRNOMELJ - Športno društvo Butoraj bo v nedeljo, 2. februarja, v športni dvorani Loka v Črnomlju pripravilo turnir v malem nogometu, za katerega se lahko prijavite po telefonu 53 747 najkasneje do petka, 31. januarja, do 19. ure, ko bo žrebanje. Prijavnina znaša 8.000 tolarjev.

Ilmars Balodis napreduje od tekme do tekme in je najzaslužnejši za zmago Krke nad Fužinarjem.

mladi visoki latvijski igralec Ilmars Balodis, so počasi a zanesljivo osvajali točko za točko, dobili tretji in četrti niz in na koncu v skrajšani igri v petem nizu barko zanesljivo pripeljali v svoj pristan.

Zmaga nad Fužinarjem je zlata vredna, saj Novomeščane ohranja v sredini lestvice in v boju za četrto mesto, ki sicer ni najbolj pomembno, a nastop na enem evropskih tekmovanj pri ugledu kluba veliko pomaga, prav ugled pa je, ko gre za denar, lahko odločilen.

Žužemberčani so v sredo odpotovali v Ljutomer, kjer so po dokaj izenačeni igri, na katero kaže tudi izid po posameznih nizih, le zanesljivo premagali nekdanjega močnega prvligaša. Tudi v soboto jih je na domačem igrišču čakal nekdanji prvligaš, moštvo Hoteli Simonov zaliv iz Izole, ki je bilo pred tem srečanjem na lestvici celo za Žužemberčani, a kaj, ko papirnati favoriti včasih ne veljajo veliko. Suhokranjci so v prvem nizu že vodili z 10:5 in v drugem 13:7, a so obakrat popustili in zmago nasprotnikom tako rekoč poklonili. To je že njihov drugi zaporedni poraz na domačem igrišču.

I. V.

TOKRAT NAJBOLJŠI ŽIGA

MIRNA - Potem ko sta teden pred tem svojo premoč na prvem letošnjem badmintonskem turnirju do 12. leta starosti na Jesenicah dokazovali mladi igralci mirskega Toma sestri Špela in Urša Silvester, je minuli konec tedna enak podvig na turnirju za igralce do 14. leta uspel Žigi Strmoletu, ki je že v polfinalu z 15:6 in 15:6 premagal klubskega tovariša Bojana Kolencu, v finalu pa kar s 15:1 in 15:4 Mariborčana Luko Petriča.

Šport iz Kočevja in Ribnice

LJUBLJANA - Rokometašice Kočevja so zlahka opravile z zadnjeuvrščeni Poljem, saj so gostiteljice prekašale v vseh elementih rokometne igre. V prvem polčasu je prva sedmerka priigrala "višek" 12 zadetkov in v nadaljevanju je trener Mikulin dal priložnost mlajšim še nepolnoletnim igralcem. Tudi prihodnost kočevskega rokometu se je izkazala, tako da končni izid 29:14 povsem ustreza dogodkom na igrišču. Gostiteljice so kljub visokemu porazu pokazale solidno igro. Kočevke so s tretjo zaporedno zmago sedaj sedme, ob morebitni zmagi v prihodnjem krogu proti Burji pa bi bržkone zagotovile celo šesto mesto.

KOČEVJE - Čeprav je trener Marjan Oražem napovedal, da bo Melamin tekmovalje v prvi ligi nadaljeval okrepljen, se to ni zgodilo, saj uprave očitno ne skrbijo brezizhodni položaj nekdanjega uspešnega prvligaša. Zato je poraz proti državnim prvakom Maximarket Olimpiji (0:7) pričakovani. Tekma je trajala slabo uro, kljub temu so Novak, Malnar in Vidmar zapustili soliden vtis, laho bi rekli, da fantje igrajo vse boljše, a so še vedno nemočni za prvligaško konkurenco.

LJUBLJANA - Spremenljivo formo v letošnji sezoni so košarkarji Snežnika potrdili tudi na

tekmi v Ljubljani, kjer so premagali M Ekspres z 90:94. Tokrat so za razliko od drugih tekem igrali zanesljivo v drugem polčasu, v prvih 20. minutah je bil izid 40:42. Š pametno obrambo - upoštevali so navodila trenerja Henigmmana - in dolgimi akcijami ter natančnimi meti so nasuli domači koš. Ob bolj zbrani igri v končnici bi lahko po dolgem času dosegli "stotico". Kljub zanesljivi igri in visoki zmagi pa so Kočevci žal napravili možnost, da igrajo v kvalifikacijah za A-2 ligo.

NOVA GORICA - Odbojkarice Lik Tilie so mimo pričakovani povsem zaslužno ugnale Novo Gorico. Tekma je bila živčna in negotova do zadnjega niza. Po zanesljivem vodstvu v nizih 2:0 bi lahko Kočevke hitro dobile tudi tretji niz, a so nekoliko zaspale in gostiteljice so izenačile. V odločilnem nizu sta se ekipi menjavali v vodstvu, v končnici so Kočevke bile bolj zbrane.

KOČEVJE - Kočevski kegljači so s polovičnim uspehom začeli tekmovalje v drugi ligi. Medtem ko so člani imeli svoj dan, saj so v lepi tekmi premagali EP-Komerc (7:1), so članice razočarale. Čeprav so igralale proti eni najboljših ekip lige, bi ob večji borbenosti iztržile kaj več. Ob koncu so zaslužno zmagale kegljačice Miroteksta s 6:2.

M. GLAVONJIC

Spet Grojzdek in Radiškova

Prehodni pokal za najboljšega atleta in atletinjo Grojzdku in Radiškovi - Občni zbor AK Sevnica

BOŠTANJ - Okrog 50 sevniških atletov, njihovih sorodnikov in gostov se je pretekli petek zbralo v restavraciji Panorama v Boštanju na občnem zboru Atletskega kluba Sevnica. Med gosti je bil tudi sevniški župan Jože Pernel.

Predsednik AK Ivan Papež in ostali razpravljalci so soglašali, da bo zelo težko ponoviti lanske odlične rezultate sevniških atletin in atletov. Mednje gotovo lahko prištejemo 2. mesto sevniške ekipe na krosu Dela, ki je šel za državno prvenstvo občinskih reprezentanc, nadalje nastop Roberta Grojzdku na članskem evropskem prvenstvu v krosu in več njegovih zmag (Dnevnikov kros, Velikovec). Petra Radišek je postala državna prvakinja na 600, 1000 m, krosu, cestnih tekih, zmagala je na pionirskem državnem prvenstvu, na Igrah treh dežel, je atletinja leta Slovenije 1996. Borut Veber, sevniški Zatopek, je postal državni prvak na 1000, 2000 m, v krosu, postavil pa je tudi državni rekord na 1 miljo.

Izvrstnih rezultatov pa ne bi bilo, če ne bi bilo poleg zavzetega dela tekmovalcev tudi ustrezne strokovne pomoči neutrudnega trenerja Rafka Povheta in sodelovanja

Janija Papeža, Srečka Vodenika, Radiškovih, Vebrovih in drugih staršev. Na občnem zboru so podelili diplomo za posebne zasluge Faniki Veber in Dragu Slukanu. Predstavila se je tudi trgovina Tomas Sport 2, ki v Sloveniji zastopa kakovostno športno opremo trdke Puma.

P. P.

POKAL - Sevniški župan Jože Pernel je izročil prehodni pokal Petri Radišek in Robertu Grojzdku. Priznanje kot drugovrščena v klubu sta dobila Jasna Zagrajšek in Borut Veber ter tretjeuvrščena Klavdija Tomažin in Robin Papež.

Novi Mondeo. Prevzemite nadzor!

Novi Mondeo

Nova zunanost, posodobljena notranjost, trša konstrukcija, novo podvozje, ABS nove generacije, večji varnostni blazini z novim sistemom delovanja, možnost stranskih zračnih blazin, povečana odpornost proti čelnim in bočnim trkom.

Motor

1.8i 16V 115 KM

Posodobljeni motorji in menjalnik, večja ekonomičnost, znižanje emisij izpušnih plinov in hrupnosti.

Mondeo GLX

Samo 34.495 DEM

Motor 1.8i 16V 115 KM, ABS zavorni sistem, zračna blazina za voznika in sopotnika, servo volan, centralno zaklepanje, električni pomik stekel.

Posebna ponudba: klimatska naprava brezplačno!

CREDITANSTALT

URADNI ZASTOPNIK PROGRAMA FORD ZA SLOVENIJO: SUMMIT MOTORS LJUBLJANA d.o.o.

HYPO

SKUPINA 061: AVTOHIŠA KAPOSI (1523-340), JMK AVTO (1312-028), SERVIS BIZILU (50-903), SERVIS TRZIN (721-720), SKUPINA 062: AVTO ŠERBINEK (411-721), AVTO ŠERBINEK - PTUJ (779-721), SKUPINA 063: AVTO CELJE (31-919), AVTO AHNIK (461-193), AVTO EDO (824-298), SERVIS KAVČIČ (754-091), SERVIS KRBAVAC (885-218), SKUPINA 064: AVTOHIŠA KAPOSI (241-358), SERVIS FRILIC (718-566), SERVIS TRILAR (332-711), SKUPINA 065: CMM TRADE (21-185), AVTOSERVIS GORENŠČEK (85-128), SKUPINA 066: NOVA (392-345), SKUPINA 068: PSC PAIČ (0608/59-059), PSC PAIČ - NOVO MESTO (21-123), SERVIS GROZNIK (44-701), PSC STEPAN (52-407), SKUPINA 069: S.O.S. COMPANY (23-507), AVTO RAUH (81-560).

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Naredimo vse, da bo ostala Slovenija slovenska

Dol. list št. 2, 16. januarja

V Dolenjskem listu z dne 16. januarja sem prebrala članek pod naslovom: "Naredimo vse, da bo ostala Slovenija slovenska". Z vsebino članka se strinjam, le nekaj bi še dodala. Znano je, da nekateri parlamentarci pridno glasujejo ZA razprodajo oz. podaritev slovenske zemlje tujcem. Kaj se ne zavedajo, da obstaja nevarnost tudi za njihove potomce, da se znajdejo pod tujim gospodarjem na svoji zemlji? Nobeno nakopičeno bogastvo jim ne zagotavlja, da ne bo kateri od njihovih potomcev morda še pred njihovi očmi stal v vrsti brezposelnih, trkal na tuja vrata in iskal pomoč in razumevanje. Usoda je muhasta. Velikemu vzponu lahko sledi velik padec.

Ko tujci pokupijo naše tovarne, podjetja in zasedejo dobršen del našega ozemlja, nismo več svobodni in neodvisni, naš napredek je oviran; padamo v mračnijašvo in suženjstvo. Tega pa ne smemo dovoliti! Za naše potomce gre. Ne smejo biti žrtve našega nepremišljenega odločanja na volitvah. No, dobro je to, da so na visokih in višjih položajih tudi sposobni in pošteni ljudje. Je pa huda borba med treznimi mislečimi ljudmi in zamračenimi silami. Upajmo, da se bo vse dobro izteklo in da hudič le ni tako črn, kot ga slikajo.

MARIJA LIPOVŠEK
Novo mesto

Trebanjski župan Ciril Pungartnik novi poslanec

Dol. list št. 2, 16. januarja

Župan občine Trebnje Ciril Pungartnik je 8. novembra lani kandidiral za poslanca Državnega zbora republike Slovenije. Župansko funkcijo je moral v skladu z 40. členom statuta občine Trebnje opravljati poklicno. 16.1.1997 mu je Državni zbor potrdil mandat poslance. Z dnem potrditve poslanskega mandata mu je v skladu z 10. in 11. členom Zakona o poslancih prenehala funkcija župana. 10. člen omenjenega zakona v drugem odstavku pravi: "Poslanec tudi ne sme poklicno opravljati funkcije v organih lokalne skupnosti." In 11. člen: "Z dnem potrditve poslanskega mandata poslanec preneha funkcija, ki ni združljiva s funkcijo poslance, oziroma delo v državnem organu."

Zaradi tega občina Trebnje od 16.1.1997 nima več župana in občinski svet je na izredni seji 24. januarja, sprejel ugotovitveni sklep o prenehanju mandata župana občine Trebnje po 37. členu v zvezi s 3. odstavkom 42. člena Zakona o lokalni samoupravi. O tem ugotovitvenem sklepu je občinski svet obvestil občinsko volilno komisijo, ki mora najkasneje v 15 dneh po ugotovitvi občinskega sveta razpisati namenske volitve za župana občine Trebnje po 32. členu v zvezi s 105 in 108. členom Zakona o lokalnih volitvah.

Pojasnili: Gospod Pungartnik je šele na izredni seji občinskega sveta 24.1.1997 izrazil pripravljenost,

da bi župansko funkcijo opravljal nepoklicno, kar pa ni v skladu s statutom občine Trebnje in je tudi že prepozno, saj mu je funkcija župana prenehala z dnem potrditve poslanskega mandata.

Večina svetnikov se je spraševala, zakaj je gospod Pungartnik izbral takšno pot, saj je o problemu podrobno spregovoril v medijih, ni pa našel potke do občinskega sveta. Je bilo to morda le opravičilo volilcem?

Predsednik občinskega sveta
dr. MARJAN PAVLIN

"Spoštovani" obtoženec

Dol. list, št. 3, 23. januarja

Vse kaže, da je ga. Vlasta Krhin slabo prebrala in še slabše razumela članek izpod peresa g. Marjana Legana. Ga. Krhin omenja, da narod želi in hrepeni po spremembah. Ja, saj to želja je že izrazil na prvih svobodnih volitvah v aprilu 1990. Verjetno so se mnogi naveličali živeti v režimu, v katerem so bila zagotovljena delovna mesta, redne plače, urejeno zdravstvo, šolstvo in drugo. Vse to se je dolgočasno ponavljalo iz dneva v dan, iz meseca v mesec iz leta v leto. Pa se človek vsega tega naveliča in si zaželi nekaj novega, ko pa se mu ta želja izpolni, pa spet ni prav. Nekaj že najde, da godrnja.

Ne verjamem, da bi bil dr. Drnovšek kriv za uničeno gospodarstvo, razprodane tovarne in brezpravne in lačne delavce, vržene na cesto iz tovarn in podjetij. Dr. Drnovšek je prevzel vladarske dolžnosti z dnem 22. 4. 1992. Zakon, ki je povzročil pustošenje pa je bil sprejet že pred tem, t.j. leta 1991. To leto je bilo katastrofalno za državo in državljane. Posledice še trajajo. In kdo je glasoval za tak zakon? Išcite ga okrog tako imenovanih pomladnih strank. Našli boste posameznike, ki drugače govorijo, drugače delajo - glasujejo. Najbrž to počno iz ljubezni do Slovenije.

MARIJA LIPOVŠEK

Zlo alkohol, ne pa cigareta

Dol. list, št. 2, 23. januarja

Če ne bi bilo prehitrih sodb, ne bi bilo na grmadi sežganih toliko "čarovnic", ne bi bilo toliko grozljivo pobitih v vojnah, ne bi bilo... ah, kaj bi naštevale!

Sem medicinska sestra - baje dobra! Ne vem, kakšna, a drugačn pač ne morem biti. 14 let mi je bilo, ko sem ostala brez matere, vzgojili so me čudoviti sorodniki. Pomagati drugim - moja osnovna želja me je pripeljala do poklica, ki ga v brežiški bolnišnici opravljam trinajsto leto.

Prve izkušnje, prva sočlenja s smrtjo, moja velika bolečina! Po letih zaviješ tujo bolečino v nasmešek, pobožna bolnika, neozdravljivega, umakneš pogled. Kaj bi dala v tistem trenutku, da bi omilila bolečino!

Sodim v bolnišnico, ki so jo nedavno tega hoteli odpisati. Pa je ostala zaradi kvalitete dela, zaradi požrtvovalnih zdravnikov, ki se trudijo za vse bolnike, za vsakega posebej. Ostala je tudi zaradi medicinskih sester, mednje sodi tudi moja malenkost. Torej naj o mojem delu sodijo zdravniki, ne časopisi.

Odgovori na moj prispevek v Dolenjskem listu dajem le pojasnilo. V bolnici bruhanje odstranimo, speremo z vodo... Dim, ki ga je moja cigareta prispevala k onesnaženosti okolja, gotovo ni segel v dva čudovita kraja v Sloveniji, v Črnomelj in v Novo mesto. Pri tem se dobro zavedam, da ga bolnik ne sme vdihavati. Pisca, ki sta odgovarjala na moj članek, dobro vesta, da nihče ne bi šel, ne bi želel, niti ne zmoget "podkajati" svojo zasvojenost v dveh prostorih, ki sem ju navedla.

Kdo poskuša škodovati ugledu naše bolnišnice? Kje pa je kakšna, kjer nima nihče želje prižgati cigarete? Je ni! Verjemite mi. Ponavljam: ko bo prepovedano pitje alkohola, se bom tudi jaz odrekla cigareti in postala "DOBRA SEŠTRA".

SLAVICA LOPATIČ
Krško

DOLENJSKI LIST
uaš četrtkov prijatelj

APLAVZ NI OBVEZEN

Laže pihnniti psa

Po lovskih podatkih so klatski psi pokončali v Sloveniji 500 srn. Lovci imajo pravico ustreliti takšne cučke, če jih zasledijo v bližini krmišč, če so oddaljeni od domačije več kot 500 metrov in če niso na povodcu. V istem obdobju so šoferji na slovenskih cestah povzili 6600 srn. Nikjer niti besede, da bi lovci glede tega kakor koli ukrepali.

Seveda ne mislim, da bi se morali s flintami spraviti nad voznike avtomobilov in jih na mestu dogodka spraviti na oni svet, menim pa, da bi lastnikom avtomobilov lahko povrnili vsaj nastalo škodo, če že srnjati ne morejo dopovedati, naj ne skače čez ceste in poti. Premalo je namreč samo postaviti prometni znak z narisanim rogatim jelenom in potem prekrizanih rok čakati, kaj so bo zgodilo.

Če se zelena bratovščina že izrekla za zaščitnico divjih živali, naj to v resnici tudi bo. Tako v primeru psov kot tudi pred krivolovci, ki jih ni malo niti med krajani niti med lovci samimi. Marsikdo v deželi se hvali z okusnimi suhimi salamini, v katerih prevladuje meso srnjadi, pa še nisem slišal, da bi se množično drenjali pred obličjem sodnika za prekrške.

Seveda je laže pihnniti psa, kot narediti pravi red ob cestah in na njih, laže je ustreliti pasjo mrcino, kot prijaviti črni lov. Ljudje smo maščevalni in lahko bi kakšna šibra v črni noči zgrešila pravo pot, strahu pa se navadno pridruži še lažna stanovska solidarnost, ki se kaže v zatiskanju oči. Danes ti meni, jutri jaz tebi. Ob ogroženosti srnjadi s strani potepuških psov ne bi bilo odveč reči tudi besedo ali dve o zgoraj zapisanem.

TONI GAŠPERIČ

ŽUŽEMBERŠKI RADIOAMATERJI - Člani kluba radioamaterjev iz Žužemberka, kljub temu da jim razmere v družbi niso naklonjene, da nimajo svojih prostorov, da niso deležni nobene podpore, vztrajajo in delajo naprej v duhu radioamaterstva in promocije Slovenije v širni svet. Po poročilu primopredajne sekcije Srečka Podbrežnika so lani člani razpisali jubilejno diplomlo ob 25-letnici kluba in opravili preko 250 radijskih zvez, sodelovali na tekmovanjih na področju VHF, UHF in SHF zvez. Kaj vse so žužemberški radioamaterji opravili lansko leto, lahko potrdijo tudi drugi člani radio klubov, ki delajo v boljših pogojih in s katerimi se enakovredno kosajo. Delo ARG sekcije pa je predstavil Dušan Mikec, ki je obenem predsednik upravnega odbora. Tudi v letošnjem letu bodo uvajali in izobraževali pionirje in ostale zainteresirane za to dejavnost. (Foto: S. Mirtič)

Most medsebojnega zaupanja

Vzorno sodelovanje prve slovenske artilerijske brigade s Prevolami, tamkajšnjimi krajani in šolo

PREVOLE - Že 35. leto zahajamo na Prevole, to odmaknjeno suhokranjsko vasiico, pa ne toliko zaradi nostalgčnih spominov na NOB, ampak predvsem zato, ker smo prav tu na presenečenje nekaterih začeli graditi most medsebojnega zaupanja, sožitja in prijateljstva tako s krajani kot z učiteljskim zborom OŠ Prevole. S skupnimi močmi smo zacelili rane, ki jih je v te kraje, bolj kot drugje v Sloveniji, zarezala vojna.

Začelo se je s simboličnimi aktivnostmi na kulturnem, športnem in vzgojno-izobraževalnem področju, da bi svoj Olimp doživelo s sprejetjem domicila naše prve slovenske artilerijske brigade NOV in PO Slovenije in poimenovanjem šole in njenega pionirskega odreda s tem imenom, ki smo mu izročili tudi prapor. Zagnanost učencev in učiteljev je

Kultura je (p)ostala pastorka

Nekaj misli pred slovenskim kulturnim praznikom, ko bodo vseh polna usta "kulture"

Bliža se nam spet največji kulturni praznik, pa se sprašujem, kje v občini je ta kultura. Ali je za nas prebivalce na robu občin res samo televizija? Če pogledamo malo nazaj v preteklost naše šentrupeške občine ni bilo vedno tako. Pred prvo svetovno vojno je v naši občini in fari Šentrupež zrastle prosvetni dom s knjižnico, zelo delovnim dramskim krožkom z najboljšimi pevci, seveda vedno pod vodstvom delovne duhovščine, prosvetarjev in zavednih kmetov. Po prvi in pred drugo svetovno vojno pa so sezidali še sokolski dom. Imel je kraj močno Orlovsko in Sokolsko društvo, ki sta oba zelo marljivo delali.

Kaj pa po drugi svetovni vojni? Dramski krožek je zelo pridno delal pod vodstvom pokojnega prosvetnega delavca Bojana Brezovarja. V petnajstih letih se je zvrstilo kar lepo število odrskih del. Desetega brata je postavil na oder in sam igral glavno vlogo tako uspešno, da bi ga bil vesel vsak mestni teater. Kaj pa po letu 1960? Še nekaj let je bilo bolj na papirju prosvetno društvo Šentrupež, potem pa tudi tega ne več. Drugih kulturnih dejavnosti ni bilo več.

Šola nam danes ne daje tega, kar nam je pred drugo svetovno vojno. Petje kot predmet je že

ZAHVALA

Sem begunec v Zbirnem centru Krško. Prišel sem iz BiH s svojo družino. Najprej sva bila z ženo v Zbirnem centru Škofja Loka, nato pa sva se preselila v krškega. Tu imam sina, ki ima prav tako družino. Zdravstveno stanje moje žene ni nič spodbudno - zadela jo je srčna kap in je bila že tudi operirana. Trenutno leži v brežiški bolnišnici, kjer je bila operirana. Sedaj se počuti mnogo bolje. Zato se najlepše zahvaljujem osebjem v centru ter zdravstvenemu osebjem v Krškem. Posebna zahvala pa velja medicinskemu osebjem v bolnišnici Brežice.

JUSUF HUSKIČ
Krško

davno ukinjeno, sedaj pa poslušamo, kako se nekateri strokovnjaki trudijo odriniti na rob šole še nekatere humanistične predmete. Moram reči, da šola otrokom ni prijazna. Učenci prvih in drugih razredov morajo vstajati tako zgodaj kot višji razredi. Le zakaj? Kraj je imel najstarejšo knjižnico v naši občini. Obdržala se je kot izposojevališče. Žalostno je, da naša domova - tako prosvetni kot sokolski - nimata pravega lastnika, sliši pa se celo, da bo eden kot drugi naprodaj.

In kako je bilo na praznik 26. decembra? Vse je bilo že pripravljeno, da pride dedek Mraz, njeg pa od nikoder! Koliko naših fantov in mož bi bilo to sposobno organizirati, samo s starši bi bilo potrebno malo stikov, če sama

šola takega človeka nima. Kdo bo Miklavž v preteklosti v Šentrupežu ni bil nikoli problem. Kaj se je zgodilo po drugi svetovni vojni pri nas za kulturo? Zelo malo. Sezidana je bila nova šola, ki je zamenjala dve požgani, in postavili smo dva spomenika, enega v letu 1958 in drugega 1995. Ali je s temi ljudmi šlo v grob vse, kar bi kraju prineslo kulturo in napredek?

Ob tem se je vredno zamisliti, kam peljejo centralizirane občine, ki imajo v središču vse - od denarja do ustanov, kar pa so za 15 do 20 km oddaljene kraje le sanje.

Vsem kulturnim ustanovam dajem to v premislek sedaj, ko bojo ob prazniku in obletnici smrti Franceta Prešerna spet polna usta marsikaterega funkcionarja.

MALČI KOSTEVC

Upokojenci ne mirujejo

Pred nami literarni večer, srečanje upokojencev v Šentjerneju, pogovor s poslanci in še kaj

NOVO MESTO - Zveza društev upokojencev Novo mesto, ki povezuje vsa društva upokojencev v občinah Novo mesto, Šentjernej in Škocjan, je sprejela program dela za letošnje leto.

Tako si bo zveza prizadevala za dosledno izpolnjevanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja na dosednji ravni. Ob spremembi pokojninske zakonodaje bo organizirala javne razprave, predloge pa bo posredovala vlad Republike Slovenije. Zveza bo drugim institucijam pomagala tudi pri organizaciji pomoči ostarelim in socialno ogroženim upokojencem.

Na področju zdravstvenega varstva si bomo prizadevali, da se položaj upokojencev, še posebej tistih z najnižjimi pokojninami, ne bi še naprej slabšal, organizirana pa bodo tudi predavanja o pravicah upokojencev na področju zdravstvenega varstva. Društva upokojencev Dolenjske in Bele

krajine bodo del svojih dohodkov namenila za opremo porodnišnice v Novem mestu.

Društva so na kulturnem področju zelo aktivna, nekaj prireditvev pa bo organizirala tudi zveza. Tako bo v četrtek, 6. februarja, ob 17. uri v Sindikalnem domu v Novem mestu ob slovenskem kulturnem prazniku literarni večer pesnikov in pisateljev upokojencev iz Dolenjske in Bele krajine. Načrtujemo revijo pevskih zborov upokojencev Dolenjske in Bele krajine, spodbujati bo potrebno športno aktivnost v društvih, pripravljali pa se bodo tudi na športno srečanje upokojencev v Kočevju.

Upokojence čakata še dve posebni nalogi: 2. avgusta bomo v Šentjerneju organizirali srečanje upokojencev Dolenjske in Bele krajine, pripravili pa bodo tudi razgovor s poslanci državnega zbora iz tega območja. Upokojenci imamo sedaj v parlamentu v Demokratični stranki upokojencev 5 poslancev. Nanje lahko računamo, da bodo zagovarjali naše interese. Potrudimo se, da bomo na prihodnjih volitvah dobili še enkrat toliko poslancev. Potem bomo uspešnejše uveljavljali naše pravice.

MIROSLAV VUTE

IZJEMA POTRJUJE PRAVILO

OSILNICA - Poročali smo o sklepu občinskega sveta Osilnica, da ne bodo plačevali prevoza v šolo v Fari otrokom nižjih razredov, saj imajo možnost šolati se v domači občini oz. šoli. Na zadnji seji občinskega sveta pa se je izkazalo, da drži pregovor o izjemi, ki potrjuje pravilo. Svetniki so sprejeli nov sklep, ki se glasi: "Izjemoma bosta deležna brezplačnega prevoza v Fari učenca, ki se že od prvega razreda šolata v šoli v Fari."

P-c

Dom starejših občanov tudi sredi Ribnice?

Obeti, da ne bo več treba iskati zavetja drugod

RIBNICA - Morda se bo ob začetku prihodnjega stoletja uresničila večletna želja starejših Ribničanov, ki si prizadevajo, da bi tudi v deželi suhe robe in lončarstva zgradili dom starejših občanov. V prostorsko urejenih in načrtih za potrebe družbenih dejavnosti je zarisana lokacija stavbe, v kateri bi bil prostor za 150 varovancev Varstveno delovnega centra za starejše duševno prizadete osebe in Dom starejših občanov. Po večletnem iskanju primerne lokacije se bodo bržkone odločili za "zelenico" med zdravstvenim domom in vrtcem tudi zaradi tega, ker bi lahko prehrano zagotovili v vrtcu, zdravstvene storitve pa v bližnjem domu. Tudi vsa druga infrastruktura za ljudi v jeseni življenja je pri roki.

Po besedah Brede Oražem, vodje oddelka za družbene dejavnosti, bi dom imel regijski značaj, zavetje pa bi nudil starejšim občanom iz Ribnice, Loškega Potoka, Velikih Lašč, Dobropolja, Osilnice, Loške doline in Cerknice. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ki bo v celoti financiralo gradnjo, je podprlo ribniški prizadevanja, čeprav so v Ljubljani pred kratkim trdili, da mreže domov ne potrebujejo več.

M. G.

Že pravcato romanje h Gospodični

V nedeljo celo Zagrebčani

NOVO MESTO - Na pobudo Robija Rudmana, še nekaterih drugih navdušenih članov novomeškega Planinskega društva in Vojka Mrharja, oskrbnika planinske koče pri Gospodični na Gornjancih, porojeno v letu 1995, je lani oživelo nekoč tako zelo priljubljeno obiskovanje te dolenjske planinske postojanke. Proglasitev prvega "gorjanskega škrate" in kmalu zatem še prve dolenjske škrate in v Trdinovem kraljestvu bajk, o čemer smo svojčas poročali, je vzbudilo še večje zanimanje za kratke izlete na Gorjance. To potrjujejo novi vpisi v knjigi obiskov v planinski koči pri Gospodični:

- od 1. do 24. januarja letos, torej v dobrih treh zimskih tednih, ko je bilo na gorjanskih pobočjih kar precej starega in novega snega, se je v knjigo vpisalo že 1065 ljudi ali dobro tretjino več kakor lani v enakem času. Samo med zadnjim vikendom, se pravi od preteklega petka do nedelje, je koč pri Gospodični obiskalo 393 ljudi.

In še zadnja zanimivost: to nedeljo so obiskali Gospodično in vrh Gorjancev tudi Zagrebčani, prišli so z dvema avtobusoma in bili polni pohval lepoto "dolenjskega Triglava" in čedalje večjega domačega obiska planine, na katero so tudi nekdanji v stari državi radi prihajali gostje iz največjega hrvaškega mesta.

Tg

Rak najpogostejši

Iz Oznani: kdor Cerkve ni potreboval za življenja, je ne potrebuje...(!)

KOČEVJE - Lani je bilo na območju župnij Kočevje in Mozelj le 17 cerkvenih porok ali 7 manj kot leto prej, kar je najmanj v tem stoletju, ugotavlja pisec članka "Statistika verskega življenja za leto 1996" v prvi letošnji številki Oznani, glasila župnij Kočevje in Mozelj. Krščenih pa je bilo lani 93 ali 11 več kot leto prej, od tega v mozelski fari le dva, leto prej pa 6. Število nezakonskih otrok narašča, kar pomeni, da cerkvena poroka za mlade nima nobenega smisla, ugotavlja članek.

Pogrebov je bilo lani 72 (leto prej 68), v Mozlju 3, enako kot leto prej. Povprečna starost umrlih je bila 70 let, moških 62 let in žensk 78 let (v Mozlju 79 let). Najstarejši moški je dočkal 98 let, najstarejša ženska pa leto manj. Najpogostejši vzrok smrti je rak, ki je pobral 22 župljanov (30 odstotkov), zaradi kapi in infarkta jih je umrlo 17, štirje so umrli zaradi nesreč, zabeležena pa sta tudi dva samomora.

Neprevidenih je umrlo 39 župljanov (leto prej 35). V zadnjem delu članka pisec zatrjuje, da bo v bodoče manj neprevidenih, ki bodo cerkveno pokopani, kajti "kdor duhovnika in Cerkve ni potreboval za časa svojega življenja, ju ne potrebuje niti v času pokopa. Lani smo morali cerkveni pogreb odkloniti štirikrat."

J. P.

INFORMATIVNA DNEVA ZA GIMNAZIJU

NOVO MESTO - Gimnazija Novo mesto obvešča, da bo letos zaradi prenovitvenih del na šoli informativni dan v petek, 14. februarja, v Izobraževalnem centru Krke, tovarne zdravil v Hotelu Krka, v soboto, 15. februarja, pa bo informativni dan v prostorih Šolskega centra Novo mesto.

MEŽANOVE PISARNE

3. VOLILNI OKRAJ - Poslanec SDS Janez Mežan je ustanovil v 3. volilnem okraju 6. volilne enote pisarne v naslednjih krajih: v Novem mestu deluje njegova poslanska pisarna vsak prvi ponedeljek v mesecu od 8. do 11. ure v prostorih občine na Novem trgu 6; v Škocjanu vsak prvi ponedeljek v mesecu od 12. do 14. ure na naslovu Škocjan 67; v Žumberku vsak drugi ponedeljek v mesecu od 8. do 10. ure na Grajskem trgu 33; v Mirni Peči vsak drugi ponedeljek v mesecu od 15. do 17. ure na Trgu 2.

Anton Štampohar:

V čigavi denarnici so Judeževi groši? (2)

Knjiga, ki sramoti narodnoosvobodilno gibanje

Ostali so do 9. junija 1941, potem pa jih je, ko so doobra izproli vse vredno, vzela noč. Poslej je razmejitvena črta med okupatorjema na Dolenjskem tekla 10 do 15 km po desnem bregu Save.

Torej so po Brulcu v Šentjernej pokopali 14 žrtev, ki jih dejansko ni bilo. Poleg kaplana se je od njih poslovil tudi poznejši partizanski komandant Jože Rakar, sicer član delegacije, ki je šla v Krško prosit Nemce, naj zasedejo Podgorje. O njem je bilo tudi znano, da je med 1. svetovno vojno prišel v rusko ujetništvo in da je zagovarjal sovjetsko-nemško nenapadno pogodbo iz avgusta 1939. Svoj govor na pogrebu, ki ga ni bilo, moral pa je biti, da je avtor lažje utemeljeval izpričnost voditeljev narodnoosvobodilnega gibanja in gibanja samega, je zaključil:

"Naj živita sovjetska Rusija in njen zaveznik nacionalsocialistična Nemčija! Smrt fašizmu!" Nato je v naglici odšel domov, vzel že pripravljen nahrbtnik in naravnost - v holo - sto. "Puško, nabojne in bombe je moral imeti skrite kje v zidanih in čez nekaj dni so imeli šmarčani že priložnost videti novo oblast - partizane!" (str. 70) Neverjetno, vredno Münchhausna! Ali gre pri avtorju res za nepoznavanje zgodovine

Gasilstvo ne potrebuje zbornice?

Upam, da se bodo v Sloveniji končno le našli ljudje, ki bi bili pripravljeni in sposobni izpeljati ustanovitev gasilske zbornice Slovenije

Povod za ta zapis mi je dalo nedavno gledanje drugega večernega poročila programa RTV Slovenije, v katerem je bil med drugim govor o nujnosti ustanovitve kulturniške zbornice Slovenije; še bolj pa sem bil presenečen nad odprtim pismom Zbornice laboratorijske medicine Slovenije ter kasneje tudi protest članov udravnega odbora Zbornice zdravstvene nege Slovenije, objavljen v časopisu Delo dne 30.11.1996. V njem namreč med ostalim ugotavlja, da ne samo nujnost, ampak tudi upravičenost obstoja njihove zbornice.

In kje je tu gasilstvo? Že davno, pred sprejemom zakonov s tega področja (Zakon o varstvu pred požarom in Zakon o gasilstvu, objavljena v Ur. l. R Slovenije št. 71 od 30.12.1993), sem posredoval pisni predlog z naslovom "Gasilska zbornica Slovenije - da ali ne?", ki je bil objavljen na strani 114 revije "Gasilec", št. 5, v letu 1992. Torej je bilo dovolj časa, da bi se o tem vprašanju oz. pobudi opredelili! Upravičeno sem pričakoval, da se bo razvila široka razprava vsaj v strokovnih gasilskih krogih, zlasti še, če je za naš prostor ta ideja o gasilski zbornici

Kulturni teden v Loškem Potoku

Poročilo s seje

LOŠKI POTOK - Na zadnji, 5. redni seji odbora za kulturo in šport pri občinskem svetu so razpravljali o osnutku proračuna za letošnje leto. Obe dejavnosti naj bi se združili v enotno občinsko zvezo, ki bi postala usklajevalec kulturnih in športnih dejavnosti. Velik del razprave je bil namenjen "Tednu kulture", ki bo letos drugič, in bo trajal med 2. in 9. februarjem.

V nedeljo, 2. februarja, bodo v organizaciji Planinskega društva potekali smučarski teki za vse kategorije, v četrtek, 6. februarja, bo v šoli dr. Antona Debeljaka nastop in redna predstavitev produkcije glasbene šole, v petek, 7. februarja, pa bo proslava v počastitev kulturnega praznika. V nedeljo, 9. februarja, bo kulturni teden zaključen s koncertom godbe na pihala Kovinoplastika iz Loža.

Odbor za kulturo in šport je na seji sprejel tudi konkretne sklepe. V osnutku proračuna je govora o 3,3 milijone tolarjih, v vsoto pa je vključena obnova vsaj enega objekta kulturne dediščine, delovanje knjižnice in nabava knjig, dotacije športnim, kulturnim in planinskim dejavnostim. O podrobnostih načrtovanja več v eni od prihodnjih številčk časopisa.

A. KOŠMERL

zgrešena in neprimerna. Upal sem namreč, da se bomo gasilci, kot je praksa v drugih deželah Evrope, pojavili kot enakopraven strokovni partner državi ter soustvarjali novo organiziranost požarne varnosti na Slovenskem.

Kako sem se zmotil! Zgodilo pa se ni nič - nikjer niti besedice o tej pobudi - ker je bil pač to le predlog nekega idealista. In vendar se uresničujejo moja pesimistična predvidevanja, ki jih je potrdil tudi eden od razpravljalcev na 4. seji plenuma GZ Slovenije dne 22. junija 1996. Dejal je, da nam po 125 letih dobrega in humanega dela gasilcev krojijo usodo in odločajo drugi ter zbujajo občutek, da smo nujno zlo in da nas porivajo na zapeček in izničujejo vse dosedanje delo, da o moledovanju za finančna sredstva za nemoteno delovanje niti ne govorim, o čemer je bilo na omejenem plenumu utemeljeno izrečenih nekaj pikrih pripomb.

In kaj imamo danes? Poleg Gasilske zveze Slovenije kot reprezentativnega predstavnika slovenskih prostovoljnih gasilcev še Slovensko združenje za požarno varnost in Združenje slovenskih poklicnih gasilcev (torej razbita stroka!).

Zato menim, da bo stanje, v katero sta zabredla stroka oz. slovensko gasilstvo nasploh, potrebno umirjeno in objektivno ocenjevati, predvsem zato, ker imamo dovolj izkušenih ljudi, ki so sposobni graditi pot naprej na

TAMARA VONTA IN OPUS V KLUBU CENTRAL

LJUBLJANA - Založba Opus iz Krškega bo jutri ob 19. uri v Klubu Central v Ljubljani predstavila Sončni mrk gospod, pesniški prvenec novinark in televizijske voditeljice Tamare Vonta. Knjigo je izdala založba Opus, ki pripravlja predstavitev skupaj s POP TV.

GRAFIKE JOŽETA ŽLAUSA

BRESTANICA - V petek, 24. januarja, so v Galeriji samorastnikov na gradu v Brestanici odprli razstavo grafik Jožeta Žlause. Riše stare domačije, kašče, gradove in predmete z dokumentarno vrednostjo. Dela v tehniki suhe igle in je mojster detajlov. Umetnika je na otvoritvi pozdravil župan občine Krško Danilo Siter, na citre je zaigrala mlada šolarka, zapela pa je hčerka Jožeta Žlause. Pri postavitvi razstave je bil najbolj zaslužen slikar Stane Fabjančič iz Brestanice.

B. H.

podlagi obstoječih izkušenj, znanja in vrednot, na tradiciji in kontinuiteti gasilstva. Zato pravim: začetno premikati "voz" že sedaj, pri čemer pa ni ravno nujno, da se v celoti strinjate z mojim predlogom, ki ga v nadaljevanju nameravam podati, ampak da se skupaj vendarle zamislimo nad stanjem, v katerem smo se znašli, in ugotoviti, kako naprej; posebno še zato, ker tako z vsi ihto želimo čimprej v Evropo.

Z ozirom na izkušnje drugih strok v državi Sloveniji se prav zato ponovno pojavljam s pobudo o ustanovitvi slovenske gasilske zbornice. Prepričan sem, da je ta predlog utemeljen vsaj najmanj iz treh razlogov:

- V novem političnem sistemu so namreč stanovska in strokovna društva izgubila možnost vplivanja na tiste odločitve države, ki imajo zanje bistven pomen, kar velja tudi za položaj požarnega varstva oz. izvajalcev tega varstva (gasilcev).

- Menim, da je v demokratičnem parlamentarnem sistemu, kot ga imamo sedaj, nujno najti stroki ustrezen položaj, v katerem bo lahko uveljavila strokovno problematiko, saj je navsezadnje strokovna javnost del vsake civilne družbe (vsaj v Evropi je tako!).

- Tretji razlog pa je predvsem vsebinski: gasilska zbornica naj bi bila oz. bi morala biti predvsem strokovni servis, kar pomeni, da zastopa le interese svojih članov v pogovorih z vlado in zavarovalništvom in tudi sicer čiti svoje člane; po drugi strani pa bi bila svetovalno telo na področju statusnih, delovnopravnih, davčnih in ostalih zadev, ki so skupne vsem njenim članom.

RUDI NANGER
Novo mesto

50 LET SKUPNEGA ŽIVLJENJA - Pred nekaj dnevi sta med štirimi otroki, osmimi vnuki in tremi pravnuki praznovala zlato poroko Lojzka in Martin Radoš iz Cerovca pri Semiču. Lojzka, doma z bližnjega Črešnjevca, je pri osemnajstih letih in na pragu druge svetovne vojne ostala brez staršev in kot najstarejša je morala skrbeti za sestro in dva brata. Ko se je sestra poročila, so za doto posekali drevesa, ki jih je Martin vlačil iz gozda, in takrat sta se z Lojzko spoznala. Dom sta si postavila na domačiji Martinove mame na Cerovcu, saj so Radošev domovanje na Hrastu med vojno Italijani podrli. Lojzka je bila kmečka gospodinja, Martin pa avtoprevoznik, furman s konji in kmet. "Čeprav je bilo življenje težko, sva zadovoljna."

Šok na meji v Vinici

Zaradi rezervne gume se je moral potnik vrniti na Hrvaško - Policist neprijazen in grob

Simeon Galić, diplomirani pravnik, ki je hrvaški državljan, sicer pa živi v Sloveniji, je v zelo dolgem pismu opisal svoja doživetja 17. januarja ponoči na mejnem prehodu Vinica.

Zaradi sestanka se je vračal v Slovenijo pozno ponoči in kot nalašč se mu je tistega dne izpraznila zračnica na kolesu, zato je čez mejo peljal z rezervnim kolesom. Kot piše, se že nekaj let vsak dan vrača domov iz Hrvaške po isti poti, vendar je tisto noč doživel nerazumljivo početje policista. Policistu - kasneje je izvedel, da je bil Peter Vipavec - je pokazal zahtevane dokumente, vendar mu na bolj osebna vprašanja, na primer, kje je bil, kam gre, ni hotel odgovoriti. Potnik mu je rekel, da je to njegova osebna stvar, policist pa mu je dejal, da res ni dolžan odgovarjati, "boste pa tam ob strani parkirali!"

Sledil je natančen pregled prtljavnika, opreme, celo pod pokrov motorja je pogledal. "Ker je bilo vse v redu, je za konec pogledal še gume in opazil je, da ima ena drugačen profil, zato mi je policist enostavno prepovedal nadaljnjo vožnjo, čeprav sem mu povedal, da sem

moral na poti domov menjati gumo." Rekel mi je, da naj grem naprej peš (in to ob 1 uri ponoči pri minus 15 stopinjah!) ali naj se vrnem na Hrvaško, lahko pa me odpeljejo v Novo mesto k sodniku za prekrške.

Potnik ga je nato prosil, če lahko pokliče družino, da ga pride kdo iskat. Njegova prošnja je bila, kot piše, grobo odbita in ni mu preostalo drugega, kot da se po polurnem zadrževanju na meji vrne na Hrvaško. Zjutraj se je vračal v Slovenijo z isto gumo, vendar tokrat brez težav, policistom pa je povedal, da se vozi z rezervno gumo in da jo bo zamenjal v Sloveniji. "Čez mejo hodim pet let, vedno so me policisti prijazno sprejeli, na morebitne pomanjkljivosti (umazana tablica, pregorela žarnica...) pa so me le vljudno opozorili. Ljudje na eni in drugi strani Kolpe so vedno živeli v dobrih prijateljskih odnosih in tega ne more in ne želi pretrgati mejni prehod. Tudi to je vzrok, da so obmejni organi sicer uradni, a tudi razumevajoči do stisk in težav potnikov. Škoda, da vtis o Vinici in Sloveniji pokvari eden od policistov," je zapisal Simeon Galić.

SKUPAJ VRTEC IN MALA ŠOLA

PODPRESKA - Do leta 1995 je bil vrtec v nekdanjih prostorih Gozdne uprave v Podpreski. Potem so za potrebe vrtca preuredili razred v šoli, ki je takrat spadala pod osnovno šolo Stara Cerkev, zadnje leto in pol pa spada pod javni zavod dr. Antona Debeljaka v Loškem Potoku. Ker je vrtec v Loškem Potoku prepoln in bi potrebovali vsaj še en oddelek, so poskušali otroke usmerjati v Podpresko, kar pa se ni obneslo. Bili so celo predlogi o ukinitvi šole, kar pa so preprečili krajinj KS Draga. Preteklo leto so zato v dotrajano šolsko poslopje vložili kar znatna sredstva in tako izboljšali bivalne in učne pogoje, ki so bili zlasti v zimskem času neprimerni. Letos je v tej podružnični šoli 14 učencev nižje stopnje, mala šola pa je skupaj z vrtcem, za katerega skrbi Vesna Miklič.

DANES KLOVNI

SEVNICA - Danes ob 19. uri bo v kulturni dvorani v Sevnici gostovalo Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane s predstavo Klovni. Gostovanje, ki spada v gledališki abonma, organizira Zvez kulturnih organizacij Sevnica. Posamezne vstopnice so na voljo v Občinski knjižnici Sevnica in uro pred predstavo pri blagajni v kulturni dvorani.

meja!

Da so bili zlasti v obdobju do velike italijanske ofenzive leta 1942 od partizanov usmrčeni posamezni nasprotniki narodnoosvobodilnega gibanja, je dejstvo, ki ga ne more nihče zanikati. Dejstvo tudi je, da je narodnoosvobodilno gibanje z likvidacijami brez očitno dokazane krivde utrpelo veliko škodo, kajti takšni poboji so marsikoga pahnili v nasprotni tabor. Zlasti obsojanja vreden je bil v nekaterih primerih tudi način usmrtnice.

Partizani, bili so to borci 1. bataljona Belokranjskega odreda, so prvič krenili v napad na četniško-belogardistični Štajerski bataljon 11. julija 1942. Do spopada je prišlo pri Zajčjem Vrhu pri Štopičah. Partizani so rešili 11 partizanov 2. bataljona Krškega odreda, ki so jih belogardisti dober teden pred tem z zvižajo ujeli. V noči na 12. julij je taborišče pri Šentjoštu obkolil Gorijski bataljon, a so ga belogardisti že zapustili. Čez štiri dni so pri Češči vasi presenetili 3. četo 2. bataljona Krškega odreda. V boju je padlo ali bilo ranjenih zaklanih 17 partizanov, dva sta utonila v Temenici. O tem knjiga ne govori. Pač pa opisuje partizanski napad na Štajerski bataljon v taborišču v krški hosti pri Štopičah vasi 14. avgusta 1942, ki naj bi "dokončno odločil, kdo bo gospodaril po dolenjskih gozdovih in vodil boj proti okupatorju" (str. 127). Belogardisti in boj proti okupatorju? Kako da se Brulc ni sramoval zapisati takšen absurd? Po knjigi naj bi napadali nekajkrat omenjeni Vzhodnodolenjski obred,

ki je bil ustanovljen mesec po tem napadu, Žumberški odred in Belokranjski odred.

V neposrednem napadu na utrjeno taborišče sta sodelovala dva bataljona Tomšičeve brigade, deli Krškega in Belokranjskega odreda so imeli pomožne naloge. Kmalu po začetku napada so Italijani prikratk odkrito pomagali svojim sodelavcem v boju proti partizanski vojski: iz Novega mesta so s topovi in minometi tolkli po partizanskih položajih, nakar so poslali na pomoč še pehoto. Partizani so pregnali belogardiste iz taborišča. Zatekli so se v varstvo Italijanov v Novo mesto, toda z njihovo pomočjo so se še isti dan vrnili. Čez dva dni so ga dokončno zapustili in se vrnili v Šentjošt.

Razvoj dogodkov ob kapitulaciji Italije je prikazan zmedeno in izkrivljeno. Del belokranjskih belogardistov iz postojank v Črnomlju, Metliki, Semiču in Dragatušu so partizani in aktivisti OF razorožili že v Beli krajini, glavnino pa v Kočevski Reki, kamor so prišli z italijansko vojsko. Toda po Brulcu so polovico belogardistov v Kočevski Reki razorožili esesovci in jih poslali v Dachau (Nach Dachau, str. 140). Del se jih naj bi prebil z območja Kočevja v Novo mesto, kar ni verjetno, kvečjemu kak posameznik.

Vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja se v Novem mestu s poveljstvom divizije Isonzo ni bratilo, temveč je od njega odločno terjalo predajo orožja, na kar so Italijani le delno pristali.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

MODNI KOTIČEK Zimsko deskanje

Ljubitelji snowboardanja tega izraza ne bi priznali in tudi v praksi ga ne slišimo prav pogosto, zato naj mi slavisti pogledajo skozi prste, da se bomo vsi naučinkoviteje sporazumeli. Danes sem teh nekaj vstic namenila spoznavanju mladega športa, ki ima svoje začetke v Ameriki okoli leta 1973, pri nas pa se je pojavil pred devetimi leti. V Sloveniji se zelo hitro razvija.

Kakšna so oblačila, ki prenesajo 20 do 30 metrski padec na skale, stometrsko drsenje po zaledeneli plaz, bližnje srečanje z drevesom pri 50km/h? Napredek na področju zaščitnih oblačil in izolacijskih materialov je tako nagel, da mu celo modni oblikovalci komaj sledijo. Na smučanju na belih poljanah pogosto opazite sivo rjave zelene "packe", ki se z neverjetno hitrostjo kotilijo po zasneženih klanjih. Poleg deske, čevljev in vezi so v snowboarderski kolekciji nujne: hlače, bunda, rokavice, kapa in pomembno spodnje perilo. Material, ki je zaščitni znak najboljših oblačil, so armidna vlakna oziroma kevlar. Z njim okrepijo predele na kolenih, komolcih in dlaneh. Poleg tega da je trpežen za prvi pogled, je praktično neuničljiv. Tkanino je težko prerezati, saj so ji dodali tanke niti nerjavečega jekla. Za dodatno toplotno izolacijo in čim boljše odvajanje znoja so spodnje perilo izdelali na principu otroških plen. Tako vrhunsko izdelana oblačila so izjemno priporočljiva in uporabna tudi pri drugih zimskih športih, zato je ne oklevajte pri nakupu, saj boste s tem ne nazadnje naredili uslugo lastnemu telesu, ga zaščitili in se v najhujšem mrazu, snegu in vetru brezskrbno predajali zimskim užitek.

JERCA LEGAN

• Človek se je razvil iz opice, potem pa je postal parazit ali plažilec. (Jurčič)

• Svoboda govora je dobra, še boljša pa je svoboda po govoru. (Jurčič)

• Tehnika napreduje s takšnimi koraki, da se je bati, da nas bo pohodila.

Zgaga tudi pozimi

Izšla je četrta knjiga avtorice Sandi Zalar iz Predstrug

DOBREPOLJE - O Sandi Zalar, slikarki in pisateljici smo poročali že lani, ko smo jo predstavili tudi kot ustanoviteljico in predsednico Turističnega društva Saja, organizatorico množičnih likovnih srečanj v Dobrepolju; napisala je tudi turistični vodič po Dobrepolju itd.

"Knjiga Zgaga tudi pozimi je nadaljevanje Dnevnika Mihe Zgaga, ki je po Dobrepolju povzročila tudi recej hude krvi," pravi Sandi Zalar in takoj dodaja, da je to domišljajska pripoved, podkrepjena z njenimi izkušnjami iz raznih krajev. Zato zaradi nje ne bi smel biti nihče prizadet. Res pa se v knjigi najde, kdor se hoče.

V novi knjigi na duhovit način opisuje družino Zgaga z očmi sina Mihe, učenca višjega razreda osnovne šole, njegove vragolije v šoli, doma in drugod, njegovo zaljubljenost itd. Pozna se, da avto-

Sandi Zalar

rica opisuje s svojimi očmi in s smislom za humor oz. vedro plat življenje v družini in šoli. Oboje dobro pozna, saj je žena in mama, pa še likovno oz. umetnostno vzgojo je poučevala na šoli v Dobrepolju in drugod, zdaj pa poučuje na srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici.

Najnovejša Zgaga so izšla pred kratkim v 1000 izvodih. Izdala in založila je knjigo Zveza kulturnih organizacij Grosuplje. Ilustrirala, uredila in grafično prelomila jo je kar sama avtorica Sandi Zalar, natisnila pa jo je tiskarna Adoz, d.o.o., Kranj.

J. P.

TRIUMF SEDME UMETNOSTI V PORTOROŽU

Dosežek: gledljiv slovenski film

Visoki umetniški izdelki, ki največkrat požrejo ogromno denarja, na koncu pa si jih ogleda le peščina posvečenih, tej majhni državi nismo potrebni

Slovenski filmski maraton, šesti po vrsti, se je končal. Poročanje o zmagovalcih oz. nagrajencih je več kot zadovoljivo opravilo dnevno časopisje, zato uvodoma le nekaj splošnih resnic. Trditev, da se slovenskemu filmu pišejo boljši časi, vsekakor drži, saj je bilo na festivalu prikazanih kar nekaj filmov, ki občinstvo niso silili v zehanje in nenehno pogledovanje na uro. Predvsem so to filmi mlajše generacije režiserjev, ki so dokončno pretrgali zapuščinsko vez "umetniškost za vsako ceno" in naredili filme gledljive. Ne gre pa prezreti obéutek, da je sama podelitev nagrad dajala videz ponovnega snidenja raztrepene družine, katere očka - Filmski sklad Slovenije - je vsakemu članu odrezal po kosček torte (seveda samo tistim "ta pridnim").

Kako si drugače razlagati izjavo predsednika žirije, režiserja Filipa Robarja-Dorina, da sta se na festivalu izkristalizirali dve temeljni resnici: "gledalec je bog" in "nihče ni nezmotljiv". Poskus razlage lahko izvedemo z metodo sklepanja: če prva resnica drži, potem... Torej, prva trditev, da je gledalec bog, je svojo potrditev doživela na Maratonu. Film Outsider režiserja Andreja Košaka je doživel največ ovacij, edini napolnil dvorano portoroškega Avditorija, in to ne samo s filmskimi delavci, ter potemtakem zasluženo dobil nagrado občinstva za najboljši film na festivalu. In nič več kot to, saj ga je žirija maratona popolnoma ignorirala. Tu pa je potem ključni dokaz, da drži tudi druga resnica, ki pravi, da nihče ni nezmotljiv. Žirija se odloči biti bolj papeška od papeža in se zmoti, potrdi drugo resnico in si opere roke, češ saj smo prijatelji, vse tudi ostane med prijatelji (tudi nagrade). Vendar nagrade ne bodo polnile kinodvoran in šele čas bo pokazal, kdo je kdo slovenskega filma v letu 96.

Takemu preverjanju pa se bo izognil prav "najboljši film", po mnenju žirije, seveda, Vrtoglavi ptič, kratkometražni film za katerega je nagrado dobila celotna

ekipa: režiser Sašo Podgoršek, scenarist in koreograf Iztok Kovač, direktor fotografije Sven Peponik in avtor glasbe Boris Kovač. Videli ga bomo najverjetneje po televiziji, saj se kot producent pojavlja tudi nacionalna TV, najverjetneje pa filmskega doživljanja pred slovenskim gledalcem ne bo ponovil. Potrditev občinstva pa bodo preizkusili filmi Ekspres, ekspres režiserja Igorja Šterka, Hercog Mitje Milavca in pa seveda že omenjeni Outsider Andreja Košaka.

Dobitnik nagrade za režijo in nagrajenec slovenske sekcije mednarodnega združenja filmskih kritikov in publicistov FIPRESCI Igor Šterk je s svojim

FILMSKI POGOVOR - Režiser filma Ekspres, ekspres Igor Šterk in montažer filma Outsider Zlatjan Čučkov. (Foto: B. P.)

Malo v velikem - staro v novem

Novo mesto - New York

V art-caffe galeriji Luna razstava fotografij mesta New York omogoča obiskovalcem vpogled v del te svetovne metropole, katere ime nas Novomeščane kar samo po sebi sili, da iščemo malo v velikem in staro v novem. Sprva je projekt Razglednice Novega mesta romal v New York city in tako omogočil trem nosilcem: Matjažu Mehletu, Fikretu Džeparju in Marku Zajcu, da se seznanijo s prestolnico sveta in jo zopet s pomočjo fotografije predstavijo nam v Sloveniji. V galeriji tako ob spremljavi nemega saksofona zaživi nekaj trenutkov vele-mesta, ki s svojo gravitacijo v majhen prostor ne sevajo samo utrip mesta, temveč tudi logiko mišljenja, ki zadnja leta počasi prihaja tudi v

FOTOGRAFIJE V LUNI - V četrtek, 16. januarja so trije avtorji: Fikret Džepar, Matjaž Mehle in Marko Zajc, predstavili svoje "megamestne" vtise iz New Yorka, kjer so prebili 14 dni v septembru 1996 na fotografijah, razstavljenih v galeriji Luna, Pugljeva ul. 2, Novo mesto. Prvič razstavljenе fotografije bodo na ogled predvidoma do 6. februarja.

Slovenijo. In tako nas prav ta razstava lahko popelje v nove dimenzije mišljenjskega, ki nam bodo pomagale najti malo v velikem in staro v novem.

Podobno, kot je naše mesto zaživelo v ZDA, sedaj New York biva pri nas in nam s tem ponuja most med velikim in malim. Most, ki se dviguje iz težkega mulja Goge in nas vodi na visoke nebotičnike vele-mesta, s katerih se lahko prosto ozremo okoli in kot svobodni orli poletimo v težo nižin, ki je nujna predpostavka lahkotnosti višin. Tako lahko, obogatena z obema težnostma, živimo in ustvarjamo naprej in popeljemo malo Novo mesto in Slovenijo v širni svet, ki postaja vse manjši. S pomočjo odsevanja v velikem izoblikujemo svojo podobo, ki nas bo predstavljala navzven in navznoter, in spoznamo, da vse te oblike delovanja, ki podobno kot imeni mest odsevanja, ki istost in neistost hkrati, lahko zaživijo samosvoje bivanje tudi pri nas in aktivno popestrijo naše in življenje nasploh.

MARKO HIDEK

prvencem Ekspres, ekspres očaral publiko in tudi kritike. Ponaša se s svojevrstno poetiko, čisto avtorskemu pristopu, saj se odpoveduje pripovedovanju zgodbe z dramatičnimi konflikti in psihološkimi karakterji, namesto tega pa ponuja detajle, bežna srečanja in situacije ter krasne vožnje kamere. Vendar je v filmu nekaj napak, katerih si seveda "najboljši režiser" ne bi smel privoščiti. Glavni igralec kadi plave gauloises, v trenutku, ko vozne karte plačuje v dinarjih in je sprevodnik v uniformi Jugoslovanskih železnic, le nekaj trenutkov pozneje pa izreže svojo fotografijo iz slovenskega "pasoša". Obe napaki bi zlahka spregledali, če v zadnji tretjini filma prav sprememba sistema in

države ne bi bila poudarjena. Moteče so tudi montažne napake čisto obrtniškega izvora, ki so prisotne cel čas filma. Med igralci pa največ akcije pokaže Andrej Rozman - Roza, ki igra stransko vlogo.

Film Hercog, dobitnik nagrad za najboljšo glasbo, montažo, direktorja fotografije in scenarij, ponuja zgodbo, ki se naslanja na dogodek iz konca 2. svetovne vojne, svoj epilog pa dobiva štirideset let kasneje. Poleg tega, da je gledalec tega filma spet soočen z dilemo, ali sem neumen, ker nič ne razumem, tudi izbira igralcev za določene vloge prepreči vsako možnost identifikacije. No, rubirko, ki ji Američani rečejo casting, bo treba v slovenski film šele vpeljati.

O Outsiderju ni več kaj povedati, zgodil se mu je vox populi, to pa pri filmu tudi šteje. Omeniti je treba študentsko produkcijo (AGRFT), ki je pokazala, da prihaja še ena generacija režiserjev, ki bo postavljala svoje zgodbe. Videli smo nekaj odličnih dokumentarcev: kratki film Pepelca študenta režije Martina Srebotnjaka je dobil posebno priznanje za navdahnjeno eksperimentalno delo, v kategoriji igranih krakih študentskih filmov pa je močno viden teaterski pristop, nezmogljivost artikuliranja zgodbe, s tem pa tudi zmanjšana gledljivost.

Nagrade so bile podeljene tudi na drugih področjih, in sicer: na področju umetniškega videa sta si prvo nagrado enakovredno razdelili Ema Kugler za video Tajga in Jasna Hribernik za video Ballabende; nagrado za oblikovanje zvoka je dobila Hanna Preuss za prispevek v filmih Ekspres, ekspres, Outsider in Vrtoglavi ptič; nagrado za najboljšo kostumografijo pa je dobila Irena Felician za film Feliks. Revija Stop je kot vsako leto proglasila tudi najboljšo igralko in najboljšega igralca leta, to sta Nataša Barbara Gračner in Gregor Bakovič.

Torej, bera je končana, nagrade podeljene, Portorož spi zimsko spanje. Trume nagrajencev in ostalih filmskih delavcev so se vrnile v naše glavno mesto in se porazgubile po gledališčih, televizijah in produkcijskih hišah. Filmi pa ostajajo. Dokler je vsaj en slovenski film sposoben letno nekajkrat napolniti kinodvorane, toliko časa je tudi smislen. Visoki umetniški izdelki, ki največkrat požrejo ogromno denarja, na koncu pa si jih ogleda le peščica posvečenih, tej mali državi niso potrebni. Filozofija je enostavna, le pismen moraš biti.

BORIS PETKOVIČ

Gamsi z novo kaseto

Življenje je en velik hec

Glasbeno založništvo Helidon pri mariborski založbi Obzorja je pred kratkim izdalo kaseto Življenje je en velik hec ansambla Gamsi. Kaseti, ki jo bodo uradno predstavili 2. februarja v Domžalah, bo sledila še zgoščenka. Na nji so posneti desetiški skladbi, napisanih tako, da bodo rade šle v ušesa. Ansambel in založnik pričakuje, da bo kasetna enako uspešna, če ne celo bolj, kot sta bili kaseti Od rock'n'rolla do Slaka ter Jodl avtomat, s katerimi so si Gamsi utrlj pot na slovensko zabavnoglasbeno sceno.

Skupino Gamsi sestavljajo trije bratje Janko, Marko in Tone Omahna ter Tomaž Palčič. Skupaj so že vrsto let, kot Gamsi pa so znani štiri leta. Največ igrajo po zabavah, veselicah in diskotekah. Prvi večji uspeh so dosegli leta 1993 z nastopom v oddaji TVS - Studio Maribor Poglej in zadeni, kjer so bili zmagovalci v rubriki Zlati prah. Istega leta so posneli kaseto Od rock'n'rolla do Slaka, ki je postala velika uspešnica. Leta 1995 so izdali drugo kaseto in zgoščenko Jodl avtomat, ki je prav tako postala uspešnica.

• Ljubezen uči medicinsko umetnost in zunaj nje se ne rodi noben zdravnik. (Paracelsus)

• Želim prositi za odpustitve in želimo odpustiti. (Nemški kancler Kohl Čehom)

Na Internetu

Tako šola kot občina

LOŠKI POTOK - OŠ Loški Potok je ena redkih, ki je na internetu, in gotovo je to plod intenzivne računalniške dejavnosti tako učencev kot seveda uporabe računalniških storitev, ki jih že kar nekaj let vztrajno razvija ravnatelj prof. Janez Mihelič. "Kdor ni poučen o vključevanju v informacijsko mrežo Internet, si sistem težko podatkov. Osnovni del omrežja pa so računalniki, ki so povezani z ustrezno programsko opremo, na primer preko satelitov, telefonskih ali drugih prenosnih naprav. Torej ima vsakdo možnost vključevanja v sistem!" pravi prof. Mihelič. Uporabo Interneta deli na tri najvažnejše sklope: elektronsko pošto, protokol za prenos podatkov in svetovni splet omrežij (WWW).

Šola dr. Antona Debeljaka ima že od lanskega novembra svojo predstavitev na Internetu, prav tako se predstavljata tudi občina. Trenutno pa pripravljajo angleško verzijo predstavitev strani.

A. KOŠMERL

Vikica - Viktorija Žvegljč

Že kot dveletni otrok se je srečala z otroško paralizo. Živahno otroštvo je morala menjati za bolniško posteljo in od šolskih klopi dalje jo je življenje spremljalo na invalidskem vozičku. Življenjski cilji: čim več sonca in čim manj stopnic. Leta 1974 sta se s Francijem poročila in preselila v Sevnico, istega leta je bilo tu ustanovljeno društvo invalidov.

Vikica je bila v življenju ponosna na svojo zaposlitev in svojo prislužen pokojnino pri Jutranjki ter na brezskrben, umirjen način življenja s svojim možem. Do svoje poslednje bolezni je z invalidskega vozička vzorno in dostojanstveno opravljala vsa gospodinska dela in vodila evidence aktivnosti Društva invalidov Sevnica.

Novi osebni zdravnik dr. med. Božidar Groboljšek, spec. spl. med., je že na prvem pregledu junija 1994 odkril tumor. In pričelo se je zdravljenje, povezano s trpljenjem. Toda za Vikico je bilo trpljenje pričeto v poletju, ko zoriijo najlepši sadeži. Sadovi, ki ne

dozorijo, ostanejo trpki. In ker je trpela, je v življenju dozorela. Že v jeseni se je je po obsevanju lotila kožna bolezen in je po dolgotrajnem zdravljenju fizično oslabila. Toda duha ji bolezen ni ubila - na oddelku Dermatološke klinike se je mnogokrat oglašal Vikičin sintisajzer in z ubranim zimzelenimi melodijami odganjal bolnišnično monotonost.

Bolezen je žal napredovala in novoletno srečanje sevnških invalidov 27. decembra lani je bilo njen poslednji dan veselja, vedrine in sprostitve med svojimi člani društva. Po sprejemu na zdravljenje 30. decembra je žal morala tudi mimo "ubijanja duha", kot je sama imenovala povzdignjen glas medicinske sestre nad nemočnim telesom, čemur so sledile le solze. Tega se je najbolj bala, vendar je bil "njen" bolnišnični oddelek zaradi praznikov do 6. januarja zaprt. Oslabljena je dočakala preselitev, na pravi oddelek. Mož Franci ji je bil vseskozi v trdno oporo. Nešteto prebitih dni v bolnicah jo je redno vsak dan obiskoval, kratkočasil in bodril. Tudi ko je bil sam bolan, ni odnehal in je Vikico prepričeval: "Jutri bo nov, lepši dan in delil ga bom s teboj!" In tako ni bilo naključje, da je kljub trpljenju 17.1.1997 naša Vikica "ljubeče zapustila dan in zdrsnila v miren večni sen..."

Marsikomu zdravemu je bila lahko vzor zaradi svoje jeklene volje, topline in harmonije duha in življenja in njenega sončka, ki ga ni bilo nikdar preveč!

Tvoje prijateljice iz Onkološkega inštituta in Društva invalidov Sevnica

Jelka Anžiček

Jelka Anžiček je bila rojena 15. decembra leta 1933 na kmetiji v vasi Gomila pri Mirni v družini petih otrok. Oče je poleg na domači kmetiji delal tudi na posestvu v Lanštrežu. V mladosti je bila Jelka zelo živahno dekle, ki je rado prepevalo s svojimi prijateljicami. Po končani osnovni šoli je opravila medicinsko šolo in se zaposlila na ginekološki kliniki v Ljubljani.

Stara 23 let je tik pred poroko doživela težko prometno nesrečo z motorjem. Zaradi težkih posledic je ostala invalid na vozičku, prizadet je bil tudi govor. Morala je v dom, kajti doma na kmetiji je ostala le starejša sestra z ostarelo in bolno mamo. V Domu starejših občanov Šmihel v Novem mestu je živila 14 let. V torek, 14. januarja, je prenehalo biti plemenito srce drage Jelke, od nje pa smo se poslovili na pokopališču sv. Helele na Mirni. Ostala bo v naših srcih, vedno vesela in nasmejana.

REZKA MAJER

Zalči Breznikar

Petega januarja smo se poslovili od matere, žene, gospodinje in družbene delavke Zaplatarjeve Zalči, kot so ji po domače rekli.

Spoštovana Zalči, bila si hčerka edinka, doma iz trdnega kmečkega doma pri Sv. Heleni pri Mirni. Imela si tri otroke, katerim si bila skrbna mati. Pokopala si sina in za njim si zelo žalovala, saj je to za mater najhuje.

Bila si odbornica Društva kmečkih žena Trebnje in v njem delovala vse od začetka leta 1974. Srečevale smo se na sestankih, ekskurzijah in družabnih večerih. Prva si, ki smo te zgubile iz naših vrst.

Marsikaj hudega si morala v življenju prenesti. Pobrli so vam zemljo in nisi imela upanja na vrnitev. Tudi resnice se nisi bala povedati, čeprav včasih tudi za ceno življenja. Daga Zalči, počivaj v miru v senci svojega doma in v senci cerkve, za katero si tako rada skrbela.

M. KOSTEVC

Število učencev narašča

Šola na Turjaku potrebuje še eno učilnico - Letos 38 učencev v štirih razredih

TURJAK - Zgradba, v kateri je šola na Turjaku, bo kmalu stara 100 let. Zgrajena je bila leta 1901, in sicer za stanovanja služinčadi turjaškega gradu. Danes so v njej tri učilnice za štiri razrede podružnične osnovne šole, ki jo to šolsko leto obiskuje 38 učencev. Za 3. in 4. razred (18 učencev) je pouk kombiniran, v prvem in drugem razredu pa je po deset učencev, se pravi, da število učencev iz leta v leto rahlo narašča in bo naraščalo tudi prihodnje leto, saj bo obiskovalo prvi razred 13 učencev. Na tem območju je zrastle kar nekaj novih hiš, zato je tudi učencev več, čeprav so danes taki časi, da starši dajejo prednost nakupu avta, in ne otrokom. Pozna se, da mestne navade vdirajo tudi že na vas.

Solski prostori so majhni in inšpektorji neprestano opozarjajo na pomanjkljivosti. V načrtu je, da bodo uredili na podstrešju šolske stavbe še eno učilnico, vendar denarja zanjo še ni, pravi voditeljica te šole Valerija Ponikvar. Šola tudi nima telovadnice, zato ob slabem vremenu telovadijo kar v učilnicah, sicer pa na šolskem igrišču.

Več učencev obiskuje glasbeni pouk na domači šoli, na matični šoli v Velikih Laščah in tudi v

Dobrepolju. Nekateri se udeležujejo v košarki, nekaj pa jih obiskuje tudi plesni tečaj na šoli v Laščah. Izmed vidnejših dosežkov turjaških šolarjev naj omenimo Darjo Škrli, ki je postala v minullem šolskem letu, ko je obiskovala četrti razred, znana drsalka ne le v Sloveniji, ampak tudi v Evropi. Zdaj obiskuje šolo v Velikih Laščah.

Na šoli imajo le en računalnik, ker za več računalnikov tudi ni prostora. Ko bodo primerni prostori, bodo gotovo pridobili kakšnega in se še bolj usmerili v pouk računalništva, ker je to danes nujno potrebno, pravi vodja šole Valerija Ponikvar.

J.PRIMC

SMEH V ŠOLI

Okrogle in oglete

Zbral Branko Vrbinc

Ob 110-letnici Srednje kmetijske šole Grm je izšla tudi drobna knjižica z naslovom *Okrogle in oglete z Grma pod Trško goro*, v kateri je inž. Branko Vrbinc, dolgoletni profesor na tej šoli, objavil "umotvore" iz dijaškega življenja, ki si jih je desetletja potrpežljivo zapisoval. Ponatiskujemo nekatere.

- Kako diha jo žuželke, je bil vprašan dijak P. G. "Z zračnicami," se je odrezal.

- Na konec maturitetne naloge je J. K. pripisal: "Ps. Imam dva rezultata, upoštevajte tistega, ki je bolj pravilen."

- Na vprašanje o času škropljenja proti amerškemu kaparju je dijak odgovoril: "Drevje škropimo proti kaparjem, ko samci odlože jajca."

- "Če je zemlja topla, posejano seme hitro zaklikne," je zapisala v šolsko nalogo M. Ž.

- D. G. je takole svetovala: "Gledalce lahko uničimo z raznim dimom, ki ga damo v luknjo."

- Dijakova oploditvena razlaga: "Moški spolni prah pade na ženski cvet in tako se oplodi."

- Nova definicija M. B.: "Rženi rožiški so sladica iz ržene moke."
- "Žito pridobivamo iz zrn," je na vprašanje profesorja odgovorila M. M.

- "Če veter piha na vzhod, bo tudi zrak pihal na vzhod," je zapisal dijak S. R.

- In še ena podobna iz dijakovih ust: "Zrak se giblje s pomočjo vetra."

- "Naprava za merjenje vlage je higrometer ali vladimir."

- "Obdelavi strnišč pravimo strniščno oranje," je zapisala S. D.

- "Seme ne more pridelovati kdorkoli. Imeti mora potrdilo o kakovosti prednikov," je zapisal M. U.

V SOBOTO NA OGLED

DOBREPOLJE - V soboto, 1. februarja, ob 19. uri bodo v Jakličevem domu na Vidmu nastopili člani domače dramske sekcije z igro Antona Medveda "Na ogle-dih". Posebnost igre bo, da je njeno besedilo prirejeno v dobro-polsko narečje, za kar so poskrbeli domači kulturni delavci.

M L A D I D O P I S N I K

MOJA PRVA KNJIŽICA "STRAHKO"

Zgodilo se je na Miklavžev dan, ko me je ravnatelj poklical v razred za malo šolo. Posadili so me na čelo mize, zraven mentorice ga. Zupanove, mamice in babice. Učilnica je bila polna ljudi: učencev, članov novinarskega, likovnega krožka in učiteljic naše šole. Najprej sta se za uvod zvrstila govora g. ravnatelja in mentorice novinarskega krožka, vmes pa je Urška Ramovš iz 8.r. igrala na citre. Skratka, krasno vzdušje! Verjetno ste že zelo radovedni, čemu ves ta "direndaj". Bila je predstavitev moje prve knjižice z naslovom *Priateljica*. Prebrala sem uvod, moja prijateljica Karmi in ravnatelj pa sta prebrala vsak eno mojo pravljico. Na koncu sem odgovarjala na razna vprašanja ter podpisovala knjižico ali delila avtograme, tako kot to delajo pravi pisatelji. Ob tem so mi čestitali in mi želeli še mnogo lepih zgodbic. Res je bilo prijetno doživetje. Še enkrat bi se rada zahvalila vsem, ki so se trudili, da so moje pravljice izšle v pravi knjižici, pravzaprav v posebni številki šolskega glasila *Preproste besede*. Mislim, da ta knjižica ni moja zadnja.

PETRA VRABEC, 7.r.
novinarski krožek OŠ dr. Pavla
Lunačka Šentrupert

Zimska idila

Veselo je, ko zima pride

in žalostno, ko oddide.

Narava je vsa bela,

ker zima sonce ji je vzela.

Snežinke padajo na tla,

da otroci delajo sneženega moža.

Otroci se po cesti drsamo,

starši nas pa kregajo.

Za zimo pride spet pomlad,

otroci sanke žalostno pospravijo,

a že naslednji dan

kolesa spet poženejo.

ERNEST GOLOB, 5.b

OŠ Mirna Peč

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI

V ponedeljek, 20. januarja, smo ob 8.30 odšli na Ambrož pod Krvavcem. Vozili smo se dve uri in pol. Po prihodu smo vzel prtljago in odšli v koč, kjer smo si poiskali svojo sobo. Po kosilu smo veseli odšli na smučišče. Bilo je nekaj padcev, a kljub temu smo se vračali veseli. Tisti, ki se niso znali dobro smučati, so se naučili. Naša tovariša sta nas že prvi dan kar dovolj naučila. Po večerji smo izbrali svojo maskoto, jo risali in prilepili na vrata svojih sob. V torek smo se zbudili že ob 6. uri, pospravili sobo in odšli k zajtrku. Za tem smo se oblekli za smučanje, zunaj pa nas je presenetil sveži sneg. Morali smo utrditi progo. Smučali smo se dve uri. Po kosilu je bilo zopet na vrsti smučanje. Tovariš nas je spremljal s kamero in zvečer smo si to ogledali. Videli smo nekatere napake, ki jih moramo odpraviti.

NATALIJA PERTINAK, 5.r.
OŠ Koprivnica

TUDI JAZ SI BOM SKOVAL SREČO

"Danes pa si bom skoval srečo!" sem si mislil in odšel v delavnico. Nisem vedel, kakšna bi bila in iz česa naj bi bila. Delali smo delavnico in so me bolele noge, pa se mi sploh ni ljubilo pomagati. Zato sem se odločil, da si naredim stol. Žagal sem,

lepil, zbiral in v treh urah je bila sreča nared. Ampak ta "sreča" je prišla prav vsem: ko je bilo kaj treba vzeti s stropa, na mojo srečo so kaj položili itd. In veste kam je šla moja "sreča"? V zidanico, ki smo jo gradili nekoliko kasneje. Vsi so mi govorili: "Ko boš prihodnjič delal srečo, bo že boljša." Seveda so moji "sreči" rekli stol. Vendar s to "srečo" nisem bil zadovoljen in odločil sem se, da naredim novo. Tej "sreči" sem posvetil več časa in bila je veliko boljša. Sedaj je lepo prebarvana in stoji v naši pisarni. Vsi vedo, čigava je, in so že vprašali po njej. Čakam na naročila. Kujem srečo - stole za vse.

ROBI FLORJANČIČ, 7.c
OŠ Bršljin

ODPRTA VRATA ŠKOFIJSKE KLASIČNE GIMNAZIJE

LJUBLJANA - V soboto, 1. februarja, bodo od 7.30 do 15. ure odprta vrata Škofijske klasične gimnazije v Zavodu sv. Stanislava za vse, ki jih zanima življenje in delo na tej šoli. Prisostvovali boste lahko go-pouku, si ogledali specialne učilnice, knjižnico, športno dvorano, kapelo in galerijo ter obiskali ravnatelja, profesorje in druge sodelavce.

KMALU ŠE EN RAZRED

OSILNICA - Za potrebe osilniške šole urejajo še en razred. Z deli so začeli, čeprav še niso dobili obljubljenega republiškega denarja, in računajo, da jih bodo dokončali že te dni, se pravi v prvih dneh februarja, seveda če bo šlo vse po načrtih. Tako bo imela šola končno dva primerna razreda.

PRIZNANJE FARSKI ŠOLI

Prejšnji teden so na slovesnosti v Srednji gozdarski in lesarski šoli v Postojni podelili priznanja najbolj urejenim in gostoljubnim osnovnim in srednjim šolam, ki so v letu 96 sodelovale v projektu *Moja dežela* - lepa, urejena in čista. Med dobitniki priznanj je bila tudi OŠ Fara v kočevski občini, ki že vrsto let uspešno uresničuje projekte Turistične zveze Slovenije. Razumljivo je, da se šola vključuje tudi v turistično dejavnost svojega kraja in da mladi na svoj način spoznajo turizem, predvsem z njegove ekološke strani, kar je še posebej pomembno. Pogled na okolico šole je zares prijeten in očesu privlačen, saj se vsi, ki živijo in delajo v tej šoli, zavedajo, da je le od njih samih odvisno, kako se bodo počutili na svojem delovnem mestu. Sprehod po prostorih, ki so polni otroških stvaritev in cvetočih lončnic, pa človeka navdihuje z neko nevidno toplino in prijaznostjo. Učenci in učitelji so priznanja zelo veseli in zatrjujejo, da bodo v bodoče še več svojih moči vložili v tovrstne projekte.

F. C.

"MESTO POD MESTOM" V ŠMIHELU - Učenci so veseli, da bodo svoje mesto spoznali skozi vse šolsko leto pri skoraj vseh predmetih (tudi pri matematiki), staršem pa se bodo predstavili aprila.

Šmihelsko "Mesto pod mestom"

V projektu lani uspešno sodelovali šestošolci, letos pa svoje mesto spoznava 1014 učencev - Navdušeni

NOVO MESTO - Mednarodni projekt Sveta Evrope Mesto pod mestom, ki ga je v Novem mestu vodil Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, je v preteklem šolskem letu pritegnil tudi mlade in učitelje na OŠ Šmihel. Nastale so tri bogate naloge o zgodovini Novega mesta in vse tri so bile poslane na nadaljnji izbor v Rim.

Oktobra nas je presenetila in razveselila novica, da je bila naloga Na okljuku Krke zaradi izvirnosti in kvalitetne izdelave nagrada s 3. mestom. Izdelalo jo je 19 šestošolcev pod vodstvom mentorice Mojce Ribič, Lidije Skube in Janje Bukovec. Čeprav smo naloge že predstavili v KC Janeza Trdine, smo v torek, 21. januarja, letos pripravili družabno popoldne še za vse sodelujoče, njihove starše in povabljenec. V kulturnem programu smo prepletali besedo in pesem, ves čas pa je bil živo prisoten rečni škrt Krkec, ki je nastal v naši domišljiji med nastajanjem naloge. Vsi smo bili zadovoljni.

Že med nastajanjem omenjene

JANJA BUKOVEC
OŠ Šmihel

KUPIŠ BONBON, DOBIŠ BICIKEL - Ali pa zadeneš petko, z malo manj sreče pa priljubljeno vespo. Vse to stane pičlih 60 tolarjev, ki jih moraš v trgovini odšteti za čokoladni bonbon, v katerem te čaka presenečenje. Pri igri z bonboni gre za neke vrste komerciano igro, ki je prišla k nam iz Štajerske. Tako je podjetje Erotik iz Štor založilo tudi dolenjske trgovine s "čudežnimi" bonboni. V trgovini Prinovec v Šmarjeti je na prodajalni polici ostal le še en čokoladni bonbon, ki je čakal svojega kupca. Končno ga je odvila mala Teja Tomažin iz Šmarjete in vsa vesela ugotovila, da je postala lastnica gorskega kolesa, enega glavnih dobitnov (na sliki). Dobimo se torej pri bonbonih "presenečenja"! (Diana Žagar)

ŠPORTNA VZGOJA MALO DRUGAČE - OŠ Šmihel je ena izmed šol v novomeški občini, kjer je prostorska stiska zelo izrazita. Težave so tudi z izvajanjem pouka športne vzgoje, ki poteka v dveh majhnih telovadnicah. Učenci in učitelji so bili zelo veseli snega, ker so se vsaj za posamezno uro športne vzgoje preselili na šolsko dvorišče in se izognili gneči v telovadnici. S profesorico Suzano Praznik polovica učencev iz oddelka osvaja prve korake smučarskega teka. Pridobivajo si motive za gibanje, oblikujejo navade za smotno izbrabo prostega časa in zadovoljujejo potebo po igri, lepoti in skladnosti gibanja v naravi. Zal pa smo tudi pri tej dejavnosti omejeni, ker imamo le 15 parov tekaških smuč, palic in čevljev. Pa še snega bo kmalu zmanjkalo. (I. Hlača, foto: I. Kalin).

VIKTORJI '96

TeVe	VIKTORJI '96
Viktor	Ime in priimek:
	Oddaja:
Moj naslov:	4

RADIO	VIKTORJI '96
Viktor	Ime in priimek:
	Oddaja:
Moj naslov:	4

GLASBA	VIKTORJI '96
Viktor	Ime in priimek:
	Oddaja:
Moj naslov:	4

Spoštovani bralci Dolenjskega lista! Pred vami so z današnje številke časopisa oštevilčene glasovnice za izbor priljubljene nagrade Viktor, ki jo podeljuje revija Stop. Letos poteka glasovanje tudi prek našega časopisa, in sicer v treh kategorijah. Na glasovnico napišite ime in priimek "televizijske" ali "radijske" osebnosti, ali naslov od-

daje, ki si po vašem mnenju zasluži nagrado Viktor za leto 1996, spodaj pa pripišite svoj polni naslov. Tokratne glasovnice so veljavne en teden, se pravi do naslednje številke, ko bodo objavljene nove. Pravilno izpolnjene glasovnice pošljite do 6. februarja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, s pripisom "Viktor 3".

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 30. I.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.50 TELETEKST
9.00 VREMENSKA PANORAMA
9.30 VIDEORING
10.00 TEDENSKI IZBOR
CAROLINE V VELEMESTU, amer. naniz., 14/23
10.25 PUSTOLOVŠČINE IN ODKRITJA, italij. dok. serija, 26/26
11.55 KIN KONG, amer. film
12.35 PODOBA NARAVE, kan. serija, 9/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov. tv igrice
15.15 V VRTINCU
15.45 NEBO GORI MODRO, ty film
17.00 OBZORNIK
17.10 SANTA ŽUŽKITO, amer. risana naniz., 4/13
17.35 HUGO, tv igrice
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 TEDNIK
21.05 FORUM
21.15 POKONČNI POLICAJI, angl. naniz., 4/7
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.30 OMIZJE

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.10 Karaoke - 12.10 Tedenski izbor: Domače obrti na Slovenskem; 12.40 Maša za Plečnika; 13.30 Vikarka iz Diblejja, angl. naniz., 4/6 - 14.00 Šport - 15.40 Nihalo med smehom in solzami, dok. oddaja - 16.20 Ellen Cleg-horne, amer. naniz., 11/15 - 16.40 V slogi je moč, avstral. naniz., 41/50 - 17.10 Na robu, amer. naniz., 7/7 - 17.55 Slalom, 1. tek (m) - 18.50 Računalniška oddaja - 19.25 V slogi je moč, avstral. naniz., 42/50 - 20.00 Alica, evropski kult. magazin - 20.40 Slalom, 2. tek (m) - 21.30 Portret

KANAL A

10.10 Risanke - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'Alo 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vojak naj bo (ponov.) - 15.00 Dannyjeve zvezde - 16.00 Oprah show (14. del) - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Drzni in lepi (55. del nadalj.) - 17.45 Rajska obala (54. del) - 18.10 Očka major (54. del) - 18.40 Nora hiša (54. del) - 19.05 Družinske zadeve (54. del) - 19.35 Cooperjeva družina (54. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (54. del) - 20.30 Roka pravice (10. del) - 21.15 Nenavadna doživetja (10. del dok. oddaje) - 22.00 Smith in Jones (22. del) - 22.35 'Alo 'alo (45. del) - 23.00 Vitez za volanom (21. del) - 23.55 Dannyjeve zvezde

HTV 1

7.45 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Marisol (serija, 13/145) - 13.05 Santa Barbara (serija) - 14.15 Izobraževalni program - 16.45 Literarna dediščina - 17.15 Hrvaška danes - 18.10 Kolo sreče - 18.40 Obnova Hrvaške - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kulturna krajina - 21.15 To sem jaz (show program) - 22.15 Opazovanja - 22.50 Zakon (film) - 0.30 Poročila

HTV 2

14.00 Tv koledar - 14.10 Gradovi prihodnosti (dok. serija) - 15.05 Glasbena oddaja - 15.35 "Shock corridor" (amer. film) - 17.15 Obalna straža (serija 4/160) - 18.10 Županijska panorama - 18.35 Divje srce (serija, 112/160) - 19.00 Hugo, tv igrice - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Dosje X (serija, 15/49) - 21.05 42. ulica (amer. film) - 22.30 Filmska gibanja - 23.10 Seinfeld (hum. serija)

PETEK, 31. I.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.35 TELETEKST
9.00 VREMENSKA PANORAMA
9.20 VIDEORING
9.50 TEDENSKI IZBOR
UČIMO SE ROKNIH USTVARJALNOSTI, 44/52
10.05 DENVER, POSLEDNJI DINOZAVER, amer. naniz., 2/20
10.35 NA ROBU, amer. naniz., 7/7
11.20 RABLJEVA FRESKA, slovenski film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.00 OMIZJE
15.30 ZBOROVSKA ODDAJA
16.00 POVEČAVA
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 PODARIM DOBIM
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 PLANET IN
21.35 RAZISKOVALEC, amer. dok. serija, 4/12
22.30 ODMEVI, VREME, ŠPORT
23.00 MURPHY BROWN, amer. naniz., 4/25
23.25 OMAMNE SANJE, amer. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.20 Tedenski izbor: Računalniška oddaja; 11.50 Portret; 13.35 Forum; 13.45 Alica, evropski kulturni magazin; 14.15 Zgodbe iz školjke - 14.45 Šef pa tak, nem. film - 16.15 Pokončni policaji, angl. naniz., 4/7 - 16.45 V

slogi je moč, avstral. naniz., 42/50 - 17.15 Italijska restavracija, italij. nadalj., 4/8 - 18.05 Lahkih nog naokrog - 18.10 Oddaja o ekologiji - 19.25 V slogi je moč, avstral. naniz., 43/50 - 20.00 Vojakinja Benjamin, amer. film - 21.55 Trend, oddaja o modi - 22.55 Po sledi mavrice, dok. oddaja - 2.00 do 4.30 Košarka

KANAL A

10.10 Risanke - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'Alo 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vitez za volanom (ponov.) - 15.00 Karma - 16.00 Oprah show (15. del) - 16.50 Drzni in lepi (55. del) - 17.15 Drzni in lepi (56. del) - 17.45 Rajska obala (55. del) - 18.10 Očka major (55. del) - 18.40 Nora hiša (50. del) - 19.05 Družinske zadeve (55. del) - 19.35 Cooperjeva družina (55. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (55. del) - 20.30 Ned in Stacey (11. del) - 21.00 Charley Hannah (film) - 22.35 Karma - 23.35 Ulica ljubezni (11. del)

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Marisol (serija, 14/145) - 13.05 Santa Barbara (serija) - 14.10 Izobraževalni program - 16.40 Dok. oddaja - 17.10 Hrvaška danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Govorimo o zdravju - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Lepa naša (show program) - 21.30 Veliko srce (dok. oddaja) - 22.00 Pol ure za kulturo - 22.30 Opazovanja - 23.00 Klub d.d. - 23.20 "Prophecy" (dok. film) - 1.10 Poročila

HTV 2

13.10 Tv koledar - 13.20 Seinfeld (hum. serija) - 13.45 Nove prilikoosti (serija, 6/16) - 14.30 Triler - 15.30 Zaklad v snegu (brit. film) - 17.15 Zvezdne steze (serija) - 18.00 Risanke - 18.10 Županijska panorama - 18.35 Divje srce (serija, 113/160) - 19.00 Hugo, tv igrice - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.20 Zakon v L. A. (serija, 16/22) - 21.10 Kdo je šef? (hum. serija, 5/22) - 21.40 Pokopališke skrivnosti (amer. film) - 23.15 Srce zahoda (hum. serija, 15/15) - 0.05 Ekskluzivna priča (amer. film) - 1.35 Košarka

SOBOTA, 1. II.

SLOVENIJA 1

6.45 - 23.30 TELETEKST
7.00 VREMENSKA PANORAMA
7.45 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
8.05 POD KLOBUKOM
8.50 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
9.20 ZBOROVSKA ODDAJA
9.50 TEDENSKI IZBOR
ITALIJANSKA RESTAVRACIJA, ponov., 4/8
10.40 HUGO, tv igrice
11.05 TEDNIK
12.00 TREND, ODDAJA O MODI

13.00 POROČILA

13.05 KARAOKE
14.05 POLICISTI SRCEM, avstral. naniz., 12/26
15.10 TABORNIKI IN SKAVTI
15.25 ZGODBA O PSU IN DEČKU, jap. film
17.00 OBZORNIK
17.10 V DIVJINI, angl. poljudnoznan. serija, 5/6
18.00 4x4, ODDAJA O LJUDEH IN ŽIVALIH
18.25 OZARE
18.40 HUGO - TV IGRICA
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 ZIDAK DOBRE VOLJE
21.10 ZA TV KAMERO
21.25 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.30 MALI OGLASI - MORILCI MED NAMI

SLOVENIJA 2

7.00 Euronews - 8.05 Tedenski izbor: Vojakinja Benjamin, amer. film; 9.50 Lahkih nog naokrog; 10.35 Roka rocka; 11.35 V slogi je moč, astral. naniz., 43/50 - 12.00 Življenje v rač. dobi, amer. dok. serija, 9/13 - 12.25 Smuk (ž) - 13.25 Smučarski skoki - 15.30 Šport - 19.30 V slogi je moč, avstral. naniz., 44/50 - 20.00 Ameriška noč, fran. film - 21.50 Cousteau ponovno odkriva svet, franc. dok. serija, 9/12 - 22.40 Zlata šestdeseta sloven. popevke - 23.40 V vrtincu - 0.10 Sobotna noč

KANAL A

8.30 Risanke - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risanke - 10.25 Očka major (55. del) - 10.50 Rdeče morje (dok. oddaja) - 11.20 Akvarij preteklosti (dok. oddaja) - 12.00 Zadnji let Amelie Erhart (film) - 13.35 Kako je bil osvojen divji zahod (4. del) - 15.15 Cooperjeva družina (55. del) - 15.35 Princ iz Bel Aira (50. del) - 16.00 Alf (21. del) - 16.30 Mupet show - 17.00 Mala morská deklica; Račje zgodbe - 17.50 Ta čudna znanost (10. del) - 18.15 Kung Fu (12. del) - 19.05 Vroči bikini - 20.00 Zasvojeni (film) - 21.35 Vročica noči (11. del) - 22.25 Življenje v mestu (10. del) - 23.15 Vroči pogovori (10. del) - 23.45 Ponižana Emanuela (erotični film)

HTV 1

8.20 Tv koledar - 8.30 Poročila - 8.35 Srečni Luke (risana serija, 16/26) - 9.00 Dobro jutro, Hrvaška - 11.00 Prizma - 12.00 Poročila - 12.20 Dok. oddaja - 13.05 Goreči četrtak (polj. film) - 14.00 Filipovi otroci - 14.35 Briljanten - 15.20 Skupaj v vojni, skupaj v miru - 15.50 Televizija o televiziji - 16.20 Poročila - 16.25 Z one strani morja (dok. oddaja) - 17.10 Razgovor s sanjami - 18.00 Sinovi Nevihte - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Memori nevidnaga človeki (amer. film) - 22.00 Opazovanja - 22.30 Nočni program

HTV2

16.15 Tv koledar - 16.25 Kdo je šef? (hum. oddaja) - 16.50 Zakon v L. A. (serija, 16/22) - 17.35 Mladi Indiana Jones, II. (serija, 15/15) - 18.25 Dok. film - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Triler - 22.15 Nove prilikoosti (serija, 1/16) - 23.00 Glasbena oddaja

NEDELJA, 2. II.

SLOVENIJA 1

7.45 - 0.20 TELETEKST
7.00 VREMENSKA PANORAMA
8.10 OTROŠKI PROGRAM
SKRIVNOST SEDME POTI, nizoz. nadalj., 8/13
8.35 ŽIVČAV
9.30 4 X 4, ponov.
9.55 NEDELJSKA MAŠA
11.05 PODOBE NARAVE, kan. serija, 10/13
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 DLAN V DLANI
12.30 NEDELJSKA REPORTAŽA
13.00 POROČILA
13.05 LJUDJE IN ZEMLJA
13.50 PLANET IN
15.10 GROF MONTE CHRISTO, amer. film
17.00 OBZORNIK
17.10 POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 4/22
17.35 PO DOMAČE
18.30 NARAVNI PARKI SLOVENIJE
19.10 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 ZOOM
21.20 RONDO KVIZ
21.40 OČETJE IN SINovi
22.30 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 RAZREDNI BOJ, nem. film

SLOVENIJA 2

7.00 Euronews - 8.05 Mali oglasi: Morilci med nami - 8.55 Zlata šestdeseta slov. popevke - 9.25 Slalom, 1. tek (ž) - 11.15 V slogi je moč, avstral. naniz., 44/50 - 11.40 Glasbena oddaja - 12.40 Slalom, 2. tek (ž) - 13.25 Smučarski skoki - 15.30 Biatlon - 17.25 Košarka - 19.30 V slogi je moč, avstral. naniz., 45/20 - 20.00 Ljubezen na stranskem tiru, angl. nadalj., 3/4 - 20.55 Evropski ženski magazin - 21.25 Žive legende iz daljnjih dežel, franc. dok. nadalj., 5/13 - 21.50 Šport

KANAL A

8.30 Risanke - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risanke - 10.30 Nora hiša (55. del) - 11.00 Glasbena oddaja - 12.00 Prevedeni planet (film) - 13.40 Daktari (22. del) - 14.40 Ta čudna znanost (ponov.) - 15.05 Najstniki proti vesoljcem (11. del) - 15.30 Super samuraj (11. del) - 16.00 Alf (22. del) - 16.30 Mupet show - 17.00 Boogiedjeva nevesta (film, 2. del) - 17.50 Korak za korakom (11. del) - 18.15 Miza za pet (11. del) - 19.05 Najbolj nori kaskaderji (1. del dok. serije) - 20.00 Zmajev prekletstvo (dok. film) - 21.30 Nenavadna doživetja (10. del) - 22.15 (Oprah show - 23.05 Vitez za volanom (22. del)

PONEDELJEK, 3. II.

SLOVENIJA 1

8.45 - 2.00 TELETEKST
9.00 VREMENSKA PANORAMA
9.35 VIDEORING
10.05 TEDENSKI IZBOR
POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 4/22
10.30 RAZREDNI BOJ, nem. film
12.00 ZA TV KAMERO
12.10 UTRIP
12.25 ZRCALO TEDNA
12.40 RONDO KVIZ
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
13.35 TEDENSKI IZBOR
ZOOM
14.35 LJUDJE IN ZEMLJA
15.05 VEČERNI GOST
15.50 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.30 SKRB ZA ZEMLJO, angl. dok. magazin, 4/13
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 O NARAVI IN OKOLJU
18.40 LINGO, tv igrice
19.15 RISANKA
19.23 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 PRO ET CONTRA
21.00 ODDAJA O TURIZMU
21.20 OSMI DAN
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.35 VISOKA DRUŽBA, amer. naniz., 5/13
23.00 MIT VERLUST IST ZU RECHNEN, avstij. film

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 8.35 Na potep po spominu - 9.35 Tedenski izbor: Okolje in mi; 10.00 Šport; 10.50 Komorni zbor iz Tallinna; 11.20 Raziskovalec, amer. dok. serija, 4/12; 12.10 Obzorje duha - 12.40 Superverleslalom (m) - 14.40 Koncert - 15.15 Balet - 15.45 Ljubezen na stranskem tiru, serija 3/4 - 16.35 V slogi je moč, avstral. naniz., 45/50 - 17.00 Superverleslalom, posn. - 18.00 Viper, amer. naniz., 5/13 - 18.50 Oddaja o zdravju - 19.25 Simpsonovi, 65/92 - 20.00 Sestriere '97 - 20.30 Angel, varuh moj, amer. naniz., 10/13 - 21.20 Stoletje ljudstva, dok. serija, 4/10 - 21.20 Roka rocka - 23.20 Brane Rončel izza odra

KANAL A

10.15 Risanke - 10.40 Rajska obala (ponov.) - 11.10 Oprah show (ponov.) - 11.55 Korak za korakom (ponov.) - 12.20 Super samuraj (ponov.) - 12.45 Najstniki proti vesoljcem (ponov.) - 13.10 Miza za pet (ponov.) - 14.00 Najbolj nori kaskaderji (ponov.) - 14.50 Dannyjeve zvezde (ponov.) - 16.00 Oprah show - 16.50 Drzni in lepi (ponov. 56. dela) - 17.15 Drzni in lepi (57. del) - 17.45 Rajska obala (56. del) - 18.10 Očka major (56. del) - 18.40 Nora hiša (56. del) - 19.05 Družinske zadeve (56. del) - 19.35 Cooperjeva družina (56. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (56. del) - 20.30 Sam svoj mojster (12. del) - 21.00 Filmska uspešnica: Dober policaj - 22.45 'Alo 'alo (46. del) - 23.05 Tihotapci (12. del) - 0.05 Dannyjeve zvezde

TOREK, 4. II.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.20 TELETEKST
8.00 VREMENSKA PANORAMA
8.30 VIDEORING
9.00 TEDENSKI IZBOR
KAJ MORA SOVA OPRAVITI POZIMI
9.40 VIPER, amer. naniz., 5/13
10.25 MISIJON, angl. film
12.25 NARAVNI PARKI SLOVENIJE
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
13.50 TEDENSKI IZBOR
PO DOMAČE
14.45 PRO ET CONTRA
15.35 ODDAJA O TURIZMU
15.50 MOSTOVI
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
SPREHOD V NARAVO
17.25 SKRIVNOST SEDME POTI, nizoz. nadalj., 9/13
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 POVEČAVA
21.00 STUDIO CITY
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.35 UMOR I. STOPNJE, amer. nadalj., 16/23
23.20 SVET POROČA

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Sobotna noč; 12.00 Dlan v dlani; 12.30 Oddaja o zdravju; 13.00 Nedeljska reportaža; 13.30 Murphy Brown, amer. naniz., 4/25; 13.55 Osmi dan; 14.25 Stoletje ljudstva, naniz.; 15.15 Evropski ženski magazin - 15.45 Potrošnikov kaži pot - 16.00 Angel, varuh moj, amer. naniz., 10/13 - 16.45 Simpsonovi - 17.15 Vesoljska policija, amer. naniz., 5/24 - 18.05 Biatlon - 18.50 Volja najde pot - 19.25 V slogi je moč, avstral. naniz., 46/50 - 20.00 Sestriere '97 - 20.30 Hamlet postuje, fin. film (čb) - 22.05 Obiski - 22.35 M - mesto išče morilca, nem. film (čb)

KANAL A

10.10 Risanke - 10.35 Rajska obala (ponov. 56. dela) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'Alo 'alo (ponov. 46. dela) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov. 56. dela) - 14.00 Tihotapci (ponov. 12. dela) - 15.00 Živeti danes - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzni in lepi (ponov. 57. dela) - 17.15 Drzni in lepi (58. del) - 17.45 Rajska obala (57. del) - 18.10 Očka major (57. del) - 18.40 Nora hiša (57. del) - 19.05 Družinske zadeve (57. del) - 19.35 Cooperjeva družina (57. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (57. del) - 20.30 Ellen (12. del) - 21.00 Ta otrok je moj (film) - 22.35 'Alo 'alo (47. del naniz.) - 23.00 Bergerac (11. del) - 0.00 Živeti danes

SREDA, 5. II.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.35 TELETEKST
9.00 VREMENSKA PANORAMA
9.25 VIDEORING
9.55 TEDENSKI IZBOR
OGLEJMO SI, angl. dok. serija, 5/12
10.20 VESOLJSKA POLICIJA, amer. naniz., 5/24
11.10 HAMLET POSLUJE, fin. film
12.35 ŽIVE LEGENDE IZ DALJNJIH DEŽEL, franc. dok. nadalj., 5/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.30 TEDENSKI IZBOR
ZIDAK DOBRE VOLJE
15.30 V DIVJINI, angl. poljudnoznan. serija, 5/6
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 TRIPIT AGATE SCHWARZKOB-LEER, tv film
21.30 MADE IN SLOVENIA
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 VIKARKA IZ DIBLEYJA, angl. naniz., 5/6
23.10 BREZ SLEHERNEGA DVOMA, amer. film (čb)

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 9.50 Tedenski izbor: Svet poroč; 10.20 Volja najde pot; 10.50 M - mesto išče morilca, nem. film (čb); 12.25 Obiski; 12.55 Visoka družba, amer. naniz., 5/13; 13.20 Cousteau ponovno odkriva svet, franc. serija, 9/12; 14.10 Studio City - 14.55 Umor I. stopnje, amer. nadalj., 16/23 - 15.40 V slogi je moč, avstral. naniz., 46/50 - 16.10 Caroline v vele mestu, amer. naniz., 15/23 - 16.35 Koncerti za mlade - 17.40 Slalom, 1. tek (ž) - 18.55 Košarka - 20.30 Sestriere '97 - 20.50 Slalom, 2. tek (ž) - 21.50 Biatlon - 22.35 Zavrtimo stare kolote - 23.05 Slavnostni koncert

KANAL A

10.10 Risanke - 10.35 Rajska obala (ponov. 58. dela) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'Alo 'alo (ponov. 47. dela) - 12.20 Očka major (ponov. 57. dela) - 12.45 Nora hiša (ponov. 57. dela) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov. 57. dela) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov. 57. dela) - 14.00 Bergerac (ponov. 11. dela) - 14.55 Jezero pri Podpeti (dok. oddaja) - 15.25 Dežela kitajskih kosmulj (dok. oddaja) - 16.00 Oprah

LE VKUP, UBOGA GMAJNA!

Festivalčki, zmagovalčki

Glej ga zlomka, na suknjiču pripionka. Taka bi bila kratka definicija festivala narodno-zabavne glasbe ali Zimbabwее festivala, kot so ga organizatorji MKK Črnomelj tudi poimenovali. Z eno besedo: bilo je "gužvastično". Dejstvo, da skupek štirih mladih skupin, ki roko na srce, niso pokazale nič presenetljivega in pretresljivega, privabi plemena z vseh koncev Dolenjske, ki kaj dajo tudi na svojo kostumografijo, nosi upanje za ta košček teritorija, namenjenega mladinski kulturi, edinemu v Beli krajini. V kratkem bodo praznovali petletnico, in kaj več takrat.

Recenzentski blok na kratko. Valter bramo Sarajevo iz Izole je za svojo osnovno vzel kar punk, še kar stari kav, brez žgečkljivih primesi. Glede na kar visoko starostno stopnjo članov benda je glasbeni izraz še kar boren. Kar pa se ne da oprostiti Izolanom, zlahka spregledaš pri skupini Razlog za iz Kutine, ki je mejo prestopila skupaj s svojimi navijači. Klasičen hard-core in mladostniška energija pa veliko stresajoče jeze je mladcem omogočilo pristen kontakt s svojimi vrstniki med publiko, kar je povzročilo stapedo pred odrom. No, na izjemno steptan teren za igro je potem stopil S.F.U.

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Mileni Župevec iz Gorenjih Sušic. Nagradjenki čestitam!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

1. (3) Danes je srečen dan - ANS. FRANCA POTOČARJA
2. (1) Dekletova kamrica - ANS. VRISK
3. (5) Pred mojo kajžo - ANS. BRANETA KLAVŽARJA
4. (7) Nikar ne misli - ANS. RUBIN
5. (2) To je bil trenutek naš - ANS. MIRO KLINC
6. (6) Tetka, povejte - ANS. LOJZETA SLAKA
7. (4) Šte

SLOVENSKA KNJIGA
zaposli
KADROVSKE REFERENTE
na območju Dolenjske in
Bele krajine.
Delo se opravlja na terenu
in je odlično nagrajeno (ni
prodaja!).
Kandidati naj pošljejo
pisne ponudbe na naslov:
Slovenska knjiga
(za kadrovnika)
Litijska 38, 1119 Ljubljana

RADIO

104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE

tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha 41
na kanalu

VEDEŽEVANJE,
odstranjevanje črne magije
urokov, pomoč pri ljubezenskih
in zakonskih težavah.
☎ 061/753-461

VEDEŽEVANJE - TAROT
090-41-02

1 min. 156 SIT - D.č. 0-24h
Darko trading, d.o.o.

ISTRAGAS

**ISTRAGAS, podjetje z naftnimi
in tehničnimi plini, d.o.o., Koper**
ENOTA NOVO MESTO

VABI K SODELOVANJU

KANDIDATINJE, KI JIH VESELIJO TAJNIŠKA DELA

Če ste komunikativni, vas veseli delo z ljudmi, imate srednjo oz.
višjo izobrazbo poslovne ali ekonomske smeri, 3 leta delovnih
izkušenj, ste pri delu samostojni, obvladate delo z osebnim
računalnikom, nimate težav z angleščino in niste starejši od
trideset let, potem pričakujemo, da se nam prijavite.

Vašo prijavo s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju
pogojev in razlogi za prijavo pošljite v roku 15 dni po objavi na
naslov: **ISTRAGAS, podjetje z naftnimi in tehničnimi plini,**
Sermin 8 a, 6000 Koper.

Z izbrano kandidatino bomo sklenili delovno razmerje za
nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidatinje bodo o izbiri obveščene v 8 dneh po opravljeni izbiri.

**Vse, kar želite
izvedeti o sebi in
svoji prihodnosti.
Zaupajte najboljšim!**
090/41-29
090/42-38

**KAMNOSEŠTVO
IN TERACERSTVO**
VLADIMIR SIMONIČ, s.p.
Lokve 5/c
8340 ČRNOMELJ

Po najugodnejših cenah
vam izdelamo in brezplač-
no dostavimo izdelke iz
marmorja in granita. Na
zalogi 25 različnih barvnih
odtenkov in debelin.

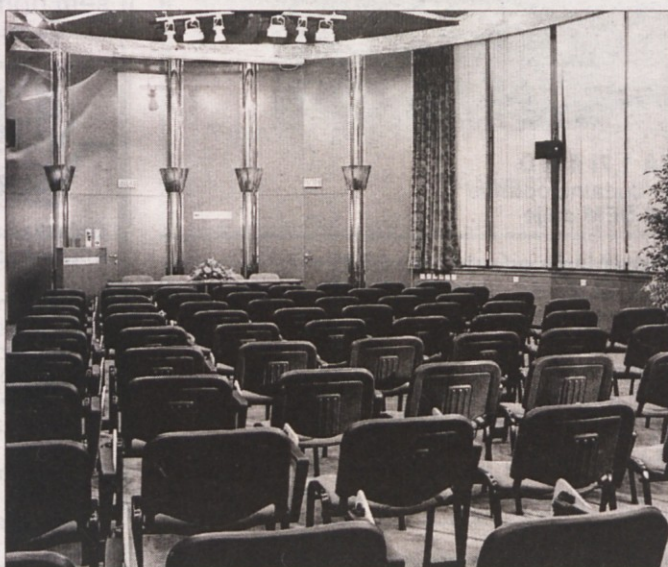
Informacije na tel.
(068)52-492
0609/640-830

Vedeževanje in napoved leta
090 42 62
PAR s.p. min./156 SIT

Št. 4 (2476), 30. januarja 1997

Konferenčna dvorana Perla

Za trenutke sproščene poslovnosti

Prirajte sestanek, konferenco, kreativno delavnico, predstavitev izdelkov...
Bi radi svojim gostom ponudili več kot le poslovno srečanje?

V prijetnem, klimatiziranem modrozelenem
okolju Konferenčne dvorane Perla boste
lahko združili delovno srečanje in družabni
dogodek.

110 sedežev, učilnica z 20 sedeži,
sejna soba z 10 sedeži, sodobna tehnična
oprema, sprejemniki Brähler, računalniška
projekcija, video in avdio snemanje. Poleg
tega pa še bogata spremljevalna ponudba.
Igralnica, variete, diskoteka, restavracije,
hotel, trgovine, bazen, savna, fimes, frizerski
in kozmetični salon, teniški igrišči, varovano
parkirišče.

A kaj bi le naštevati?

Obiščite nas.

Z veseljem bomo ustregli vašim željam.

HIT Hoteli Igralnice Turizem

HIT Hotel Casino Perla
Kidričeva 7
5000 Nova Gorica
tel. 065 126 35 33, 12 630, 126 35 46
faks 065 28 885

HIT Hoteli Igralnice Turizem
C. IX. korpusa 35
5250 Solkan, Nova Gorica
tel. 065 28 221, 27 258 (prodajna služba)
faks 065 25 557, 26 430

Nižje cene za vozila Ford!

NOVE CENE

FIESTA: od 17.250 DEM, ESCORT: od 21.990 DEM

DODATNE SUPER UGODNOSTI ZA VOZILA Z LETOM PROIZVODNJE 1996

AMZS

AVTO-MOTO ZVEZA SLOVENIJE, d.o.o.
Ljubljana, Dunajska 128

objavlja prosti delovni mesti v Tehnični bazi AMZS v
Otočcu. Poleg splošnih pogojev morata kandidata
izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. referent II:

- V. stopnja izobrazbe ekonomske smeri;
- 3 leta delovnih izkušenj;
- poznavanje osnov računalništva;
- znanje angleškega ali nemškega jezika.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za
določen čas. Poskusno delo traja tri mesece.

2. pomožni mehanik:

- osnovna šola;
- voziški izpit B, C in E kategorije;
- 1 leto delovnih izkušenj;
- odslužen vojaški rok.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za
nedoločen čas. Poskusno delo traja en mesec.

K sodelovanju vabimo komunikativne kandidate. Dodatne
informacije v zvezi z objavo dobite na tel. št.: 068/75-200.

Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov: AMZS,
d.o.o., Ljubljana, Dunajska 128.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po opravljeni
izbiri.

Intereuropa®

Podjetja in uspešni poslovneži!

Sporočamo vam, da

ODDAJAMO V NAJEM oziroma PRODAMO
del poslovnih prostorov v Novem mestu, Ljubljanska c. 27

Pisne prijave pošljite na naslov: INTEREUROPA, d.d., Sektor
za investicije in nepremičnine, 6504 Koper.
Za morebitne informacije pokličite na telefon številka:
066/41-313 ali 066/41-305.

Pričakujemo vaše sodelovanje!

SUZUKI

PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI
AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

**Avtomobili,
vredni
svoje cene**

VITARA '97 LX/3V	33.700	31.990 DEM
SAMURAI '97 LX/3V	24.990	23.990 DEM
ALTO 1,0/3V	13.690	12.990 DEM
SWIFT 1,0 GLS/3V	15.990	14.990 DEM
Poltovorno vozilo CARRY VAN		11.990 DEM

Ugodni krediti

LJUBLJANSKE MLEKARNE, d.o.o.
Ljubljana, Tolstojeva ulica 63

Za potrebe naše diskontne prodajalne s sedežem Sevno na Trški
gori 11 pri Novem mestu zaposlamo mlajšo

PRODAJALKO

živilsko-prehrabnih izdelkov

Od kandidatov pričakujemo, da imajo IV. stopnjo strokovne izo-
brazbe trgovske smeri (živila in prehrabni artikli), vsaj 6 mese-
cev ustreznih delovnih izkušenj, opravljen tečaj iz higienskega
minimuma, da so zdravstveno sposobni za delo z živili, da so
komunikativni, dinamični in samostojni pri delu.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (nadomeščanje
delavke na porodniškem dopustu), s polnim delovnim časom in
dvomesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanje-
ga dela pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

Ljubljanske mlekarnice, d.o.o., Kadrovska služba, Tolstojeva 63,
1113 Ljubljana.

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST 27

POSLOVNI PROSTORI

V urejeni **POSLOVNI HIŠI REAL** na
Kočevarjevi 2, Novo mesto

PRODAMO

- v III. nadstropju večji pisarniški prostor v izmeri 57,50 m²,
- v I. nadstropju več pisarniških prostorov v izmeri od 18,5 m² do 28,00 m² s pravkar preurejenimi skupnimi prostori
- v podprtiličju prostore v izmeri 105,8 m² z dnevno svetlobo (prostor 80 m² z dvema manjšima prostora), zaželjena je preureditev v delilnico malic z jedilnico.

MOŽNOST FINANČNEGA LEASINGA!

Pokličite REAL, d.o.o., TEL. 323-786, 324-455.

STANOVANJE

(možnost uporabe za poslovne namene) f

stanovanje na Trgu Gorjanskega bataljona 2 v Šentjerneju v izmeri 54,03 m².

Ponudbo pošljite v roku 15 dni od objave na sedež Dolenjske banke, d.d., v Novem mestu, Seidlova c. 3.

Na podlagi vseh prejetih ponudb bo Dolenjska banka, d.d., izbrala najugodnejšega ponudnika in ga o tem obvestila.

Vse informacije v zvezi z zbiranjem ponudb in možnostjo ogleda prostorov dobite na sedežu Dolenjske banke, d.d., Seidlova c. 3, Novo mesto, pri g. Jožetu Jevnikarju ali g. Milanu Vrčku po tel. številki 068/316-500, vsak delovni dan od 8.00 do 14.00 ure.

BPD FIBA d.o.o. TOMŠIČEVA 3
LJUBLJANA

Odkup delnic in posredovanje na borzi
po najvišjih dnevnih cenah

KRŠKO: ADO, d.o.o., Krško, CKŽ, tel. 0608/21-522

MIRNA: Promles, tel. 068/49-235

ČRNOMELJ: Štrulc, tel. 068/51-523

NOVO MESTO: DI MARKETING, tel. 068/322-096, 28-694;
Šentjerneji: 41-061

OVIRE JI NE DELAJO SKRBI

LADA NIVA 1,7i 4 WD
z možnostjo dodatne opreme
že od 15.998 DEM dalje

LADA KARAVAN že od 10.990 DEM
LADA SAMARA že od 11.190 DEM
(z novim motorjem)

- ugoden kredit in leasing (polog 10%)
- možnost menjave staro za novo

DARILO: AVTORADIO BLAUPUNKT

EMINENT

KRŠKO, CKŽ 51, tel. 0608/22-950, 0609/622-758
Črnomelj, Belokranjska 14, tel. 068/51-379, 51-378

AVTOKLINIKA, d.o.o.

Novo mesto, Foersterjeva 10

☎ 068/ 323-035

Uradni zastopnik za

JAMEX
Motorsport

**ŠPORTNA
OPREMA**

MONROE
amortizerji
VEČJA VARNOST NA CESTI

NOVO
SENSATRAC
AMORTIZER
"DVA V ENEM"

ZA VSE TIPE
VOZIL DVE LETI
GARANCIJE

ODKUPIMO DELNICE KRKE PO DNEVNO NAJUGODNEJŠIH CENAH

Danes vam za delnice serije:

**B takoj izplačamo 10.000 SIT v gotovini,
G in C po 15.000 SIT v gotovini.**

Tel. 061/132 63 05 ali 041/630 777.

Odkup delnic smo pripravljeni opraviti tudi na vašem domu

**VODNOGOSPODARSKO
PODJETJE NOVO MESTO**
Trdinova 23

Objavljamo prosto delovno mesto računovodsko-finančnega referenta za določen čas

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- izobrazba V. stopnje ekonomske smeri
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj
- poznavanje dela na osebem računalniku
- smisel za red in organizacijo.

Možnost zaposlitve za nedoločen čas.

Pri nas imamo veliko dela in prijetno vzdušje.

Pisne ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela in dokumenti o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, Trdinova 23, 8000 Novo mesto.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po odločitvi.

ZAHVALA

Po hudi in težki bolezni nas je v 65. letu starosti zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

**SLAVKA
BREGAR**

iz Močvirja 21

Iskrena hvala sorodnikom, vaščanom in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna zahvala osebju Visceralne kirurgije Splošne bolnišnice Novo mesto, podjetju Levas Krško, pevcem za lepo petje in gospodu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

28. januarja je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

**ROZALIJA
HOČEVAN**

iz Brezovice 8 pri Stopičah

Hvala vsem, ki se je spominjate, obiskujete njen prerani grob ter ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je za vedno zapustila

**NEŽA
PAŠIČ**

z Vrtače pri Semiču

Ob izgubi drage sestre in tete se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo patronažni službi ter Milki Poljanec za nesebično pomoč. Hvala tudi g. kaplanu Andreju za obiske in g. župniku za opravljen obred ter pevcem moškega pevskega zbora sv. Štefan. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 87. letu starosti smo se poslovili od drage mame

**NEŽE
JAKŠE**

iz Orehovice 25
pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem za podarjeno cvetje, sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Prav posebej se zahvaljujemo gospodu župniku, cerkvenemu pevskeemu zboru, g. Roguliču, Pogrebniemu zavodu Oklešen in našemu Igorju za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj,
vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od tvojega življenja.

MARIJA ŠKODA
roj. Petje

z Dol. Jesenic 1

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem. Posebna zahvala velja sosedi ge. Gričarjevi in ge. Kosovi. Hvala vsem za darovano cvetje, sveče in za sv. maše, kolektivom Obrata III iz Revoza, Službi varstva Revoz, Stiles Sevnica, Komunalni Sevnica, LT d.o.o. Šentjerneji. Za lajšanje bolečin se zahvaljujemo zdravniškemu osebju in patronažni službi ZD Mokronog, posebno dr. Pančurjevi, g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in govornici ge. Mici Slapšak. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dragega moža, očeta, sina, starega očeta, brata in strica

**MARJANA
PAVLINA**

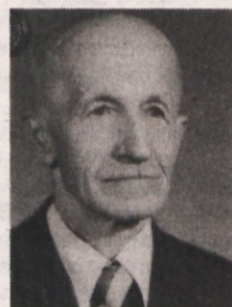
Gor. Mokronog 3

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in ostalo nesebično pomoč. Posebna hvala dr. Petroviču, dežurnemu osebju ZD Trebnje, lovcem za spremstvo na njegovi zadnji poti, g. župniku za lepo opravljen obred in sveto mašo ter cerkvenim pevcem.

Žalujoči: žena Ivanka, hčerka Rovena in sin Bojan z družinama in vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

**VIKTOR
KOČIJAŽ**

iz Prečene

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče, izrečeno sožalje in za vso pomoč, ki ste nam jo nudili v težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna hvala Vojki Košir, patronažni sestri Slavki, Francu Mesojedcu za poslovilni govor, pevcem iz Šmihela, gospodu Brčarju za zaigrano Tišino, Komunalni ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi, ki ga pogrešamo

ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustila

ANGELA KOFALT

z Vrtače pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vaščanom za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

V SPOMIN

2. februarja bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, očka, sin in brat

MARJAN NOSE

iz Rumanje vasi 38

Vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate svečko, hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila naša mama, babica in prababica

FRANČIŠKA ZAKRAJŠEK

Dol. Ponikve 10, Trebnje

Zahvaljujemo se vsem, ki so kakorkoli pomagali in jo pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, sestre in tete

ANE ADAMIČ

iz Muhabera 71, Novo mesto

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom in znancem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala g. župniku za opravljeno mašo in poslovilne besede ter mladim pevcem s Kapitlja. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoči: vsi njeni

Novo mesto, 28.1.1997

ZAHVALA

Ob bolečem slovesu od naše najdražje

ALME PEČAR

roj. Glavina

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se trudili, da bi ji podaljšali življenje in olajšali trpljenje. Enaka zahvala velja sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustna in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče in prispevke v dobrodelne namene ter za številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo govorniku za ganljive poslovilne besede, gospodu patru Jožetu za opravljen pogrebni obred in pevcem za lepo zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi!

Družine Pečar, Glavina, Andoljšek

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 69. letu zapustil dragi mož, oče, stari oče in brat

JOŽE IVANUŠIČ

iz Gorenjcev 9, Adlešiči

Zahvaljujemo se sosedom in sovaščanom za pomoč in sočutje, ženskemu pevskemu zboru Adlešiči, župniku Vinku iz Adlešičke Gore in vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti. Naj počiva v miru!

Žalujoči: žena Ana, otroci Marica, Ivan, Katja, Jože in Zvone z družinami in sestra Ana

Gorenjci, Adlešiči, Črnomelj, Ljubljana

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dobri oče, stari oče, tast, brat in stric

FRANC SOTLAR

iz Hinj 23 pri Šentjanžu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za podarjeno cvetje, sveče, za izražena sožalja. Vsem darovalcem maš namesto cvetja iskrena hvala. Posebej se zahvaljujemo sindikatu Lisce, PE Krmelj, za podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se pevcem za zapete žalostinke, gospodu župniku za lepo opravljen obred, govorniku za govor ob odprtem grobu in vsem, ki ste našega prezgodaj umrlega očeta v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Žalujoči: sin Milan z družino, sin Branko z Jožico in ostalo sorodstvo
Hinje, 27.1.1997

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš upokojeni sodelavec

MARTIN KODRIČ

delavec na asfaltni bazi na Drnovem

Ohranili ga bomo v trajnem spominu!

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, tašča, babica, prababica in teta

JOŽEFA DVOJMOČ

roj. Barbič

Koprivnik 2 pri Kostanjevici na Krki

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče ter za sv. maše. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in Pogrebniemu zavodu Žičkar.

Žalujoči: vsi njeni

DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj, vsi dnevi upanja, trpljenja,

bolezen je bila močnejša od tvojega življenja.

V 69. letu starosti nas je po težki in dolgotrajni bolezni zapustil naš dragi mož, oče, dedek, tast, brat, stric in svak

VIKTOR STANIŠA

iz Zaloga 8 pri Novem mestu

Besede so premalo, da bi z njimi izrazili hvaležnost vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, z nami sočustvovali, darovali cvetje, sveče, denarne prispevke ter pokojnega pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom Bučarjevim, kolektivoma VVO Rarovska, Krki-skladišče gotovih izdelkov, Galskima društvoma Prečna in Straža, pevcem iz Šmihela in Prečne, govorniku g. Ivanu Dergancu za poslovilne besede, osebju ZD Straža, posebnost dr. Kokalju, medicinskemu osebju Nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, g. župniku za lepo opravljen obred in Pogrebniemu zavodu Oklešen. Vsem še enkrat iskrena hvala!

V globoki žalosti: vsi, ki smo ga imeli radi

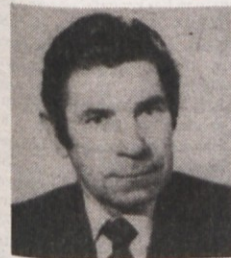
V ponedeljek, 3. februarja, bo minilo drugo leto dni, odkar nas je prezgodaj zapustil naš dragi

ANTON MIKLIČ

s Šrange pri Mirni Peči

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj, vsi dnevi upanja, trpljenja, bolezen je bila močnejša od tvojega življenja.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, tasta, starega očeta, brata, strica, svaka, bratranca in botra

MARTINA KODRIČA

iz Brloga pri Podbočju

se z globoko žalostjo v srcu iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in za sv. maše, ter pokojnika v tako velikem številu pospremili v njegov zadnji tihi dom. Iskrena hvala kolektivu Petrol Brežice, bencinskemu servisu Šentjernej, CP Novo mesto, asfaltni bazi Drnovo, kolektivu Zidarstvo Kodrič, obrtnikom iz Krškega, Koretičevim za vso pomoč, sestri Vlasti za obiske na domu, pevcem iz Cerklj za lepo zapete žalostinke, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem in vsake-mu posebej še enkrat hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

Ljubeče zapuščam dan in drsim v miren san, ker vem, da bo jutrišnji dan sam poskrbel zase!

Ob boleči izgubi moje najdražje

VIKICE-VIKTORIJE ŽVEGLIČ

se iskreno zahvaljujem osebnemu zdravniku dr. med. Božidarju Groboljšku, spec. spl. med., in osebju ZD Sevnica za vso skrb in trud pri lajšanju trpljenja. Enaka zahvala staršema in bratoma pokojne, mojima staršema, mojim sodelavcem 3 dva.d.o.o., mojim sosedom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, darovano cvetje, sveče in za številno spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujem kaplanu g. Janku Novaku in duhovniku g. Jožetu Zupančiču za lepo opravljen pogrebni obred, govornici Društva invalidov Sevnica za poslovilne besede. Hvala Jutranjki Sevnica, Društvu paraplegikov in še posebej Anici, Jožici, Lidiji... Hvala pevcem s Se-novega, izvajalcem Tišine in pogrebni službi Komunale Sevnica. Hvala vsem, ki ste mojo Viki-co bodrili, jo obiskovali in jo imeli radi.

Z neizmerno žalostjo in praznino: mož Franci

V Sevnici, 24. januarja 1997

tedenski koledar

Četrtek, 30. januarja - **Martina**
Petek, 31. januarja - **Vanja**
Sobota, 1. februarja - **Ignac**
Nedelja, 2. februarja - **Marija**
Ponedeljek, 3. februarja - **Blaž**
Torek, 4. februarja - **Andrej**
Sreda, 5. februarja - **Agata**

LUNINE MENE
31. januarja ob 20.40 - **zadnji krajec**

kino

BREŽICE: 30. in 31.1. (ob 18. uri) ter 1. in 2.2. (ob 16.30) risanka Ostržek. 30., 31.1. in 3.2. (ob 20. uri) ter 1. in 2.2. (ob 18. in 20. uri) vojna drama Pravi pogum. 5.2. (ob 20. uri) komedija Klub vrazjih babnic.
ČRNOMELJ: 31.1. (ob 20. uri) in 1.2. (ob 18. in 20. uri) ameriška romantična komedija Na vse ali nič.

film

• **ODKUPNINA**, drama (Ransom, 1996, ZDA, 120 minut, režija: Ron Howard)
Mel Gibson igra lastnika letalske družbe, slavnega japija, od katerega ugrabitelji njegovega osemletnega mulca zahtevajo 2 milijona dolarjev. On jih jadrno zbere, vendar pa v zadevo vplete FBI, ki akcijo zminira. Potem ko sprevidi, da lahko zaupa le še sebi, Mel po televiziji, torej javno in še v živo, razpiše dvakratno vsoto za glavo človeka, ki mu je ugrabil ljubljeno dete. Iz preganjanega tako postane preganjanec, v ekipi ugrabitelja, odličnega hladnokrvnega, preračunljivega policaja Garyja Sinisa pa seveda

2.2. (ob 18. uri in 20.15) ameriška melodrama Hiša duhov.

KOSTANJEVICA: 1.2. (ob 19. uri) ameriški akcijski film Verižna reakcija. 2.2. (ob 19. uri) ameriška komedija Trčeni profesor.

KRSKO: 31.1. (ob 20. uri) in 2.2. (ob 18. uri) ameriška komedija Trčeni profesor.

METLIKA: 31.1. in 1.2. (ob 20. uri) ameriška melodrama Hiša duhov. 2.2. (ob 18. in 20. uri) ameriška romantična komedija Na vse ali nič.

NOVO MESTO: Od 30.1. do 3.2. (ob 16.30) komedija Jack. Od 30.1. do 3.2. (ob 18.30 in 21. uri) film Lepe vasi lepo gorijo. 5.2. (ob 18. in 20. uri) Trainspotting.

ŠENTJERNEJ: 31.1. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Verižna reakcija. 31.1. (ob 20. uri) komedija Trčeni profesor.

TREBNJE: 31.1. (ob 20. uri) komedija Nori božič.

pride do razdora, ki se ne more končati drugače kot da je Sinise navidezni rešitelj. Ker to ne bi bil pravi "happy end", srečni konec, se pred odjavo špico odrola še en spopad na življenje in smrt.

Nič hudo novega, torej. Še eden izmed mnogih filmov o ugrabitvi in izsiljevanju, že v pravem malem žanru. Če smo pozorni, potem hitro spoznamo, da se pri večini teh storij najpogosteje zalomi prav ob odkupnini. Ali nekdo noče plačati, ali zeznejo policaji, ali pa je med ugrabitelji prepotentnej, ki žrtve pokonča še pred izmenjavo "robo". Stvari grejo skratka praviloma narobe, gre za boj med slabimi in dobri, za kdo bo koga. To so prave male psihološke vojne z obilo solidnega cefranja živcev in vmes nekaj akcije obračunov poskusov prebijanja raznih zased.

Ogled filma ali ne? Ne bo koristilo, škode pa tudi ne bo nobene. **TOMAŽ BRATOŽ**

bela tehnika

ŠTEDIKOR CORONA, 2 in 2, skrinjo LTH, 300 l, skrinjo-omaro Gorenje, 330 l, vse novo, prodam. ☎ (068)321-229. 951

elektronika

VHS C CAMCORDER Sharp model, VL-C 6400 E, prodam. ☎ (068)21-076, zvečer. 979
BARVNI TELEVIZOR Tensai O.S.D. displej, prodam. ☎ (068)84-597. 1005

kmetijski stroji

KOSILNICO Nibi Figaro ter bočno kosilnico Univerzal GS/20 A prodam. ☎ (068)83-571. 737
PUHALNIK Tajfun ugodno prodam. ☎ (068)30-160. 748
SAMONAKLADALCO Sip, 17 m³, in teleta, stara 1 teden, ugodno prodam. ☎ (068)78-412. 760
MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta, s priključki, prodam. ☎ (068)81-261. 775
TRAKTOR Zetor 5011, letnik 1981, prodam. ☎ (068)73-104. 799
TRAKTORSKO PRIKOLICO za prevoz živine in gumi voz, 13 col, prodam. Anica Bašič, Konec 8, Podgrad. 807
TRAKTORSKO ŠKROPILNICO, skoraj novo, 340 l, in 100 m cevi za 80.000 SIT, vola, 800 kg in nove zadnje traktorske gume 11-2-28 prodam. ☎ (068)84-476. 809

TRAKTOR Slither 450, lahko tudi po delih, prodam ali kupim enakega za rezervne dele. ☎ (068)21-649. 845
TRAKTOR IMT 533 in plug Slavonac prodam. ☎ (068)21-143. 856
MOTORNJO ŽAGO Husquarna, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)26-921. 858

ZA GENERALNO POPRAVILO MOTORJEV na vašem traktorju vam Agroizbira Kranj ugodno nudi rezervne dele vseh vrst traktorjev: Ursus, Zetor, Univerzal, Fiat, Torpedo, Tomo Vinkovč, IMT, kosilnice BCS, Acme Lombardini. Pošiljamo tudi po pošti. Odprto vsak dan od 7. do 19. ure. Se priporoča Agroizbira, Kranj, ☎ (064)324-802. 874
TRAKTOR TV, 20 KM, prodam. ☎ (068)40-055. 892
URSUS 360 C, letnik 1996, 1000 delovnih ur, prodam. ☎ (068)40-039. 894
MOLZNI STROJ Virovitica, nov, in kiper svečo prodam. ☎ (068)87-399. 919

SAMONAKLADALCO MENGELE, malo rabljeno, puhalnik Tajfun in gumi voz, prodam ali menjam za govedo ali svinje. ☎ (068)42-527. 919

TRAKTORJA Stayer, 22 KM, star, in Torpedo, 45 KM, samonakladalco Mengele, puhalnik Tajfun in voz, 16 col, prodam. ☎ (068)76-081. 921

TRAKTOR TD 6206, cisterno, 2200 l, bazen za mleko in žetveno napravo za BCS prodam. ☎ (068)26-054. 928

ŠROTAR klavirar in 15-colski gumi voz prodam. ☎ (068)26-503. 952

TRAKTOR IMT 533, letnik 1976, generalno obnovljen motor, prodam. ☎ (068)89-551. 957

PREDSETVENIK, širine 220 cm, z valji, traktor Fendt, 64 KS, 4 x 4, in samonakladalno prikolico Senator 22/9, novo, prodam. ☎ (068)78-098. 975

TRAKTOR Stayer, 18 KM, starejši letnik, prodam za 1700 DEM. ☎ (068)81-714. 990

TRAKTOR Ursus 355, letnik 1971, prodam za 2700 DEM. Kastelic, Rimska 7 a, Trebnje. 995

FREZO Gorenje Muta, rotacijsko koso na 6 koles, 8 KM, prodam. ☎ (068)64-440. 1008

OBRAČALNIK za seno ugodno prodam. ☎ (068)30-155, po 15. uri. 1010

PAJKA SIP 230, dobro ohranjenega, prodam. Janez Jakše, Škrjanče 4, ☎ (068)28-028. 1013

kupim

STREŠNO KRITINO, rdečo, 2 žleba (41 x 25 cm), kupim, poceni pa prodam kosilnico Gudbrod za 20.000 SIT. ☎ (068)89-171. 755

CEPILEC za drva kupim. ☎ (068)82-398, po 17. uri. 764

2 BIKCA, težka do 130 kg, za nadaljnjo rejo, kupim. ☎ (068)78-097. 792

HLODOVINO vseh vrst listavcev in iglavcev odkupujemo. Les odkupimo tudi na panju. Plačilo po dogovoru, tudi takoj. ☎ (068)62-960, vsak delovnik od 9. do 12. ure. 801

PRAŠIČA, 120 kg, krmljenega z domačo krmo, kupim. ☎ (068)20-549. 873

DELNICE KRKE odkupimo z gotovino na vašem domu. ☎ (064)225-829. 880

KOSTANJEVE STEBRIČKE za vinograd kupim. ☎ (068)46-517. 893

DELNICE Krke, Uniona, Petrola in Radenske, serije B in G, kupim. Gotovino takoj! ☎ (061)133-0537. 896

SUHE smrekove deske, debeline 2 ali 2.5 cm, kupim. ☎ (068)24-552. 899

BIKCA, starega nekaj dni, simentalca ali šarole, kupim. ☎ (068)21-605. 907

DELNICE Krke, Petrola idr. kupim. ☎ (068)51-797, po 10. uri. 929

DELNICE Krke odkupujemo po 16.000 SIT, za gotovino. ☎ (061)571-286 ali (061)484-037. 934

0.5 M3 suhih hrastovih desk, debeline 32 mm, kupim. ☎ (068)83-358, po 18. uri. 937

NUDIMO najugodnejši odkup delnic Krka, Sava, Petrol in drugih. Plačilo takoj! Pridemo na dom. ☎ (064)66-463. 959

KOSTANJEVO KOLJE in jelšo na rastlilu ter kombinirko za obdelavo lesa, rabljeno, kupim. ☎ (068)42-253. 987

BIKCA SIVCA ali simentalca, starega do 10 dni, kupim. ☎ (068)48-542. 996

motorna vozila

R 4 GTL, letnik 1988, prodam. ☎ (068)73-194. 732

GOLF JX D, letnik 11/88, temno rdeč, ugodno prodam. ☎ (068)26-022. 733

CITROEN AX Caban, letnik 12/93, ugodno prodam. ☎ (068)22-046. 742

FIAT 750 (fičko), vozen, ugodno prodam. ☎ (068)75-117. 746

ŠKODO FAVORIT 135 ali 136, letnik 1991, dobro ohranjeno, kupim. ☎ (068)68-035. 750

126 P, letnik 1981, 81.000 km, prodam za 500 DEM. ☎ (068)49-100. 762

JUGO 45, letnik 1988, moder, registriran do 5/97, prodam za 19.000 DEM. ☎ (068)81-310. 765

Z 128 skala 55, letnik 1988, 63.000 km, prodam. ☎ (068)52-639. 769

JUGO 60, letnik 11/89, rdeč, prodam. ☎ (068)31-365, popoldan. 774

JUGO 60 koral, prva registracija 3/90, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)74-129. 777

JUGO KORAL 55, letnik 1988, registriran do 8/97, prodam. ☎ (068)85-618. 784

HYUNDAI PONY 1.3 LS Sedan, kovinske barve, letnik 1990, 5V, prodam. ☎ (068)24-704. 787

R 5, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)23-658. 788

GOLF JX D, letnik 1987, temno moder, zelo ohranjen, registriran do 1/98, prodam. ☎ (068)27-450. 796

126 P, letnik 8/89, dobro ohranjen, registriran za celo leto, prodam. ☎ (068)69-215. 797

GOLF CL D, letnik 1991, 5 prestav, 61.000 km, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)25-915. 800

JUGO 45 KORAL, letnik 1988, vinsko rdeč, registriran do 8/97, lepo ohranjen, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)79-356. 805

MERCEDES 508 D, letnik 1982, na novo registriran, prodam ali menjam za osebni avto. ☎ (068)59-658. 813

AUDI 80 1.8 GLS, letnik 1981, registriran do 7/97, prodam ali menjam za cenejšo vozilo. ☎ (068)51-343. 814

NISSAN SUNNY 1.6 SLX 16 V, HB, letnik 7/93, prevoženih 60.000 km, nujno prodam. V račun vzamem cenejšo vozilo. ☎ (068)322-471, dopoldan ali (0609)612-402. 816

FORD ESCORT 1.6 16 V, letnik 1993/94, rdeč, 5V, prodam. ☎ (068)42-660, Jože Švalj, Dol. Brezovica 5, Šentjernej. 817

126 P prodam. ☎ (068)27-841. 819

JUGO KORAL 45, letnik 3/91, ugodno prodam. ☎ (068)65-245, zvečer. 828

ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 1992, modro, prevoženih 50.000 km, registrirano do decembra, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)52-814. 829

ŠKODO FAVORIT, letnik 1991, prodam. ☎ (068)51-577. 830

KADETT CITY, ohranjen, in 80-basno klavirsko harmoniko prodam za 2600 DEM. ☎ (068)64-461. 831

TOMOS AUTOMATIC, malo rabljen, kot nov, prodam za 50.000 SIT. ☎ (068)61-265. 836

SUZUKI SWIFT 1.3 GL, letnik 1995, 43.800 km, servisna knjižica, prvi lastnik, prodam za 11.500 DEM. ☎ (068)312-361, dopoldan, 28-898, popoldan. 839

R 4 GTL, letnik 1991 ali 1992, v dobrem stanju, kupim. ☎ (068)341-555. 840

JUGO 55, letnik 1989, prodam. Zagorč, Župnca 8, (Dol. Kamence), Novo mesto. 846

LADO SAMARO 1300, letnik 1988, prodam za 3000 DEM. ☎ (068)76-508. 849

FORD ESCORT, letnik 1986, 1.6 D, rdeč, registriran do 8/97 ter 126 P, letnik 1988, registriran do 8/97, rumen, prodam. ☎ (068)79-623. 852

LADO RIVO, letnik 1988, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)23-485. 859

ROWER 416 GSI, star 3 leta, 64.000 km, registriran za celo leto, prodam. ☎ (068)33-815. 862

GOLF 1.6 B, bel, letnik 1992, 79.000 km, prodam. ☎ (068)75-512, po 16. uri ali 23-415, do 16. ure. 870

JUGO 55, letnik 1990, prodam. ☎ (068)23-533. 889

VW 1200, letnik 1976, prva registracija 17.1.1997, registriran do 1/98, odlično ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)76-584. 900

GOLF JX D, letnik 1989, lepo ohranjen, rdeč, 5V, registriran do 9/97, prodam ali menjam za jugo koral ali Skalo 55. ☎ (068)65-004. 905

ALFA 33, letnik 1987, poceni prodam. ☎ (068)87-009, zvečer. 908

DAIHATSU CHARADE TS, letnik 1990, odlični, ugodno prodam. ☎ (0609)650-065, dopoldan, (068)341-382, popoldan. 914

R 4 GTL, letnik 1990 in AX TRE 1.1, letnik 1987, prodam. ☎ (068)67-008. 922

GOLF II B 1300, letnik 1986, kovinsko siv, registriran do 10/97, prodam. ☎ (068)50-543. 926

GOLF II GL 1.3, letnik 1985, lepo ohranjen, z veliko dodatne opreme, prodam. ☎ (068)25-461. 936

R CLIO, letnik 6/95, 27.000 km, prodam. ☎ (068)25-429. 943

R CLIO 1.2 RN, letnik 1993, registriran do 7/97, 35.000 km, 5V, zelen, zamenjam za R 5. ☎ (068)24-875. 945

GOLF JX B, letnik 1986, 135.000 km, registriran do 7/97, rdeč, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0609)619-541. 947

ŠKODO PICK UP, letnik 11/95, belo, 18.000 km, prodam za 12.000 DEM, lahko tudi menjam ali na kredit. ☎ (068)323-312. 953

GOLF JX D, letnik 1989, registriran do 9/97, kovinske barve, 140.000 km, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)89-551. 955

126 P, letnik 1989, registriran do 12/97, prva barva, prodam. ☎ (068)73-766. 962

DOBRO OHRAJEN opel kadett GSI, letnik 1987, registriran do 11/97, prodam. ☎ (068)75-173. 963

R 4 GTL, letnik 1984, prodam. ☎ (068)41-073. 965

CLIO, letnik 1993, prodam za 10.300 DEM. ☎ (068)42-229, po 16. uri. 967

R 4 GTL, letnik 1991, rdeč, nikoli karamboliran, registriran za celo leto, prodam. ☎ (068)73-766. 968

GOLF JGL D, letnik 1983, 124.000 km, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)84-209. 969

KARAMBOLIRAN opel kadett B, letnik 1987, rdeč, prodam za 4100 DEM. ☎ (0609)627-661. 972

SAMARO 1300, letnik 9/92, 40.000 km, kot nova, nepoškodovana, prodam. ☎ (068)41-328. 973

VW HROŠČ 1303 J, letnik 1975, kovinsko moder, prodam. ☎ (068)324-030. 974

TWINGO pack, letnik 10/95, kovinsko zelen, prevoženih 29.000 km, nujno in ugodno prodam. Pavel Žefran, Gotna vas 29, Novo mesto. 981

R 5 FIVE plus, 1.4, letnik 1995, registriran do 9/97, kovinsko rdeč, sončna streha, avtoradio, prodam za 12.900 DEM. ☎ (068)84-295. 982

R 19 GTS, letnik 6/90, siv, dobro ohranjen, prodam za 11.500 DEM. ☎ (068)84-295. 985

OPEL KADETT 1.3 GLS, letnik 1984, in Z 126 P 650 GL, letnik 1987, prodam. ☎ (068)81-558. 993

R 4 GTL, letnik 1989, 91.000 km, oker barve, registriran do 5/97, prodam za 2600 DEM. ☎ (068)44-659. 994

KOMBI C 25 D, 8 in 1, letnik 12/86, neregistriran, tonirana stekla, obnovljena ploščevina, prodam. ☎ (068)49-226. 1001

R 4, letnik 1982, registriran do 8/97, prodam. ☎ (068)89-234. 1003

FORD FIESTO, letnik 1980, brezhiben, rdeč, 105.000 km, prodam. ☎ (068)67-603. 1007

126 P, letnik 1990, prodam. ☎ (068)27-257. 1009

obvestila

ROLETARSTVO NOGRAŠEK vam nudi izdelavo in montažo žaluzij, lamelnih in plise zavese, rolet, roljov in sreenov. Pri gotovinskem plačilu nudimo popust ali plačilo na obroke. ☎ (061)651-247. 285

ELEKTRIČNE OMARICE, zunanje in notranje, kompletno opremljene, ugodno prodam. ☎ (061)751-425. Možnost dostave in montaže. 496

prekllici

ANICA FLIS prepovedujem Srečo Flisu, da sam prodaja moje in njegovo kmetijsko imetje, ker imava oba enake paviče. Če preklica ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala. 744

MEŠALEC za kruh, pice, meso, prodam. ☎ (0602)61-151. 933

VEČJO KOLIČINO suhih bukovih metrov in kvalitetno črno vino ugodno prodam. Janez Bahor, Grič 12, Črnomelj. 939

JABOLKA jonagold in gloster prodam. ☎ (068)371-590 ali 27-234. 940

KAKOVOSTNO metliško črnino, belokranjsko belo in žganje prodam. ☎ (068)58-168. 942

VINO CVIČEK, tudi v manjših količinah, ugodno prodam. ☎ (068)42-658. 949

SVINJSKI sveži špeh prodam. ☎ (068)22-315. 956

AGREGAT Mio Standard, 1500 W, prodam. ☎ (068)25-988. 966

KOSTANJEVO klano kolje, dolžine 2 m, prodam. ☎ (068)73-426. 978

HRASTOVE PLOHE, debeline 4 cm, 2 m3, prodam. ☎ (068)49-593. 980

RDEČE VINO, cviček, prodam po 260 SIT/l. ☎ (068)81-616. 992

NEKAJ MESA mlade krave in avtomobilski prtljajnik prodam. ☎ (068)87-974, zvečer. 1006

MIZARSKÉ STROJE, poravnalka, debelinka z vrtalko, širine 51 cm, rezkar in prešo na vretena prodam. ☎ (068)65-887. 1011

razno

MAŠKARADNE KOSTUME, originalne, lahko naročite na ☎ (061)44-16-56. 314

POSLOVNI PROSTOR v Novem mestu oddam. ☎ (068)22-460. 743

V CENTRU Mokronoga oddam v našem poslovnem prostoru za mirno obrt v izmeri 400 m2. ☎ (068)49-218. 791

V CENTRU Novega mesta oddam poslovnostni prostor, 25 m2, primeren za trgovino ali drugo. ☎ (068)21-608, po 16. uri. 804

V NOVO MESTU oddam pisarniški prostor. ☎ (068)79-574. 824

V BREŽICAH dam v najem lokal s poslovnimi prostori. ☎ (0608)61-623, zvečer. 844

V NAJEM oddam prostore, primerne za dejavnost ali skladišče, cca 110 do 135 m2, 10 km izven Novega mesta. ☎ (068)85-660. 887

POSLOVNI PROSTOR v Novem mestu, Glavni trg, oddam v najem. ☎ (068)25-857. 897

SOSTANOVANKO, študentko, za enosobno stanovanje v Ljubljani iščem. ☎ (068)22-003. 910

ANGLEŠKI JEZIK inštruiram. ☎ (0608)75-182, po 20. uri. 931

NAVADNO HARMONIKO poučujem. ☎ (068)75-286. 946

ANGLEŠČINO in nemščino inštruiram. ☎ (068)81-017. 954

BAS KITARO WARWICK, ugodno prodam. ☎ (068)323-820, od 15 - 19 ure!

službo dobi

ZA PRIDNE dober zaslužek! Če imate čas in volje, pokličite! Delo je primerno za ženske. ☎ (066)272-111, dopoldan. 583

NATAKARJA (ico) zaposlim. Možnost stanovanja. ☎ (061)772-492, Grosuplje. 759

KV NATAKARIC ali kuharico redno zaposlimo. ☎ (068)81-188. 781

ZAPOSLOJTEV in stanovanje pri invalidu dobi samohranilka ali ženska iz druge države. Ponudbe pošljite na naslov: P.P. 317, Novo mesto. 786

INŠTRUKTORJA B kategorije zaposlim. ☎ (068)21-493, Lazič. 847

ČE SE HOČETE pridružiti mednarodnemu podjetju, če ste brez zaposlitve, če si želite dodatni zaslužek, če se hočete pridružiti ljudem, ki vam bodo pomagali, pokličite na ☎ (068)27-134! 854

MIZARJA za delo v lakirnici takoj zaposlimo.

MIZARSTVO BOBIČ Novo mesto telefon 068/342-703

V LESNI STROKI zaposlimo dva delavca, stara do 30 let. Pri enem zaželen izpit C kategorije. Mizarstvo Miklič, Šranga 43, Mirna Peč. 902

SAMOSTOJNEGA TRGOVCA za prodajo olja na terenu, vestnega, sprejemno. OD po prometu. Šifra: »OLJE«. 927

KUHARJA (ICO) zaposlimo v gostilni v Novem mestu. Delo je izmensko, nedelje proste. Janez Štangelj, Ivana Roba 56, Novo mesto. 960

DO 40.000 SIT tedenskega zaslužka z enostavnim delom na domu. Naslovljeno ovojnicno z znamko pošljite na naslov: Franc Hrovat, Gumberk 6 a, 8222 Otročec in dobili boste brezplačne informacije. 970

DVA FANTA za priučetev v parketaški stroki takoj zaposlimo. ☎ (068)322-302, od 8. do 15. ure. 988

DODATNI PRIHODEK s posredovanjem naše pošte. Prava priložnost! pošljite naslovljeno kuverto z znamko na naslov: Stane Vidic, Orehovo 46, 8290 Sevnica. 1000

službo išče

DELO NA DOMU, tudi varstvo otrok, iščem. Akviziterstvo izključeno. ☎ (068)48-526. 747

PRODAJALKA išče redno zaposlitev v okolici Brežic ali Krškega. ☎ (0608)77-455. 832

KV KUHARICA s končanim pripravništvom išče zaposlitev. Naslov v oglašnem oddelku. 997

stanovanja

STANOVANJE v Sevnici, 54 m2 prodam. V račun vzamem garsonjero v Sevnici. ☎ (0608)32-036. 749

MANJŠO HIŠO na Grmu, popolnoma opremljeno, oddam najboljšemu ponudniku. ☎ (068)24-860. 772

S 1.2.1997 oddam manjše stanovanje s pritlikinami, v Novem mestu. ☎ (061)448-329. 795

STANOVANJE v hiši oddam. Prednost samski moški. ☎ (068)22-183. 798

V NOVO MESTU ali okolici vzajem v najem stanovanje ali hišo s celotnim predplačilom. ☎ (068)325-535. 881

ENOSOBNO STANOVANJE na Smrečnikovi 26 v Novem mestu prodam. ☎ (0609)616-147 ali 27-335, popoldan. 909

V ČRNOMLJU prodam dvosobno stanovanje. ☎ (068)57-628, popoldan. 998

ODDAJATE SOBO, stanovanje, hišo? Pokličite na ☎ (068)27-347, od 17. do 18. ure. 1012

živali

NAROČILA za piščance, enodnevne ter večje bele, rjave in grahamste, sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej. ☎ (068)42-524. 544

KRAVO za zakol prodam. ☎ (068)73-309. 739

KOBILO, staro 5 let, prodam. ☎ (0608)21-622. 741

ČREDO OVAC, ovna z rodovnikom, ter motor MAN z menjalnikom ali cel avtokiper prodam. ☎ (068)69-167. 753

LEPEGA plemenskega ovna, starega 20 mesecev prodam ali zamenjam. ☎ (068)69-564. 761

TELICO SIMENTALKO v 9 mesecu brejosti, prodam. ☎ (0608)67-373. 776

TELIČKA, starega 10 dni, prodam. ☎ (0608)70-231. 783

BIKCA SIVCA, za zakol, težkega 150 kg, in pse mladiče, nemške ovčarje, čistokrvne, stare 3 mesece, prodam. ☎ (068)45-296, po 15. uri. 785

NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevni in večji, sprejemamo. Valinica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 789

ANGLEŠKI BULDOG, mladiči vrhunskih staršev iz lastnega legla naprodaj pravim ljubiteljem. ☎ (061)803-647. 790

TELIČKA-BIKCA, težkega 150 do 200 kg, za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)68-537. 794

PRAŠIČA, 150 kg, in škodo 105 L, neregistrirano, vozno, prodam. ☎ (0608)75-373. 806

KRAVO po teletu ali brejo 8 mesecev ugodno prodam. ☎ (068)64-118. 811

Z 101, vozno, neregistrirano, letnik 1986, prodam. ☎ (068)76-767. 812

KRAVO, brejo 8 mesecev, s tretjim teletom, prodam. ☎ (068)83-373. 823

7 TEDNOV staro telico, pasme šarole, prodam. Zupančič, ☎ (068)87-165. 838

TELICO, 150 kg in krave sivke prodam. ☎ (068)45-495. 841

TELIČKO FRIZIJKO, staro 10 tednov, prodam. ☎ (068)41-423. 843

TELICO SIVKO, visoko brejo, prodam. ☎ (068)78-321 ali 25-334. 850

TELIČKO sivo, staro 20 dni, od dobre mlekarice, A kontrola, prodam. ☎ (068)41-426. 851

KOZE, breje ali z mladiči prodam. Koza z mladiči stane 150 DEM. ☎ (068)87-532. 853

BIKCA SIVCA, 120 kg, prodam. ☎ (068)65-108. 863

MLADE PRAŠIČKE prodam. ☎ (068)42-375. 868

PRAŠIČA, 100 do 120 kg ter kravo po izbiri prodam. ☎ (068)89-087. 869

TELIČKA, starega 10 dni in molzni stroj Vitreks prodam. ☎ (068)89-146. 876

7 DNI staro tele, bikca sivca in molzni stroj prodam. ☎ (068)81-414. 884

KRAVO SIVKO, brejo 7 mesecev s tretjim teletom in večjo količino žganja prodam. ☎ (068)89-110. 885

BREJE OVCE in ovce z mladiči prodam. ☎ (068)342-506. 886

PSA ŠARPLANINCA, starega 6 mesecev, prodam. Jože Bojanc, Mala Cikava 4, Novo mesto. 890

TELIČKO, staro 10 dni, prodam. ☎ (068)45-563. 903

ODOJKE, stare 10 tednov, in 2 prašiča, težka 120 kg, prodam. ☎ (068)42-963. 915

BREJO KRAVO in orehe v lupini prodam. ☎ (068)89-513. 916

2 BREJI mladi kozi srnaste pasme prodam. ☎ (068)68-137. 920

TELIČKO, staro 2 meseca, in pava, samca, prodam. ☎ (068)87-554. 924

KRAVE po izbiri in telico, staro 18 mesecev, prodam. ☎ (068)75-206. 930

KOBILO, staro 5 let, brejo 10 mesecev, in telico, staro 16 mesecev, pripuščeno, prodam ali menjam za večjega bika. ☎ (068)26-893. 932

ODOJKE za nadaljnjo rejo in prašiče za zakol prodam. ☎ (068)42-532. 935

DVELETO ŽREBICO ali mlado kobilu, mirno, kupim. ☎ (068)342-632. 938

PRAŠIČA, težkega 110 kg, prodam. ☎ (068)42-991. 941

SIMENTALKO, staro 9 tednov, zelo primerno za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)45-039. 948

PRAŠIČA za zakol prodam. ☎ (068)81-410. 950

KRAVO SIVKO, brejo v že 9 mesecu z drugim teletom, prodam. ☎ (068)85-819. 958

KOBILO, brejo 7 mesecev, dva 100-litrška električna bojlerja in dvoje litih platišč, 18 col, prodam. ☎ (068)341-429. 961

MLADE PUJSKE, prašiča, težkega 100 kg in 8 mesecev starega bikca prodam. ☎ (068)73-003. 964

KRAVO za zakol, staro 5 let, prodam. ☎ (068)45-421. 971

KRAVO s tretjim teletom, lahko tudi ločeno, ter telico, staro 1 leto, prodam. ☎ (068)65-135. 976

BIKCA FRIZIJKO, starega 3 tedne, prodam. ☎ (068)73-327. 977

KRAVO SIVKO, brejo 8 mesecev, s tretjim telikom, prodam. ☎ (068)40-316. 984

DVA PRAŠIČA, težka 100 in 140 kg, prodam. Možnost zakola. ☎ (068)81-179. 986

9 TEDNOV stare pujske in odlični cviček prodam. ☎ (068)42-752. 991

TELE, sivo, bikca, starega 10 tednov, prodam. ☎ (0608)75-169. 999

DVA BIKI po 800 kg prodam. ☎ (0608)68-321. 1002

ženitne ponudbe

28-LETNI fant želi spoznati dekle ali mamico, staro do 30 let, za skupno pot. Šifra: »PRIDI, LJUBICA, PRIDI«. 754

DOBROŠČEN FANT išče dekle za skupno življenje. Šifra: »DOLENJC«. 757

ČE STE STARI od 20 do 30 let in samohranilka, pridite k meni. Imam svoj dom in živim sam. Šifra: »TREBANJEC, NEALKOHOLIK«. 989

YURENA

šola tujih jezikov
tel. 068/372-100, 341-434
vpišuje otroke, mladino
in odrasle v tečaje AN,
NEM., FR., IT. in RUŠČ.

Vpis in informacije po telefonu ali osebno od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ure v pisarni na Glavnem trgu 11 (pri frančiškanski cerkvi).

KOMPAS

Hertz

Rent a Car

NOVO MESTO - preselili smo se!
Zwittra 1, tel.: 068 323 925
nova vozila - nižje cene
otvoritveni POPUST do 28.2.1

RADIO MAX

88,90 MHZ

TREBNJE

Mala Klinika

Cinizma

na

vašem kanalu

sobota ob 18. uri
in po ciničnih željah
klinična ponovitev:
nedelja ob 20. uri
sreda ob 21.30!

kobra

Pooblaščen zastopnik za svetovanje, montažo in servis mobilov.

ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ
tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119

P.E. Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
tel.: 068/323-000

SALON ZA PSE

BUDIMSKA UL. TALCEV 12 NOVO MESTO

☎ (068) 324-377

Maškaradne originalne kostume za otroke do 14 let prodam, pošljem. Tel. Remškar 061 123 1 761 (prej 061 266 940) in mobilni 0609 626 226 vsak dan po 10. uri.

VEDEŽEVANJE - TAROT
090-42-65

1 min. 156 SIT - D.č. 0-24h
Darko trading, d.o.o.

VEDEŽEVANJE ASTROLOGIJA NUMEROLOGIJA

Magic line

090 4 123

TUDI PISNO p.p. 34 Ljubljana Črnuče 156 SIT/min

GEA College

VEČERNA ŠOLA PODJETNIŠTVA
NOVO MESTO

PET MODULOV - 90 UR

- PODJETNIK IN VODENJE PODJETJA
- MARKETING
- PODJETNIŠKI MANAGEMENT IN ORGANIZACIJA
- EKONOMIKA IN FINANCE
- KADRI

PRICETEK: 27. FEBRUAR 1997

USPOSABLJANJE POTEKA OB TORKIH IN ČETRTHIH
OD 18.00 DO 20.30

Program omogoča pridobitev sodobnih znanj za boljše obvladovanje poslovanja ter rasti podjetja ali obrti

Usposabljanje sofinancira Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, GZS - Združenje podjetnikov Slovenije, Obrtna zbornica.

Informacije: GEA College d.d., tel.: 061/ 168 70 02 ali 168 73 01, fax: 061/ 168 82 13 (Rok Šimenc).

VEDEŽEVANJE
090 44 09
HARRAN 156 sit min

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

TRGOVINA JAKA
Loka 9, Gabrje
☎ 068/85-853

Velika izbira strojenih govejih, konjskih, telečjih, kozjih in ovčjih kož najboljše kvalitete. Šivane kože željenih velikosti po naročilu. Nudimo vam možnost izbire na domu ali na sedežu podjetja. Vse informacije na tel.: 068/85-853 po 15. uri.

GOTOVINSKA POSOJILA

Gotovinska posojila, hitra realizacija, garancija čeki, hiše, zlatnina, umetnine, starine, certifikatske delnice. Mestna zastavljavnica, Cankarjeva 11 (pri Operi), Ljubljana, od 10. do 16. ure, ☎ 061/210-174 in 061/126 20 70.

RAČUNALNIŠKO
IZOBRAŽEVANJE
APROS, d.o.o., Novo mesto

Tridnevni osnovni in nadaljevalni tečaji WINDOWS, WORD, EXCEL in INTERNET popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

SUZUKI ALTO
ŽE ZA 12.990 DEM

Če iščete avto za vsakodnevne potrebe, je novi ALTO prava rešitev. Opremljen je z 1.0 l motorjem, ki premore 52 KM in pri 90 km/h porabi le 4,2 l goriva, servo zavorami, bočnimi ojačitvami, usnjenim volanom... Prodaja, servis in rezervni deli: AVTOSERVIS MURN, Resslerova 4, Novo mesto, ☎ 068/24-791.

FORD STEPAN
Prodajno-servisni center
☎ 068/52-407, 53-120

Vsi modeli Fordovih vozil z dodatnimi ugodnostmi dobavljivi takoj. Vsa vozila imajo serijsko vgrajeno veliko varnostne opreme za osnovno ceno.

BETONSKI STREŠNIKI
Marjan GOLOB
☎ 068/78-074

Nudimo vam POSEBNI ZIMSKI POPUSTI! Vse dodatne informacije na ☎ 068/78-074 ali osebno na naslovu Malenska vas 12, Mirna Peč.

POSEBNA PONUDBA
HOTELSKO NASELJE
SIMONOV ZALIV IZOLA

Od 15.2. do 31.5.1997 vam pri najmanj 5-dnevem bivanju nudimo 10% popusta, upokojevcem pa 20% popusta. Kopanje, izleti, sprehodi... Rezervacije na ☎ 066/463-100 ali fax 066/62-222!

ZASTAVLJALNICA MONETA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

Nudimo kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru. Realizacija takoj.

STRUŽENJE IN LAKIRANJE
PARKETOV
☎ 068/27 997

Centene stranke obveščam, da nudim kvalitetno struženje in lakiranje parketov in vseh vrst ladijskih podov. Inf. in naročila na ☎ 068/27-997

DELNIČARJI!
☎ 061/131-92-15

Delnice serije B in G podjetij: Krka, Petrol, Droga Portorož, Kolinska, Union, Radenska, Sava Kranj kupim za gotovino po najboljših cenah. ☎ 061/131-92-15

KRKA, PETROL
☎ 064/245-084, 064/246-548

Odkupujemo delnice KRKE G po 16.000 SIT, B po 9.000 SIT, PETROL G 13.000 SIT in ostale PRIVATIZACIJSKE DELNICE po doslej najvišjih cenah. Tudi za gotovino. Pridemo tudi na dom.

NOVOTEKS
MENZA
v Bršljinu

UGODNI NAKUPI
petek 31.1. 97: od 8.- 18. ure
sobota 1.2.97: od 8.- 13.ure
bunde, trenirke, srajce, konfekcija, posteljnina (nad 4.000 SIT darilo)

ORIKS
Danila Bučarja 22
☎ in fax: 068/24-618

Se vam je ustavilo pri sestavi davčne napovedi za lansko leto ali pri vodenju poslovnih knjig? Problem bo rešen, če pokličete ORIKS, knjigovodsko računovodske storitve na ☎ 068/24-618.

DELNIČARJI KRKE!
☎ 061/312-563, 13-776-13

DELNICE KRKE serije G in B odkupimo po najugodnejši ceni. Pokličite nas! Factor banka, d.d., Ljubljana

DELNICE
☎ 068/341-522

Odkupujemo delnice KRKE razreda G, E in B kot tudi ostale privatizacijske delnice. Nudimo najvišje cene. Pokličite ☎ 068/26-987, 341-522, 41-061

DOLENJSKA
BORZNOPOSREDNIŠKA
DRUŽBA
☎ 068/325-553, 323-554

Strokovne nasvete ter prodajo in nakup delnic po najugodnejših dnevnih cenah vam nudijo pooblaščen borzni posredniki DOLENJSKE BORZNOPOSREDNIŠKE DRUŽBE v Novem mestu, na novi lokaciji na GLAVNEM TRGU 10 (nasproti frančiškanske cerkve) ali po ☎ 068/323-553, 323-554.

Katica Adlešič

Katici Adlešič iz Adlešičev so še zelo živo pred očmi njena otroška leta in mama, ki se je morala sama prebijati skozi življenje s sedmero otroki, medtem ko je oče trpel in dočrpel v ujetništvu v Dachau. Mama je vedno čakala, če bo prišla kakšna pomoč od Rdečega križa. "Pomoč je prihajala, a mi nismo nikoli prišli na vrsto," danes obuja spomine Katica. Kljub tej grenki izkušnji iz otroštva se je leta 1954 v Gradcu v Beli krajini udeležila proslave ob 10. obletnici ustanovitve RK Slovenije in potem tudi sama začela sodelovati v tej humanitarni organizaciji.

Katica je izmed 287 aktivnih prostovoljcev v šestnajstih krajevnih odborih črnomaljske območne organizacije RK, ki "pokriva" črnomaljsko in semiško občino, trenutno po stažu najstarejša aktivistka. Izkušnji si je torej nabrala že več kot dovolj, čeprav pravi, da ni recepta, po katerem bi bilo moč delati v humanitarni organizaciji. Pa tudi sicer ima vsako obdobje svoje posebnosti. "V začetku delo v RK ni bilo tako razvejeno. Pomagala sem pripravljati krvodajalske akcije, zbirala krvodajalce in tudi sama dala kri osemnajstkrat, pobirala članarino," se spominja. Danes, ko je že več kot poltridesetletje predsednica krajevnega odbora RK Adlešiči, se je vsemu temu pridružilo še veliko novega. Adlešičeva se namreč dobro zaveda, da so zlasti bolni in starejši ljudje bolj kot kruha ali potice potrebni tolažilne in

spodbudne besede ter toplega stiska roke. Lani je bilo v njihovi krajevni skupnosti, ki ni velika, 65 krajanov, starejših od 80 let ali hudo bolnih. Vsem tem aktivisti RK pripravijo srečanje, jih obiščejo pred novim letom, ženske pa še ob dnevu žena. A Katica prihaja k njim ne glede na to, ali je praznik ali navaden dan. Nedavno je kar tri dni zapored preživela pri starejših v najbližji soseski. "Saj ne morem kar oditi! Primejo me za roko in me prosijo, naj še malo ostanim. In še ko se poslovim, mi je težko pri srcu. Danes je pač tako, da vsi le hitijo, za pogovor s sočlovekom pa zmanjka časa. Zato je tisti, ki si je ta čas pripravljen vzeti, med osamljenimi toliko bolj zaželen," ugotavlja Adlešičeva.

Čeprav gre v njenem primeru za sosedsko pomoč, ki je v marsikateri vasi še živa, Katica ni prepričana, da bi pri njej ta oblika pomoči zaživela, če bi ji jo nekdo vsiljeval. Zavest, da mora pomagati ljudem, nosi v sebi, v svojem srcu, v vseh teh letih pa si je tudi že tako izostila poslušati od sočloveka, da ve, kje koga žuli ter kdaj in kako mu mora pomagati. Predvsem je prepričana, da takšna ni zato, ker je v RK, ampak je članica te humanitarne organizacije prav zato, ker v sebi čuti, da mora pomagati. Svoje zadovoljstvo gradi na zadovoljstvu drugih in vesela je, ko vidi, da je naredila kaj dobrega.

Marsikdo bi morda porekel, da je pač v pokoju in ima čas, a Katici ni vseeno, kako ji minejo upokojska leta. Pravzaprav si za svoj pokoj odškrine le čas od 5. do 8. ure jutraj. "To pa zato, ker sem, ko sem bila še knjigovodkinja na črnomaljskem Bregatu, vstajala ob pol petih jutraj, ker je ob petih že odpeljal avtobus. Sedaj hočem to nadoknaditi in se ne pustim motiti. Vse ostale ure pa se razdajam naokrog," živahno pripoveduje Katica, ki si zna tudi s prijateljicami iz vasi pripraviti pester dneve. Pa naj gre za petje starih adlešičkih pesmi, za sejanje lanu, tkanje domačega platna, vezenje ali pisanje pisanic. Zaradi takšnih, kot je Adlešičeva, so Adlešiči še danes etnološki zaklad.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

ZVONE ŠERUGA PREDSTAVLJA ZADNJI DVE KNJIGI - Na dolenskem koncu bo v prihodnjih dneh Zvone Šeruga imel vrsto predstavitev svojih zadnjih dveh knjig Prijazne poti in otroški potopis Indijanci brez perja. Jutri, v petek, bo Šeruga predaval v KC Janeza Trdine v Novem mestu, v soboto, 1. februarja, v dvorani CIK v Trebnjem, v dolenskem koncu pa se bo zadrževal tudi prihodnji teden: v ponedeljek, 3. februarja, v Kulturnem domu Črnomelj, v torek, 4. februarja, v Kulturnem domu Metliki, v sredo, 5. februarja, v Šeško-vem domu v Kočevju, v četrtek, 6. februarja, pa v Miklovi hiši v Ribnici. Vse predstavitve bodo ob 19. uri, vstopnina bo 600 tolarjev, na predavanjih pa bo mogoče s 30-in-večodstotnim popustom kupiti zadnje štiri popotniške knjige.

• Sanje se uresničujejo le tistim, ki se pravočasno prebudijo.

Z GUSARSKO LADJO OKOLI SVETA

KRŠKO - ZPM Krško bo skupaj z društvoma prijateljev mladine Zdole in Dolenja vas organizirala pustno prireditev Potovanje z gusarsko ladjo okoli sveta. V okviru prireditve bo 8. februarja popoldne dogodek iz športno-rekreacijskega centra Spodnji Stari Grad, v nedeljo, 9. februarja, ob 16. uri pa v Domu Bena Zupančiča na Zdobah. Program prireditve, ki spada v projekt ZPM Krško Mladi za razvoj domačega kraja, bosta vodili Tatjana Škafar in Petra Umek z mladimi sodelavci. Najboljše maske bodo nagradili.

Vinska cesta ni namenjena le pivcem

Ne gre le za projekt vinogradnikov in vinarjev, pač pa širše družbe, saj ob njej ne prodajamo le vino in hrano, pač pa tudi doživetje in naravne lepote

Z razvijanjem vinskih turističnih cest se počitka željnimi odpirajo nove možnosti oddiha, vendar pa je za uveljavitev in uspešno delovanje vinske ceste najprej potrebna močna in uspešna pro-

Tri jelene zbil s plugom, nato pa kruto pokončal

Na Kočevskem je vse več krivolova - Zadnji po krutosti prekosi vse

KOČEVJE - Po podatkih policijske postaje Kočevje so v letih 1994 in 1995 obravnavali po tri primere neprijavljene lova na divjad. Lani je bilo takšnih primerov 7, samo v prvih dneh letošnjega leta pa že dva. Zadnji obravnavani primer pa je, kot pravijo kočevski policisti, presegel vse do sedaj znane načine in je po svoji grobosti in krutosti vse presenetil.

Pri pluzenju ceste med Dolom in Bilpo je zasebnik, ki je kooperant cestnega podjetja, 7. januarja ponoči na razdalji vsega le treh kilometrov s plugom zbil tri jelene. Jeleni so po vsej verjetnosti lizali sol s ceste, in ko so zagledali plugove luči, se zaradi visokega snega in poledenele snežne skorje, ki se pod divjadjo udira, niso mogli umakniti s ceste. Plug jim je pri udarcu polomil noge, nakar jih je voznik pluga z udarcem s kovinsko palico po glavi usmrtil. Dva jelena je že natožil v posipalec, tretjega pa je imel pripravljenega ob cesti, ki ga je zalotila policijska patrulja.

Kot pravijo na policijski postaji Kočevje, bodo zoper storilca, ki je s krutostjo "svojevrstno nedovoljenega ulova divjadi" presegel do sedaj znane primere krivolova z zanko ali strelnim orožjem, dali kazensko ovadbo na pristojno tožilstvo. Ker so bile živali uplenjene v varstveni dobi, je za takšen prekršek zagrožena denarna kazen ali zapor do enega leta.

M. L.-S.

mocija. Možnega gosta je treba prepričati, da se bo namesto na morja ali v hribe odločil za pot po vinski cesti, in to med 20 nastajajočimi prav po naši. O tem sta v okviru prireditve Praznik vina Sremič 97 v Krškem spregovorili agronomki Milena Kulovec in mag. Tanja Strniša.

V zavesti ljudi ob vinskih cestah se še ni uveljavilo prepričanje, da vinske ceste niso le projekt vinogradnikov in vinarjev, pač pa vseh kmetijcev in občanov. Ne smemo namreč pričakovati, da se bodo po vinski cesti odpravili tisti, ki želijo zgolj uživati vino. Lahko ga konec koncev kupijo v najbližji trgovini. "Po vinski cesti bodo šli zahtevnejši gostje, zato ne prodajamo zgolj vino, hrano in sobe, pač pa tudi doživetje - rekreacijo, kulturne, družabne in športne prireditve, vse, kar je vredno ogleda in pozornosti obiskovalca," pravi Tanja Strniša iz Kmetijskega zavoda Ljubljana. Zato bi bilo prav, ko bi bile ob vinski cesti urejene na primer spominske sobe, vinogradniški muzeji, etnološke zbirke, ponudimo lahko tudi izdelke domače obrti in še kaj.

Konkurenca je v turizmu vse hušja. O tem priča tudi podatek, da je v Sloveniji že 200 izletniških kmetij, prav toliko jih še nastaja, veliko pa je tudi kmetij, ki nudijo sobe. Zato ni čudno, da so pogoji za priglasitev dejavnosti, pa naj

gre za vinotoče, kmetije odprti vrat ali prenočišča na kmetiji, vse strožji in zahtevajo dodatne investicije. Če je na primer domača predelava mesa za javno potrošnjo nedavno še bila dovoljena, ta sedaj brez urejene klavnice in prostorov za predelavo ni več.

Vse bolj je pomembna tudi kakovost vina. Res, da smo Slovenci s povprečno letno porabo 46 litrov na prebivalca med večjimi pivci v Evropi (v državah Evropske unije je poraba več kot polovico manjša), vendar se bo s pridruženjem mednarodnim gospodarskim združbam in sporazumom trg odprl tujim vinom, ki bodo našim zelo konkurirala. Zato se bo zahtevnost trženja vina povečala in nekateri strokovnjaki napovedujejo, da se bodo po letu 2000 tržni presežki vina pojavili verjetno pri vseh vrstah oz. sortah. K promociji domačih vin lahko prispevajo tudi kmetije ob vinskih cestah z dnevi odprtih vrat, pokušnjami novih letnikov vin, praznovanjem obletnic, vodenjem list stalnih kupcev, poznavanjem vina in ponudbe, predvsem pa ne smemo pozabiti, da morajo biti v ospredju zahteve kupcev.

T. GAZVODA

mag. Tanja Strniša

PO TRDINOVI POTI

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto oziroma popotniški odsek bo v soboto, 8. februarja, pripravil prvi letošnji izlet po Trdinovi poti. Popotniki bodo ob 8. uri krenili izpred hotela Krka v Novem mestu (nekdanji hotel Metropol) proti Frati do Soteske, od koder se bodo vrnili z avtobusom nazaj v Novo mesto. Pot je lahka, hoje je za pet ur, zaradi zimskih razmer pa je nujna dobra obutev in topla oblačila. Prijave bo do četrta, 6. februarja, zbirala Marica Praznik po telefonu 068 22 948.

SALAME V DIMNICA IN NA PREPIHU - Dolenjski in posavski salamarji se marljivo pripravljajo na letošnje pokušnje in ocenjevanje popularnih suhomesnih dobrot. Tako kot po cvičku je Dolenjska vse bolj znana tudi po salamah, saj dobivajo salamarji z našega območja že vrsto let prve nagrade tudi na ocenjevanjih v državnem merilu. Poznavalci trdijo, da se rezina dobrega salame ob požirku cvička v ustih dobesedno raztopi. Eden znanih brežiških salamarjev je tudi Miloš Krošelj. Na sliki ga vidimo, kako si v svoji prekaljevalnici ogleduje učinek dima na salamah. (Foto: M. Vesel)

Dolenjske Novice.

1885-1919

kratkočasnice izbral Jože Dular

Nerodna primera

V malem selu službujoči samec pride v gostilno ter reče gostilničarici: "Rad bi k vam na obed hodil, ako mi boste dobro hrano dajali!"

"Gospod, pogledajte moje debele svinje! V štirinajstih dneh boste ravno tako debeli, če boste k meni na hrano hodili."

Vedno prvi

Upnik: "Pred pol leta ste mi že rekli, da bom jaz prvi, ki dobim svoj denar."

Dolžnik: "Saj še nobeden ni nič dobil. Vi še vedno ostanete prvi."

Za deset vinarjev prej

Tujec: "Gospod oštr, jaz imam le dvajset vinarjev. Koliko stane prenočišče?"

Oštr: "Trideset vinarjev!"

Tujec: "Doklej se pa lahko spi za trideset vinarjev?"

Oštr: "No, do osmih jutraj!"

Tujec: "Veste kaj, pokličite me potem za deset vinarjev prej!"

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Članek medicinske sestre o kajenju še vedno odmeva - Puckov prestop le rezultat Peterletove šole - Na avtobus čez ograjo in magistralko - V Črnomlju težave s plačevanjem ogrevanja

Članek Zlo alkohol, ne pa cigareta, ki ga je v imenu nekadilke napisala medicinska sestra iz brežiške bolnišnice, je ostro obsodila tudi bralka Tatjana iz Krškega polja, ki je minuli četrtek prva poklala dežurnega novinarja. "Ze tako je brežiška bolnišnica na slabem glasu zaradi vedenja nekaterih sester - ne vseh, nekatere so zlate - sedaj pa so se v slabi luči še same pokazale v javnosti," pravi. Bralki se smilijo sestre nekadilke in bolniki, ki morajo njihovo kajenje in smrad prenašati.

Bralec in dolgoletni naročnik Tone iz Soteske se je oglasil zaradi kritike nekaterih, da je

Dolenjski list strankarski časopis. Bralec meni, da je dostopen vsem barvam oz. vsakomur, ki želi izraziti svoje mnenje. Da je bil odprt že prej, pa je ponazoril s primerom, ki se je zgodil leta 1974, ko so se delavci v Novolesu pritožili vodstvu, da so kršene njihove pravice. O tem je poročal tudi Dolenjski list in se postavil na stran delavcev. "V tistem času je bilo to nezaslišano," je povedal in še dodal, da je ta podpora delavcem veliko pomenila.

Franci Knafelj iz Krškega je opozoril, da je že poldrugi mesec na cesti od Rake proti Krškem na več mestih odžagan asfalt, ki čaka in čaka na preplastitev. Ti odseki pa so še posebej nevarni in zopni za voznike, ki ceste ne poznajo. Dodal je še, da so že dalj časa velike jame tudi na krškem mostu pri semaforju.

Franc Golob iz Stranske vasi je sporočil, da je v tej rubriki nekdo izrazil njegovo ime. Franc pravi, da on ni bil tisti, ki je pred kratkim v tej rubriki kritiziral pluzenje cest v njihovi krajevni skupnosti in delo njihovega predsednika, zato hoče, da se mu "telefonist", ki je zlorabil njegovo ime, opraviči.

Franc Tomšič iz Žužemberka obsoja Puckov prestop, čeprav pravi, da ga ne preseneča, saj je bil v Peterletovi šoli. "Lojze Peterle namreč pred skoraj letom dni ni hotel po končani

porodniški vzeti v službo glavno tajnico stranke dr. Vido Čadonič Špelič, v katero smo imeli volilci zaupanje in smo jo zato tudi volili. Tudi na ta račun je njihova stranka pri nas izgubila veliko glasov, prav tako pa se v parlamentu ni zavzel za upokojevas. Če je gospod Peterle katolik, potem pozna pregovor: Vidi iver v tujem očesu, bruna v svojem pa ne," je povedal.

Alojz Miklavčič s Hriba pri Šmarjeških Toplicah pravi, da tamkajšnje ljudi moti zamašen odtočni kanal v podvozu pri Dragi, že cel prejšnji teden pešči v čevljih niso mogli peš iz Bele Cerkve na postajališče v Drago, saj je bilo zaradi odjuge v podvozu več kot 5 cm vode. Tod okoli ob odjugh in večjih padavinah rad poplavlja potok Dolina. Pesek, ki ga nanese voda, pa zamaši odtočna jarka, tako da je bila v podvozu že tudi po 60 cm visoka voda. Najhuje pa je to, da morajo ljudje iz Bele Cerkve, ki gredo na avtobus v Drago, zaradi vode na drugo stran čez magistralko, zadnje čase pa morajo za to preplezati še železno ograjo. Kje so odgovorni?

Bralka Pavla iz Črnomlja je opozorila, da je davčni urad zadnje tedne, ko ljudem pošilja njihove davčne številke, zagrešil veliko skoraj nerazumljivih napak v naslovih, tako je npr. davkoplačevalcu z Vojinske ceste v Črnomlju pisalo, da sodi

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristihnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnul.